

Rp.org_KB1961_01_jan_Nr.05 _____	2
Rp.org_KB1961_02_feb_Nr.06t _____	14
Rp.org_KB1961_03_mrt_Nr.07 _____	34
Rp.org_KB1961_04_apr_Nr.08t _____	63
Rp.org_KB1961_05_mei_Nr.09t _____	71
Rp.org_KB1961_06_juni_Nr.10t _____	83
Rp.org_KB1961_07_juli_Nr.11_n _____	90
Rp.org_KB1961_08_aug_Nr.12 _____	106
Rp.org_KB1961_09_sept_Nr.01 _____	126
Rp.org_KB1961_10_okt_Nr.02 _____	138
Rp.org_KB1961_11_nov_nr.03 _____	154
Rp.org_KB1961_12_dec_Nr.04 _____	173

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
2e JAARGANG No. 5 - JANUARI 1961

Gedegen vorming van adspiranten in vroegere buitensociëteit

Lichamelijke, mentale en vaktechnische opleiding afgestemd op de praktijk

„Wordt een politiemann, om precies te zijn een rijkspolitiemann, nou gemaakt of wordt 'ie geboren?” Die vraag hebben wij bij een bezoek aan de opleidingsschool van het Korps Rijkspolitie te Arnhem voorgelegd aan de commandant van de school, de majoor A. B. J. Proot. Het antwoord was even weloverwogen als de hele opleiding in dit uniek instituut, waar momenteel 75 adspiranten onderweg zijn naar een verantwoordelijke en veelzijdige positie in de maatschappij. „Er zijn mensen, die als het ware voor politiemann in de wieg zijn gelegd, maar zelfs die worden hier gemaakt. Er zijn mensen, die uit ideaal bij de politie gaan. 't Gaat hier ook om degenen, die bewust de politie als beroep kiezen, maar er zijn ook anderen. Van beide categorieën trachten wij hier politiemannen te maken,” aldus de majoor Proot, die tenslotte verzekerde: „Ze worden **hier** in elk geval niet geboren, dat weet ik pertinent zeker!”

Politiemannen worden dus meer gemaakt dan geboren en hoe! Wie een dag rondwaalt in de gebouwen van de opleidingsschool, wie onder de niets te wensen overlatende leiding van de majoor Proot enige kilometers heeft afgelegd door de lange gangen en over de schier eindeloze trappen ergens tussen verwarmingskelders en verkeerslokaal, tussen eetzaal, adspirantenkamers, film- en instructielokalen, tot het in meer dan één betekenis crimineel of zo ge wilt krimmeneel museum van voorwerpen aangaande misdrijf of overtreding, en wie dan tenslotte nog de parken met vijver en met — afgesloten — eiland heeft doorkruist, die dreigt bijna door het bos de banen oftewel door de veelheid van stof de kern van de zaak niet meer te zien.

En dan zag hij nog niet alles. Want ergens bij de school staat nog een apart gebouw met vertrekken, die wisselvallig dienen als kruidenierswinkel of kroeg. In een van die vertrekken bevindt zich Janus, door de jaren heen de meest verdrukte en geslagen figuur van de hele opleiding, de man op wie geregeld aanslagen worden gepleegd en die reeds ettelijke malen op al dan niet gruwelijke wijze werd vermoord door adspiranten of hun instructeurs, die zich hier praktisch bezighouden met constructie en reconstructie, met overtreding en misdrijf in velerlei toonaard.

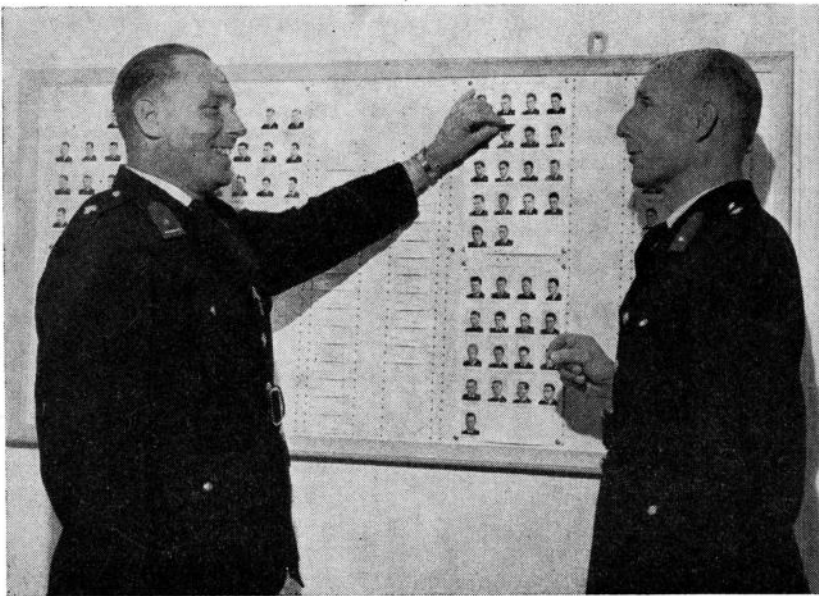
De opleidingsschool van het Korps Rijkspolitie is op zeer moderne Amerikaanse leest geschoeid en richt de vorming op zeer overwogen en doeltreffende wijze op theorie en praktijk tegelijk. Want: zonder theorie geen succes in de praktijk en zonder praktijk geen theorie waarvan de volle betekenis direct duidelijk wordt of: geen theorie zonder levende betekenis voor de adspirant.

De grote, statige gebouwen in het omheinde park aan de Velperweg in Arnhem, enige honderden meters van de grens van Velp, dicht bij Bronbeek, waar de laatste oudgediende ordehandhavers van Atjeh hun levensavond slijten, is een stevige peiler voor de aanvulling en verjonging van de gelederen van het Korps Rijkspolitie. Het is, al worden de adspiranten er niet geboren, de kraamkamer waar ieder jaar een aantal jonge wachtmeesters het politieel levenslicht ziet. De opleidingsschool

Kortgeleden werd de minister van Justitie Mr. A. C. W. Beerman bij zijn bezoek aan de school in het lokaal waar de technische hulpmiddelen staan, geconfronteerd met het „kansspel”.
(V.l.n.r.: de Majoor A. B. J. Proot, Minister Beerman, de Overste C. H. Koning, de Directeur-Generaal Hoofd Directie Politie Mr. J. C. van der Minne en de Secretaris-Generaal Mr. J. C. van der Minne)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De commandant van de opleidingsschool de Majoor A. B. J. Proot (links) met de adjudant C. Blommesteijn voor het in zijn werkkamer opgehangen overzicht van zijn pupillen, in gesprek over de individuele vorderingen.

van vandaag vormt wel een schril contrast vergeleken bij deze school in de eerste jaren na de oprichting op 10 mei 1948.

Nistelrode

In een barakkenkamp ergens op de hei bij Nistelrode werd begonnen met het herscholen van mensen, die na 1945 in dienst kwamen en in Nistelrode een opleiding van drie maanden kregen. In datzelfde kamp, eens gebruikt voor de Arbeidsdienst, werd in de herfst van 1951 begonnen met de opleiding van adspiranten, maar het was pionieren in meer dan een opzicht. Adspirant en instructeur zakten van tijd tot tijd — zonder onderscheid des persoons — door de vloeren. In de kasten van board huisden muizen in de spullen van de kampbewoners. En als het tien graden vroom moesten er veertig kachels branden om bevroren van leidingen te voorkomen. Er liep 's nachts een wacht langs die kachels en de winterochtenden begonnen niet zelden met het banen van paden door de sneeuw om alle barakken bereikbaar te maken.

In Arnhem, waar de school vijf jaar geleden gevestigd werd is dat allemaal wel heel anders, al scheen het aanvankelijk niet zo bar veel beter. Het gebouw van de opleidingsschool is van diverse jaargangen. Het oudste deel is van 1886 — dat staat tenminste op de vloer in een van de gangen —, het nieuwe gedeelte is van 1934. Deze gebouwen hebben dienst gedaan voor wel heel andere doelen dan de opleiding van politiepersoneel. Het oude gebouw werd uitslui-

tend gesticht voor vermaak, namelijk als buitensociëteit, compleet met concertzaal. Later was in het gebouw een Rooms Katholiek internaat gevestigd, tijdens de oorlog waren er Duitsers gelegerd en na de oorlog vertoefden er Canadezen en was daar zelfs enige tijd de zetel van het gemeentebestuur.

Toen de opleidingsschool aan de

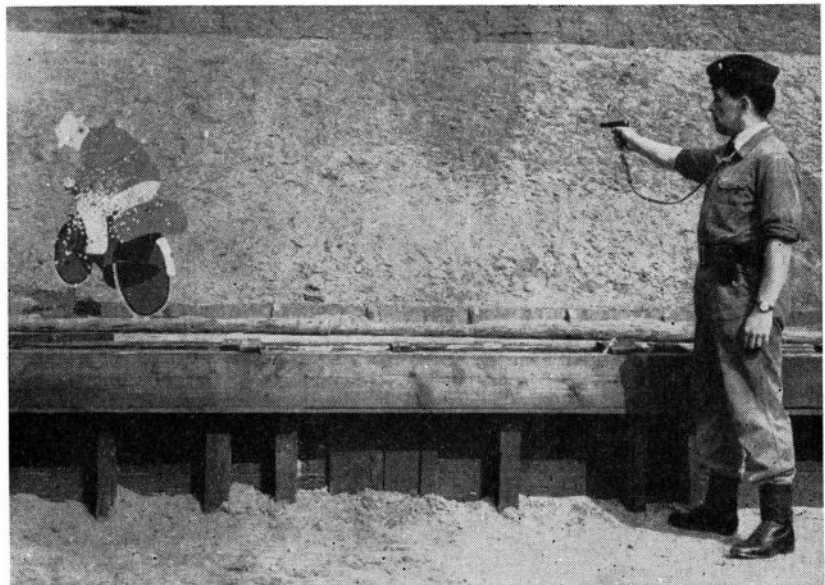
Velperweg gevestigd werd, hing het behang bij flarden aan de muren. Maar, er zakte niemand door de vloer en dat was al veel gewonnen. De gebouwen werden opgeknapt en gemoderniseerd en ieder jaar wandelt er een aantal voor zijn taak berekende adspiranten de met grint bedekte toegangslaan af, klaar voor de dienst ten behoeve van de samenleving. Over diezelfde toegangsweg reden eens de rijtuigen met bezoekers aan de buitensociëteit.

Haydn en Grieg

Het grint knerpte onder de smalle wielen en spatte weg onder de paardehoeven. Waar eens dames met zilvervos omhangen en met pince-nez aan een kettinkje om de hals het orkest beschouwden, waar heren in smoking, al dan niet met monocle en gouden horlogeketting luisterden naar Haydn of Grieg, daar wordt nu geen cultureel, maar materieel voedsel verschaft. De muziek, die er vandaag klinkt zijn het de voor ieder wel zeer duidelijke tonen van tegen elkaar kletterend fors aardewerk en de roffel van messen en vorken op de borden van de adspiranten, die er eten en van gedachten wisselen over juist afgelopen of komende instructie, bijvoorbeeld van mejuffrouw mr. A. A. Schwartz, officier toegevoegd voor jeugdzaken, die natuurlijk jeugdzaken doceert en wie wij in de gebouwen ontmoetten.

Jeugdzaken

„Weet u,” zegt zij, „dit is een nieuwe en belangrijke tak van activiteiten in

Schietonderricht op beweegbare doelen op de schietbanen van de opleidingsschool

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG Dierenpark.

het politieel bestel. Het voordeel is, dat wij hierbij van het begin af beginnen en dus geen in de praktijk gevormde gezichtspunten hoeven te doorbreken. Wij werken hierbij met rollenspel en films, dus op de praktijk gericht en ik moet zeggen, dat er veel belangstelling voor bestaat. Het moeilijke is bij jeugdzaken natuurlijk, dat je tegenover het kind een andere instelling moet hebben dan tegenover de volwassene. Zo ergens, dan is het juist in en om jeugdzaken met het strafrechtelijke niet afgelopen. Bij de Kinderbescherming krijgen we bijvoorbeeld van verschillende Raden verzoeken om oordeel en onderzoek. En mej. Schwartz noemt een voorbeeld als een gescheiden echtpaar, waarvan de man in Amsterdam leeft en de vrouw met een kind in een dorp een vrij los leven leidt, dat niet bevorderlijk is voor het kind. In zo'n geval wordt dus een onderzoek gedaan in het belang van het kind. Het gaat er natuurlijk om, dat de aspiranten een goede kijk krijgen op de kaart van de Kinderbescherming, dat zij weten hoe en waar zij de zaken moeten aanpakken", aldus mej. Schwartz, die van oordeel is, dat er bij de aspiranten veel belangstelling bestaat voor jeugdzaken. „Ik heb echt niet 't gevoel, dat mijn jongens — zo noem ik ze — dit een echt „zeur"-onderwerp vinden," zegt zij. „Alleen de resultaten zijn moeilijk na te gaan."

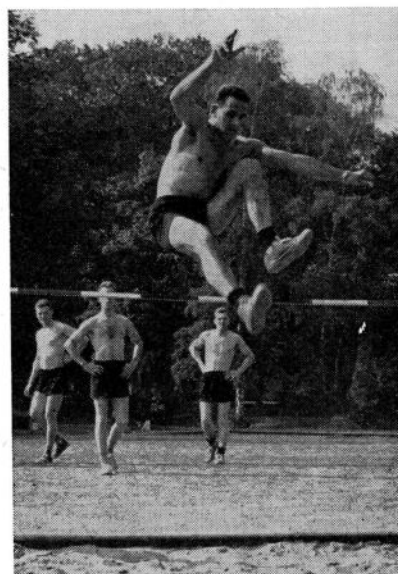
Dit is slechts een van de vele facetten van de opleiding, die recht toe, recht aan en direct een politieopleiding is, maar bovendien ook is gericht op de maatschappelijke positie van de politieambtenaar.

Vooropleiding

„In 1954," zo vertelde ons de majoor Proot, „merkten wij, dat de personeelstoeloopt achteruit ging. Tegelijkertijd ontdekten wij, dat vele gegadigden wel de goede instelling en lichamelijke conditie bezaten, maar te weinig kennis. Daarom is er voorafgaande aan de eigenlijke vorming een vooropleiding ten behoeve van deze mensen ingesteld, vooral gericht op algemene ontwikkeling, op Nederlandse taal, aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen en andere algemene onderwerpen. Zo komt bij geschiedenis ook staatsinrichting aan de orde en bij aardrijkskunde over Noord-Holland wordt bijvoorbeeld een film gedraaid over IJmuiden. Er worden bij die vooropleiding ook voordrachten gehouden, die bijdragen tot de algemene basis. Als we dit niet zouden doen, hadden we misschien maar tien man in opleiding." Aan het eind van de vooropleiding ondergaan de deelnemers een test. Het resultaat daarvan is bepalend voor de toelating tot de eigenlijke opleiding, die overigens nu wel heel anders is dan toen de opleidingschool begon aan de vorming van de eerste groep van de tot nu toe in totaal 800 aspiranten, die de school hebben verlaten.

Planning

De majoor Proot, die met groot enthousiasme al zijn krachten aan de vorming van rijkspolitie mannen geeft, begon in Nistelrode al met reorganisatie van de toen nogal

Sport is een belangrijk onderdeel van de aspiranten-vorming.

ouderwetse opleiding. Drie jaar geleden vatte hij een zorgvuldige bestudering van de vorming van politiepersoneel en de wenselijkheden op dit punt voor Nederland samen in een gedegen rapport. Aan de hand daarvan is een nieuw opleidingsplan gemaakt.

„Zonder plan kan 't niet. We hebben maar een jaar en alles is dus gepland in uren. Neem de lichamelijke opvoeding, die met 130 uur een belangrijke plaats inneemt. De wapenhandel krijgt 99 uur en zo is alles omsloten door de klok", aldus de majoor Proot.

Het opleidingsplan is vastgesteld na een zorgvuldige analyse omtrent de taak van de politie. Het moet bij iedere vorming immers gaan om de vraag: Wat moet je doen, en wat heb je dus nodig. Waarom moet er psychologie gegeven worden? Eenvoudig omdat het nodig is!

Drie componenten

De vorming van (vooral) de rijkspolitie man moet uiteenvallen in drie componenten: de lichamelijke vorming, de mentale vorming en de vaktechnische. Na de oorlog hebben zich grote wijzigingen voltrokken op wetenschappelijk gebied, op maatschappelijk terrein, kortom de verhoudingen zijn totaal veranderd. Alleen daarom al was een reorganisatie in de opleiding nodig. Bovendien zijn de opleidingsmethoden vooral onder Amerikaanse invloed, veranderd. De opdracht van de school is politie-mensen te maken, die praktijkklaar zijn, die zelfstandig kunnen optreden. Dat gebeurt op grondige en doel-

In een apart gebouw bij de school woont „Janus", de meest vermoorde figuur in ons land, wiens pols vele malen door aspiranten wordt vastgegrepen, om de reden van het slachtoffer te bepalen.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

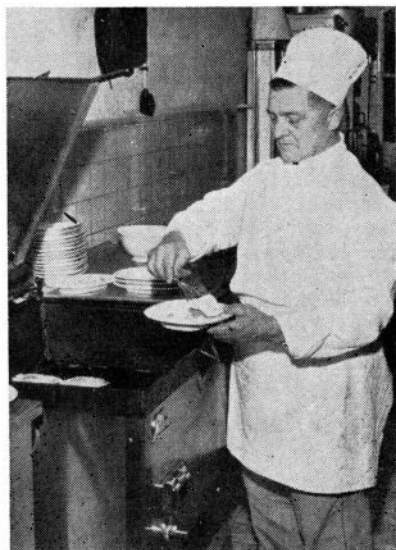
treffende wijze, getuige enkele filmpjes, die wij in de filmzaal zagen. Het zijn korte filmpjes, waarin een strafbaar feit wordt uitgebeeld, niets meer of minder. Na de vertoning is het de zaak van de aspiranten om een waterdicht verbaal te maken op grond van wat ze zelf hebben gezien met betrekking tot het gepleegde feit, zo nodig compleet met kentekens en wat dies meer zij.

In de instructielokalen worden de wetten voor zover de aspiranten die later moeten hanteren, niet meer en niet minder omdat de bekwaamheden gericht moeten zijn op de praktische dienst, gedoceerd door ervaren en met zorg gekozen wachtheesters en opperwachtheesters. Deze centrale opleiding vormt wel een schril contrast tot de - nu niet meer - goede oude tijd, waarin de opleiding berustte op particuliere activiteit en de politiemans in wording zich in vrije uren moedig op een schriftelijke cursus wierp, gebaseerd op wetkennis, die op papier en onder de lamp in de huiskamer geen sprankje glans of leven heeft.

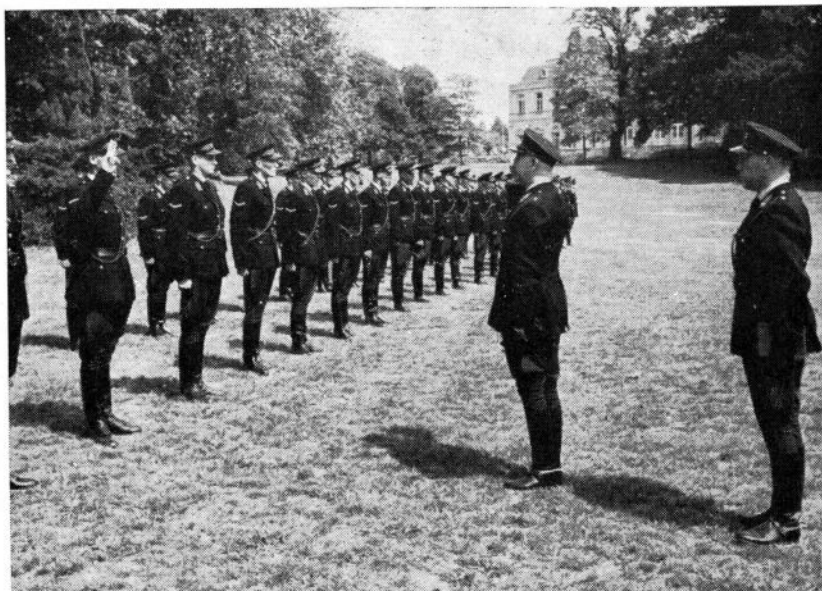
Wie in de opleidingsschool een dag te gast is en hier en daar een hap en een snap van de vorming meeneemt, komt overal de details van de drie componenten waarop de vorming gebaseerd is, tegen. Dat kan ook niet anders, want bij het ontbreken van een onderdeel is de vorming al onvolledig. Dat is immers vroeger ook wel duidelijk gebleken toen men alleen „wetjes” leerde.

Lichamelijke vorming

Zo is er in de eerste plaats de lichamelijke vorming. Een rijkspolitieman

De kok zorgt voor meest malse onderdelen van het opleidingsprogramma.

Beëdiging van aspiranten op het terrein van de opleidingsschool, door de Territoriaal Inspecteur de kolonel P. Oom. Rechts de luitenant P. H. Borra.

moet niet alleen gewoon kunnen zwemmen. Hij moet ook zwemmend kunnen redden. En een merkwaardig verschijnsel is, dat een kwart van de aspiranten bij het begin van een cursus op de school, niet kan zwemmen en vrijwel de helft een beetje. Slechts een enkeling blijkt in het bezit van een zwemdiploma. De atletiek is — algemeen gesproken — zeer belangrijk voor het uithoudingsvermogen, waarover een politiemans dient te beschikken. In de exameneisen is niet voor de aardigheid een achtervolging per fiets over 1400 meter plus een draafpartij opgenomen. De oefeningen op dit punt zijn overigens niet alleen boeiend en nuttig, maar in het park achter de school zijn hierbij ook vermakelijke tafelen te zien. Op het punt van lichamelijke vorming zijn overigens hoog- en verspringen, touwklimmen, kogelstoten, en dergelijke favoriet. Het spel ter ontspanning en voor de bevordering van de teamgeest is bij dit alles een noodzakelijk supplement en de driemaandelijke onderlinge wedstrijden tussen groepen aspiranten maken de sport tot een onderwerp van gezonde na-ijver, waarover in de school de discussies bij tijd en wijle hoog en heftig kunnen oplaaien, even heftig als de ijver waarmee de groepen elkaar de eer bestrijden. Het is duidelijk, dat in het hele kader van de lichamelijke vorming van de politiemans ook zelfverdediging een zaak van betekenis is. En dus wordt er jiu-jitsu geïnstrueerd en wordt er ook gebokst. Vooral jiu-jitsu is belangrijk: verdediging tegen aanvallen zonder gebruik te maken van de wapens. De exercitie staat vanzelfsprekend WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

is zowel lichamelijke als mentale vorming.

Mentale vorming

De persoonlijkheidsvorming omvat beschavingsvormen, methode van optreden en dergelijke, maar daarnaast een compleet gamma van bijkomende, doch onmisbare onderwerpen, ook op sociologisch terrein. De politiemans moet immers zijn volk en de verhoudingen kennen vandaar: verhouding stad-platteland en streekkarakters. Algemene ontwikkeling is even onmisbaar. Daartoe behoort een inzicht in de aard van democratie en dictatuur, de rassenstrijd en vele actuele zaken, een overzicht van de achtergronden van het wereldgebeuren. Dat is allemaal nodig. De rijkspolitiemans moet immers gezag hebben en moet dus niet als een geestelijk achtergebleven individu in de samenleving staan maar mee kunnen praten. Met alleen maar wetkennis zou hij vele malen — tot schade van zijn gezag — in het overigens nette politieële hemd staan. Tot de persoonlijkheidsvorming behoort ook het veelomvattende begrip „public relations” en menselijkheid. Met een instelling van „hup in de boevenwagen met die vent” komt de politiemans er niet, met een overwogen en zelfverzekerd optreden, rekenend met de menselijke waardigheid zal hij respect en achtung verwerven waarvan de resultaten zijn algemene positie ten goede komen.

Vakkennis

Bij dit alles ligt het wel voor de hand, dat de vaktechnische vorming niet

wordt verwaarloosd, maar — gezien de vele vorderingen van wetenschap, techniek, vormen van misdaad en opsporing — veel omvattender is geworden, doch tegelijkertijd ook meer gericht. Vaktechnische vorming is ook bekwaamheid: kennis van zaken en technische vaardigheid. De kennis wordt bewust verdeeld in noodzakelijke kennis van bepaalde wetten en gewenste kennis. De wapenwet is noodzakelijke kennis, de woonwagewet bijvoorbeeld is gewenst en daar wordt dus minder aan gedaan. Het doel wordt behandeld en de aspirant leert de weg, hij weet het hoe en wat en waar hij de details vinden kan.

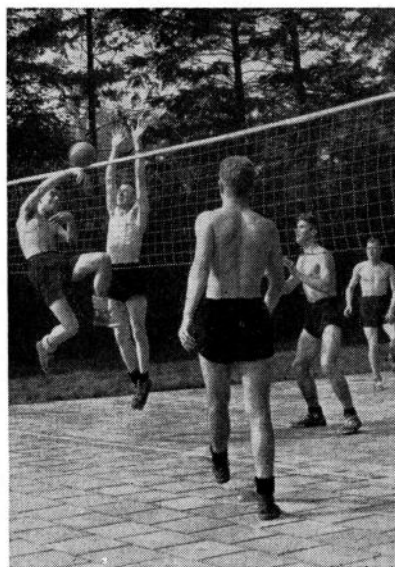
De vaktechnische kennis, die de aspirant voorgeschoteld en te verteren krijgt is minder mals dan de runderlapjes, die in de zeer moderne keuken zijn gebraden.

De vaktechnische keuken is anders, die levert de aspirant strafrecht met een dosis criminologie en ook jeugdcriminaliteit, daarnaast strafverdering met verhoor- en fouillerings-techniek. De opsporingsleer brengt weer wat „versiering” aan het geheel. Daarbij gebeurt veel visueel. De aspiranten krijgen een of meer dia's te zien van bijvoorbeeld een pistool met vingerafdrukken en dan moet de zaak duidelijk worden. Ten aanzien van signalementsleer is de praktische kant evenmin vreemd. Het kan zijn, dat de aspiranten op onverwachte ogenblikken een signalement krijgen en dat later in Arnhem een figuur opduikt, die gewoon in het stadsgewoel opduikt en aan-

gehouden moet worden. Opsporingsleer, observeren, wapenhandel, het proces-verbaal, het maken van situatieschetsen of machineschrijven; het behoort allemaal tot het uitgebreide menu van de technische vaardigheid.

Geen concessies

Het is wel duidelijk, dat er geen concessies zijn gedaan als gevolg van een geringer toeloop van aspiranten dan men zou wensen. De voorwaarden ten aanzien van bijvoorbeeld de minimum-leeftijd voor toetreding tot het korps kan men wijzigen en ook op andere wijze moet de animo worden vergroot. De opleidingsschool met momenteel 75 aspiranten en een viermaal zo grote capaciteit en een tot en met uitstekend opleidings-

Volleybal is sport en ontspanning tegelijk.

Een rijsschool ontbreekt in Arnhem niet.

stelsel is er klaar voor. Ten aanzien van de opleiding zelf kan men geen water bij de wijn doen. „Wij leveren volwaardige, voor hun taak berekende politiemensen af, en met minder kan het niet toe,” zegt de majoor Proot.

Wie nu meent, dat er op de opleidingsschool — waaraan natuurlijk ook een rijsschool is verbonden — alleen maar ruimte is voor stugge studie in kille en zakelijke sfeer, heeft het toch mis. In de filmzaal worden niet slechts films gedraaid over misdrijf en overtreding, maar eenmaal per maand verschijnen fraaie filmsterren, schoon aangedaan en al dan niet opwindend lachend op het filmdoek van de opleidingsschool. In de kamers van de aspiranten — met fraai uitzicht op het park — wordt gestudeerd maar wordt ook het laatste mopje verteld van de man, die midden in de nacht uit de eerste slaap wordt gewekt door het gerinkel van de telefoon. Dat wordt dan verteld in de trant van: Hij knoffelt op blote voeten door het donker naar de telefoon. Hooft een stem: „Meneer, spreek ik met dubbel elf?” Zegt 'ie: „Nee u spreekt met één, één, één, één.” Zegt de stem aan de andere kant: „Neem me niet kwalijk, dan heb 'k verkeerd gedraaid.” Zegt hij weer: „Geef niks meneer, 'k moest er toch uit want de telefoon ging” . . . Dat wordt dan verteld, terwijl de stukken over strafrecht op tafel liggen. Zo is de vorming van aspiranten in de opleidingsschool volgens een veelomvattend plan zeer veelzijdig, tóch nog meer omvattend dan waarin het schema voorziet, waardoor ieder jaar weer een aantal vakbekwame rijkspolitie mannen aan de gelederen van het Korps worden toegevoegd.

Studie en gesprek wisselen elkaar af in de kamers van de aspiranten.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

gravingsstijl. Uitwisselingen op cultureel en wetenschappelijk niveau droegen er eveneens toe bij dat sommigen dachten en openlijk zeiden: ze zijn nog niet zo kwaad. In het kader van deze politiek was de opstand in Hongarije een zware slag voor de Sovjet-Unie. Maar de mens vergeet spoedig en in 1959 hadden Amerika, Engeland en Frankrijk alweer een uitgebreid uitwisselingsprogramma op cultureel gebied.

De politiek van de vriendelijkheid maakte weer plaats voor een tactiek van afwisselende minzaamheid en woede, van pleiten voor vrede en prompt daarop dreigen met oorlog, een tactiek waarbij niemand meer weet waar hij precies aan toe is. Chroesjtsjow is, aldus de heer Van den Heuvel, de toonaangevende figuur in deze koud-warm-behandeling.

Door in New York met zijn schoen op tafel te slaan, toonde Chroesjtsjow zijn ware aard, de exponent van een jarenlange communistische opvoeding, die in Sovjet-stijl spreekt, denkt en handelt. Het is zaak, dat wij die ware aard doorzien. Dat is de eerste opdracht van het westen en het zal niet alleen op contact- en vormingsavonden aan de orde en aan de kaak gesteld moeten worden, maar overal, met minder kan het niet toe. Wij verspillen nog altijd teveel energie in de strijd tegen elkaar, terwijl wij de krachten moeten bundelen tegen de gemeenschappelijke vijand van onze samenleving. Wij zullen in het offensief moeten om de koude oorlog te winnen. Zoals van andere zijde gepoogd wordt ons vertrouwd te maken met die andere wereld, (en om ons argeloos en achteloos te maken) zo zullen wij moeten werken in omgekeerde zin. Als wij sterk genoeg zijn om die macht tegemoet te treden, bewust van de juistheid van onze idee, dan hebben wij kans de andere ideeën te overwinnen”.

Deze causerie van de heer Van den Heuvel noopt tot bezinning, de bezinning die ook het doel is van de contact- en vormingsbijeenkomsten en er betekenis aan geeft. Het is de bezinning op de jacht op de draak, een drakenjacht die van heel andere betekenis is dan de humorrijke drakenjacht van de vormingsavonden en die de reservist in den lande ander maal moet hebben doordrongen van de betekenis van zijn positie.

Rijkspolitie paraat bij overstromingen

Beroeps- en reservepersoneel in actie op bedreigde plaatsen

Terwijl de storm met orkaankracht over ons land raasde en er op vele plaatsen in een nacht meer dan 80 millimeter regen viel, stak in december Nederlands erfvijand het water voor de zoveelste maal de kop op. Dijken langs rivieren braken door, polderdijken bleken te laag voor de door de storm opgezweepte watermassa's. Duizenden hectaren grond overstromden en werden complete meren. Huizen liepen onder water, rubberlaarzen, schop en zandzak waren plotseling weer de meest waardevolle „gereedschappen” van duizenden Nederlanders. In vele gebieden waren de leden van het Korps Rijkspolitie en de Reserve-Rijkspolitie paraat en op vele plaatsen waren zij de nauwelijks opgemerkte naamloze handlangers van de verdedigers van huis en haard in de strijd tegen het water. Terwijl boeren tot over de knieën door het water waadden naar minime hoog gelegen en nog droog gebleven stukjes van hun landerijen, waar doornatte schapen bijeendrongen, om de dieren in veiligheid te brengen, zagen wij leden van het Korps in actie. Zij zorgden dat de strijders met zandzakken de handen vrij hadden. Zij stonden op rubberlaarzen in de striemende regen op overstromde wegen om het spaarzame verkeer langs het minst riskante en niet kapotgespoelde weggedeelte te leiden. Groepscommandanten reisden door hun gebied over verstilde wegen, speurend naar bedreigde plaatsen en ergens in het Noorden zagen wij een districtscommandant op laarzen door het water baggeren. Het Korps Rijkspolitie was paraat, van laag tot hoog, van beroeps tot reservist.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Rijkspolitie neemt proef met Porsche op dubbelbaans wegen

Oriëntatie aangaande Duitse ervaringen

Het Korps Rijkspolitie is een uitgebreide proef begonnen met inhalende surveillance op de snelverkeerswegen met dubbele rijbanen, met behulp van een speciaal uitgeruste Porsche, die de overtreders geen kans tot ontsnappen laat. De Porsche zal voorlopig (zoals wij in het vorige nummer van het Korpsblad reeds meldden) opereren vanuit Den Haag, waar de opperwachtmeester J. van der Heide voor onbepaalde tijd is gedetacheerd aan het Bureau Verkeerszaken, ten behoeve van deze proef.

De Porsche, die nu enkele weken geleden gereedgemaakt is, is onder meer uitgerust met een mobilfoon-installatie, een luidspreker-installatie voor het geven van aanwijzingen in het voorbijrijden of bij opstoppingen en voorts met blauw draailicht, enig obstakelmateriaal, E.H.B.O.-materiaal, brandblusapparaat en wat dies meer zij. Deze proef, die wellicht bij welslagen zal resulteren in de vorming van een speciale, met Porsche surveillanceauto's uitgeruste groep met

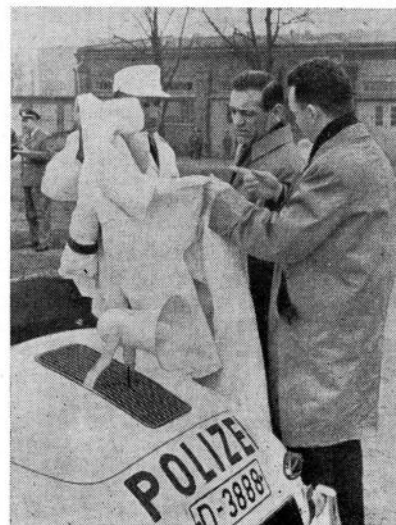
speciaal geselecteerde manschappen, is eigenlijk niet helemaal een proef meer.

Sinds 1955

In het meest verkeersrijke land van de Bondsrepubliek, Nordrhein-Westfalen werd in 1955 tot het instellen van een speciaal bewakingscommando voor de snelwegen besloten toen het verkeer op de autobanen in snel tempo bleef toenemen en zich tegelijkertijd een afname van de verkeersdiscipline aftekende. In Duitsland hebben — alvorens in Nederland deze Porsche-proef begon — het hoofd van het Bureau Verkeerszaken, de majoor W. H. van Ballegoyen de Jong en de luitenant A. C. Vogel zich uitvoerig georiënteerd ten aanzien van de gedurende vijf jaar opgedane ervaringen en van de betekenis, die een dergelijk onderdeel in Nederland zou kunnen hebben. En ervaringen bleken er in ruime mate.

Snelste politie

Polizei-Oberkommissar Viktor Manweiler in Düsseldorf, die er niet weinig trots op is, dat in 1955 in Duits-

Majoor W. H. van Ballegoyen de Jong (midden) en de luitenant A. C. Vogel (rechts) in Duitsland oriëntatie aangaande wagens en kleding

land de snelste politie van Europa geboren werd, zegt van het gebruik van de snelle wagens voor de inhalende surveillance ouder meer, dat ook in Duitsland de vroegere methoden van verkeersbewaking, namelijk het gadeslaan vanaf een bepaalde plaats, het zich door het verkeer laten inhalen of het meerijden in de verkeersstroom en dus met de gemiddelde verkeerssnelheid, niet toereikend bleken. Er was duidelijk behoefte aan een bewakingsmethode, die de weggebruiker overtuigt van het feit, dat de politie „alom tegenwoordig” kan zijn om ook de zeer snelle verkeerszondaar ter verantwoording te roepen. De inhalende verkeersbewaking met tweemanswagens, die gemiddeld tien tot twintig kilometer per uur sneller rijden dan de gemiddelde verkeersstroom, geeft gelegenheid om „met de lange arm” van achteren in te grijpen. Deze methode bleek uitnemend geschikt om de gewetenloze of slordige weggebruiker er van te doordringen, dat er geen ontkomen aan is. Bovendien bleek, dat door de hogere snelheden de surveillance-trajecten vergroot moesten worden. In Duitsland heeft, aldus Hauptkommissar Manweiler, het op deze wijze optreden tegen voortdurend linksrijden zonder

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG
De Autobahnzug-wagens in Düsseldorf.

(vervolg op pag. 19)

Radiohonden bij politie in Denemarken

Naar alle waarschijnlijkheid zal de Kopenhaagse politie het eerste politiekorps ter wereld zijn, dat zal worden uitgerust met radio-politiehonden. Op de opleidingsschool voor politiehonden bij Kopenhagen zijn namelijk reeds talrijke succesvolle experimenten genomen op dit gebied en men verwacht dat de resultaten binnenkort zullen worden voorgelegd aan internationale experts. Het nieuwe systeem komt in korte trekken hierop neer, dat de politiemans in verbinding staat met zijn hond door middel van een kleine transistor-installatie, die is gemonteerd in de halsband van de hond.

Bij de eerste experimenten, een paar maanden geleden, leerde men een hond zich te wennen aan een naaak-installatie. Daarna nam men contact op met een radiofirma in Kopenhagen voor het ontwerpen van een lichte en praktische radio-uitrusting.

Deze radio-uitrusting, aldus het Kopenhaagse politiebureau, bestaat uit drie elementen. Rond de hals van de hond loopt een riem, die op zijn plaats wordt gehouden door lussen om de oren. Vanuit deze lussen lopen kleine draadjes naar de luidspreker, geplaatst in de oordoppen. De hoofdriem staat in verbinding met de halsband, waarin zich de transistoren en de batterijen bevinden. Het gewicht van het geheel bedraagt slechts iets meer dan 300 gram.

De halsband staat op zijn beurt weer in verbinding met een brede riem om de buik van de hond. Deze buikriem is voorzien van een ingebouwde antenne, een dunne, gewonden koperdraad.

De grootste moeilijkheid is geweest om de honden te wennen aan de nieuwe commando-stem in de „koptelefoon”. Aanvankelijk luisterden de honden niet naar de gegeven orders. Ook het feit, dat ze hun geleider niet konden zien, scheen hen te verwarren. Naarmate de training echter werd voortgezet, wendden de Kopenhaagse politiehonden steeds meer aan het nieuwe systeem.

Vreeslijk ongeval trof verkeersgroep Leiden

Opperwachtmeester G. Oosterbroek gedood

Wachtmeester 1e kl. J. A. van Westerop zwaar gewond

Bij het verrichten van een patrouilledienst op een A-traject, zijn op eind november twee zeer geroutineerde rijders van de verkeersgroep van het district Leiden, de opperwachtmeester G. Oosterbroek en de wachtmeester 1e kl. J. A. van Westerop met een nog vrijwel nieuwe Ford-Zephyr van de verkeersgroep tegen een boom gebotst. De gevolgen waren verschrikkelijk: de opperwachtmeester Oosterbroek werd vrijwel op slag gedood, de wachtmeester 1e klas Van Westerop werd ernstig gewond. Aanvankelijk zouden beiden die dag een begeleiding van minister-president Rahman van Malakka verzorgen. Door het vervallen van die rit werden zij ingezet als bemanning van de Ford Zephyr.

De opperwachtmeester Oosterbroek had niet alleen uitstekende kwaliteiten als politiemans, maar was zowel in als buiten het korps een gerespecteerde en gewaardeerde figuur om zijn nobel karakter, zijn mildheid en dienstvaardigheid. Hij was vader van drie kinderen.

Het ongeluk gebeurde terwijl zij oostwaarts reden op de smalle rijksweg 11 onder de gemeente Zwammerdam. Door tot nu toe onbekende oorzaak raakte de auto enigermate uit de koers, raakte enkele rechts van de weg staande melkbussen en botste omstreeks twintig meter verder tegen een boom. Door het totaal verslagen personeel van de verkeersgroepen 's-Gravenhage en Leiden en dat van de groep Bodegraven werd het onderzoek

aan de grotendeels vernielde auto begonnen, onder persoonlijke leiding van de districtscommandant drs. L. J. van der Meulen.

Behalve op de oorzaak van het ongeval, werd het onderzoek aanstonds ook gericht op het nut dat veiligheidsgordels mogelijk gehad zouden kunnen hebben. Hoewel de rechterzijde volkomen vernield was van de linkerzijde, met name de bestuurderszitplaats, grotendeels in tact. Deze omstandigheid rechtvaardigde het verzoek aan de Korpsleiding tot zo spoedig mogelijke uitrusting van onze auto's met veiligheidsgordels over te gaan. Deze belangrijke beslissing werd inmiddels genomen.

De linkerzijde van de verongelukte auto bleef intact
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG (Foto: Verkeersfotodienst Rijkspolitie 's-Gravenhage).

Indrukwekkende begrafenis van omgekomen opperwachtmeester G. Oosterbroek

Het stoffelijk overschot van de opperwachtmeester G. Oosterbroek werd met Korpseerbetoon ter aarde besteld te Leiden. Voorafgegaan door een erepeloton van de verkeersgroep werd de met de nationale driekleur gedekte kist naar de groeve gedragen door zijn collega's. Bij de vele bloemstukken waren kransen van de Algemeen Inspecteur van het Korps, van het District en van de verkeersgroep. Vele autoriteiten en collega's zowel van het Korps als daarbuiten gaven van hun belangstelling blijk. Zo waren onder meer aanwezig de Territoriaal Inspecteur te 's-Gravenhage, de kolonel W. de Gast, mede namens de Algemeen Inspecteur, en toegevoegd officier de kapitein L. P. Bergsma, de districtscommandant Leiden de majoor drs. L. J. van der Meulen en toegevoegd officier, de luitenant J. Vermeulen, deputaties van verkeersgroepen, landgroepen uit het district Leiden, het motor ere-escorte, de politie te Water, een vertegenwoordiger van de procureur-generaal te 's-Gravenhage, de burgemeester van Zwammerdam de heer C. G. van Dobben de Bruijn, de commissaris en hoofdinspecteur van de gemeentepolitie Leiden met een detachement van dit Korps, een deputatie van de Koninklijke Marechaussee. Onder de vele verdere belangstellenden bevonden

den zich alle echtgenotes van de leden van de verkeersgroep Leiden.

Aan het graf werd namens het Korps gesproken door de districtscommandant Leiden, namens de collega's en namens de Nederlandse Politie Bond door de opperwachtmeester A. Gooßen. Tenslotte voerde dominee Schoonheim het woord en ging voor in gebed. Namens de familie dankte de opperwachtmeester J. Timmerman.

Medeleven

Ons medeleven gaat uit naar de zo zwaar getroffen echtgenote en drie jonge kinderen van de overledene die wij de nodige kracht toewensen dit smartelijk verlies te kunnen dragen. De herinnering aan de persoonlijkheid van hun echtgenoot en vader zal hun daarbij ongetwijfeld een grote steun zijn. Daarnaast gaan onze gedachten uit naar de ernstig gewonde wachtmeester 1e klasse van Westerop, die in het St. Elisabeth ziekenhuis te Leiden nog wordt verpleegd. Gelukkig is thans zijn toestand zodanig dat hij binnen afzienbare tijd zal zijn hersteld. Ons medeleven met zijn echtgenote en kinderen gaat vergezeld van onze wens dat hij spoedig weer in zijn gezin, en in de kring van zijn collega's uit Leiden terugkeert.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Porsche-proef

(vervolg van pag. 12)

noodzaak, het naar de kant dringen van andere weggebruikers, het onachtzaam inhalen, het inhalen bij een inhaalverbod, het rechts inhalen of het maken van gevaarlijke wendingen, op verboden plaatsen stoppen of parkeren of het klakkeloos oprijden van de autobanen, niet alleen geleid tot een sneller en veiliger verkeersbeeld, maar ook tot een relatieve daling van het ongevallencijfer.

Kwaliteiten

Van de Porsche 1600 zegt de heer Manweiler, dat de goede wegligging, het grote remvermogen, het geringe brandstofverbruik en het eenvoudige onderhoud, pleiten voor deze wagen, die in Duitsland met tweemaal verwisselen van de motor 300.000 en meer kilometers draait zonder problemen.

Vereenvoudiging

Ten opzichte van de surveillance met deze wagens is de heer Manweiler van mening, dat de witte kleur van de Porsche en de witte uniformen van de beamtben, die er in rijden, veel bijdragen tot de vereenvoudiging van de bewaking. Ook bij slecht weer wordt de witte wagen gemakkelijk waargenomen, hetgeen ook bij achtervolgingen van groot belang is. De bemanningsleden voor de Duitse „Autobahnzug" werden na strenge selectie gekozen. Uit een groot aantal vrijwillig gegadigden uit kringen van de verkeerspolitie werden na een strenge medische keuring 40 ambtenaren in de ouderdom tot 36 jaar uitgekozen, die over het juiste karakter, vakkennis en meerjarige rijpraktijk beschikten. Zij werden bovendien nog onderworpen aan een proef, die hun vaardigheid in het besturen van snelle voertuigen onder uitzonderlijke omstandigheden moest aantonen. Tenslotte kregen zij nog een speciale opleiding van drie weken.

Verkeersveiligheid is een menselijk, maar ook een economisch belang. Dat het Korps Rijkspolitie er van overtuigd is dat modern verkeer niet zonder moderne middelen in het gareel kan worden gehouden, is met de Porsche-proef andermaal gebleken. De eerste wagen is inmiddels getoond aan de autoriteiten van de Directie Politie en aan de voorbereidingen om het in bedrijf stellen van de wagen wordt nog gewerkt, evenals aan de speciale kleding voor de bemanning.

niet de indruk, dat de geschillen tussen de beide communistische grootmachten werkelijk opgelost zijn. En dit is ook niet verwonderlijk. Want, hoewel zij in de huidige situatie nog op elkaar zijn aangewezen, worden zij toch meer en meer elkaar's rivalen. Achter de ideologische strijd gaat in belangrijke mate een strijd om de macht schuil. Een andere belangrijke factor ter verklaring van de tegenstelling tussen de Sowjet-Unie en Rood China is gelegen in het verschil in ontwikkelingsfase tussen beide landen. De Sowjet-Unie is inmiddels uitgegroeid tot een machtige industriële mogendheid met een groeiende welvaart, hetgeen een grotere voorzichtigheid in de hand werkt — men heeft zelf al heel wat te verliezen! — terwijl China nog helemaal verkeert in de fase van opbouw van het nieuwe industriële productiestelsel en derhalve ontzaglijke offers van het volk moet vragen. Een gemeenschappelijke bedreiging van buiten komt China daarom zeer van pas. Het is een machtige prikkel tot de grootst mogelijke collectieve inspanning. Vandaar dat China er alle belang bij heeft de bedreiging van het westerse imperialisme zoveel mogelijk op te vijzelen. Verder werken ook allerlei historische factoren juistgenoemde tegenstelling in de hand. Hoe paradoxaal dit voor de bewoners van het westen ook moge klinken, zo merkte de Neue Zürcher Zeitung van 11 november 1960 op, het antichinese sentiment schijnt bij het Russische volk dieper te zitten dan het anti-westerse. Hoe dit zij, vaststaat, dat de verdere ontwikkeling van de betrekkingen tussen de Sowjet-Unie en China voor het westen een uitermate belangrijke factor is in de ontwikkeling van het wereldgebeuren in de komende jaren.

Verzoek

Ter voorkoming van administratieve moeilijkheden verzoeken wij bij alle correspondentie en betalingen niet alleen naam, maar ook groep en onderdeel te vermelden.

Dank u!

Toegekende onderscheidingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 26-10-'60: Eremedaille in zilver van de Orde van de Witte Olifant, verleend door de Koning van Thailand, aan wmr. 1e kl. J. van Beusekom te 's-Gravenhage; wmr. 1e kl. J. v. Assen te 's-Gravenhage en wmr. M. A. v. d. Graaff te Wassenaar.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 7-11-'60: J. Onrust, wmr., van Westzaan naar Appelscha (ressort Groningen).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'60: J. Versteegt, owmr., van Delfgauw naar Capelle a.d. IJssel.
 Per 5-11-'60: G. de Vogel, wmr., van Middelburg naar Terneuzen.
 Per 14-11-'60: T. J. Brouwer, wmr. 1e kl., van Klaaswaal naar Heerde.
 Per 15-11-'60: C. Monster, wmr. 1e kl., van Papendrecht naar Rockanje; P. Fredrikze, wmr. 1e kl., van Waddinxveen naar Ter Aar; A. H. J. v. d. Pol, owmr., van Rockanje naar Alblisserdam.
 Per 16-11-'60: D. Schatborn, owmr., van 's-Gravenhage naar Axel.
 Per 28-11-'60: J. de Ruitter, wmr. 1e kl., van Poortugaal naar Geervliet.
 Per 1-12-'60: W. C. Verbeek, wmr., van Dordrecht naar 's-Hage; P. Troost, wmr., van Haastrecht naar Stavenisse; J. C. de Groot, wmr. 1e kl., van Eede naar Koewacht; F. Trapman, owmr., van Oude Tonge naar Marssum (ress. Groningen); P. A. A. v. Kruijssen, wmr. 1e kl., van Koewacht naar Eede; N. D. Stoop, wmr. 1e kl., van Voorhout naar Someren Eind.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 3-11-'60: Th. H. Rumen, wmr. 1e kl., van Griendtsveen naar Heythuysen; H. L. Thomassen, wmr., van Heythuysen naar Roggel.
 Per 8-11-1960: A. v. d. Giesen, wmr. 1e kl., van Made naar Dinteloord.
 Per 9-11-'60: L. v. d. Muuren, wmr., van Putte naar Made.
 Per 15-11-'60: Th. Roelofs, owmr., van Born naar Klimmen; G. J. Schurman, owmr., van Son en Breugel naar Voorhout; A. J. Roes, wmr., v. Swalmen n. Montfort; Th. A. Oud, wmr. 1e kl., van Wagenberg naar Mill; H. M. Smulders, wmr. 1e kl., van Veldhoven naar Overloon; J. v. d. Ouden, wmr. 1e kl., van Heusden naar Strijen; W. Koolijman, wmr., van Breda naar Dordrecht.
 Per 16-11-'60: A. A. v. d. Broek, wmr. 1e kl., van Heusdenhout-Bavel naar Putte.
 Per 21-11-'60: H. Vos, wmr., van Waubach naar Eijgelshoven; W. F. Vermazen, wmr. 1e kl., van Eijgelshoven naar St. Geertruid; P. Göertz, wmr., van Bergen (L.) naar Swalmen.
 Per 24-11-'60: A. v. d. Enden, wmr. 1e kl., van Sprundel naar Made en Drimmelen.
 Per 1-12-'60: M. v. Duurling, wmr. 1e kl. van Vaals naar Vijen; P. H. Beuzenberg, wmr., van Luijkgestel naar Veldhoven; W. H. Engels, wmr. 1e kl., van Mierlo naar Susterseel; S. Meijer, wmr. 1e kl., van Maarheeze naar Vlieden; M. P. Verhoeven, wmr. 1e kl., van Maastricht (verkeersgroep) naar Maastricht (parketgroep); A. M. v. d. Zee, wmr., van St. Oedenrode naar Son en Breugel; J. A. Minnaar, wmr. 1e kl., van Oudenbosch naar Schoondijke.

RESSORT ARNHEM

Per 14-11-'60: A. J. Kolkman, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage naar 's-Gravenhage.

Per 15-11-'60: H. A. v. Doorn, owmr., van Maasdriel naar 's-Hertogenbosch (parketgroep); G. W. Oosterink, wmr. 1e kl., van Neede naar Borculo.
 Per 16-11-'60: B. de Vries, wmr. 1e kl., van Ermelo naar Eerbeek.
 Per 1-12-'60: H. Egberts, wmr. 1e kl., van Rossum naar Maasdriel; W. Bijl, wmr., van Urk naar Wijhe; A. Meijer, owmr., van Geldermalsen naar Buren; F. H. Berends, wmr. 1e kl., van Doornenburg naar Mierlo-Hout (ressort 's-Hertogenbosch); D. W. Groeneweg, wmr., v. Zelhem naar Neede; L. Klein, wmr. 1e kl., van Borculo naar Zelhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'60: J. Fluks, wmr. 1e kl., van Onderdendam naar Noordbroek.
 Per 24-11-'60: J. Timmer, wmr. 1e kl., van Assen (parketgroep) naar Roden.
 Per 30-11-'60: J. A. v. Ringelstein, wmr. 1e kl., van Zuidlaren naar Gierterveen.
 Per 1-12-'60: J. de Schiffart, wmr. 1e kl., van Langweer naar Rossum (ress. Arnhem).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'60: J. Kolkman, wmr., van Kampen naar Zwolle.
 Per 9-11-'60: H. Bunt, wmr. 1e kl., van Zwolle naar Groningen.
 Per 10-11-'60: N. Smeltekop, wmr., van Vreeswijk naar Nigtevecht.
 Per 14-11-'60: H. Hartevelde, wmr., van Amsterdam (recherche) naar Amsterdam II.
 Per 15-11-'60: A. J. van Eeken, wmr. 1e kl., van Utrecht (groep) naar Utrecht (parketgroep).
 Per 16-11-'60: E. Bol, wmr., van Nigtevecht naar Kampen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-11-'60: Adj. D. Schatborn, tot groepscommandant te Axel.

RESSORT ARNHEM

Per 1-12-'60: Adj. A. Meijer, tot groepscommandant te Buren.

Bevorderingen

COMPTABELE DIRECTIE POLITIE: tot adjudant:

Per 1-12-'60: B. C. Bijkkerk te 's-Gravenhage.

Overleden personeel

Owmr.
 G. Oosterbroek
 Leiden
 ress. 's-Gravenhage
 † 25-11-1960

Per 14-11-'60: A. J. Kolkman, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage naar 's-Gravenhage.

WWW.POLITIE.ORG

RESSORT AMSTERDAM**tot opperwachmeester:**

Per 1-11-'60: J. Buiskool te Amsterdam.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'60: A. H. Buis te Den Burg

RESSORT 's-GRAVENHAGE**tot adjudant:**

Per 16-11-'60: D. Schatborn te Axel.

Per 1-12-'60: J. v. Kuilenburg te Mid-
delburg.**tot opperwachmeester:**Per 15-11-'60: J. v. d. Ouden te Strijen;
C. Monster te Rockanje; P. Fredrikze
te Ter Aar.Per 1-12-'60: J. A. Minnaar te Schoon-
dijke.**tot wachtmeester 1e kl.:**Per 1-12-'60: J. W. Sijpesteijn te Dor-
drecht; A. v. Elsäcker te Renesse;
A. Spruijt te Rotterdam; A. Geensen te
Dordrecht.**RESSORT 's-HERTOGENBOSCH****tot opperwachmeester:**Per 15-11-'60: H. M. Smulders te Over-
loon; Th. A. Oud te Mill.**tot opperwachmeester:**Per 1-12-'60: F. H. Berends te Mierlo-
Hout.**RESSORT ARNHEM****tot adjudant:**

Per 1-12-'60: A. Meijer te Buren.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'60: J. Rijnsburger te Wierden.

RESSORT GRONINGEN**tot opperwachmeester:**

Per 1-11-'60: J. Fluks te Noordbroek.

RIJKSPOLITIE TE WATER**tot opperwachmeester:**

Per 1-11-'60: A. H. Lödel te Warmond.

Per 1-12-'60: A. Boone te Europoort.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'60: K. Gouwens te Drimmelen

In dienst getreden**RESSORT 's-HERTOGENBOSCH**

Per 1-11-'60: R. H. H. Rutten, wmr. 1e

kl., Ospel.

Per 1-12-'60: H. Voogt, schrijver A,
Maastricht (verkeersgroep).**De dienst verlaten****RESSORT AMSTERDAM**Per 17-11-'60: H. Vos, adsp., Koog a. d.
Zaan.Per 1-12-'60: C. J. de Buck, wmr. 1e kl.,
Bennebroek; G. E. v. Ooijen, adjudant,
Leusden.**RESSORT 's-GRAVENHAGE**Per 1-12-'60: J. J. Soeterbroek, wmr.,
Sassenheim; A. de Ruijter, wmr.,
's-Gravenhage.**RESSORT 's-HERTOGENBOSCH**Per 16-11-'60: G. v. Dijk, wmr., Roos-
teren.Per 1-12-'60: M. J. J. v. d. Linden, wmr.
1e kl., Maastricht; J. J. J. Onstenk,
schrijver A, Eindhoven.**RESSORT ARNHEM**Per 1-12-'60: M. v. d. Wal, adj., Lien-
den; J. J. Halman, wmr. 1e kl., Tuk;
W. J. Bouwman, wmr., Urk.**RESSORT GRONINGEN**Per 1-12-'60: H. Warris, wmr. 1e kl.,
Oude Pekela; J. Woudstra, wmr. 1e kl.,
Workum.**RIJKSPOLITIE TE WATER**Per 1-12-'60: P. J. v. Druiften, wmr. 1e
kl., Amsterdam; P. Dik, owmr., Nij-
megen; B. W. van Stek, wmr. 1e kl.,
Vlaardingen; H. J. Maasbach, wmr. 1e
kl., Enkhuizen.

Ambtsjubilea

Owmr. Sij. Borger
Schalkwijk en
Tull en 't Waal
ressort Amsterdam
25 jaar op 10-11-1960Owmr.
J. C. Kooijman
Ouderkerk a.d. Amstel
ressort Amsterdam
25 jaar op 5-12-1960Wmr. 1e kl.
G. A. Zuidwijk
Utrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 6-12-1960Adj.
R. Klinkhamer
Brielle
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-12-1960Owmr.
A. Luiten
Brielle
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-12-1960Wmr. 1e kl.
J. T. Baars
Hillegom
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-12-1960Wmr. 1e kl.
B. A. Lemkes
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-12-1960Adj. J.W.Z. Groot-
huismink
Terborg
ressort Arnhem
25 jaar op 1-12-1960Wmr. 1e kl.
H. Visscher
Rijssen
ressort Arnhem
25 jaar op 5-12-1960Owmr.
F. de Haan
Nijmegen
ressort Arnhem
25 jaar op 6-12-1960Owmr.
C. Reedijk
Scherpenzeel
ressort Arnhem
25 jaar op 6-12-1960Wmr. 1e kl.
G. van Heerde
Nunspeet
ressort Arnhem
25 jaar op 6-12-1960Owmr.
R. Oosterbroek
Rozendaal
ressort Arnhem
25 jaar op 6-10-1960Owmr.
B. Grevink
Brakel
ressort Arnhem
25 jaar op 6-10-1960Owmr.
A. Scheepvaart
Makkum
ressort Groningen
25 jaar op 13-12-1960Owmr.
B. Wiegman
Assen
ressort Groningen
25 jaar op 6-12-1960WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

2e JAARGANG No. 6 - FEBRUARI 1961

Activiteit in Botlekgebied en plan Europoort brachten stormachtige verandering op agrarisch Rozenburg

Enige jaren geleden werd het agrarische gebied ten westen van Rotterdam aangepakt om te worden omgevoerd in één van de grootste en modernste complexen van haven- en industriegebieden ter wereld. Begrijpelijk is het dat de politiedienst in dit gebied, dat in hoofdzaak in de — Rijkspolitie — gemeenten Rozenburg en Spijkenisse ligt, ook de nodige veranderingen moest ondergaan. Daarover wordt u verteld op de volgende pagina's door de overste P. C. Silver. Bovendien laten wij de burgemeesters van Rozenburg en Spijkenisse, de heren J. C. Aschoff en P. J. Blik aan het woord over de grote ontwikkeling in dit gebied.

Tot 1955 werd het landschappelijk beeld van Rozenburg overwegend bepaald door de landbouw. Wie er thans — nog maar zo weinig jaren later dus — komt, vindt er nog steeds vrij veel land- en tuinbouw, maar de oppervlakte die wordt bewerkt, is aanzienlijk kleiner geworden. Op plaatsen waar jaren nijvere agrariërs hun werk verrichtten vindt men nu machtige havens met daarbij niet minder indrukwekkende industrieën. De konsekventies, hieraan verbonden voor Rozenburg, het behoeft geen betoog, zijn talrijk, ook in politieel opzicht.

Gedurende de eerste vijftig jaren van deze eeuw bleef het inwonertal steeds ongeveer op hetzelfde peil. Het eiland werd bevolkt door ijverige bewoners, die een goede gemeenschap vormden. De grote veranderingen kwamen tot stand als gevolg van het feit, dat de noodzaak ontstond van uitbreiding van het Rotterdamse Haven- en Industriegebied.

Botlek

De opmars vond plaats vanuit het oosten. Door de bouw van de Botlekbrug werd de Welplaat ontsloten, daarna ging het in stormachtig tempo westwaarts, over de in 1951 aangelegde dam in de Botlek. In 1955 begonnen de werkzaamheden op Oost-Rozenburg. Thans — dus nog

maar een vijftal jaren later — is het Botlekgebied grotendeels reeds in gebruik genomen, terwijl verwacht wordt dat in 1961 ook de nu nog open plekken in gebruik zullen zijn genomen. Het eerste bedrijf, dat er — in 1957 officieel werd geopend was de grootse werf van Verolme.

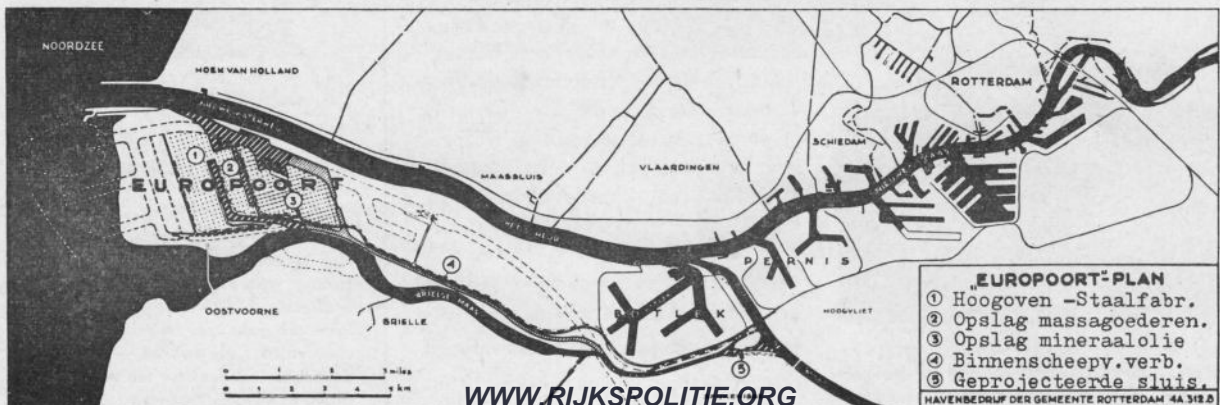
Europoort

Terwijl de werken in het Botlekgebied nog in volle gang waren, kwam alweer een nieuw plan op voor vestiging van havens en industrieterreinen verder naar het westen, het plan „Europoort” werd geboren. De verwachtingen ten aanzien van het vervoer van olie en massagoederen hebben een grote rol gespeeld bij de totstandkoming van dit plan.

Het vervoer van olie vindt in steeds grotere tankers plaats. Sprak men eerst van supertankers, nu is het woord mammothtanker al een begrip aan het worden. Voor deze tankers van kolosale afmetingen is een diep vaarwater nodig. Het is niet

Burgemeester J. C. Aschoff van Rozenburg die bijgaand artikel schreef.

Waar enkele jaren geleden koeien graasden glijden nu enorme schepen van Verolmes werf te water.

mogelijk deze reuzen ver een rivier op te laten varen. Het Suezkanaal laat vol beladen super-tankers niet eens toe.

Op zee is diepte genoeg, maar het binnenlopen vormt het grote probleem. Logisch is daarom, dat men gezocht heeft naar haventerreinen zo dicht mogelijk bij de open zee. Deze terreinen zijn gevonden op de kop van Rozenburg. De thans gegraven tijdelijke toegang tot de havens geeft doorgang aan schepen tot 70-duizend ton.

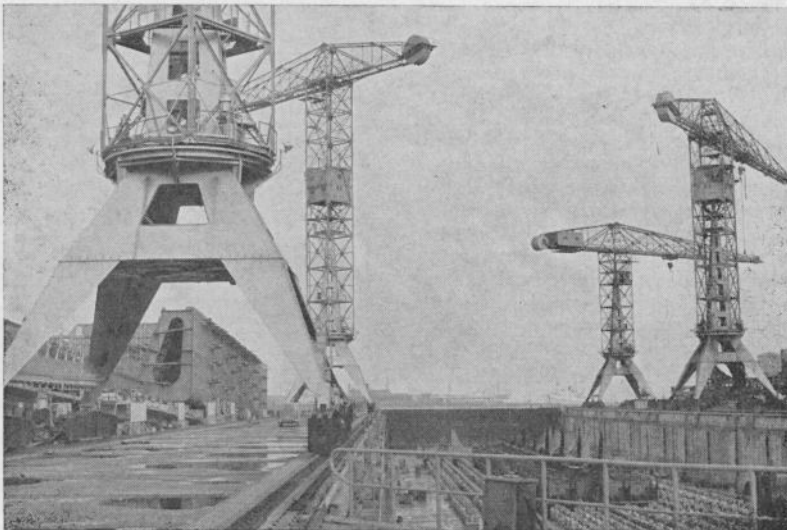
Tot 100.000 ton

In de laatste fase zullen schepen van honderdduizend ton ongehinderd binnen kunnen lopen. Dit zal waarschijnlijk in 1964 het geval zijn. De verhuurbare oppervlakte in Euro-poort bedraagt ongeveer 930 ha. Hievon zal 400 ha worden gebruikt voor havens en kanalen en 220 ha voor wegen, spoorwegen en andere openbare voorzieningen. De totale oppervlakte van het Euro-poort-gebied bedraagt ongeveer 1550 ha. Er komen vooral terreinen klaar voor olieopslag. Deze worden via pijpleidingen verbonden met de raffinaderijen in het Botlekgebied en bij Pernis.

Verder bestaan er plannen om te komen tot een hoogovenbedrijf. Voor het aanleggen van havendijken en het opwerpen van perskaden is een hoeveelheid grond benodigd van omstreeks 2.500.000 m³. Tussen de perskaden wordt 34.000.000 m³ grond opgespoten om de terreinen op hoogte te brengen. Deze gronden komen op 5.50 meter + N.A.P. te liggen.

Inmiddels vindt als logisch gevolg van deze enorme uitbreiding de uitbouw plaats van het dorp Rozenburg. In verband met onze ligging duiden wij ons woongebied aan als Hart van Botlek en Euro-poort. Vanzelfsprekend is het dorp voor de werkers wel zeer gunstig gelegen. De mogelijkheden zijn echter beperkt. In een door het gemeentebestuur uitgegeven ontwikkelingsplan kan men lezen, dat het de bedoeling is, dat een 16 à 17-duizend mensen in ons woongebied een plaats zullen kunnen vinden. Er zullen nog vele woningen moeten worden gebouwd. Daarnaast dient er echter voor gezorgd te worden, dat niet slechts een goed woon- maar ook een gunstig leefgebied wordt opgebouwd.

Het gemeentebestuur huldigt de stelling: Rozenburg dient een leefgemeenschap te worden, waarin zo-

SPIJKENISSE:

Van betrekkelijke rust tot grote bedrijvigheid

Er is wel veel veranderd in de plaats, die de politie in het maatschappelijk leven is gaan innemen. De agent, die met zijn handen op zijn rug, rustig door de straten liep, bestaat niet meer. Ik meen zelfs niet meer in de zogenaamd „rustige ge-

wel de „oude” als de „nieuwe” bewoners samen goed zullen kunnen leven.

Verzwarend politietraak

Het is begrijpelijk, dat alle genoemde veranderingen — uiteraard — de politionele taak aanzienlijk hebben verzwaard. Gelukkig is de sterkte van de politiemacht dan ook opgevoerd.

Dat thans de groep Rozenburg, onderverdeeld in twee rayons, bestaat, stemt tot grote vreugde. Zowel met de Rijkspolitie te land, als die te water, als met de Koninklijke Marechaussee bestaat een bijzonder prettige samenwerking. Om hieraan des te beter gestalte te kunnen geven is tot stand gekomen een Coördinatie-commissie waarover mijn ambtgenoot van Spijkenisse in dit blad een en ander mededeelt. Ik wil dit artikel niet besluiten zonder dat ik een eresaluut gebracht heb aan het personeel, dat hier werkt. Ik heb herhaaldelijk kunnen constateren, dat men zijn werk met veel ambitie verricht en blijkbaar goed heeft begrepen, dat het een voorrecht is in dit gebied te kunnen werken. Moge ook in de toekomst de prettige verstandhouding blijven bestaan opdat op WWW.RIJKSPOLITIE.ORG mengewerkt als thans het geval is.

meenten”, omdat hij een onderdeel vormt van een „groep” en dan ook in deze groep diverse taken opgedragen krijgt. De verandering, die men in Spijkenisse te zien heeft gekregen, ligt echter in een geheel ander vlak. Deze verandering is een gevolg van de structuur van de gemeente. In 1947 was Spijkenisse een landelijke gemeente met 2680 inwoners. Sinds drie jaren een snel groeiende gemeente (thans 6400 inwoners) met het grootste deel van het Botlekgebied, o.m. gelegen aan de Derde Petroleumhaven als terrein voor de grote industrieën, tot haar territoir behorende. Deze wijziging heeft de taak van de politie buitengewoon verzwaard. Niet alleen van de Rijkspolitie te Land, maar evenzeer die van de Rijkspolitie te Water, terwijl ik in dit verband zeker ook mag noemen de uitbreiding van het werkgebied van de Koninklijke Marechaussee. Het zijn dus deze drie politionele organen, die zowel in de bebouwde kom als daarbuiten, ieder op hun eigen terrein, hebben te zorgen voor handhaving van rust en orde.

Het is nu wel iets meer, dan het

In dit artikel schrijft burgemeester P. J. Blik van Spijkenisse over zijn gemeente.

laten we zeggen het (klassieke) voetballetje meenemen, omdat enkele jongens dit goede spel op de straat beoefenen. Daar is het toezicht op de vele in aanbouw zijnde huizencomplexen, op het verkeer, op de „vrijtijdsbesteding” van de jeugd, het onderzoek in zeer vele kleine en grote vergrijpen op de bedrijven, het toezicht op de schepen, het venten in de havens, het vreemdelingen-toezicht, kortom het gehele spectrum van de politionele taak is hier te zien.

Deze inderdaad niet lichte taak wordt op voortreffelijke wijze door de drie diensten uitgevoerd. Dit is mogelijk omdat Z.E. de Minister van Justitie begrip heeft getoond voor het feit, dat wil men goed kunnen werken, ook het materiaal aanwezig moet zijn. Daaraan is door uitbreiding van de mansterkte en vooral door het verschaffen van zeer goed materieel in de vorm van patrouillewagens, boten en het vestigen van een detachement van de Koninklijke Marechaussee in het Botlekgebied, thans geen gebrek. Maar hoe goed ook uitgerust, indien de mensen niet met enthousiasme hun taak zouden vervullen, dan zou veel werk wellicht niet tot een goed resultaat gebracht kunnen worden. Ben ik vol lof over alle tot op heden verzette arbeid, altijd zijn er nog wensen. Het zijn deze wensen, die besproken worden in een commissie bestaande uit de burgemeesters van Rozenburg en Spijkenisse, de districtscommandanten van de Rijkspolitie te Land en te Water, alsmede de commandant van de Koninklijke Marechaussee te Vlaardingen, aangevuld met de betreffende groepscommandanten. Deze commissie heeft in het belang van een goed functioneren der apparaten zeer veel nuttig werk verzet en steeds in een bijzonder goede harmonie. Ik wil dan ook eindigen met te verklaren, dat de praktijk overduidelijk het bewijs heeft geleverd, dat have en goed door de door mij genoemde corpsen doeltreffend worden beschermd.

De wachmeesters L. van der Sluis en H. W. van Gijn voor de bureau-ark van rayon Europoort

Het Korps Rijkspolitie in en ... meegroeien in

Adjutant van Bloois heeft in zijn groep twee „rayons” en wel de rayons „Rozenburg” en „Europoort”. Wie met adjutant Van Bloois praat, voelt direct dat hij gegrepen is door de enorme vaart, de geweldige dynamiek die dit gebied heeft doorgemaakt en nog doormaakt. „Denk U het zich eens in”, zegt hij, „in 1955 ging met een dragline de eerste hap uit de grond en eind 1957 kwam het eerste zeeschip Rozenburg binnenvaren! Rozenburg, een eiland alleen bereikbaar met veerboten en dus weinig verkeer, Rozen-

burg met zijn rustige boerenbevolking, Rozenburg met zijn 3 mans post der Rijkspolitie (onder de groep Brielle), die wat jacht- en visserij overtredingen ontmoette en nagenoeg geen criminaliteit, dit Rozenburg werd in een vloek en een zucht ondersteboven geklauwd, uitgegraven en opgespoten en bebouwd met gigantische bedrijven! Waar drie jaar daarvoor de koeien in welig grasland graasden, gleed op 15 juli 1958 bij de enorme — en nog steeds groeiende — scheepswerf „Verolme” een 33.000 ton groot tankschip te water en weer één jaar later werd 110 man Rijkspolitie naar dit Rozenburg gestuurd toen de Sjah van Perzië aanwezig was bij de doop van de tanker „Mohamed Reza Sjah” door Prinses Margriet in aanwezigheid van Koningin Juliana en Prins Bernhard! Naast deze scheepswerf, grote

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

★

De wachmeesters G. Pannekoek en T. Fenema op patrouille in het Botlekgebied.

chemische industrieën, een hypermodern ertsbedrijf enzovoort enzovoort en is het dan niet logisch, dat die drie-mans post groeien moest? Botlekhavens zijn in een vergevorderd stadium en op 16 juni 1958 is er een post Rozenburg van 8 man sterk met, naast de motorzjspan, een jeep met mobilfoon om het steeds groeiende verkeer op het steeds groeiende verkeersnet in goede banen te houden.

De dorpskern van Rozenburg groeit gestaag, de bevolking wijzigt van aard, het aantal verkeersongevallen, transporten, arbeidsongevallen, branden, diefstallen stijgt en de Rijkspolitie heeft de handen vol. Maar met de Botlekhavens op het

werd de post Rozenburg, Groep Rozenburg, door uitbreiding met het „rayon Europoort”, 4 man sterk. Per 1 januari 1960 werd ook een Rijkspolitie gevonden en wel in een bureau-ark, in gezamenlijk gebruik bij de R.P.-„landdienst” en de R.P. te Water. De afstand van de woonkern naar Europoort is 11 km, en woongelegenheid is er nu eenmaal niet in Europoort; vandaar dit zo noodzakelijke steunpunt.

Tussen oost- en westelijk deel van Rozenburg, dus tussen Botlekhavens en Europoort ligt het middengedeelte met de woonkern het dorp Rozenburg; in oktober 1960 slechts 4000 inwoners, nu met meer dan 6000 zielen en met een groei-mogelijkheid

Adjutant
A. van Bloois
te Rozenburg

Adjutant
B. Kloots
te Vlaardingen

Adjutant
C. de Ruiters
te Spijkenisse

Voor de politietaak in het dynamische gebied van het eiland Rozenburg zijn in de eerste plaats drie Groepscommandanten verantwoordelijk. Wat zij zeggen over de ontwikkeling in de afgelopen jaren en over de politietaak staat in bijgaand artikel.

om de „Poort van Europa” dynamische ontwikkeling . . .

door de overste P. C. SILVER te Vlaardingen

(Foto's Techn. Recherche te 's-Gravenhage)

oostelijke deel van Rozenburg was de Post Rozenburg nog niet aan het einde gekomen. Op 11 juni 1958 drukte de oud-Minister-President dr. Drees op een knop, waardoor één van de vele, door de Duitsers gebouwde bunkers op het westelijk eind van het eiland Rozenburg, in de lucht vloog. Op 13 september 1958 gaf Koningin Juliana daar het sein voor het graven van het nieuwe havencomplex - Europoort. Machtige graaf- en baggermachines, eindeloze rijen draglines en zandauto's vielen aan en binnen twee jaar — op 31 augustus 1960 — werden de enorme havenbassins van Europoort verbonden met de Nieuwe Waterweg. Tanks groeien er als paddenstoelen uit de grond, wegen verschijnen bijna plotseling en een druk rijverkeer ontstaat.

Einde 1960 werd het eerste zeeschip in Europoort verwacht, Europoort, Poort van Europa, haven voor de allergrootste schepen is nu bijna geboren.

En de Politie? Per 1 januari 1961

tot 15000 à 18000, voor meer is er geen ruimte beschikbaar. Er zijn nog twee kanalen gepland door Rozenburg met daartussen lichte industriesteunpunt in Europoort voor de strie.

Verkeer, criminaliteit, bedrijfs- en arbeidsongevallen, transportbegeleidingen, vreemdelingenzaken, dit

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De wachtmeesters D. L. Bravenboer (motorrijder) en H. W. van Gijn in het rayonbureau Europoort.

alles zal in de toekomst nog steeds toenemen. De Rijkspolitieman heeft daar een veelzijdige en interessante taak! Engels is door de vele vreemde zeelieden voor hem bijna voertaal. „Typisch” zo besluit adjudant Van Bloois zijn enthousiast verhaal, „vele eeuwen maken de Nederlanders al land uit water, maar hier maken ze water uit land en hoe!”

Adjudant Kloots heeft, zoals hij vertelt, al van het begin af bemoeiingen gehad met Botlekhavens en Europoort. Bij de graafwerkzaamheden van havens worden onder meer baggermolens en zandzuigers gebruikt, terwijl het werkvolk vaak op arken huist. De Rijkspolitie te Water van de Groep Vlaardingen had dan ook al spoedig te maken met arbeidsongevallen, diefstalletjes, controles Arbeidswet en veiligheidsbepalingen.

„Ja”, zegt adjudant Kloots, „dit was het begin nog maar, want toen de schepen in de havens kwamen begon het pas goed! Het eerste schip in de Botlekhavens kwam op 3 december 1957. Het was de Russische tanker „Moskovski Festival” met 10.000 ton olie. Daarna ging het steeds sneller met de toename van ons werk. Schadevaringen, branden, ongevallen, diefstallen, controle — en een straffe — op opkopers en rivierventers en dergelijke maakten het nodig dat een R.P.-vaartuig bijna uitsluitend voor dienst in die havens is uitgetrokken. Mijn groep

bestaande uit de posten Vlaardingen (10 hoofden) en Ridderkerk (6 hoofden) was vroeger 17 man totaal en met de drie R.P.-vaartuigen, die hier ingedeeld waren, konden we het zeer grote bewakingsgebied net aan! De nieuwe havens eisten echter ook bij ons uitbreiding van personeel en materieel. Per 1 januari 1960 werd de post Europoort van de Rijkspolitie te Water in mijn groep geïncorporeerd, terwijl tevens het aantal R.P.-vaartuigen geleidelijk uitgebreid werd. De R.P. 25 en R.P. 57 behoren tot de modernste van de R.P.-vloot, de R.P. 5 en R.P. 12 zijn een dagje ouder doch kunnen nog aardig meekomen.

Belangrijke objecten maken extra politietoezicht nodig. Zo ligt er in de Botlekhaven reeds 2½ jaar aan de afbouwkade van de werf „Verolme” het Braziliaanse vliegdek-schip „Minas Gerais”. Een schip van ongeveer gelijke afmetingen als onze „Karel Doorman”, dat hier ingrijpende veranderingen en verbouwingen ondergaat, die vele tientallen miljoenen kosten. Door duizenden arbeiders en technici wordt er op gewerkt en — zoals te doen gebruikelijk — verdwijnen er dan materialen en gereedschappen. Onderzoeken van diefstal en verduistering volgen dan. Zo moest eens proces-verbaal opgemaakt worden tegen een drietal brandwachten, die zo druk bezig waren met koper te ste-

len, dat ze een aardig brandje op dit vliegdek-schip pas opmerkten toen het te laat was! Uiteraard is bij dergelijke onderzoeken de technische recherche van T.I. Den Haag een veel geroepen en veel geprezen steun bij dit werk. De „Minas Gerais” gaat weer naar huis; proefvaarten werden reeds enkele maanden geleden gemaakt, een bemanning van enige honderden Braziliaanse marinemannen in huidskleuren van blank tot zwart, is ingewerkt en raakt thuis op Rozenburg. „Minas Gerais” was een hap, voor de werf, voor de technici en arbeiders en ook voor de Rijkspolitie te Water!

Europoort kreeg nog in 1960 zijn eerste schip. Wij zijn paraat want de „post Europoort” der Rijkspolitie te Water, met de collega's van de landdienst, gebruikmakende van het „steunpunt de bureau-ark”, kent de spraak en heeft in Botlekhavens de nodige ervaring en achtergrondkennis opgedaan. De groep Vlaardingen met 24 man en 4 R.P.-vaartuigen wacht rustig en met zelfvertrouwen de komende dingen af.

En in Spijkenisse zetelt adjudant De Ruiter, die met zijn groep de gemeenten Spijkenisse - Hekelingen - Rhoon - Poortugaal - Geervliet en Heenvliet moet bestrijken, samen 8500 ha. groot, hij vertelt ook dat in dit gebied de nodige verandering kwam door de nieuwe havengebiede-

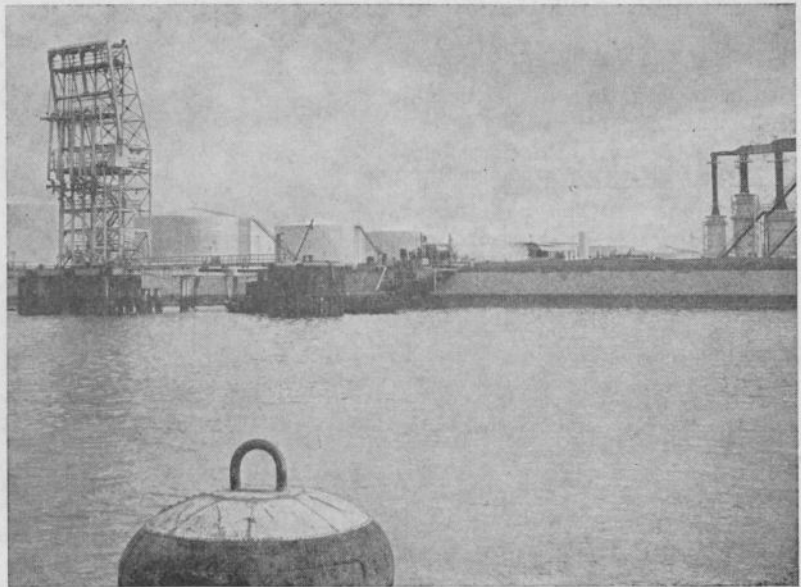

De Minas Gerais die enkele weken geleden — na jaren, maar met muziek — naar Amerika vertrok.

den. Een nieuwe brug over de Oude Maas werd gebouwd om een snelle verbinding tussen Rotterdam en Botlekhavens te verkrijgen en de gronden achter deze brug werden in korte tijd opgespoten tot 5.50 m. boven N.A.P., terwijl in de gemeente Spijkenisse de 3e Petroleumhaven, een onderdeel van de Botlekhavens, gegraven werd.

Enorm veel materiaal en personeel van aannemers en bouwbedrijven zorgden aldaar voor een grote verkeersbedrijvigheid op de nieuwe wegen. Een geweldige olie-raffinaderij van de Esso zag men „dagelijks zomaar groeien” (kosten 180 miljoen gulden) en de enorme parken van tanks van olie-opslagbedrijven veranderden het beeld totaal. In twee jaar tijd werd het landbouwgebied in een industriegebied, gelegen om een groot havencomplex, veranderd. Aan de opbouw van deze bedrijven werkten duizenden arbeiders, waarvan vele „pendelaars”. Het verkeer en de criminaliteit namen met sprongen toe. Begrijpelijk dat ook de dorpen in deze buurt groeiden. Spijkenisse van nu, zou Spijkenisse van drie jaar geleden niet meer herkennen; grote nieuwe woonwijken kwamen tot stand en nog steeds wordt er bijgebouwd. Ook Rotterdam bouwt enorm langs zijn buitenkant. Een gedeelte van Poortugaal wordt een grote Rotterdamse stadswijk b.v.

Evenals Rozenburg kreeg ook Spijkenisse in juli 1958 er 5 man R.P.-personeel bij, terwijl in datzelfde jaar een nieuw groepsbureau met twee dienstwoningen in gebruik kwam. De groep Spijkenisse is nu 23 man sterk, waarvan 12 man in de standplaats Spijkenisse. Teneinde het grote en drukke bewakingsgebied goed en snel te kunnen surveilleren, beschikken we over een „FK 1000” met mobilfoon en een BWM-zijspan (500 cc.), terwijl de post Rhoon nog een BMW-solo (250 cc) heeft, die we binnenkort hopen te vervangen door een motorzijspan, aldus adjudant De Ruiter. In het Botlekhaveengebied ontmoeten wij de wachmeesters G. Pannekoek en T. Fennema, die op patrouille waren. Wachmeester G. Pannekoek zei desgevraagd: „Ik heb het hier in dit bewakingsgebied

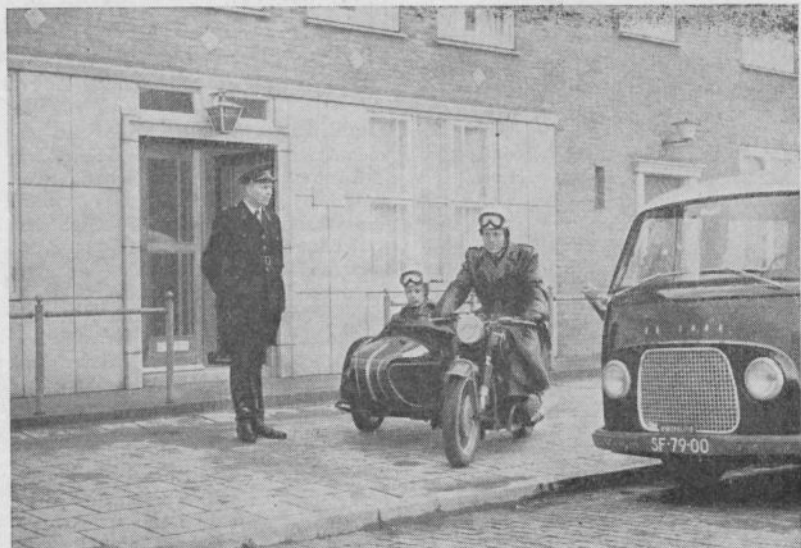

Olieraffinaderij in het Botlekgebied.

best naar mijn zin, 't is hier levendig en afwisselend. Ik zit hier nu bijna 6 jaar en heb dus de hele verandering in dit gebied meegemaakt. Toen ik hier kwam was ik vrijgezel; nu ben ik getrouwd en heb een aardig huis, waarin ik met vrouw en dochtertje naar mijn zin woon. Door de enorme bouwactiviteiten in dit gebied, was het te begrijpen dat de diefstallen van materialen ook toe zouden nemen. Zo hield ik eens tijdens een nachtpatrouille een man

met een carrier met metaalwaren aan die hij daar gestolen had. Ook het verkeer geeft enorm veel bemoeiingen. Werk zal er hier altijd genoeg voor ons blijven, en 't blijft een gebied vol afwisseling, vooral ook door de vreemdelingen waar we hier nog al eens mee te maken krijgen”.

Wachtmeester T. Fennema vertelde: „Ik ben hier nu twee jaar. Zo van de Opleidingschool af ben ik hier

Het R.P.-gebied in Spijkenisse met wijk C. de Ruiter en op de motor wachtmeester 1e kl. H. van der Laan en in het zijspan wachtmeester T. Fennema.

geplaatst. 't Was in het begin nogal vreemd, vooral het drukke verkeer, want ik ben opgegroeid in Engwierum in de bovenste punt van Friesland, waar het verkeer nog geen problemen oplevert. Maar 't went gauw, hoewel alles hier wel erg in 't groot gaat. Ik ben nog steeds vrijgezel, maar ik heb wel plannen om dit niet altijd te blijven. Ik rijd met de „FK 1000”, een prettige patrouillewagen, waar we overal mee kunnen komen. De mobilfoon geeft ons veel gemak, die zouden we niet weer kunnen missen. Ook met bedrijfsongevallen hebben we vrij dikwijls te maken en zo is het hier ook een prima leerschool, omdat je van alles meemaakt!”

Zo werkt ons Korps in deze nieuwe gebieden; plichtsgetrouw en steeds paraat. Plichtsgetrouw en met plezier in het afwisselende werk in een zo fascinerende omgeving; paraat om in dit dynamische gebied niet alleen „bij te blijven” maar ook goed mee te kunnen komen. Dit is een arbeidsterrein voor mannen die van opschieten houden; ja, er moet hard gewerkt worden, maar daar is niemand slechter van geworden. Het is voor de politiemann een machtig gebied en de eenheid in het Korps wordt hier wel zeer duidelijk gedemonstreerd door de dagelijkse nauwe en prettige samenwerking tussen de rijdende en de varende Rijkspolitiemannen.

De wachmeester 1e kl. (schipper) A. Weltevrede en wachmeester (bootsman) S. Boomstra in het postbureau R.P. te Water Europoort.

WEGPIRAAT

„Hier de R.P 105: Zwaan afgeleverd bij zijn moeder in Utrecht”

door wachmeester 1e kl. C. Zeelenberg
foto: wachmeester J. Leeman

„Dinsdag: patrouille Zeelenberg-Leeman, traject 105 met de R-4067.” Het is een van die simpele en weinig zeggende mededelingen op het dienstrooster van de Verkeersgroep Bilthoven, doch menig journalist zou in de handen wrijven als hij achter deze vermelding op het dienstrooster de belevenissen kon waarnemen die zich soms tijdens zo'n patrouille kunnen voordoen. Zijn krant zou er wel bij varen en de lezers zouden zeer waarschijnlijk de politie gaan bezien door een andere bril.

Aflopende wielen, slechte banden en stuurinrichting; een weggiraat en wel een van het ergste soort door wiens toedoen en gedragingen op de weg het leven van diverse automobilisten aan een zijden draadje komt te hangen, zijn allemaal het recept van bijna iedere dag. Maar ook een patrouille op de Rijksweg no. 12 levert soms merkwaardige gebeurtenissen op, zoals die met een vreemdsortige weggiraat, kort geleden, een belevens hierbij beschreven en geïllustreerd door de patrouille Zeelenberg-Leeman

De Rijksweg no. 12 onder de gemeente Bunnik en wel de rijbaan 's-Gravenhage-Arnhem wordt druk bereden door zeer snel verkeer. Plotseling komt er een tegen het verkeer in met een snelheid van, nu ja stel dat maar eens vast. Het ging hard en er was blijkbaar veel haast bij. Remmen piepen, banden gieren, sturen draaien en kris kras rijden een tiental auto's door elkaar van links naar rechts en van rechts naar links om de weggiraat van vandaag te ontwijken, maar hij gaat door en heeft maar één gedachte: „Hoe kom ik zo snel mogelijk thuis”. Blijkbaar heeft hij toch te veel op zijn stuurmanskunst gerekend. Hij raakt met een van zijn ledematen de kap van een auto, waardoor hij toch wel even

in de berm van de weg. Maar daar heeft hij toch buiten de waard gerekend, als plots zo'n witte Valk van de Rijkspolitie nadert (die lui zijn ook overal als de kippen bij). Nog juist wilde hij weer verder gaan vlak voor de witte Ford langs, maar dat red je immers toch niet. Eer je er goed en wel aan denkt staan ze voor je en wat dan. Het bekende gele opschrijfboekje, potlood en dan: naam, geboren, adres, maar die witte petten blijken te doen te hebben met een analfabeet, die bovendien nog stom is ook en zeggen: „Pas op, we krijgen verzet”. En het is het verzetje wel. „Kijk uit hij slaat je benen stuk”. Als je even zo'n zwieper krijgt met zijn vlerk van een meter lang kan

WWW.RJKSPOLITIE.ORG
neemt zich voor even te pauzeren

(vervolg op pag. 20)

De majoor F. M. C. Offermans, van wie men vanwege zijn activiteiten op velerlei politiegebied kan zeggen, dat hij meerdere rechterhanden heeft, reikte getuigschriften uit, uiteraard met stevige handdruk.

★

Getuigschriften van cursus administratie in Arnhem uitgereikt

door adjudant P. BOUWEN te Almelo

Tijdens de in Arnhem gehouden eerste periodieke bijeenkomst met betrekking tot de nieuwe wijze van administratie en archiefverzorging, ter bespreking van de toepassing van het dossierstelsel, heeft de voorzitter van de werkgroep administratie Korps Rijkspolitie, de majoor F. M. C. Offermans de getuigschriften uitgereikt aan de geslaagde deelnemers aan de cursus administratie.

Deze bijeenkomst werd bijgewoond door de gehele werkgroep (behalve de majoor Offermans de heren L. G. Carper, C. J. Brinkman, J. Schoneveld en H. Kuik) en de heer J. Zaatman van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, alsmede (uiteraard) door de cursisten, die de door de Algemeen Inspecteur ondertekende getuigschriften in ontvangst namen. De majoor Offermans noemde het daarbij een eer de waardering van de generaal voor de geleverde prestaties te mogen overbrengen. Hij dankte de leden van de werkgroep voor de effectieve wijze van instructie, de cursisten voor hun activiteit en interesse, met als resultaat een betere registratuur en postbehandeling. In deze bijeenkomst sprak de

bureauchef van de Territoriale Inspectie te Arnhem en dankte hierbij de docenten voor hun wijze van lesgeven. Voorts werd door de adjudant L. G. Carper een overzicht gegeven van het doel van deze bijeenkomsten, die als een soort „na-zorg” op de cursus van betekenis zijn om eventuele toch nog voorkomende problemen op te lossen.

WWW.RUKSPOLITIE.ORG

de Korps Rijkspolitie woonde de bijeenkomst bij. (Foto's: Technische Recherche Arnhem)

Camerawagen legt overtredingen vast in $\frac{1}{500}$ seconde

Ontsnappingskansen voor overtreders opnieuw kleiner

Opperwachtmeester J. Schot monteert de robotcamera's op het dashboard.

De opperwachtmeester J. Bergakker van de verkeersgroep Utrecht en opperwachtmeester J. de Groot bekijken de nieuwste aanwinst van het Korps Rijkspolitie.

Proeven begonnen vanuit Nijmegen

In Nijmegen is kort geleden de eerste verkeerscamerawagen van het Korps Rijkspolitie ingezet, waarmee uitgebreide proeven worden genomen, die in februari en maart worden voortgezet bij een verkeersgroep elders. De resultaten van deze proeven zullen uitwijzen of het zin heeft om in de toekomst zo mogelijk een camerawagen per verkeersgroep in te zetten.

De verkeerscamerawagen — onder meer in Duitsland al enige jaren met succes in gebruik — is een normale, onopvallende surveillancewagen, voorzien van een Traffipax-apparatuur, bestaande uit twee robotcamera's, op het dashboard achter de voorruit gemonteerd en voorts een op het rechter voorspatbord gemonteerde tachometer en een op het dak geplaatste elektronenflitslamp. De inbouw en plaatsing van de instrumenten is verzorgd door het Bureau Verkeerszaken, waarbij de opperwachtmeester J. Schot van de Verkeersgroep Utrecht voor dit doel voor onbepaalde tijd is gedetacheerd. De proefnemingen met de eerste verkeerscamerawagen, die zijn begonnen na uitgebreide experimenten van het Bureau Verkeerszaken aanzien van de techniek om met de camera's te werken en met betrekking tot de afwerking van de films, zijn eigenlijk al geen proeven meer.

De ene van deze wagencamera is uitgerust met een teletens, vast ingesteld op afstand, die bij een sluitersnelheid van $\frac{1}{500}$ seconde een algemeen beeld van een bepaalde wegsituatie geeft. De tweede camera levert een foto van de tachometer en dus van datum, tijd en snelheid van de politiewagen. Beide camera's worden tegelijkertijd en natuurlijk ook tegelijk met de flitslamp op het dak, bediend door een druk op de knop van een soort draadontspanner. De films hebben een capaciteit van 56 opnamen.

Het komt nu nog niet zelden voor, dat iemand een gevaarlijke manoeuvre in het verkeer uithaalt, maar niet achterhaald kan worden. Het kenteken van zijn wagen is het enige houvast, op grond waarvan dan een proces-verbaal volgt. Dat gaat naar de politie in de woon-

Overtreding communaal strafrecht snel rond in het Brabantse

door adjudant H. J. STERENBORG te Asten

Sommigen menen wel eens dat het personeel van het Korps Rijkspolitie weinig aandacht besteedt aan de naleving van de plaatselijke veror-

De tachometer op het rechterspatbord levert tijd, datum en snelheid.

plaats van de overtreder, die dan wordt opgeroepen. Wanneer de overtreder echter hardnekkig ontkent ooit op de bewuste dag op de plaats van de overtredding te zijn geweest en wat dies meer zij, dan zit de politieman, die bovendien zelf de overtredding niet zag dikwijls voor een zwaar probleem en valt het proces-verbaal niet zelden van de weegschaal van Vrouwe Justitia. Wanneer in de toekomst echter foto's met het verbaal worden meegezonden, is een verdachte — op — afstand gemakkelijk tot rede te brengen. Ontkennen baat niet meer wanneer een foto op tafel ligt.

De verkeerscamerawagen is onopvallend. De flitslamp op het dak ziet er uit als een gewone schijnwerper en slechts de tachometer wijkt af maar loopt niet in het oog door de montage op het rechterspatbord. De wetenschap van de weggebruiker, dat zijn overtredingen in $\frac{1}{500}$ seconde vastgelegd kunnen worden zal ongetwijfeld de verkeerscamerawagen ook een grote preventieve betekenis geven.

deningen. Daarbij wordt meestal verondersteld, dat de Rijkspolitie zich zo intens bezig houdt met de controle op de Rijkswetten, dat voor handhaving van het communaal strafrecht geen of althans weinig tijd overblijft.

Zij, die met het toezicht op de plaatselijke verordeningen belast zijn, weten dat enerzijds vele van deze bepalingen in nevelen gehuld zijn, terwijl anderzijds verschillende van deze overtredingen heel moeilijk zijn te constateren.

Zo is bijvoorbeeld in de meeste gemeenteverordeningen strafbaar gesteld het storten van vuil op of aan openbare wegen. Aan het nut van deze bepaling — zo dit al ter beoordeling van de opsporingsambtenaar ware — zal geen politieman twifelen. Het is echter de moeilijkheid om de dader, die meestal zijn naamkaartje niet achterlaat, op te sporen. Toch wordt met betrekking tot deze verordening zo nu en dan met vrucht proces-verbaal opgesteld, waarbij zich wel eens gemakkelijke gevallen voordoen.

Een niet alledaags geval was het volgende: Een persoon uit Someren deponeerde een flinke hoeveelheid vuil in zijn gemeente op een plaats waar dit verboden was. Dit werd (uiteraard) ontdekt en prompt kreeg hij van het gemeentebestuur bericht, dat hij voor een bepaalde datum te zorgen had, dat dit vuil daar werd verwijderd. Hieraan werd door hem voldaan, doch hij deponeerde de hele partij vuil op een verboden plaats in de naburige gemeente Asten. Of hij zich door deze extra arbeid erg heeft opgewonden, is niet bekend, doch een feit is, dat hij met het vuil, ook de brief van het gemeentebestuur Someren waarin hij op zijn overtredding in deze gemeente werd gewezen en hem werd opgedragen het door hem gestorte vuil weer te verwijderen, te Asten deponeerde. Opsporing van de dader was derhalve snel gebeurd, een bekenntenis volgde en proces-verbaal werd opgemaakt. Alleen was de dader stom verbaasd dat de Rijkspolitie zo spoedig bij hem terecht kwam. Helaas: niet altijd laten de daders hun naamkaartje achter...

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Rijnsburg: meer dan 650 jaar

door nieuwe

Rijnsburg tussen Leiden en Katwijk is niet alleen bekend om de grote concentratie van bloemenhandel en bloemenexport, die overigens wel duidelijk spreekt uit het feit, dat bij de Veilingvereniging Flora 1000 kwekers van snijbloemen zijn aangesloten, dat die veiling een omzet heeft van 12 miljoen gulden per jaar en daarmee de derde in Nederland is, zoals de bedrijfsleider N. H. Hemmes met trots vertelt. Rijnsburg is zeker even bekend om zijn zeer lange, roemruchte historie die al begon in het Neolithicum, 2000 jaar voor Christus. In die historie speelt een van de meest bekende moorden een rol: die op graaf Floris V in 1296. Deze moord zou pas ruim zesentwintig eeuw later worden onderzocht. En vervolgens zou Floris V weer omgeven worden door geruchten en geheimzinnigheid.

Bij Rijnsburg lag eens de delta van de Rijnmond die al in het begin van de jaartelling door zuidelijke Keltische stammen was bereikt toen de Germanen verschenen. In de Vliet waarlangs nu een stuk Rijnsburg sluimert, hadden eens eb en vloed toegang. Rijnsburg ontstond in deze delta als een strategisch punt, door de Romeinen benut als bruggehoofd voor de bezetting van Brittannië, trefpunt van Friezen, Franken en Saksen. Rijnsburg werd een versterking, kreeg een machtige invloed door het klooster van de abdis van Rijnsburg. De nonnen waren van adellijke bloede, het klooster had derhalve nauwe relaties met het grafelijk huis, kreeg grote materiële welstand. Zo werd Rijnsburg een toevlucht voor belaagden. De kronieken maken melding van het verstrekken van graan aan 2200 mensen per dag in tijden van oorlog of hongersnood. Zo werd Rijnsburg ook de plaats, waar sedert de twaalfde eeuw de stoffelijke resten van alle regerende grafelijke personen werden bijgezet. En dat gaf Rijnsburg in de afgelopen jaren groter bekendheid. In 1949 en 1951 zijn bij opgravingen onder leiding van de oud-Rijnsburger prof. dr. W. Glasbergen, directeur van het instituut voor praehistorie en hoogleraar aan de gemeentelijke universiteit te Amsterdam, de grondslagen van de oude kerk aan het licht gekomen. Het bleek, dat de stoffelijke resten van de Hollandse graven en gravinnen nog steeds voor het hoofdaltaar begraven lagen. Daarbij was het skelet van Floris V, die van zijn boeren de bijnaam „der keerlen God” kreeg.

Dr. B. K. S. Dijkstra te Groningen begon een onderzoek ter identificatie van onder meer deze vondst, waarbij volgens betrouwbare mededelingen is vastgesteld, dat het gebeente

Rijke historie aan herleeft door o

door adjudant A. VAN DOM

De historie van Rijnsburg is geworteld in een grijs verleden. Hoewel de oude naam Rinsborch eerst opduikt in de geschiedschrijving van de 10e eeuw, is het aan geen twijfel onderhevig dat reeds in de 5e eeuw Frankische boeren gevestigd waren aan de oevers van de Vliet, de toenmalige Flieta, die met zijn oude artistieke bruggetjes en dito stoffering van boom en plant, een bezienswaardigheid van betekenis mag heten. De nederzetting der Frankische boeren is stellig de oorsprong van het tegenwoordige Rijnsburg. Gelijk destijds de hofsteden der Franken „binorthan” en „bisuthan” de „Flieta”, groepeeren zich nu de huizen der nijvere Rijnsburgers ten noorden en ten zuiden van de Vliet, waardoor het al-oude patroon in der eeuwenwisseling bewaard is gebleven, waarbij met de overblijfselen van Floris V de herinneringen aan een oude en vermaarde moord bleven sluimeren.

Het grondgebied van Rijnsburg werd bij het ontstaan van het graafschap Holland een integrerend deel van het grafelijk domein. De geschiedenis van het Hollandse gravenhuis is zeer bewogen geweest:

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

oude moord onderzocht en weer

an oevers van Vliet onderzoekingen

DOMMELLEN te Rijnsburg

vele harer leden vonden een geweldadige dood. Reeds in het begin, omstreeks het midden van de 10e eeuw, moest het jonge graafschap zich teweer stellen tegen binnendringende West-Friezen. Pas na een reeks bloedige gevechten gelukte het graaf Dirk en zijn volgelingen de aanvallen af te slaan en het grafelijk gebied van vijanden te zuiveren. Ter herdenking van deze overwinning en ter ere van de Heilige Laurentius, stichtte Dirk I een kapel ten zuiden van de Vliet, in de onmiddellijke nabijheid van het grafelijk jachtslot.

Op de plaats van de kapel, waarin talrijke plechtige missen van dankbaarheid werden opgedragen, werd in de 12 eeuw door gravin Petronella van Saksen, de befaamde Rijnsburgse Abdij gesticht. Dit klooster werd, door de begunstiging der graven en onder bescherming der Pausen, een wijdvermaard centrum van wereldlijke en geestelijke macht. Het grondgebied van de Abdij was dermate uitgestrekt, dat bijvoorbeeld Vlaardingingen nog binnen de grenzen van dit bezit lag. De

(vervolg op pagina 16)

raadsels omgeven

(foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

van Floris V ernstig verminkt was, dat hij op gruwelijke wijze moet zijn omgebracht en tenslotte is gedood door een slag op de linkerslaap, die de schedel deed splijten. Naar verluidt zouden veertien skeletten zijn geïdentificeerd. Rijnsburg kwam niet in het nieuws door een anecdote, die vertelt over het bezoek van een Rotterdammer aan de opgravingen, waar hij, op de vraag naar de reden van zijn komst, tegen de archeologen zei: „Ik kom voor Floris V, ik breng een laatste groet aan de eerste socialist, die ons land heeft gehad.”

Nee, Rijnsburg kwam in het nieuws door de vondsten, onder meer met betrekking tot de oude moorden door het verleden jaar gelanceerde bericht, dat de schedel van Floris V per ongeluk tot lijm zou zijn vermalen. Van officiële zijde is dit gerucht fel tegengesproken. Intussen waren er plannen om de resten van Floris V — die zich volgens andere berichten in een kartonnen doos zouden bevinden — met die van andere gevonden resten van graven uit het Hollandse Huis, bij te zetten in een mausoleum. Zowel over de schedel als over het mausoleum hangt evenwel een dichte sluier van geheimzinnigheid, dat ook door burgemeester B. Koomans van Rijnsburg en zelfs voor het Korpsblad Rijkspolitie niet wordt opgelicht. Feit is ook, dat voor zover bekend niemand sinds de vreemde geruchten in omloop kwamen, de schedel heeft gezien. De bakker-historicus S. C. H. Leenheer, die ons vele gegevens voor dit overzicht verschaftte verklaarde ons echter met zekerheid te kunnen zeggen, dat de schedel van Floris V er nog is. Waarom dan zoveel geheimzinnigheid, zo vragen velen zich af. Wij laten de waarheid in het midden, evenals de groepscommandant van Rijnsburg, de adjudant A. van Dommelen, die het hierbij afgedrukte artikel over de historie van Rijnsburg schreef. Dat artikel is temeer boeiend, nu in februari opnieuw opgravingen verricht worden. In de Ned. Herv. Kerk van Rijnsburg, zijn namelijk in het afgelopen jaar zeer grote en zeer fraaie grafzerken gevonden, vermoedelijk van de abdissen, die in de vijftiende en zestiende eeuw leefden. In verband met de veranderingen ten aanzien van de bebouwing van een deel van het opengebleven centrum in Rijnsburg, zal de oostvleugel van de abdij worden onderzocht. Gezien de tegenstrijdige en nogal vreemde berichten over Floris V gaat ook de adjudant Van Dommelen er niet op in op de geruchten rond de schedel van Floris V, die wel zijn tegengesproken maar nog steeds voortleven.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De wachtmeester Te kl. P. Langenheim preferereert toch de schrijfmachine boven de veder van Spinoza, die hij hier in het Spinoza-huis aan een nadere beschouwing onderwerpt.

Abdij herbergde slechts adellijke nonnen, behorende tot de orde der Benedictijnen. Zo scherp was de selectie dat in het klooster slechts werden opgenomen de jonkvrouwen, wier adellijke afkomst ten minste vier eeuwen terugvoerde. Aan het hoofd van de kloostergemeenschap stond de machtige Abdis van Rijsburg. De oude kronieken verhalen van de Abdij als een bolwerk van macht en gezag, dat tot in verre gewesten haars gelijke niet vond. Was het leven in de adellijke Abdij gedurende de eerste eeuwen van haar glorieus bestaan onderworpen aan een strenge moraal: in later tijden toonde men zich minder scrupuleus in de zedeleer. Niet langer werd het leven in de Abdij gekenmerkt door devotie en godsvruchtige afzondering als in haar begin- en bloeiperiode. Een tijdperk ving aan waarin de als een vorstin regerende Abdis de poorten van de Abdij ontsloot voor edellieden en hun gevolg, die van her en der het oude Rinsborch bezochten. Uitgebreide feesten en maaltijden werden aangericht, opgeluisterd door het romantische snarenspeel der minstreels. De rechten en privilegiën van de oude Abdij werden, na de verdwijning van het Hollandse Gravenhuis, nog eeuwenlang gehandhaafd door het Henegouwse-, Bourgondische- en Habsburgse Huis, tot in het midden der 16e eeuw het

adellijk klooster, dat zo'n enorme invloed heeft gehad op het staatkundig en godsdienstig leven dier tijden, door de Spanjaarden vrijwel geheel werd verwoest. Door onkruid overwoekerde ruïnes markeerden tot in de 18e eeuw de bouwplaats van de roemruchte Abdij en vele kunstenaars uit die eeuw hebben het ruïne-complex verbeeld in tekening en geschrift.

Het oude Rinsborch, dat onwillekeurig associaties wekt met het welhaast legendarische Carthago, diende in de 17e eeuw tot woonplaats van de beroemde wijsgeer Benedictus Spinoza. Het „Domus Spinozana Rhénoburgi” — het Spinozahuis — is in haar oorspronkelijke staat bewaard gebleven en noodt tot bezichtiging. Het gastenboek vermeldt de namen van vele groten der aarde, die in de loop der eeuwen dit historisch bouwwerk met zijn zeer kostbare authentieke bibliotheek, in ogenschouw hebben genomen. Het was hier dat Spinoza zijn wereldberoemde werk „Ethica, ordine geometrico demonstrato” schreef. Hoezeer deze episode ook aanspreekt, mede door het ontstaan van de Secte der Rijsburger Collegianten in een Calvinistisch tijdperk, imponerender blijft toch de rijke geschiedenis van de vermaarde Abdij, met haar pracht en praal, kloosterlingen aan het spinnewiel en zittend te paard in der getijden

De opperwachtmeester A. van Dommelen — in de poort van Rijsburgs oude toren.

De wachtmeester Te kl. J. A. Huntelman en de wachtmeester B. Lolkema op patrouille in Rijsburg.

kentering. De archeologen prof. Van Giffen en de — in Rijsburg geboren — hoogleraar prof. dr. W. Glasbergen, hebben in de jaren 1949 en 1951 aan de fascinerende historie reliëf verleend door hun bodemonderzoek in Rijsburg. Van de beroemde Abdij werden enige gewelven blootgelegd en voor het toenmalige altaarkoor werden de skeletten aangetroffen van de meeste leden van het Hollandse Gravenhuis, waaronder dat van Floris de Vijfde, bijgenaamd „Der Keerlen God”, die in 1296 door opstandige edelen werd vermoord.

Een stichting, onder voorzitterschap van burgemeester B. Koomans van Rijsburg, ijvert momenteel voor de oprichting van een mausoleum, waarin de stoffelijke resten van de oude Gravenfamilie met de nodige luister zullen worden bijgezet. Met de verwerkelijking van dit grootse plan zal een nieuw en hoogst belangrijk hoofdstuk aan de gedenkwaardige geschiedenis van Rijsburg worden toegevoegd. Het mausoleum zal verrijzen aan de voet van de klassieke Rijsburgse toren en daar, in nauwe verbondenheid met dit massieve fragment van de eertlang zo trotse Abdij, de glorie van oude tijden op indrukwekkende wijze symboliseren. Het mausoleum zal eveneens herinneren aan een moord uit 1296, die pas 655 jaar later werd onderzocht en ontrafeld.

FK 1000 als semi-verkeerswagen

Langzamerhand komt de speciaal ingerichte Ford FK 1000 op meer plaatsen in bedrijf. In totaal zullen 115 van deze wagens (5 per district) ingezet worden. De Ford FK 1000, is bedoeld voor de surveillance, het vervoer van gevangenen en beschonkenen, assistentie bij optochten dus voor de algehele politiedienst, terwijl de FK 1000 ook een taak heeft ten aanzien van de Mobile Eenheden. In Zierikzee, Middelharnis en Den Burg is de FK 1000 echter ook semi-verkeerswagen, die gebieden bestrijkt welke voor de Technische Patrouillewagens moeilijk te bereiken zijn. Deze wagens fungeren dus ook als vooruitgeschoven post van de verkeersgroepen. Hoe voortreffelijk deze wagen voldoet, blijkt wel uit het hierbij afgedrukte artikel van mr. F. Th. Dijkmeester burgemeester van Zierikzee, over de FK 1000 op Schouwen-Duiveland, waar enige leden van de groep Zierikzee inmiddels een verkorte opleiding op de verkeersschool achter de rug hebben.

Uitgebreide functie voor F.K. 1000 op Schouwen-Duiveland

door mr. F. Th. DIJCKMEESTER, burgemeester van Zierikzee

(foto's: Groep Zierikzee)

Sedert enige maanden is ook de groep Zierikzee van de Rijkspolitie verrijkt met een modern en voortreffelijk geoutilleerd politievoertuig; de FK 1000 bestelauto met zeven zitplaatsen. Het hoeft geen nader betoog, dat het patrouilleren over het gehele

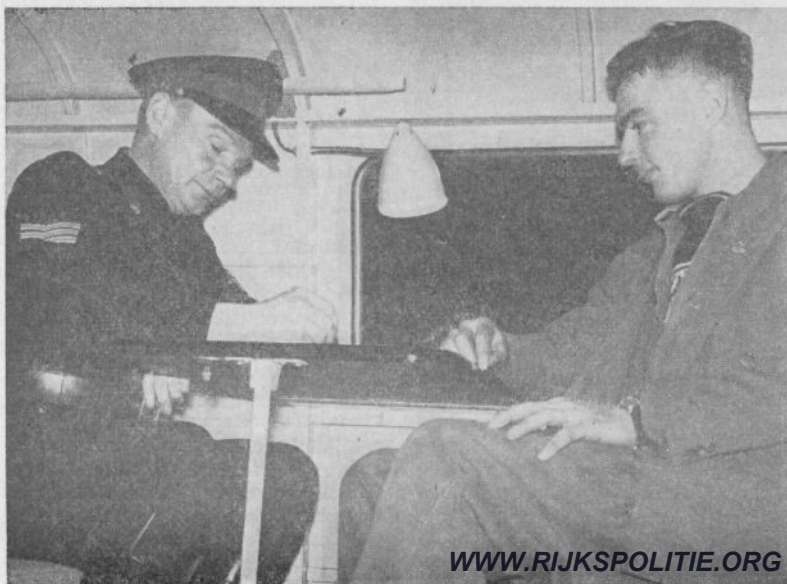
eiland met behulp van deze auto veel intensiever kan geschieden dan tot dusver. Ook op de meest afgelegen wegen en bij de slechtste weersomstandigheden kan de politie thans regelmatig acte de présence geven. De preventieve werking, die daarvan uitgaat, kan nu reeds worden geconstateerd. De verlichting van voertuigen en de gedragingen der weggebruikers vertonen merkbaar verbetering. Ook de politie zelf ondervindt van een en ander een gunstige psychologische werking. De beschikking over modern materieel versterkt immers haar positie en gezag tegenover het publiek. Een slecht of ouderwets toegeruste politieman heeft

★

Bij de foto's:

Boven: De FK 1000 met (uitgebreide) inventaris.

Links: Niet meer in kou en regen. De wachmeester 1e kl. H. J. Berrevoets en zijn collega's nemen nu verhoren af bij de warme kachel en met een behoorlijke verlichting boven de tafel.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Goudeilanden

stukje paradijs bij Franse Zuidkust

Schouwens FK 1000 voor de Nobelpoort te Zierikzee.

meer moeite de juiste wijze van optreden te vinden dan zijn modern geëquiperde collega.

De inventaris van de auto bevat de nieuwste snuffjes: fotomateriaal, een remvertragingmeter, een grijze schijf voor verlichtingscontrole, een gradenboog voor stuurcontrole, een spoorstrooiapparaat, twee grote handschijnwerpers, twee verbandtrommels, waarschuwings-driehoeken, rubberkegels voor bebakening, witte jassen, dekens en grondzeil, gereedschap voor technisch onderzoek van voertuigen, schop en bezem.

Door middel van de mobilfoon kan de auto snel worden gedi-recteerd. Bovendien is aldus voortdurend contact met het Groepscommando gewaarborgd.

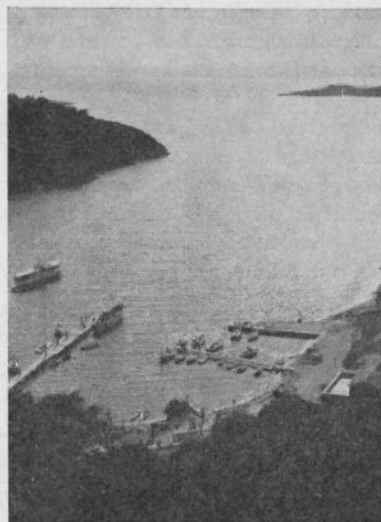
Het vervoer van arrestanten was in deze contreien wel eens een pijnlijke aangelegenheid. Dat behoort nu tot het verleden, evenals het transport van beschonkenen op de bagagedrager van het politieke rijwiel.

Het Zierikzeese politiebureau moge hard aan vernieuwing toe zijn, het rijdende politiebureau voldoet aan de nieuwste eisen.

Er is een Goudkust in Frankrijk, de onvolprezen Cote d'Or, onvermoeibare leverancier van onvergetelijke wijnen . . . maar deze kust, die geen kust is behalve dan zijn naam niets gemeen met de Goud-eilanden, drie nietige eilandjes voor de Zuid-Franse Kust zo tussen Hyères en Le Lavandou.

Deze kleine drie zijn Porquerolles, Port-Cros en Ile du Levant. Over het laatste eiland zullen wij het echter maar niet hebben, want dat is een tikkeltje speciaal, daar de tijdelijke inwoners een grenzeloze afkeer hebben van alle kleding, ook al is deze nog zo zomers en luchtig. Laten we ons dus liever wijden aan Porquerolles en Port-Cros, paradijselijke vlekjes in het blauwe water van de Middellandsche Zee, eilandjes waar de zon het nooit laat afweten en waar gastvrije hotelletjes de vacantiëganger een welkom toeroepen.

Het is grappig te bedenken, dat deze eilandjes reeds in een gelukkig zeer ver achter ons liggend verleden

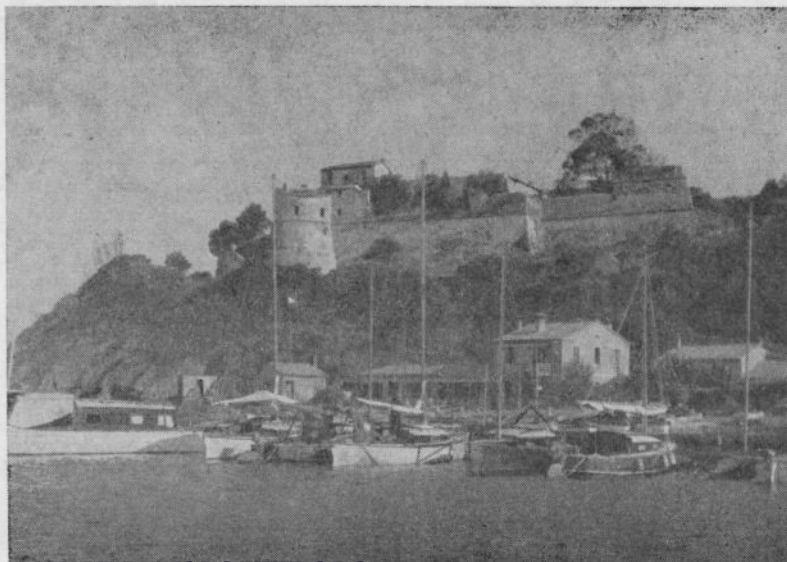

De uniek gelegen haven van Port Cros op het eiland Begueau.

een onbedwingbare aantrekkingskracht uitoefenden, zij het dan niet op toeristen, doch op misdadigers. Ten tijde van de regering van Frans I namelijk werden Porque-

Waar gaan we heen?

rolles en Port-Cros bewoond door een handjevol monniken en landbouwers, die een zorgelijk bestaan leidden en in een altijd durende vrees leefden voor de zeerovers, die van tijd tot tijd invallen deden en have en goed van de eilandbewoners met de grond gelijk maakten. Het is dan ook niet verwonderlijk,

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Het oude kasteel boven Port Cros.

dat na zo'n inval vele eilanders emigreerden naar het veel veiliger vasteland, zodat het bevolkingscijfer met sprongen terugliep. Frans I zag dit met lede ogen aan en maakte heel listig bekend, dat zij die zich wilden vestigen op een der eilanden, gedurende hun gehele leven vrijstelling van alle belastingen zouden genieten. Zelfs dit lokvinkje bleek echter krachteloos te zijn. Weliswaar kwamen er wat inwoners bij, maar hun aantal was te gering om de eilanden naar behoren te stofferen. De zeerovers werden steeds brutaler richtten steeds weer grote verwoestingen aan. Om aan hun euvel daden paal en perk te stellen moest een klok besluit worden genomen en Frans I maakte bekend, dat misdadigers die asiel zochten op Porquerolles, Port-Cros of het Ile du Levant kwijschelding van al hun misdadingen zouden verkrijgen.

Misdadigers

Dit was niet aan dovemansoren gezegd: struikrovers, valsspellers en dieven van alle kaliber stroomden van heinde en verre naar de eilanden. In minder dan geen tijd heerste er een waar schrikbewind, waar niemand iets tegen kon doen. Er was maar één winstpunt, de zeerovers bleven voortaan weg, maar de nieuwe eilanders stichtten een eigen piratenbedrijfje en zelfs pleegden ze eens een — overigens mislukte — aanslag op een schip des konings, dat in de haven van Toulon voor anker lag. Jaren en jaren duurde deze situatie voort en eerst onder Lodewijk XIV werden de laatste bandieten verdreven en herkegen de eilanden hun rust, waarin ze nu nog zijn gedompeld. Want rustig is het er het grootste gedeelte van het jaar. De eilandjes zijn privébezit, er rijden geen auto's, geen scooters en geen bromfietsen. Het zou ook lichtelijk overdreven zijn met zo'n vervoermiddel naar hier te komen, gesteld dat het mogelijk zou zijn, want Porquerolles is niet langer dan 7,5 km. en niet breder dan 2 km en Port-Cros meet zelfs 4,5 : 2 km. De noordkust van Porquerolles biedt een rij van prachtige wijde zandstranden, in de rug gedekt door schaduwrijke denbossen. De zuidkust is rotsachtig en woest. Men vindt hier de Calan-

Strand op Porquerolles

que de l'Oustaou de Dieu, het Huis Gods, aldus genoemd omdat het de enige schuilplaats is die in nood verkerende vissersbootjes aan deze kust vinden, een miniatuurfjord met steile rotswanden die hoog boven de blauwe zee uittorenen. Er zijn wat wijngaarden op het eiland, er is slechts een dorpje en in het voorjaar geurt het overal naar thijm en rozemarijn en in voor- en naseizoen zijn deze eilandjes bepaald sprookjesachtig. Op Port-Cros is de vegetatie nog uitbundiger. Er ontspringen hier enkele bronnen, die er voor zorgen dat bomen en heesters altijd frisgroen zijn. Er is een klein haventje, omzoomd door wat vissershuisjes en boven de baai ligt schilderachtig de ruïne van een oude burcht. De stranden zijn er blank en rustig en wanneer men de „berg” van 207 meter hoogte beklimt ziet men uit over het gehele eiland. Het is goed toeven op de Goud-eilanden met hun rotsen, die bij een bepaalde zonneschijn de kleur van dit edele metaal aannemen en al is de belastingvrijdom dan ook sinds lang afgeschafte, men zou met een ietwat ingewikkelde rekensom toch kunnen zeggen dat men er geld overhoudt, want casino's zijn er onbekend en de eerste nachtclub moet nog geboren worden. . . . Dat deze situatie zo moge blijven is de wens van de Rijkspolitie.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

WEGPIRAAT (vervolg van pag. 8)

je de ziekenauto wel vast oproepen. De wegenwacht en een kantonnier zijn ook present en nu zal het toch wel lukken, twee er achter en twee er voor en steeds dichter insluiten, maar niet pakken tot hij de beide vlerken uitslaat en dan er boven op vallen en ja warempel het lukt nog ook. Het verzet is gebroken en de wegpiraat, nu als een lammetje kijkt ons meewarig aan alsof hij zeggen wil: „Je draait me toch de nek niet om”. Wij worden ontdaan door de uitdrukking in zijn ogen. Hij is stom maar de verklaring spreekt uit zijn blikken en wordt begrepen: „Ik dacht dat die rijbaan een kanaal was, ik ben verdwaald en wil naar moeder. Ik vloog niet hoog, ongeveer 20 centimeter boven het water en als er zo'n raar ding snel op mij af kwam ging ik er maar met een boogje overheen”. Nou ja, wiens hart zou niet breken als je bovendien dan een snel kloppend hart in je handpalm voelt. . . . ? Een kwartiertje later nemen wij afscheid van onze pupil. In het Wilhelmienapark te Utrecht laten we hem heel voorzichtig, maar toch met het gevoel of we iets kostbaars kwijt raken, uit handen glijden in de vijver. Dankbaar — we hadden het beslist niet verwacht — tilde hij zich hoog op uit het water en nam hartroerend afscheid door met zijn zwanenvlerken langdurig te klapwieken. Statig zwom hij weg naar moeder, en wij? R.P. Balthoven, hier de R.P. 105, Zwaan afgeleverd bij zijn moeder in Utrecht, vervolg patrouille. „Zeg Leeman, een mens kan toch nog wel wat van zo'n dier leren”. „Ja Zeelenberg ik wilde dat onze klanten allemaal zo dankbaar waren.

Onderscheiding voor gewaardeerde opper van Groet

Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, heeft de opperwachtmeester Th. Vegter, postcommandant van de rijkspolitie te Groet, na een eervolle staat van dienst van 35 jaar, afscheid genomen.

De verdiensten van deze in Schoorl zeer geziene figuur werden gewaardeerd met de ere-medaille in zilver in de Orde van Oranje-Nassau.

In afwijking van de gewoonte dat de ceremonie van uitreiking door de chef van de gedecoreerde wordt verricht, werd thans als symbool van de verhouding burgemeester-rijkspolitie door de districtscommandant overste Hoogkamer het Koninklijk Besluit van deze onderscheiding voorgelezen, terwijl de burgemeester van Schoorl, de heer J. H. Bergh, de opperwachtmeester Vegter het ereteken op de borst speldde.

De plechtigheid vond plaats in het gemeentehuis te Schoorl waar de scheidende functionaris in aanwezigheid van zijn familie en de bijna voltallige groep Schoorl, door o.a. de districtscommandant overste Hoogkamer en burgemeester Bergh werd toegesproken. Hierbij kwamen vooral de voortreffelijke staat van dienst en grote plichtsbetrachting van Vegter tot uiting.

De opperwachtmeester Vegter gaf in zijn dankwoord uiting aan zijn grote erkentelijkheid voor de aan hem verleende onderscheiding.

W.

WERELDGEBEUREN

(vervolg van pag. 22)

dat de belangstelling van Amerika van Europa wordt afgewend naar Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Deze vrees wijst er op, dat men zich nog onvoldoende realiseert dat Europa de gevolgen van de oorlog thans te boven is gekomen en geen zorgenkindje meer is, dat speciale aandacht vereist.

„Aan Europese zijde”, zo schrijft de bekende Amerikaanse publicist Walter Lippmann, „bestond er gedurende de afgelopen jaren een pijnlijke onderdanigheid, niet alleen ten opzichte van de Amerikaanse principes, maar ook van de Amerikaanse zwakheden en domheden. Er bestond een schroom om als een goede bondgenoot ronduit voor zijn mening uit te komen uit angst dat de Amerikaanse regering op de tenen zou worden getrapt of het Amerikaanse parlement verstoord zou worden en de stroom van hulp zou worden afgesloten”, aldus Lippmann. Er is nu echter een nieuwe periode aangebroken in de Amerikaans-Europese betrekkingen, waarin Europa en Amerika *gezamenlijk* een doeltreffend antwoord moeten trachten te vinden op de wereldwijde Sowjet-uitdaging. Het zou ten eerste gewenst zijn, dat zij ook t.a.v. Azië en Afrika tot een meer eensgezinde houding zouden komen. De afwikkeling van de koloniale erfenis vormde tot dusverre vaak een grote sta-

in-de-weg voor een eensgezinde Amerikaans-Europese politiek. Het is echter van het grootste belang, dat het westen eindelijk eens over deze hinderpaal heen komt, wil het de groeiende Sowjet-expansie in de neutrale wereld afdoende het hoofd bieden. Een van de eerste problemen waarvoor de nieuwe Amerikaanse president Kennedy komt te staan, aldus het reeds genoemde Franse blad „Le Monde”, is de keuze tussen de vriendschap van de Afrikaanse landen enerzijds en de trouw aan de Atlantische bondgenoten anderzijds. Sterk wordt reeds pressie uitgeoefend van de zijde der jonge liberale Democraten om voor Afrika te kiezen en zich niet te beperken tot een zondags-antikolonialisme. Terug van een reis van 35.000 km door 16 Afrikaanse landen, hebben de Amerikaanse senatoren Frank Church, Gale Macgee en Frank E. Moss en een broer van de nieuwe president, Ted Kennedy eensgezind er op aangedrongen, dat Amerika zich helemaal los zal maken van het lot der oude koloniale mogendheden in Europa.

Het lijkt ons zonneklaar, dat het voor de positie van het westen zeer bedenkelijk zou zijn, wanneer Europa en Amerika ten aanzien van Afrika en Azië steeds meer uit elkaar zouden groeien. Meer dan ooit is het noodzakelijk, dat het westen ten aanzien van de Afro-Aziatische wereld tot een eensgezinde politiek komt.

WILT U

bij adreswijziging aan de
administratie van het
Korpsblad steeds bij uw
adres tevens uw vorige
en huidige groep
én district vermelden!

!

DANK U

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

PERSONALIA

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-8-'60: J. Hartog, owmr., Amsterdam (parketgroep).
Per 24-12-'60: L. Bos, wmr. 1e kl., Hoogwoud.
Per 1-1-'61: Th. Vegter, owmr., Groet; G. C. Huijsman, wmr. 1e kl., Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-1-'61: P. Hagedooren, wmr., Middelharnis; D. J. Tuin, wmr. 1e kl., 's-Gravenhage (parketgr.); H. G. Dieterman, wmr. 1e kl., 's-Gravenhage (verk.gr.).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'61: A. Verhoef, wmr., 's-Hertogenbosch (verk.gr.); G. A. M. Velders, wmr., Grave; J. A. van Buul, wmr., Veldhoven.

RESSORT GRONINGEN

Per 4-11-'60: F. Klompstra, transportgeleider, Groningen (parketgroep).
Per 1-1-'61: F. Postema, owmr., Zwaagwesteinde; J. Schuurhuis, wmr. 1e kl., Schipborg.

PERSONALIA

Toegekende onderscheidingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per nov. '60: Orde van de Witte Olifant van de Koning van Siam aan wmr. 1e kl. W. H. de Leeuw en wmr. J. Kuijn, verkeersgroep Leiden.

Verplaatsingen

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-1-'61: De volgende adspiranten: ressort Amsterdam:

N. van den Berg naar Bunschoten, Tj. Bleeker naar Heerhugowaard, B. van Dalen naar Midden-Beemster, A. Ekelmans naar Westzaan, P. J. van Leeuwen naar Medemblik, P. W. Lit naar Broek in Waterland, P. Veenstra naar Krommenie, A. Wolf naar Wormer.

ressort 's-Gravenhage:

J. H. van Deijl naar Leidschendam, P. H. van Hek naar Bergschenhoek, A. Ket naar Kruiningen, K. T. Rinzema naar Leidschendam, L. Voorderhake de Keizer n. Hillegom.

ressort Arnhem:

A. B. M. Loohuis naar Huissen, J. B. M. Mulder naar Berkum.

ressort 's-Hertogenbosch:

K. de Boer naar Best, W. Domburg naar Veldhoven, R. van Doorn naar Waalre, G. Gerrits naar Veldhoven, D. de Jong naar Mierlo-Hout, J. Kats naar Veghel, B. Klein Gebbink naar Asten, T. Krikken naar Heer, Th. C. Luijckx naar Goirle, P. J. v. Melick naar St. Michielsgestel, D. J. van der Molen naar Waubach, W. V. Raa en C. J. Reichgelt naar Echt, A. v. Rosendaal naar Raamsdonksveer, J. C. Wadners naar Cuijk, K. E. Werkman naar Dongen, L. J. A. M. van Winden naar Waalre, K. van der Woude naar Heer.

ressort Groningen:

H. de Jong naar Coevorden, J. Smit naar Bedum.

Rijkspolitie te Water:

H. J. Bossink naar Maasbracht, M. Dekker naar Amsterdam-I, L. Th. Reijgersberg n. Amsterdam-II, Ch. H. A. Verblaug n. Amsterdam-III.

STAF ALG. INSPECTIE

Per 1-1-'61: Van Compt. Dir. Politie Min v. Justitie naar Compt ressort 's-Gravenhage sectie II: Adj. B. C. Bijkerk, ovmr. P. J. K. Smit ovmr. A. C. de Jong, ovmr. G. Enderman.

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-12-'60: H. Frikken, wmr., van Amsterdam (verk.gr.) naar Leeuwarden (verk.gr.); Ch. H. v. d. Berg, wmr., v. Avenhorn naar Alkmaar (verk.gr.); J. v. Gelder, ovmr., van Akersloot naar Nijkerk; J. Damme, wmr. 1e kl., van Wormer naar Bennebroek; P. Hertog, wmr., van Bilthoven (verk.gr.) naar Doetinchem (verk.gr.); S. Dijkman, wmr., van Alkmaar (verk.gr.) naar Zwolle (verk.gr.); J. C. Schipperijn, wmr., van Maarssen naar Leiden (verk.gr.); W. J. v. d. Bremen, wmr., van Bergen-Binnen naar Eindhoven (verk.gr.); K. Gerssen, ovmr., van Rhenen naar De Bilt (districts rech.); W. N. Justus, wmr., van Middenmeer naar Amsterdam (verk.gr.).
Per 1-1-'61: P. A. Kimmel, ovmr., van Amsterdam (verk.gr.) naar Eindhoven (verk.gr.); D. v. d. Brink, wmr., van Amsterdam (verk.gr.) naar Uithoorn; J. Dingemans, ovmr., van Amerongen naar Rhenen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'60: Chr. de Rijke, wmr. 1e kl., van Schoondijke naar O. en W. Souburg.
Per 15-12-'60: W. P. v. Zijl, wmr., van

Pijnacker, G. W. Assendelft, wmr., van Nieuwkoop en L. C. de Jong, wmr., van Roelofarendsveen naar verk. gr. Leiden; A. S. v. d. Oost, wmr., van Zevenhuizen en A. v. d. Windt, wmr., van Wateringen naar verk.gr. 's-Gravenhage; Chr. Goudappel, wmr., van Barendrecht naar verk.gr. Middelburg; I. H. P. de Jonge, wmr., van Papendrecht, D. R. Kraak, wmr., van Yerseke en J. v. d. Lugt, wmr., van Hellevoetsluis naar verk.gr. Terneuzen; J. Harkema, wmr. 1e kl., van Leiden naar verk.gr. Heerenveen; A. Hoogendoorn, wmr., van Hillegom en M. M. Driessen, wmr. 1e kl., van Terneuzen naar verk.gr. 's-Hertbosch; J. Slotboom, wmr., van Waddinxveen naar verk.gr. Eindhoven; C. D. Dijkhuizen, wmr., van Krimpen a.d. Lek naar verk.gr. Maastricht; J. Staal, wmr., van Terneuzen naar verk.gr. Assen.

Per 1-1-'61: J. de Vries, wmr., van Poortvliet naar Staf T. I. 's-Gravenhage; J. Mieras, wmr. 1e kl., van Arnhem naar Kloetinge; J. H. Veldmeijer, ovmr., van Rhoo naar De Lier; A. A. Valkenburg, wmr. 1e kl., van verk.gr. 's-Gravenhage naar verk. gr. 's-Hertogenbosch; J. B. de Moor, ovmr., van 's-Gravenhage naar verk. gr. Breda; A. Goosen, ovmr., van Leiden naar verk.gr. Middelburg; F. P. A. Amendt, wmr., van Lamswaarde naar Stoppeldijk; W. Heijink, wmr. 1e kl., van Spijkenisse naar Numansdorp.
Per 2-1-'61: O. J. Reijnders, adj., van Oudewater naar Lochem.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-12-'60: C. J. Waals, wmr. 1e kl., van Lepelstraat naar Megen.
Per 15-12-'60: E. Montizaan, wmr., van Roermond (parketgr.) naar 's-Gravenhage (verk.gr.); J. H. de Jong, wmr., van Ulvenhout, J. W. van Duin, wmr., van Rijen en W. Th. v. Kesteren, wmr., van Waspik naar verk.gr. Eindhoven; N. A. Bakker, wmr., van Stiphout naar Mierlo; P. J. Claessen, wmr. 1e kl., van Middelaar naar Gennep; J. Mast, wmr. 1e kl., van Sleeuwijk naar Arnhem.
Per 27-12-'60: A. Koevoets, wmr., van Oirschot naar Tilburg (verk.gr.).
Per 1-1-'61: H. L. van Wijlen, ovmr., van Heusden naar Vijlmen; L. G. Warmer, wmr. 1e kl., van Oud-Gastel naar Leur.

Per 2-1-'61: H. v. d. Hombergh, wmr. 1e kl., van Heythuysen naar Heumen; C. Schütte, wmr., van Horst naar Alkmaar (verk.gr.).

RESSORT ARNHEM

Per 13-12-'60: J. Feenstra, wmr., van Ittersum naar Urk; G. J. Veldman, wmr. 1e kl., van Raalte naar Onna.
Per 15-12-'60: F. Smink, wmr., van Emmeoord en J. A. Wendrich, wmr., van Brummen naar Amsterdam (verk.gr.); B. H. Vijge, wmr., van Denekamp naar Utrecht (verk.gr.); J. G. M. Loohuis, wmr., van Deurningen en A. Borst, wmr., van Didam naar 's-Hertogenbosch (verk.gr.); J. L. van Kampen, wmr., van Hengelo-G., naar Doetinchem (verk.gr.); C. A. v. d. Horst, wmr., van Onna naar Zwolle (verk.gr.); J. J. Nijdam, wmr., van Wierden naar Almelo (verk.gr.); L. v. Dijk, wmr. 1e kl., van Heino naar Blokzijl; P. v. Losenoord, wmr. 1e kl., van Hattem naar Oldebroek.
Per 16-12-'60: J. Dijkstra, wmr. 1e kl., van Nijmegen (verk.gr.) naar Bilthoven (verk.school).
Per 1-1-'61: J. v. d. Arend, wmr. 1e kl., van Arnhem (bur. pers. staf res.) naar Groningen (idem); C. Mondria, adj., van Apeldoorn (distr. rech.) naar Leusden; G. J. Brouwer, wmr., van Ammerzoden naar Groesbeek; E. J. v. Schooten, wmr. 1e kl., van St. Jans-klooster naar Oostzaan.
Per 2-1-'61: B. H. Bongers, wmr., van Huissen naar Maastricht (verk.gr.); G. J. van der Meulen, wmr., van Oost-Delden Z., naar Raalte; J. G. Kamp-

kuiper, wmr. 1e kl., van Luttenberg naar Ambt-Delden Z.; G. J. Spelderkamp, wmr., van Geldermalsen naar Doetinchem (verk.gr.); H. Oosting, wmr. 1e kl., van Apeldoorn (ber. gr.) naar Apeldoorn (staf distr.); J. H. M. v. Megen, wmr. 1e kl., van Malden naar Nijmegen (verk.gr.).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-12-'60: J. v. d. Tuin, wmr., van Holwerd naar Dokkum.

Per 15-12-'60: N. E. Bloemendal, wmr., van Franeker naar Terneuzen (verk.gr.); J. Oldenbeuving, wmr., van Wincshoten (verk.gr.) naar Almelo (verk.gr.); E. Bos, ovmr., van Appingedam naar Lienden.

Per 20-12-'60: D. Tilstra, adj. van Kollum naar Alkmaar (staf distr.); D. van Randen, wmr. 1e kl., van Kollumerzwaag naar Stavoren.

Per 1-1-'61: O. C. den Engelsman, wmr. 1e kl., van Harkema-Opeinde naar Zwaagwesteinde; H. Fopma, wmr. 1e kl., van Heerenveen (verk.gr.) naar Middelburg (verk.gr.); G. Haandrikman, ovmr., van Gieten naar Schoonebeek; R. Nieuwland, ovmr., van Vries naar Assen (parketgr.).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'61: H. P. v. d. Heuvel, wmr., van Amsterdam (groep) naar Amsterdam (recherche).

VERKEERSSCHOOL BILTHOVEN

Per 1-1-'61: A. Hamminga, wmr. 1e kl., van Bilthoven (Verkeersschool naar Utrecht (verk.gr.) te Bilthoven.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'61: Adj. C. Mondria, tot groepscommandant te Leusden.

RESSORT ARNHEM

Per 15-12-'60: Adj. E. Bos, tot groepscommandant te Lienden.

Per 2-1-'61: Adj. O. J. Reijnders, tot groepscommandant te Lochem.

Overleden personeel

Wmr. 1e kl. J. Buis
Oude-Niedorp
ressort Amsterdam
† 11-12-1960

Wmr. 1e kl.
R. Visser
Hijum
ressort Groningen
† 3-1-1961

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'61: Adj. G. Haandrikman, tot groepscommandant te Schoonebeek.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'61: G. J. Bosman te Haarlem (parketgr.); E. J. v. Schooten te Oostzaan.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'61: N. Jonk te Edam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'61: J. Schalk te Leiden (verk.gr.); A. N. M. v. d. Heijden en H. Fopma te Middelburg (verk.gr.); F. P. A. Amendt te Stoppeldijk; W. Heijink te Numansdorp.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'61: A. Hitzert te Middelburg (parketgr.); Chr. v. d. Linden te De Lier; J. Hoekman te Oosterland.

tot adm. ambt. C 2 i.v.d.:

J. van Wees te 's-Gravenhage (te rekenen van 1-7-'59).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-12-'60: N. D. Stoop te Someren Eind; C. J. Waals te Megen.
Per 1-1-'61: P. v. d. Steeg, P. Meerens, H. A. Salfischberger en A. A. Valkenburg te 's-Hertogenbosch; S. A. P. N. Op de Beke en L. Muris te Maastricht; W. A. H. Konings te Roermond; W. J. J. Evertse en P. Noordermeer te Tilburg; H. A. Zuidam te Eindhoven; L. G. Warnier te Leur.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'61: A. Kleine te Tilburg.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-12-'60: A. J. van Helden te Zwolle.
Per 15-12-'60: E. Bos te Lienden.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'61: H. G. ten Broeke te Beek; J. Crezee te Urk.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-1-'61: G. Haandrikman te Schoonebeek.

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'60: A. de Vries te Tzum.

Per 1-1-'61: O. C. den Engelsman te Zwaagwesteinde.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'61: G. de Vries te Groningen (parketgr.); L. J. Wieringa te Coevorden.

In dienst getreden

RESSORT ARNHEM

Per 17-12-'60: H. Engbers, wmr., Haaksbergen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-1-'61: Als adspirant:

J. P. van Bennekom, J. G. van den Berk, R. K. van de Biezen, H. J. M. Boomkamp, M. Brouwer, R. H. Brouwer, A. van der Bijl, A. J. M. van Corler, J. A. Dellebeke, A. H. M. Evers, H. Gardenbroek, G. J. Gerrits, W. de Graaf, H. van der Haar, J. Hakkeling, L. M. E. Hendriks, L. Holen, W. Th. M. Jansen, W. H. Janssen, L. Klumpje, A. Kok, G. J. Kok, J. Kolkman, G. J. M. Kusters, C. P. van Leeuwen, J. J. van het Loo, H. Meinema, J. A. van der Meulen, G. R. Noordhof, L. A. Provily, J. Rook, J. J. van Son, H. Stolte, G. Toren, G. Vink, G. J. M. Volmerink, E. Wacht, P. van Wakeren, J. J. van Weele, B. Wilt, J. H. de Winter, H. Zomerschoe.

Ambtsjubilea

Owmr.
G. F. v. Brenk
Bergen aan Zee
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-1-1961

Owmr.
P. de Jong
Soestdijk
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-1-1961

Adjudant
D. Poelstra
Kleine Sluis
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-1-1961

Owmr.
J.P.G. Westenbroek
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-1-1961

Owmr.
J. v. Breukelen
Klaaswaal
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-12-1960

Adjudant
J. Pruim
De Lier
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-1-1961

Adjudant
L. C. J. v. d. Vloet
Susteren
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 5-12-1960

Owmr.
J. A. Links
Eindhoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-12-1960

Adjudant
P. E. Smeets
Swalmen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-1-1961

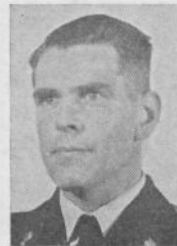
Adjudant
M. J. v. Denderen
Bergen (L.)
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-1-1961

Wmr. 1e kl.
P. C. L. Bellanger
Zegge
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-1-1961

Wmr. 1e kl.
H. L. Jansen
Esch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-1-1961

Owmr.
G. Bulleé
Mynrij
ressort Groningen
25 jaar op 10-1-1961

Owmr.
H. J. Eggink
Mynrij
ressort Groningen
25 jaar op 4-1-1961

Owmr.
A. M. Hoogsteder
Amsterdam
R. P. te Water
25 jaar op 15-12-1960

Owmr.
W. J. Koenes
Nijmegen
R. P. te Water
25 jaar op 15-1-1961

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

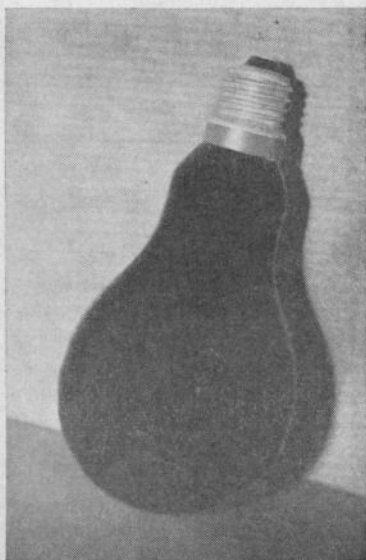

2e JAARGANG No 7 MAART 1961

Het „zwarte licht“ maakt het onzichtbare zichtbaar

Analyselamp: belangrijk hulpmiddel voor recherche

Tal van stoffen gaan onder inwerking van ultraviolette stralen fluoresceren. Zij lichten daarbij op, soms in zeer fraaie kleuren, geheel afhankelijk van de aard van de betreffende stof. Hiermede hebben recherche, wetenschap en handel een prachtig middel in de hand om vervalsingen te ontdekken. Voor het laten oplichten van diverse stoffen gebruikt men de HPW analyselamp of de „TL“ blacklight — beide vindingen van de Philips laboratoria te Eindhoven — die voor het menselijk oog onzichtbaar ultra-violet licht uitzenden. Omdat deze lampen zijn uitgerust met een zwarte ballon of buis van Wood's glas noemt men het onzichtbare licht van deze lampen ook wel het „zwarte licht“.

Philips' super hogedruk-kwik-analyselamp
Type HPW voor fluorescentie-analyse of
luminatie-onderzoek

Uit de bij belichting met het ultraviolette licht (u.v.) optredende kleuren en tinten kunnen de deskundigen hun conclusies trekken voor het al of niet goed zijn van bepaalde producten of omtrent de middelen die men heeft gebruikt voor het vervalsen van bijvoorbeeld paspoorten, waardepapieren en dergelijke.

Mogelijkheden

De toepassingsgebieden van de analyselampen zijn velerlei. Ook in de voedingsmiddelenbranche heeft ze zich onmisbaar gemaakt, omdat soort en kwaliteit der producten door de oplichtende kleur nauwkeurig kunnen worden beoordeeld. Roomboter fluoresceert lichtgeel, margarine purper, goede cacao-boter donkergeel. Is de cacao-boter echter gemaakt van afval, schillen en dergelijke, dan wordt ze witgeel tot blauw. Gember uit Japan licht lavendelkleurig op; gember uit Jamaica crème en Afrikaanse gember: vuil geelbruin.

Suiker- en meelvervalsingen met krijtpoeder bijvoorbeeld kunnen direct worden herkend omdat het toegevoegde krijt heel anders oplicht dan de suiker of het meel. Bij sinaas-appelen kan men aan de buitenzijde van de vruchten niet zien of er van binnen een begin van rotting aanwezig is. Bij controle met de HPW-lamp wordt ieder begin van bederf onmiddellijk gesignaleerd en kunnen de aangetaste vruchten — ook andere soorten — gemakkelijk verwijderd worden.

In de landbouw kunnen de u.v. stralen gebruikt worden om de verschillende zaadsoorten van elkaar te onderscheiden en te zien of het oud of nieuw zaad is. Zaden die door een voor het menselijk oog (nog) onzichtbaar schimmel zijn aangetast kunnen

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

2e JAARGANG

No. 7 — Maart 1961
VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 220273

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3,50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

INHOUD o.a.:

Het „zwarte licht“

Het atoom en de politie

„Vesuvius“: spoedig een eruptie?

De sleutel van de Ossenweide

Geld: waar komt het vandaan

Betere verhoudingen: politie-publiek

Moeder en Kind

Wereldgebeuren

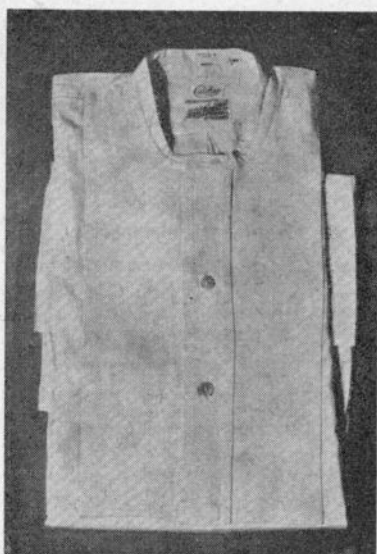
Personalía

Foto omslag:

Activiteiten op de Utrechtseweg
bij Amerongen.

onder het „zwarte licht” onderscheiden worden van gezonde zaadsoorten.

In de textielindustrie kan men met behulp van deze lampen zeer nauwkeurig het verschil van kleuren en verfstoffen vaststellen. Men kan zien welke verfstoffen gebruikt zijn en men kan zekerheid krijgen omtrent de vraag of er vet- of machinevlekken aanwezig zijn, zelfs kan men zien van welke vetsoorten de vlekken zijn, omdat deze zich door hun typische luminescentiekleur verraden. Tijdens

Wasmerken, die normaal niet zichtbaar zijn, kunnen met behulp van ultra-violet licht zichtbaar gemaakt worden.

Het overhemd boven heeft zo te zien geen wasmerken, maar bij gebruik van het zwarte licht blijkt dat duidelijk anders te zijn, zoals de foto beneden van hetzelfde hemd laat zien.

het bedrukken van bijvoorbeeld katoen worden eventuele strepen zichtbaar en ook leidt het keuren van garens met behulp van de analyselamp tot goede resultaten.

In de leerindustrie wordt de lamp gebruikt bij het vaststellen van verouderingsverschijnselen bij natuurlijke en kunstmatige looistoffen.

Wasserijen merken het wasgoed van hun klanten vaak met voor het oog onzichtbare merktekens; met behulp van de HPW-lamp kunnen de goederen van de verschillende klanten dan uit elkaar worden gehouden. Ook dit feit is uiteraard voor de recherche van betekenis.

Voor het reinigen van kledingstoffen kan men vaststellen van welke aard de vlekken zijn. Mineralen, edelstenen, glas papier, ivoor, water, rubber, verf e.a. verraden hun herkomst of samenstelling voor een goed deel onder de alziende u.v.-stralen.

Bloedvlekken

Behalve deze en andere nuttige toepassingen voor handel en industrie wordt deze lamp uiteraard veelvuldig gebruikt door de justitie, voor het onderzoeken van vervalsingen (paspoorten, cheques enz.) al- of niet verwijderde bloedvlekken enzovoort. Ook op artistiek en reclamegebied gebruikt men het zwarte licht. Toneelgordijnen in bioscopen-cabarets, plafonds en wanden in dancings zijn dankbare toepassingen.

De HPW-lamp wordt vooral gebruikt voor het bestralen van kleine oppervlakten of in grotere aantallen samen ook wel voor grotere vlakten zoals toneelgordijnen, dansgroepen en dergelijke.

Voor het bestralen van grote oppervlakten decors, reclameplaten, plafonds etalages, enz., wordt tegenwoordig steeds meer de „zwarte” fluorescentielamp „TL” 40 W/8 toegepast. Dit is een speciale uitvoering van de gebruikelijke „TL” lamp, alleen de glazen buis is van zwart Wood's glas dat alleen onzichtbaar u.v. doorlaat en een speciaal filter overbodig maakt. De elektrische eigenschappen van deze lamp zijn dezelfde als die van de normale „TL” lampen, zodat ook de hiervoor normale voorschakelapparaten gebruikt kunnen worden. Het is een superhoge drukkwicklamp met een vermogen van 125 W. De buitenballon van deze lamp is ook vervaardigd van Wood's glas. Ook hier zijn dus over het algemeen geen losse filters noodzakelijk. De HPW-lamp heeft een normale Edison lampvoet (schroefhuls); ze wordt op het lichtnet aangesloten door middel van een bijbehorend voorschakelapparaat.

Deze beide zwarte broeders onder de vele duizenden typen lampen van allerlei aard, zenden een intensieve ultraviolette straling uit in het langgolvig u.v. gebied dat in het grote spektrum van trillingen en stralingen te vinden is tussen de zichtbare lichtstralen en de röntgenstralen. De beste resultaten bij beide lampen worden verkregen in ruimten, waar het zichtbare licht zoveel mogelijk wordt vermeden.

Dat met het „zwarte licht” de justitie een belangrijk hulpmiddel werd verschafte in de strijd tegen de misdaad, een middel waarmee men het menselijke (boze) oog te slim af is, vormt wel een vaststaand feit.

Reservist redt mensenleven bij Maastricht

Aan het doortastend optreden van de reserve-wachtmeester 1e kl. R. J. Suijlen, behorende tot de groep Swalmen, district Roermond, heeft de 14-jarige scholier Hub. Schrijnemakers te Gronsveld, zeer waarschijnlijk zijn leven te danken. De jongeman raakte met zijn fiets in een twee meter diepe en vijf meter brede geul naast de Gronsveldseweg, in de omgeving van Maastricht. De scholier geraakte onder water en dreigde te verdrinken. De heer Suijlen bevond zich in de nabijheid en snelde te hulp. Hij slaagde

er in de jongeman heelhuids op het droge te brengen, hem snel in zijn auto te laden en over te brengen naar de ouderlijke woning.

Een eenvoudig krantebericht maakte melding van een en ander en zelfs dat was volgens de heer Suijlen nog te veel. Hij wil er verder niet over praten, maar wij willen niet nalaten hem te complimenteren met deze redding van een mensenleven, waaruit weer blijkt, dat overal in Nederland ook reservisten paraat zijn.

Binnenkort verschijnt

Rijtijdenwet en -besluit

een artikelsgewijze bespreking van de Rijtijdenwet en de
nieuwe bepalingen van het Rijtijdenbesluit, met bijlagen.

De uitgave verschijnt in het formaat van de reeds verschenen
uitgave „de WEGENVERKEERSWETGEVING”

door

TH. H. G. A. VAN WAESBERGE

en

L. G. VAN KATS

en kan ook als bijlage in dit boek worden opgenomen.

*

Ook losbladig verkrijgbaar in afzonderlijk bandje.

*

U kunt nu reeds bestellen

*

UITGAVE

SCHAAFSMA & BROUWER - Dokkum

Postbus 10 - Telefoon 0 5190-2321 - Postrekening 83 31 11

Ook via uw boekhandel verkrijgbaar

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

3

Het atoom en de politie (I)

Bij het Bohr-Instituut te Kopenhagen hebben professor Georg de Hevesy en dr. Hilde Levy een activerings-analyse ontwikkeld, waardoor de Deense recherche kon beginnen profijt te trekken van de atoomwetenschap met betrekking tot het onderzoek bij misdrijven: het nagaan van mogelijke vergiften, vingerafdrukken of andere aanwijzingen. De activerings-analyse maakt het mogelijk sporen van chemicaliën, die te gering zijn om door de gewone chemische methoden te ontdekken, toch aan te tonen. Dit geschiedt door het monstermateriaal met een grote dosis neutronen te bombarderen, waardoor de stof een radioactieve isotoop wordt, waarvan de straling kan worden opgemeten.

De uitkomst van de meting kan sporen van chemicaliën aantonen. De nieuwe methode werkt zo precies, dat zelfs vastgesteld kan worden hoe lang voor zijn dood iemand begonnen is arsenicum tot zich te nemen. Dit vergif wordt namelijk

door het haar opgenomen en met een isotoop-proef kan precies de periode waarin arsenicum wordt ingenomen, worden vastgesteld.

Dit feit alleen al bewijst, dat de radio-activiteit de politie niet voorbijgaat. Daarbij genomen de omstandigheid, dat het vervoer en de opslag — en bij tijd en wijle het zoekraken — van radio-actieve stoffen reeds lang normaal zijn geworden, is het van groot belang te weten van het „hoe en wat” van kernenergie radioactiviteit.

De adjudant J. J. de Bukviel, groepscommandant van de Rijkspolitie te 's Heer Arendskerke doet een en ander uit de doeken in twee artikelen, geschreven voor het Korpsblad Rijkspolitie. In het eerste artikel, dat de lezer hierbij aantreft besteedt de adjudant De Bukviel aandacht aan de (taaie) geheimen van het atoom, het tweede artikel gaat speciaal over de wettelijke bepalingen ten aanzien van opslag, verpakking en vervoer van radioactieve stoffen.

Sedert het stenen tijdperk heeft de mens vele tijdperken doorleefd, wetenschap en techniek zijn met sprongen vooruit gegaan en nu staan we in het tijdperk van het atoom. Vooral oorlogen hebben aan wetenschap en techniek een kans gegeven. Men kan dat betreuren, maar het is nu eenmaal zo.

Toen God de wereld schiep, was er eerst niets, niets dan ledige ruimte. Wat is ruimte, we weten het niet. Einstein zei dat ruimte oneindig was en toch begrensd. We kunnen ons dat moeilijk voorstellen. Een vis leeft in het water, hierin spelen al zijn levensfuncties zich af. Hij wordt er in geboren, groeit er in op, paart er en brengt zijn jongen voort. Als hij er in sterft weet hij nog niet wat water is. Slechts als er een visser komt, die hem uit het water haalt, weet de vis dat er nog iets anders is dan water, maar dan is het voor die vis te laat. Als voor ons de Grote Visser komt, die ons uit de ruimte haalt, zullen we weten wat ruimte is. Op die vis hebben wij mensen voor, dat we verstand hebben om te kunnen denken en fantaseren. De ruimte is voor ons wat we kunnen zien als iets oneindigs groot waarin 's nachts de sterren fonkelen. Naast deze wereld van het oneindig grote bestaat er een wereld van het haast oneindig kleine, de wereld van het atoom. De atombom en de uitwerking er van heeft het probleem van de radioactieve straling ineens aan ons opgedrongen.

Om een goed begrip te krijgen van wat radioactiviteit is moeten we ons eerst bezighouden met de geheimen

Wetenschap ontfutselde

Radioactiviteit: Zegen en

van het atoom. Om ons heen kennen wij verschillende stoffen, bijvoorbeeld ijzer, koper of zwavel. Dit zijn enkelvoudige stoffen: elementen.

Hout, papier of water zijn stoffen die uit verbindingen bestaan van enkelvoudige stoffen. In zijn allereenvoudigste vorm bestaat het atoom, wat het allerkleinste deeltje van een zelfstandige stof — van een element — is, uit een kern met er om heen wentelend, net als bij het zonnestelsel, een aantal elektronen. De kern is het grootst, de elektronen zijn het kleinst. Het hele gewicht van het atoom zit haast in de kern. De krachten die kern en elektron bij elkaar houden zijn van elektrische aard. De kern heeft een positieve elektrische lading, het elektron een negatieve. Beide ladingen zijn even groot en houden het atoom in evenwicht. Het eenvoudigste atoom is dat van

waterstof, een kern bestaande uit één positief geladen deeltje, proton genaamd, met er om heen wentelend één negatief geladen deeltje, het elektron. Bijvoorbeeld van zuurstof weten we dat de kern 8 protonen bevat met er om heen wentelend 8 elektronen. De elektronen cirkelen om de kern in vaste banen: „schillen” en in iedere schil kan slechts een vast aantal elektronen lopen, nooit meer, wel minder. Zo kan de eerste schil slechts twee elektronen bevatten, het element is dan laten we zeggen verzadigd. In iedere volgende schil kunnen slechts acht elektronen lopen, ook dan is die schil vol. Wanneer een schil vol is, is het element een edelgas, wat men zo noemt omdat het gas dan met andere stoffen geen verbinding meer wil aangaan. Het element met de eerste schil vol, dus met twee elektronen in hun baan en dus ook

met twee protonen in de kern, noemt men helium.

Huwelijk

Zuurstof heeft, zoals gezegd, 8 elektronen, twee in de eerste schil en dus zes in de tweede. Nu zal ieder element trachten zijn laatste schil ook vol te krijgen, acht elektronen in de buitenste baan. Zo zonder meer gaat dit niet, laten we ons even bij de zuurstof houden, waarvan in de kern 8 protonen aanwezig zijn, die dus ook maar 8 elektronen gevangen kan houden. De zuurstof zal nu trachten met een ander element, dat twee elektronen in de buitenste baan over heeft, een huwelijk te sluiten of één atoom zuurstof zal een huwelijk sluiten met twee atomen van een stof, die één elektron in de buitenste schil over heeft. Helium heeft twee elektronen in zijn buitenste, enige, schil lopen, maar helium, het edelgas vertikt het een huwelijk aan te gaan. Waterstof heeft één elektron in de baan en twee elektronen kan het niet vangen. Brengt men nu één deel zuurstof samen met twee delen waterstof dan is er maar weinig nodig het huwelijk te bezegelen. Slechts een kleine vonk en met een hevige

deeltje dus en uit een net zo zwaar deeltje, echter zonder lading, neutraal deeltje dus, daarom neutron genoemd. Om deze kern loopt dan weer één elektron, maar het gehele atoom is nu ongeveer twee keer zo zwaar. Nu is gebleken dat vele elementen neutronen in de kern bezitten. Het aantal neutronen is nu bij eenzelfde element niet altijd hetzelfde. Een element waarvan het aantal neutronen afwijkt van het normale aantal, noemt men een isotoop van dat element. Bij alle elementen in de natuur voorkomende bestaan isotopen. In de natuur komen zeer vele elementen voor, waarvan er ons 102 bekend zijn. Hiervan is waterstof het lichtste element, uranium het zwaarste. Bij elementen met een laag atoomgewicht heerst een vrij stabiel evenwicht in het atoom. Bij elementen met meer dan 80 protonen in de kern is het atoom niet zo stabiel. Onder uitzending van deeltjes gaat het atoom uit zichzelf over in een ander element met een lager atoomgewicht. Uranium gaat uit zichzelf over in radium en via verschillende stadia uiteindelijk in lood, waarna het in het atoom rustig is geworden. Deze mutatie heeft dus plaats onder uitzending van deeltjes en dit open-

lucht vrije elektronen op en worden dus een volwaardig gas. De alfastralen komen dan ook niet ver, gaan niet door de huid en zijn vrij ongevaarlijk.

De betastralen bleken een negatieve lading te hebben, moeten dus elektronen zijn. Daar deze deeltjes zeer klein zijn en met grote snelheid worden uitgestoten, komen ze veel verder dan de alfastralen. Zij beschadigen wel de huid, doch dringen niet in het lichaam door. Metalen platen van 3 mm dikte houdt ze reeds tegen.

Gammastralen

De gammastralen bleken geen lading te hebben, het moeten dus neutronen zijn, kerndeeltjes zonder lading. Omdat deze deeltjes elektrisch neutraal zijn, worden ze dus door niets afgestoten, dringen daardoor veel verder door. Zij gaan door het menselijk lichaam heen en beschadigen de levende cellen. Om deze stralen, die ongeveer gelijk zijn aan de X-stralen, tegen te houden heeft men een dikte beton nodig van 60 cm, aan baksteen 75 cm, aan gestampte aarde 100 cm. Lood, dat één der zwaarste metalen is, bezit in de kern van het atoom 82 protonen en 124 tot 126 neutronen. Het biedt dan ook de beste bescherming tegen gammastralen. Loden platen van 5 cm dikte houdt deze straling tegen, die men „radioactieve straling” noemt en het echtpaar Curie noodlottig werd. Ook bij de ontploffing van een atoombom komt deze straling vrij. De gammastralen verbranden de cellen in het lichaam en wanneer men er enige tijd aan wordt blootgesteld is dat dodelijk.

Nu is het mogelijk om verschillende elementen radioactief te maken door ze te beschieten met neutronen. Doordat deze deeltjes elektrisch neutraal zijn, kunnen zij in de kernen van de atomen binnendringen. Er ontstaan dan zogenaamde kunstmatige isotopen.

Tot voor kort werd in de geneeskunde radium gebruikt voor bepaalde inwendige ziekten. Door gebruik te maken van de straling werd het zieke weefsel weggebrand. Daar dit metaal echter erg moeilijk te verkrijgen is, is het ook erg duur. Daarom gebruikt men tegenwoordig kunstmatige isotopen.

Sommige stoffen behouden na beschieting de radioactiviteit slechts kort, andere behouden het jaren. Radioactief gemaakt kobalt kan bijvoorbeeld doorgaan met het uitzenden van stralen. Kobalt wordt dan ook wel in de geneeskunde gebruikt, inplaats van het veel duurdere radium.

het atoom zijn geheimen

gevaar voor de mensheid

door adjudant J. J. DE BUKVIEL te 's Heer Arendskerke

knal verbindt de zuurstof zich met de waterstof. Een mengsel van die twee gassen noemt men dan ook wel knalgas. De twee elektronen van de waterstofatomen gaan nu meelopen in de buitenste schil van het zuurstofatoom. Zo lopen er in de buitenste baan nu 8 elektronen. Het resultaat van deze verbinding, het huwelijk dus tussen zuurstof en waterstof is: gewoon water.

Zwaar water

Naast dit gewoon water bestaat er nog het zogenaamd zwaar water. Het bestaat ook uit zuurstof en waterstof, doch waterstof dat twee maal zo zwaar is als gewoon waterstof. De kern, die het zwaarst is bestaat bij zwaar waterstof uit twee deeltjes, namelijk één proton, positief geladen

baart zich door straling. Een deel van deze straling kunnen we zien als licht, denk maar eens aan Uw horloge waarop U in het donker kunt zien hoe laat het is. De deeltjes die worden uitgezonden bestaan natuurlijk uit kerndeeltjes, protonen, neutronen en elektronen. Men onderscheidt alfa (a), beta (b) en gamma (c) -stralen.

Uit onderzoekingen is gebleken dat alfastralen positief geladen deeltjes zijn. Deze protonen worden uitgestoten in paren. Daar het element helium uit een kern met twee protonen bestaat, zijn alfastralen heliumkernen, dus een gas, evenwel geïoniseerd omdat de kern naakt is, dat wil zeggen zonder elektronen. Deze deeltjes die in de lucht tegen de zware moleculen van de lucht botsen, komen niet ver, nemen in de

Waar
gaan
we
(misschien)
heen?

Vesuvius komt spoedig tot eruptie zeggen geleerden

Napels: nog onbezorgd in smalle straatjes.

In de waarnemingspost bij de Valle del Gigante, hoog op de hellingen van de Vesuvius, wordt momenteel — meer nog dan anders — nauwkeurig geteld op de instrumenten, die in kurven en lijnen aangeven, wat er op en in de berg gaande is. Professor Imbo en zijn staf kijken in deze dagen met gefronste wenkbrauwen naar de gegevens uit de instrumenten en zij zijn waakzaam. Immers, vulcanische erupties hebben een deel van Chili veranderd in een maanlandschap, nadat eerst Agadir door aardbevingen in een puinhoop was veranderd. Op Sicilië is een paniek ontstaan onder de bewoners van de streek tussen de 3274 meter hoge Etna en Catania, omdat de Etna met een geweldige ontploffing in werking kwam en brokken steen en lava zo groot als autobussen uit de krater omhoog slingerde. En de gegevens, die professor Imbo en zijn staf hebben verzameld op de hellingen van de Vesuvius, die sinds zestien jaar als een goedmoedige kolos schijnt te sluimeren, in de dichtbevolkte streek van Napels, hebben de geleerden aanleiding gegeven tot de uitspraak, dat

ook de Vesuvius binnen afzienbare tijd opnieuw tot een uitbarsting zal komen. Die verwachting werd al enige tijd fluisterend uitgesproken door bewoners van Boscotrecase en van Nieuw Pompeï en door de gids, die mij op een tocht naar de krater van de Vesuvius begeleidde. Nee, professor Imbo neemt geen risico's met de Vesuvius, die als een verwaarloosde zweer op het scheenbeen van Italië het grimmige décor vormt voor het luchtige Napolitaanse leven, dat voortrumoert alsof de miljoenenstad ervan overtuigd is, dat de vuurspuwende reus voorgoed in slaap gesukkeld is.

Napels: luchtig

Napels leeft vrolijk verder in smalle straatjes met hoge huizen, waartussen een gore was is opgehangen, waarin radio's knetteren en waaruit de geur van macaroni met tomatensaus en vis naar buiten walmt. Napels leeft in zeepkistkrotten in de havenwijken en in luxueuze villa's die wit afsteken tegen de berghellingen rond de Golf, die tot de mooiste in de wereld

wordt gerekend, maar waarvan het bepaald merkwaardig is dat er lieden zijn, die juist na een bezoek aan deze stad van stank en vlooien en van meer bittere armoede dan onvoorstelbare weelde zouden willen sterven, hoewel het sterven wel zeer eenvoudig is en wellicht nog gemakkelijker wordt op de Vesuvius, de achtergrond van het Napolitaanse gewirwar.

Rookwolk

De toerist gaat natuurlijk naar de Vesuvius, die men probeert te exploiteren, de berg, die in 1944 nog uitbarstte, doch sindsdien saai de Golf markeert, zo saai, dat nijvere V.V.V.'ers hebben overwogen om op hoofddagen met vuurwerk een onheilspellende rookkolom uit de krater te laten opstijgen om nog meer vreemdelingen te trekken. Wel, het hoeft waarschijnlijk allemaal niet meer, de Vesuvius vertoont nu tekenen, die erop wijzen, dat hij niet voorgoed sluimert en dat hij zelf voor een rookpluin zal gaan zorgen en wie weet voor wat meer? Maar, de vreemdeling merkt daar nog niets van. Hij gaat over de Piazza en Corso Garibaldi naar het tempelachtige Romeinse station van de Ferrovia Circumvesuviana, waar voor velen een merkwaardige tocht begint: met het lokaaltje door de olijventuinen en wijngaarden naar Pugliano

en vandaar met een bus verder omhoog, aanvankelijk door een soms paradijselijk landschap, later door een woestijnen, zover als een bus rijden kan. Doch er is ook voor de toerist op alles gerekend en een skilift brengt hem in te snel tempo boven, over een wijds panorama van in de verte de Golf van Napels en onder de stoeltjes, waarin de plotseling eenzame sterveling aan een draad, — die op die ogenblikken beslist te dun lijkt —, naar boven wordt gesleept, een woestijnen van lavaformaties, die in de meest merkwaardige patronen tegen de hellingen van de berg liggen als verweerde skeletten van voorhistorische monsters, waarvan er soms een tot leven schijnt te komen en een sliert giftige zwaveldamp uit de neusgaten stuwt. Hoe boeiend deze tocht met de lift ook is, het blijft toch wel een bij uitstek geschikte methode voor haastige Amerikanen, die de Vesuvius, Napels, Pompei „and so” doen op een regenachtige middag.

Per auto

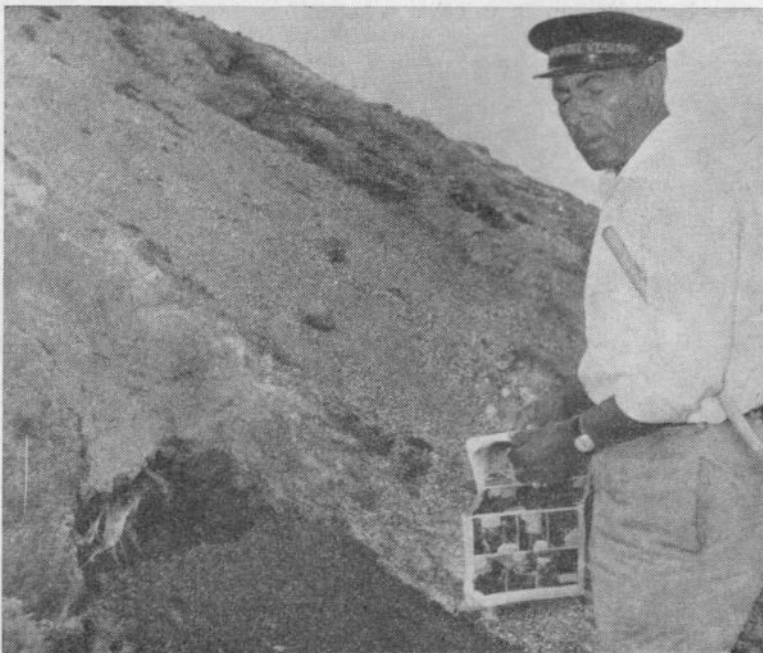
Bij Boscotrecase, niet ver van Pompei heeft het landschap minder van een paradijs. Langs een kale weg, aangelegd dwars over lavakorsten reden wij naar de bergvoet. Dichtbij stonden pijnbomen schutterig naar de hemel te wenken en rode koe-

Monte Somma, dichtgesmolten krater van Pompei.

koeksbloemen behoren tot de weinige planten, die wat kleur aan het vaalbruine landschap brengen. Langs de weg, bij een haveloos huis, dat verweerd stond te treuren in de woestijnen, zeurde een jochie onafgebroken door het portierraam op medelijwekkende toon: „Cigaret per pappa...”

Vlakbij begon de strada automobilistica Vesuvio-Cratere, de weg voor automobilisten naar de krater, die toegankelijk wordt voor hen, die bereid zijn 400 lire te betalen voor het gebruik van de straat, die een ondernemende Napolitaan daar voor de oorlog heeft laten aanleggen. Daar ook ontmoetten wij voor de tweede maal de gids Vincenzo Cardola, die behalve over de berg ook kan vertellen over zijn vrouw en zijn kinderen. Ze maakten het goed, dank u. „Maar de berg, maakt het niet goed”, zei Vincenzo en hij keek onzeker naar boven, naar de wereld die de zijne is en waarvan hij eens beloofde, dat hij mij naar de rand van het leven, naar de poorten van de hel zou brengen. „Zomaar”, zei Vincenzo, zomaar kan hij weer beginnen, je kunt het nooit weten en boven in het observatorium wordt het best opgelet, wanneer de berg het rustigst schijnt. Neem nou in 1944. Er was wel een eruptie voorzien, maar het kwam toch nog onverwachts. De lava kwam snel om-

De berg steekt zelf een vuurtje aan van papier dat de gids in een gat legt.

hoog, sissend en giftige gassen opstuwend spuwde de Vesuvius de gloeiende massa uit. Niemand kon er iets aan doen en terwijl de explosies donderend weerklonken, vroeg men zich af hoe lang de uitbarsting zou duren, of wij zouden moeten vluchten. „Denk er even om”, interrumpeerde Vincenzo zichzelf, hier moet u oppassen, hier ging in 1944 de lava over de weg en stroomde door de San Sebastian. „Ik was een dag tevoren nog boven geweest...”

Langzaam kroop de auto omhoog. Boscotrecase was reeds lang onzichtbaar. Beneden lagen de huizen van Nieuw Pompeï als klodders witte verf en als gemene spataderen lagen de lavastromen van 1754 en 1822, van 1858 en 1861, van 1906 en 1929 tegen de verweerde helling. Moeizaam reden we hoger en de kraterrand werd duidelijk zichtbaar. We keken het portierraam uit over het onwezenlijke landschap. Rond de twaalfhonderd meter hoge bergtop verzamelden zich wolkengevaarten, die juist hier aan de overigens vrijwel egaal blauwe hemel schenen samen te scholen en de vorm aannamen van een atoompaddestoel, die in de krater scheen te willen doordringen als om samen te spannen met duistere machten in het kolkende en gloeiende ingewand van de berg en later de mens te treffen. Wanneer? Wie zal het precies zeggen? En waarom? „Misschien om de Christenen, die op de plaats waar nu de Sint Pieter staat met pek werden ingesmeerd en als fakels in brand gestoken, mis-

schien om hen, die ten aanschouw van vijftigduizend sensatiebeluste Romeinen in het Colloseum voor de leeuwen werden gesmeten, misschien omdat de verdoemde zielen in het ingewand van de aarde in opstand komen, of misschien zomaar, omdat het nu eenmaal zo hoort bij een vulkaan”, zei Vincenzo.

En te voet

Juist waar de strada automobilistica ophield, legde de simpele mensenschepping, die auto heet, het af tegen de berg. De stofwolk, die wij omhooggetrokken hadden, viel weg en de stilte van de woestenij zonder leven, de grillige wereld van as en puin stond om ons heen.

In een simpel stalletje verhuurt men base-ballschoenen omdat van het eindpunt van de weg nog een voetocht van bijna twee uur tegen de berghelling in het verschieft licht, een tocht waarbij iedere voet bij elke stap wegzakt in as en sintels, zodat wij op base-ballschoenen uit het winkeltje van opgestapelde lavablokken in Vincenzo's baan omhoog trokken langs de smalle zigzagpaden, langs de troosteloze bruin tot roodgekleurde helling, waarlangs stukken steen ritselend neerrollen. Vincenzo houdt niet van half werk en trekt snel omhoog, soms tweemaal op een dag....

Monte Somma

Hij wees ook nu op de Monte Somma, de dichtgesmolten krater van de boosdoener van Pompeï en Herculaneum en van Sta-

Schoenen te huur in alle maten voor voetocht naar krater.

biae, waar duizenden stierven door de eerste uitbarsting van deze berg in de menselijke historie. Tot stof vergane as, stenen en grillige hellingen in de oude krater, steen en as en stof op de hellingen van de tegenwoordige: geen planten, geen vogels. En als een wolk voor de zon trekt is het als op die augustusdag in het jaar 79. Het was de vierentwintigste, de zon scheen, maar plotseling werd het donker en uit de berg steeg een wolk van vuur op, die de omgeving fel verlichtte. Heel het drama, zoals dat beschreven is in de brieven van Plinius de jongere, die ooggetuige was van de ramp, die zich voltrok, kwam ons weer in de gedachten; de mensen, met de kussens op het hoofd vluchtend voor vallend puinsteen, vluchtend voor de lavastroom, die naar Herculaneum en Stabiae vloeide, schuilend in kelders voor het stof, waaronder Pompeï bedolven werd en waar sommigen bijna twintig eeuwen later werden gevonden zoals zij stierven, in verkrampte doodsangst, verstikt bij een ramp, die een stuk beschaving verdelgde en twintigduizend slachtoffers eiste.

Krater

In stilte de ezeltjes beklagend, die nu langs dezelfde zigzagpaden tegen de kraterhelling kisten aranciata en limonata omhoogzeulen voor de toeristen, die op deze boeiende manier naar boven gaan, volgden wij Vincenzo tot de krater, zoals die er sinds hij in 1944 afbrok-

Bij de bestijging van de Vesuvius-strada wordt het soms zelfs een auto te heet.

kelde en gedeeltelijk instortte, uitziet: anderhalve kilometer in omtrek, tweehonderd meter diep... Sissend spooog hier en daar een wolk zwaveldamp tevoorschijn, die bijdroeg tot de infernale sfeer. De binnenkant van de krater is geelgekleurd van zwavel en ziet er uit als een vreemdsoortig ruw palet van een slordige schilder met een voorkeur voor lugubere composities. „Kijk uit”, zei Vincenzo, „de krater is in 1944 wel ingestort maar tweehonderd meter vallen is een heel eind en het is er heet. Het is hier al veertig graden en in die gaten daar... kom maar eens mee...” Behoedzaam schuifelden wij naar beneden langs de binnenkant van de krater. Bij iedere stap rolden stukken steen en as naar beneden en iedere mistap zou een wisse dood hebben betekend. Vincenzo stopte een paar stukken papier in een gat en prompt was er een vuurtje, zonder dat er een lucifer aan te pas kwam. Een lachje speelde om zijn lippen, toen hij zei: „Zie je wel, het monster leeft. De berg slaapt niet voorgoed, zoals sommigen denken. In 79 na Christus dacht men ook, dat de Vesuvius een gevaarloze, uitgedoofde vulkaan was...” Jawel, de krater is ingestort, men kijkt op de Vesuvius niet zonder meer in het binnenste der aarde, maar dat zegt niets. „Het schijnt”, zei Vincenzo, of de berg nog netzo is als verleden jaar, maar toch, toch is het anders en zo'n uitbarsting komt

altijd nog plotseling. Misschien kunnen we over een week of een maand de berg niet meer op zonder gevaar, Nou ja, in 1944 zijn we ook nog tot het laatste toe naar boven geweest, maar toen kreeg een journalist een stuk steen, dat uit de krater werd gestoten tegen het hoofd en wat dacht u? Dood meneer.”

Trillingen en druiven

Zo is het in de wondere wereld van de Vesuvius, „de poort van de hel”, om met Vincenzo te spreken. De berg lijkt dood, maar Vincenzo's gevoel zegt het anders en de geleerden van het „osservatorio” weten beter. De instrumenten tekenen lijntjes en punten op rollen en uit de figuren is de aard van de trillingen af te lezen, zelfs de trillingen van het treintje van de Ferrovia Circumvesuviana van Napels naar Pugliano zijn erop af te lezen en met het materiaal, dat van vorige uitbarstingen werd bewaard kan men daar waardevolle conclusies trekken, die nu zeggen dat er een uitbarsting op komst is.

„En, als er dan echt wat gaat gebeuren, dan wordt van het osservatoria meteen Napels gewaarschuwd, wat dat betreft hadden we niet naar boven hoeven gaan”, zei Vincenzo nog lachend toen wij beneden een glas Lacrima Christi dronken, geperst uit druiven, die aan de voet van de Vesuvius groeien..

Vincenzo Cardola: altijd onderweg in of naar de krater. . . .

Hoe?

Het leven is soms moeilijk, vrienden, niet alleen bij ons: De politie van Houston in Texas, die noch met tact noch met geweld iets heeft kunnen bereiken bij de straatslenterende, tiranniserende opgeschoten jeugd, heeft nu een andere methode gevonden in een ironisch beroep op de ouders. Het beroep is vervat in twaalf raadgevingen, waarin de ouders overigens ook hier en daar een duw meekrijgen. Onder het motto: Maak van uw zoon een fijne vent, zegt de politie van Houston: Geef hem alles wat hij vraagt, het zal zijn overtuiging overal recht op te hebben, versterken. Lach om hem wanneer hij grof in de mond is en hij zal denken dat hij geestig is. Praat nooit over moraal, uw zoon zal zijn eigen moraal wel kiezen. Zorg ervoor dat hij niet met een schuldcomplex wordt belast en zeg dus nooit dat iets „slecht” is, wat hij ook doet. En, geef hem nooit verantwoordelijkheid, dan kan hij altijd blijven zeggen, dat anderen alles verkeerd gedaan hebben. Maak zijn eetgerei vooral schoon, maar laat hem alles lezen opdat hij zijn geest rustig kan voeden met afval. Wanneer U als ouders ruzie hebt, vecht het uit waar hij bij is, dan schrikt hij niet als uw huwelijk schipbreuk lijdt. Geef hem altijd zoveel geld als hij nodig heeft, laat hem beslissen nooit zelf iets verdienen. Kies altijd zijn partij, verdedig hem door dik en dun tegen de burens, de leraren en de politie, die het immers altijd op uw arme kind gemunt hebben. Hebt u al zijn wensen vervuld, pas op dat hij niet gefrusteerd raakt. En als uw zoon dan een onverbeterlijke nozem is geworden, zeg dan dat u er nooit iets aan hebt kunnen doen. Zijn karakter was al slecht en al uw moeite was boter aan de galg gesmeerd. En tenslotte: bereidt u voor op een leven vol verdriet. U zult het hebben. Dat zegt de politie van Houston, die hiermede twaalf harde noten te kraken geeft aan ouders van zoons. Dit alles wekt trouwens wel nieuwsgierigheid. Heeft men in Houston alleen last met jongens? En zo nee: hoe moet dat dan met de meisjes van Texas, ja hoe. . . . ?

MOMUS.

„De tipgever“ was een hondestaart . . .

T.P.W.-ers en reservist het bos in

door adjudant D. F. A. VAN DEN BERG te Apeldoorn

De T.P.W. reed in zijn kring: „Apeldoorn 3“. De ogen en de oren wagenwijd open. De ogen van de T.P.W.-bemanning, inclusief die van een reserve-wachtmeester, die ook wel eens graag een keertje meeinging; de oren van de mobilifoon die doorlopend op „luisteren“ stonden.

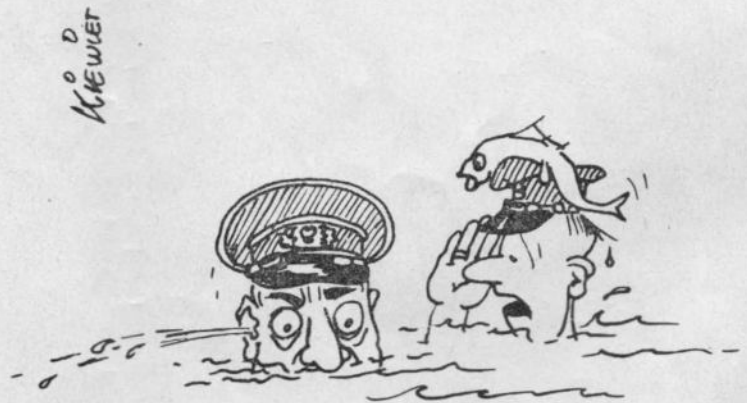
Een summa van paraatheid dus tussen de wielen van de surveillerende wagen. Het was overigens rustig op de weg. Maar juist daarom was er te meer gelegenheid het verkeer nauwkeuriger te observeren. En zo kwam het dat de aandacht viel op drie scooterrijders, waarvan er één plotseling behoefte scheen te krijgen om de benen te nemen, tenminste hij keerde om en ging er ijlings van door. De T.P.W.-bemanning rook lont en kwam daarom tegelijkertijd in actie. Maar . . . toen de verdachte op zijn scooter „de politie“ in de gaten kreeg, verliet hij op hetzelfde moment de hoofdweg en sloeg rechtsaf een bosweg in. Uit „strategische overwegingen“ trok hij een enorm stofgordijn om zich heen en was zodoende voor de achtervolgers praktisch niet te zien. De T.P.W. werd echter met vaardige hand over de hobbelige bosweg gestuurd in de richting van de stofwolk, die op een bepaald moment, voorbij een in de weg liggende bocht, uit het gezichtsveld was verdwenen: de stofwolk én

de scooter waren spoorloos. Wielspooren waren er evenmin te vinden. Hier was sprake van een raadsel . . . Er waren smalle zijwegjes en wandelpaadjes genoeg om door de bossen te ontkomen. Maar zelfs het geluid van de scooter-knalpot was verstorven. En zo stonden daar de achtervolgers letterlijk en figuurlijk te kijken en niet in het minst de reserve-wachtmeester, die ook opeens midden in het avontuur zat. Toen kwam zich plotseling een stille getuige aanmelden: een doodgewone hond. Of nee, feitelijk was het alleen de staart van de hond, die op die bosweg vol belangstelling in de dichtheid van het naast de weg gelegen kreupelhout stond te turen. Stil als een muis met

trillende neusvleugels stond de hond daar, zijn staart zwiepte langzaam en weloverwogen heen en weer, zoals op momenten dat een prooi wordt besprongen. En terwijl de patrouille op de hond toeliep, keek die zo nu en dan even vlug terzijde om te zien wie daar naderde, om éven snel weer in de richting van de bosjes te kijken. Het was of de hond wenkte met zijn staart.

Het was daarom niet te verwonderen dat de beroeps- en reserve Rijkspolitie op aanwijzing van deze viervoetige speurder het bos inrende, waar de verdachte met scooter schuilplaats hadden gevonden.

Stomverbaasd keek hij „het gezag“ aan en zei: „Dit is beslist verraden werk, want hoe konden jullie mij hier anders vinden!“ En terwijl de „verdachte-zonder-papieren“ werd „opgeschreven“, erkende men het gepleegde verraad en wees veelbetekend op de staart van de hond, die in alle beweeglijkheid een stille getuige was geweest. Dat de verdachte zelf „Bello“ heette was een toevallige omstandigheid, waaraan zelfs Bello de hond geen schuld had. De verdachte keerde met een bon en de hond met een stuk broodbelegging huiswaarts, waarbij de T.P.W.-bemanning aantekende: „Zo, nou hebben we dus allemaal wat . . .“

..... Bad goed, overste?

Jeugd van IJzendijke brengt (soms nog) sleutel van Ossenweide aan 30-jarige

door J. Ch. CORNELIS

te IJzendijke

ZONDAGSWET NIET VAN TOEPASSING

't Is maar dat u het weet: Gedeputeerde Staten van Zeeland bepaalden bij besluit van 16 april 1957 dat de artikelen 3 en 5 van de Zondagswet niet van toepassing zijn op het maken van ketelmuziek door de schooljeugd bij het uitreiken van de sleutel van de „ossenweide” aan een nog ongehuwde jongeman, die 30 jaar wordt, in de gemeente IJzendijke.

Dit slaat op een eigenaardige en boertige maar toch bijzonder aardige traditie in IJzendijke; het uitreiken van de sleutel van de Ossenweide . . . Wanneer een jongeman de leeftijd van 30 jaar bereikt zonder dat hij tot een huwelijk is gekomen, wordt hem

op initiatief van zijn vriendschaar de sleutel van de ossenweide aangeboden. Een wonderlijke stoet, al of niet tronend op een boerenwagen, naar gelang de afstand naar het huis van de feesteling, trekt eerst door de straten van het dorp onder heftig lawaai van joelende knapen — hoofdzakelijk schooljeugd aangevoerd door enkele vrienden —, om daarna een luidruchtige serenade te brengen voor het huis van de gelukkige.

Ketelmuziek

De stoet voert een grote vergulde houten sleutel mee van omstreeks een meter lengte. (De laatste tijd ook wel een levensgrote vrouwelijke pop, ofschoon dit niet tot de oudste traditie behoort).

Op allerlei geïmproviseerde instrumenten, als toeters, bellen, bussen, potten en pannen wordt een helse ketelmuziek geproduceerd, die de naderende stoet al van verre bij de feesteling aankondigt. Inmiddels zijn ook de burens en andere nieuwsgierigen uitgelopen, om te vernemen, wie de hulde ten deel valt. Voor het huis van de jarige verdubbelt zich natuurlijk het spektakel, teneinde het slachtoffer naar buiten te krijgen. Zo gauw dit gebeurt wordt hij door de leider van de vriendengroep met een toespraak gehuldigd, waarbij hem de ongewone sleutel wordt overhandigd. Volgens het gebruik moet hij op de toespraak antwoorden en als dank voor de muzikale opluistering de jeugd trakteren op snoepgoed en lekkers dat in de menigte te grabbel wordt gegooid.

Het zogenaamde „aanzien des persoons” speelt bij de uitreiking van de sleutel voor de ossenweide geen rol: wie 'm verdient krijgt 'm, hetgeen wordt bewezen door deze foto van de sleutel-aanbieding in 1939 aan jhr. L. E. D. S. von Bönninghausen tot Herinckhave, de toenmalige burgemeester van IJzendijke.

Sportiviteit

Een sportief slachtoffer voldoet vlot aan deze eisen. Als hij dit zou nalaten, of zich helemaal niet vertoont zoals wel eens een enkele maal is voorgekomen, dan gooit de jeugd verontwaardigd als dank voor het aangenaam verpozen de bussen en de dozen en wat er zo gauw te gooien is op de stoep en laat de rommel verder ter opruiming aan de jarige over.

Betekenis

De betekenis van deze originele hulde zal de lezer duidelijk zijn, als hij zich indenkt in het lot van de ossen, die in de wei worden opgesloten na een zekere weinig eervolle behandeling van de veesnijder. De opgetrommelde jeugd blijft gelukkig onkundig van de symboliek van het geval. Oorspronkelijk was het de gewoonte,

(vervolg op pag. 26)

VERSCHENEN

A. Witzel

MODELLEN VAN TELASTLEGGINGEN

★

Volledige overdruk van § 9 van
„Kantongerechtsoproeping en
transactie in handen der politie”

★

LOSBLADIG
in soepel kartonnen omslag
f 2.90

★

De telastleggingen zijn beoordeeld, verbeterd en ten slotte stuk voor stuk accoord bevonden door enige officieren van justitie uit verschillende arrondissementen. Bovendien werd rekening gehouden met elders in gebruik zijnde lijsten met telastleggingen. Door een en ander werd tevens een stap gezet op de weg tot wat meer uniformiteit te komen, een ideaal, dat thans nog allerminst bereikt is. De verscheidenheid op dit gebied brengt extra moeilijkheden, vooral voor die politiediensten die in verschillende ressorten opereren. Al zijn deze telastleggingen door stijl en beknoptheid speciaal aan het oproepingssysteem aangepast, zij bevatten in de meeste gevallen niettemin een volledige opgave van de in de betrokken oproeping te vermelden feiten, zodat een nadere opgave ter terechtzitting meestal overbodig zal zijn.

★

UITGAVE
SCHAAFSMA & BROUWER
DOKKUM

Postbus 10 — Telefoon 0 5190-2321

Ook via de boekhandel verkrijgbaar

OTB

de bèste beschuit
komt uit Friesland...

TURKSTRA
BESCHUIT
is geknipt voor
een gezellig
ontbijt
van het jonge
moderne gezin.
TURKSTRA
BESCHUIT
is smakelijk,
knisper-bros
en gezond.

*Beschuit zoals
Beschuit hoort
te zijn.*

TURKSTRA
de échte friese beschuit

Van ruilhandel met runderen, zout en vrouwen naar goud, zilver, en papier

Geld kan een zegen zijn voor wie het bezit, een vloek voor wie het niet heeft en omgekeerd. Geld houdt ons dagelijks bezig, ambts-halve en in de privé-sfeer. We kennen allemaal mensen, die van tijd tot tijd de kernachtige uitspraak doen, dat wie het geld heeft „uitgevonden” prompt geëxecuteerd had moeten worden. De betekenis van het geld blijkt ook wel uit het feit, dat het Nederlandse taalgebied meer dan veertig oude spreekwoorden en rijmpjes heeft (ten dele gereproduceerd op deze pagina's) die slaan op de rol van het geld en anderzijds op de ironie en de wijsheid van de mens.

Maar, waar komt het geld eigenlijk vandaan? Dat is een vraag, waar bijna niemand ooit bij stilstaat. Zouden we dan misschien toch liever niet aan geld denken? In bijgaand

artikel trekt de heer H. F. Strobant met onze lezers in vogelvlucht over de wereld van het geld. En hij weeft als procuratiehouder van de Nederlandsche Middenstandsbank te Leeuwarden wel wat geld is, dachten wij zo. Conclusie van dit artikel: Het geld, dat een zo bar grote rol speelt, dat menig leven verwoest door teveel of te weinig, is niet „uitgevonden”; het is gegroeid . . .

Het woordje „geld” heeft een magische klank, dat is buiten kijf. We zullen 't er maar niet over hebben of het 't belangrijkste op aarde is: velen menen van wel, ik weet wel zeker van niet. Het wonderlijke is in ieder geval, dat talloze generaties vóór ons hebben geleefd, zonder het woordje Geld te kennen. Misschien zijn ze er wel gelukkiger om geweest óók

Ik ga met u terug tot die héél ver achter ons liggende eeuwen, waarin de mensheid nog in het meest primitieve stadium verkeerde. U weet wel, die anti-trouwboekjes-tijd van berenvellen en knotsen. Iedere stam of gezin vormde toen feitelijk een maatschappijtje op zichzelf; de leider regelde zelf productie en consumptie, waar mee ik dus maar zeggen wil dat die eenheid er zelf maar voor te zorgen had dat ze tijdig haar natje, droogje en dekking kreeg.

Ruilhandel

Door het langzaam groeiende contact tussen die verschillende gemeenschappen kwam, hoe kan het anders, een ruilhandel tot stand, dus de ruil

Ook in grijze oudheid die met geld

in natura: goed tegen goed. Wat de een teveel had, werd ingeruild tegen het overschot van een ander produkt bij een andere gemeenschap. De problemen kwamen toen vanzelf; immers, de behoefte- en waardebeoordelingen gingen een rol spelen, en drie- en vierhoeksruilingen zullen ook toen wel aan de orde van de dag zijn geweest. Op den duur ging men natuurlijk inzien, dat alles veel gemakkelijker zou gaan door een tussenstadium in te lassen, en een algemeen begerd artikel als ruilmiddel te gebruiken.

Betaling per rund

Voor zover mij bekend, was — althans in onze streken — het rund een van de eerste goederen dat als zodanig dienst deed. Want niet alleen was dat een nuttig beest, maar daarnaast was het een

der beste offeranden aan de godheid, waardoor het dus voor iedereen van waarde was. In Centraal-Afrika was nog niet zoveel jaren geleden zout het ruilmiddel bij uitstek. In een deel van Nieuw-Guinea is nu nog de zeldzame kaurischelp betaalmiddel. Het bezit van veel kaurischelpen is een teken van welstand en in Nieuw-Guinea schudt menige Papoea energiek „nee” wanneer u hem met een bankbiljet zou willen betalen. Velerlei artikelen zijn er in dezelfde functie gebruikt. En aangezien dit een beschaafd artikel voor een beschaafd blad is, wil ik het maar niet hebben over vrouwen en meisjes als algemeen gebruikt betaalmiddel.

Goud en zilver

Door ervaring en routine werd men wijzer en uiteindelijk gingen de edele metalen de plaats innemen, die wij nu zo gewoon vinden. Er zijn overigens in die grijze oudheid ook betaalmiddelen van leer geweest, en daardoor is blijkbaar de ontwerper van onze bekende „vetleren medaille” geïnspireerd. Dat edele metalen als goud en zilver ruilmiddel moesten worden, is voor ons wel vanzelfsprekend. Want ze zijn duurzaam, stabiel in waarde, hebben een hoge waarde in klein bestek en kunnen gemakkelijk worden afgewogen. Dat laatste was vooral in het begin van groot belang, want van munten slaan was vooreerst heus geen sprake: er werd gewerkt met gewichten. Het weegschaaltje was dan ook het attriboot van de geldwisselaars uit de oudheid.

Weer veel later werd om begrijpelijke redenen overgegaan tot het „slaan” van munten, en nog wel door particulieren. Maar ook in die tijd leef-

munten al gebruikt werden in de 7de eeuw voor Christus (Griekenland).

Moraal: Denkt u bij het geld dat door uw handen gaat eens niet aan geld, maar ziet u 't eens als ruilmiddel. En gaat u dan in gedachten eens terug naar die verre oudheid en naar de jaren 1940-'45, toen we op praktisch dezelfde ruilbasis leefden als onze oer-oer-oer-oer-enz.-„pakes”: Spek tegen linnengoed, tarwe tegen fietsbanden, goud tegen boter. Geld werd ook een waarde-meter omdat de prijs de waarde van een bepaald goed uitdrukt.

Papiergeld

Dat is nu allemaal wel aardig, zult u zeggen, maar hoe zit 't dan met het papiergeld. Want een lapje papier kun je, in tegenstelling tot een gouden of zilveren munt, toch moeilijk als voor iedereen van waarde verklaren.

Zoals echter zoveel dingen, is ook dat op een heel natuurlijke en logische wijze gegroeid. Want ondanks de talloze voordelen, die de overgang van „goederen-geld” naar „metaal-geld” had, zaten er ook veel bezwaren aan. Stelt u zich maar eens voor, dat u een villa voor f 100.000,— koopt en dat in zilveren guldens zou moeten betalen! U was wel gedwongen om met de vrachtauto naar de notaris te gaan!

In het verre verleden waren er al verscheidene

al „goede heertjes” knutselden

den er blijkbaar al „Goede Heertjes”; er werd geknoeid met gewicht en gehalte van de munten, en uiteraard ging toen de Overheid er zich mee bemoeien. Een bekend voorbeeld van dat klasieke knoeien was het zogenaamde snoeien van munten. Er werd een dun schilletje afgehaald en de munt werd weer uitgegeven. De resten werden opgespaard en opnieuw verwerkt. Zelfs vorsten zijn vroeger op deze manier vorstelijk rijk geworden.

Recht van de munt

Op een zeker ogenblik ging de staat munten maken uit materiaal, dat haar werd aangeboden door particulieren, of voor eigen rekening. Ook nog in onze Grondwet staat: „De Koning heeft het recht van de munt”. Bekend is dat de eerste

mensen toe overgegaan om hun munten en baargeld te deponeren bij de goudsmiden-muntslagers, die goede en veilige bewaarplaatsen hadden. Voor het ingeleverde metaal gaven die goudsmiden kwitanties af, die dus voor 100 % door het ingeleverde edele metaal gedekt waren. Die kwitanties zouden we nu officieel goud- of zilver-certificaten noemen, of goud- en zilver deposito-bewijzen. Haalde de deposant z'n spullen weer op, dan leverde hij het ontvangstbewijs in, dat dan door de goudsmid werd vernietigd. Maar er waren ook toen al slimmerikken, die inzagen dat het veel eenvoudiger was om, in plaats van de zo „be-zwaar-lijke” baargeld-betalingen, de bewuste kwitantie maar als koopsom af te geven. De ontvanger van die kwitantie of het reçu wist, dat bij inwisseling bij de bewuste goudsmid het daarop genoteerde metaal te allen tijde verkrijgbaar was, en zodoende werden de bewuste certificaten al spoedig algemeen als volwaardig betaalmiddel geaccepteerd. Er circuleerde dus een nieuw soort geld; toch nam de „totale hoeveelheid geld in omloop” daardoor niet toe, want tegenover ieder certificaat was bij de goudsmiden een gelijk bedrag aan edel metaal aan de omloop onttrokken.

Dekking

We zagen dus, dat in de tijd van de goudsmiden ieder certificaat voor 100 % gedekt was door metaal. Die goudsmiden kwamen al ras tot de ontdekking dat een grote kern van het gedeponeerde baargeld altijd bij hen bleef liggen, en zij vonden een zoet winstje in het gedeeltelijk

uitlenen daarvan tegen schuldbekentenis. Met als gevolg, dat toen die certificaten niet meer voor 100 % door metaal, maar bijvoorbeeld voor 70 % door metaal en voor 30 % door vorderingen waren gedekt. Een dergelijk papier verdiende niet meer de naam van certificaat, maar is bankbiljet geworden. Het eerste bankpapier in onze gebieden dateert uit de 17de eeuw. U zult zich wellicht herinneren, dat er voor de oorlog voorschriften bestonden met betrekking tot het percentage goud-dekking voor de toen in omloop zijnde bankbiljetten. Dat was in de tijd van de zogenaamde „gouden standaard”. Hoe meer dekking er was, hoe sterker de economische positie van een land geacht werd. Tegenwoordig bestaan die voorschriften niet meer omdat praktisch geen enkel land zich meer aan de gouden standaard onderwerpt. De sterkte van de economische positie van een land wordt nu bepaald door de hoeveelheid bankpapier-in-omloop te stellen tegenover de voorraad goud plus deviezen (buitenlands geld en vorderingen op het buitenland) bij de Centrale Bank (bij ons Nederlandse Bank). Om volledig te zijn moet hieraan worden toegevoegd, dat pasmunt en muntbiljetten (zilverbons) hulp-middelen zijn, waarvan inruiling tegen echt bankpapier of munt-geld, steeds mogelijk is.

Dit is in het kort de herkomst van het geld, dat u (en mij) dagelijks bezighoudt, dat vele mogelijkheden en moeilijkheden biedt, alsmede een — zij het steelse — blik op het ontstaan van het bankwezen, dat ook al ligt er geen goud in iedere bankkluis, nog altijd ook de dagelijkse aandacht heeft van allerlei rovende, frauderende en manipulerende lieden, die dan weer de aandacht van politie en justitie levend houden.

OVER GELD GESPROKEN

VALSE MUNTERIJ NAAST POLITIEBUREAU IN KOREA

In Zuid-Korea is een bende valse munters ontmaskerd, die onder aanvoering stond van een oud-politie-man. Zeven maanden lang was de werkplaats van de valsemunters in vol bedrijf in een pand naast het politiebureau van Chunjoo. Er werden bankbiljetten in omloop gebracht tot een totaal van 17 miljoen gulden. De bende werd ontdekt omdat de geproduceerde valse biljetten beter waren dan de echte. De autoriteiten gaven dit feit openlijk toe en voerden verontschuldiging aan, dat de Zuid-Koreaanse munt over uitsluitend oude machines beschikt.

Voorlichting, tact en beschaafd optreden nodig voor betere verhoudingen tussen politie en publiek

In politiekringen wordt veel gesproken over de verhouding politie—publiek, die over het geheel genomen soms op een gewapende vrede lijkt. Het is een probleem, waarvan de oplossing niet voor de hand ligt, doch evenmin onbereikbaar is. Wanneer wij daar reeds nu aan gaan werken, zal mogelijk de volgende „politie-generatie” daar de vruchten van kunnen plukken.

Iedere collega heeft wel eens de moeder ontmoet, die bij gelegenheid tegen haar kind zei: „Als je nu niet oppast neemt die politie je mee”. Het is een eenvoudig voorval, dat dagelijks voorkomt en oppervlakkig bezien weinig te betekenen heeft. Maar in de kinderziel is op dat moment de kiem van angst voor de politie gelegd. Hij zal in het vervolg de politiemans mijden als iemand die hem niet gunstig gezind is, een houding die steeds grotere vormen aanneemt en op latere leeftijd misschien in gevoelens van haat verandert.

Geen „boeman”

De ouders doen er verstandiger aan hun kinderen te wijzen op de politiemans als hun vriend bij wie ze te allen tijde om hulp en bijstand kunnen aankloppen. In een geval als het bovenbedoelde is het nutteloos de moeder op het verkeerde van haar handeling te wijzen. Het zou alleen haar wrevel opwekken. Beter is een paar vriendelijke woorden tegen het kind te zeggen en het desnoods eens door zijn haar te strijken. Het merkt dan tot zijn verbazing, dat de politie helemaal niet een boeman is, zoals zijn moeder hem voor tracht te stellen. Bovendien is de moeder een wapen — namelijk om de politie te gebruiken als stok achter de deur bij de opvoeding — uit de hand geslagen. De eerste kennismaking van het kind met de politie zal niet nalaten een diepe indruk op hem te maken, die ongetwijfeld van invloed zal zijn op zijn gevoelens ten opzichte van de politie in zijn verdere leven.

Meer contact

Het contact van de politie met de jeugd is de laatste jaren meer intensief dan het vroeger ooit was. Ik denk onder meer aan de verkeerslessen op de scholen. Ook door de sterk toegenomen baldadigheid is het contact jeugd—politie (he-laas) groter dan voorheen. Deze feiten zijn voor de politie gelegenheden om bij de jeugd gevoelens van respect inplaats van afkeer te ontwikkelen. Vooral als strafbare feiten zijn gepleegd is een tactisch optreden van veel belang. Strengheid wordt over het algemeen wel gewaardeerd, als het maar eerlijk en oprecht is. Bangmakerij moet vermeden worden. Het sorteert toch geen effect. Beter is het de jeugd te wijzen op het hoe en waarom van het verkeerde in hun handelingen. Als het gelukt hen tot het juiste inzicht te brengen, is er veel gewonnen. Ook hier geldt: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.

DE KAT DE BEL AANGEBONDEN

De verhouding tussen politie en publiek is aanhoudend een actuele en tegelijk een weinig eenvoudige aanleg. Van tijd tot tijd verschijnen hierover dan ook publicaties, die ondanks dikwijls negatieve en subjectieve tendenzen, toch van betekenis zijn. In bijgaand artikel wordt nu het probleem objectief belicht door de wachmeester 1e kl. J. H. C. Assink te Wapenveld, die met zijn beschouwingen in het Korpsblad „de kat de bel aanbindt” en de discussies over deze ook voor de toekomst belangrijke zaak zal losmaken en anderen naar „de pen” zal doen grijpen om vooral de sociologische en psychologische facetten nader onder de loep te nemen. Het kan allemaal bijdragen tot betere verhoudingen, waarbij zowel de politie in het algemeen als het publiek, gebaat zijn.

Moelijker is de houding van de politie ten opzichte van volwassenen, waarvan de grote massa over het algemeen wantrouwend tegenover ons staat. Hun opvattingen veranderen gaat niet meer. Bij elk contact met volwassenen moet de politie de juiste toon weten te vinden. Dat is niet altijd gemakkelijk. De mensheid bestaat uit een grote verscheidenheid van karakters en de politieman is nu eenmaal geen psycholoog. Vooral als men onredelijk wordt bejegend is het vaak moeilijk zelfbeheersing te bewaren.

Geen „gezwam”

Enkele algemene richtlijnen kunnen echter steeds in acht worden genomen. Debateren met een verdachte is altijd fout. Het is immers maar een grote zeldzaamheid, dat een bekeurde tegen de politieman zegt: „U hebt gelijk” en dit ook werkelijk meent. Opmerkingen als: „Het spijt me dat ik U moet bekeuren, maar ik wordt er ook op uitgestuurd”, getuigen alleen maar van zwakheid. Er is geen enkele reden voor een politieman om zich te excuseren als hij iemand bekeurt. Is er sprake van een „royale” overtreding, dan is een proces-verbaal op zijn plaats. Is de wetsovertreder het niet met de politieman eens, hetgeen uiteraard veel voorkomt, dan kan hem het best geadviseerd worden geen schikking te verzoeken en de bezwaren bij de rechter naar voren te brengen. We mogen niet fitterig en kin-

**Van boze boeman tot
gewaardeerd helper
is een lange weg**

derachtig zijn en daarom heeft een ernstige waarschuwing zonder „gezwam” vaak het juiste effect en kan bijdragen tot de goede verhouding tussen politie en publiek.

Voorlichting

Wat dit laatste betreft is er een taak voor de pers weggelegd. Maar al te graag werpt men zich op een door een politieman begane misstap, maar wanneer wordt het publiek voorgelicht omtrent het veelomvattende en verantwoordelijke van de politietaken? Een fout van een politieman wordt tot in finesses uitgerafeld en in geuren en kleuren aan het publiek voorgeschoteld. Ik vraag me af of de daarvoor geschikte mensen geen wegen kunnen vinden om via de pers de bevolking in breder kring voor te lichten over de plaats, die de politie in de samenleving inneemt.

Wanneer er twee vechten hebben er twee schuld. En bij de stoeve verhouding politie—publiek moet de oorzaak ook bij de politieman zelf gezocht worden, en iedere politieman kan individueel een bijdrage ten goede leveren. Het is bekend, dat het publiek generaliseert, d.w.z. achter elke politieman ziet men het gehele korps, en dat geldt zowel voor rijks- als gemeentepolitie, waarin het publiek dikwijls geen verschil ziet. Het is dus duidelijk, dat in dit verband een politieman

in Den Helder in zekere zin belang heeft bij het gedrag van zijn collega in Maastricht.

Voorbeelden

Een autobestuurder wordt gecontroleerd en betrapt op een lichte overtreding van de motorrijtuigenbelastingwet. In het afschrift proces-verbaal, dat de man thuis gestuurd krijgt staan enkele gegevens betreffende zijn auto foutief vermeld. Hij maakt de verbalisant hierop attent in een met pen en inkt geschreven brief. De bekeurde ontvangt *dezelfde brief* terug, waarop de verbalisant met potlood een kort antwoord heeft gekrabbeld, dat geen excuus of verklaring inhoudt; waarin de bekeurde met „jij” en „jou” wordt betiteld en dat overigens in een beslist onbeschofte toon is gesteld. Betrokkene had dit visitekaartje reeds aan zijn chef laten zien, die hem had aangeraden het aan de pers voor te leggen. Dit was de man, die zich hevig in zijn wiek geschoten voelde, van plan en het heeft mij enige moeite gekost hem daarvan te weerhouden. Een ander geval.

Tijdens een snelheidscontrole wordt een autobestuurder bekeurd wegens overtreding van de maximum-snelheid enkele tientallen meters voor het einde van de bebouwde kom. Of de controle op die plaats werd gehouden om zoveel mogelijk autobestuurders erin te laten lopen, wordt in het midden gelaten, maar het werd wel door de weggebruikers opgevat en daarom is de controle, zo dicht voor het einde van het wegvak waarvoor de maximum-snelheid geldt, psychologisch onjuist. De betrokken bestuurder was in ieder geval in overtreding. Toen de verbalisant bovendien nog zeer sarcastisch opmerkte: „U bent al de zoveelste vandaag”, was de maat juist vol. Het hoeft geen betoog, dat dergelijke voorvallen, die met vele andere zijn aan te vullen, de goede reputatie van het korps in zijn geheel schade doen. Meerdere gevallen, die het aanzien van het Korps zeker niet verhogen, liggen op een ander vlak.

Toon en plaats

Gelukkig weet het overgrote deel van de politiemensen zich in het contact met het publiek te gedragen zoals het behoort. Helaas zijn er echter ook, die van de eenvoudigste vormen van beleefdheid en fatsoen geen begrip hebben, die ook de juiste toon missen.

Het dragen van het uniform opent vele deuren. Het is echter zaak te beseffen waar men behoort te staan. Dat de politieman zich bepaalde vrijheden kan en mag veroorloven brengt een grote verantwoordelijkheid mede. Vrijpostigheid is jammergenoeg vaak het gevolg. Juist omdat men gauw op de politieman neerziet, zal de indruk die hij maakt des te gunstiger zijn, naar gelang hij zich welopgevoed weet te gedragen. En dat is toch niet zo moeilijk.

Laarzen en boord

*Een geüniformeerde valt op. Een paar ongepoetste laarzen of een vuile boord worden hem zwaarder aangerekend dan de „burger”. Hetzelfde geldt voor de woorden en uitdrukkingen, die hij gebruikt. Hierbij doet het er weinig toe of hij zich ambtshalve, dan wel particulier beweegt. Dit klemt des te meer op de kleinere standplaatsen, die door de rijkspolitie worden bezet. Wij zijn geen van allen „brave henriksen” en zeker niet onfeilbaar, al verwacht men dat wel eens. Dit alles houdt dan ook geen aanklacht in maar benadert van interne zijde een probleem, waarmee wij bijna dagelijks geconfronteerd worden.

Bromfietsen van grote betekenis voor dienstverrichting op de posten

Alle wielrijders en zelfs scooters nu binnen „verbaliseerbereik”

door wachtmeester 1e kl. E. DE HEUS te Ulestraten

„Het kan verkeren”. Dit bekende gezegde van Van Brederode schoot mij in gedachten toen ik kennis kreeg van het voornemen, om het overgrote deel der Rijkspolitieposten een tweewielig rijwiel met hulpmotor, oftewel een bromfiets, ter beschikking te stellen voor de dienstverrichtingen. Het lag namelijk nog vers in mijn geheugen dat ik, misschien nu vier jaar geleden, voor het eerst een geuniformeerde politiemans op zo'n tuffje zag rijden. Ik niet alleen doch vele collega's met mij, vonden dat destijds een bespottelijk gezicht. Maar die eerste bromfietsen waren ook werkelijk tuffjes. De snelheid was niet veel groter dan die van een rijwiel en bij de kleinste hellingen moest meegetrapt worden om de pruttelaar op de top te krijgen. Velen zullen, toen zij die eerste brommertjes op de weg zagen verschijnen, met weemoed gedacht hebben aan de DKW-rt., het lichte motorrijwiel dat vlak voor de tweede wereldoorlog een geweldige opgang maakte en dat voor een prijs van 240 gulden bijna binnen ieders bereik kwam.

De jaren zijn echter ook aan de verbetering van die tuffjes niet onopgemerkt voorbijgegaan, want thans rijden de bromfietsen, in alle mogelijke kleuren en typen uitgevoerd, bij tienduizenden over onze wegen en onder de betiteling van „bromfietsprobleem”, bezorgen zij de verkeersdeskundigen vroegtijdig grijze haren.

Met nog zeven collega's uit het District Maastricht nam ik in de afgelopen herfst bij de Politie Technische Dienst in Den Bosch een „brommer” in ontvangst. De brommers stonden daar zo doodstil en keurig verzameld op één linie in de garage op ons te wachten, dat ik de neiging kreeg om „Voorwaarts mars!” te commanderen. Nadat wij de aangetreden ijzeren manschappen hadden geïnspecteerd werd ieder voor zich, door het plaatsen van een handtekening, houder van een Berini bromfiets met 3 versnellingen, uitgevoerd in zwart met nikkel en met een maximum snelheid van 60 km per uur.

EXTRA UITRUSTING OP KOMST

Het plan om in totaal ongeveer 800 bromfietsen in te zetten op de posten van het Korps Rijkspolitie, is volop in uitvoering. Momenteel zijn er reeds 230 bromfietsen in gebruik. In bijgaand artikel laat de wachtmeester 1e kl. E. de Heus, postcommandant te Ulestraten zijn licht schijnen over de dienstbromfiets en de eerste (goede) ervaringen daarmee. Natuurlijk zijn er ook met betrekking tot de bromfietsen enige praktische wensen naar voren gekomen, onder meer voor poetsmiddelen en een overall in verband met het onderhoud. Er zijn ook nog andere wensen, maar daaraan is al gewerkt.

Blijkens informatie bij de Algemene Inspectie (Bureau Verkeerszaken) te 's-Gravenhage zullen de bromfietsen nog worden voorzien van een stel lederen tassen met verkeersmateriaal o.a. handschijnwerper met voorzetlenzen, kleine verbanddoos, opvouwbaar waarschuwingsdriehoek en weggrijpt, alsmede een mogelijkheid voor het opbergen van de documenttas en overkleding (zie foto). De eventuele aanschaf van speciale overkleding zal nader worden bezien.

De opperwachtmeester J. Warnaar postcommandant te Den Hoorn met een (volledig uitgeruste) dienstbromfiets.

(Foto: Owmr. J. Schot te 's-Gravenhage)

Alvorens ons leven in de waagschaal te mogen stellen op die gemotoriseerde tweewielers, kregen we enige uitleg over het in- en uitwendige mechanisme van dat vervoermiddel, waarna een proefrit volgde in de mooie omgeving van 's-Hertogenbosch. Aan de steigerende manoeuvres die één van ons daarbij zijn bromfiets liet maken konden wij wel zien, dat hij zijn diensttijd bij het bereden peleton van ons Korps nog niet vergeten was. De proefrit liep gelukkig zonder ongelukken af en met ons achten, als eendjes in het water achtereen zwemmende, tuften we naar Zuid-Limburg, waarbij wij onderweg vanzelfsprekend veel publieke belangstelling genoten. Maar het is nu geen bespottelijk gezicht meer om een politieman op een bromfiets te zien rijden.

Evenals de fiets is de bromfiets inmiddels als volksvervoermiddel aanvaard en ik ben, daarbij zeker sprekende namens alle collega's die thans een bromfiets op hun standplaats ter beschikking hebben, onze Korpsleiding dankbaar voor het feit dat zij tijdig tot deze motorisering is overgegaan, zodat hierdoor wellicht voorkomen is dat wij, bij onze verkeerssurveillances per rijwiel, binnen afzienbare tijd door het publiek als bespottelijk zouden worden beschouwd.

In de nu ongeveer 3 maanden dat ik de dienstbromfiets op mijn standplaats ter beschikking heb, is mij gebleken, dat van de wetenschap bij het publiek dat de Rijkspolitie de beschikking heeft over bromfietsen die niet zijn afgesteld op een maximum snelheid van 40 kilometer, reeds een preventieve werking uitgaat bij verkeersovertradingen. Nu zijn immers alle verkeersovertradingen die zich per rijwiel of afgestelde bromfiets verplaatsen, binnen het verbaliseerbaar bereik gekomen van een per bromfiets dienstverrichtende politieman. En dat men soms in gunstige omstandigheden ook bestuurders van normaal snellere voertuigen „aan hun jas

kan”, heb ik persoonlijk reeds ervaren bij het achterhalen van een scooterbestuurder, die een wielrijdstert voortbewoog en bij het achterhalen van een vrachtautobestuurder, die binnen de bebouwde kom met scherp licht reed en die het ook nog vertikte om te dimmen bij mijn nadering. Een vrolijker noot bezorgde mij eens een wielrijder die zonder achterlicht vertrok bij een balzaal in mijn standplaats, terwijl ik met een collega uit Schimmert, die mij die avond per bromfiets assisteerde, in de nabijheid van die balzaal op straat stond te posten. Onze bromfietsen bleken daarbij buiten het zicht van die wegrijdende wielrijder te staan. Enkele op straat vertoevende danslustigen riepen die wielrijder na dat hij geen achterlicht had, waarop deze terugriep: „Ja, 't is goed. Laat ze maar komen!” Als ik op dat moment de beschikking niet had gehad over mijn bromfiets, zou ik mij „doof” gehouden hebben, doch nu werd die uitdaging met de nodige activiteit aanvaard. Ondanks zijn speciaal opgevoerde snelheid, moest de overtreder het natuurlijk afleggen tegen onze bromfietsen en binnen 5 minuten was hij een ervaring rijker, en een knaak armer voor een transactie. Zoals reeds verscheidene malen het geval was op de Groep waartoe ik behoor, kunnen ook de nachtdiensten gecombineerd uitgevoerd worden met andere posten van de groep die over een bromfiets beschikken. Hierdoor kunnen beide posten in een nachtdienst intensiever besurveillanceerd worden. Gezien het nog steeds nijpend tekort aan personeel, is de tijdsbesparing die de bromfiets ons oplevert bij onderzoeken in en buiten de standplaats, of bij het verlenen van assistentie elders, van niet te schatten waarde. Nog meer van dergelijke voorbeelden zou ik kunnen noemen, waardoor bewezen wordt dat het ter beschikking stellen van de bromfietsen als een flinke stap in de goede richting beschouwd kan worden.

HET GEZAG IN OPPENHUIZEN

In het Friese dorp Oppenhuizen bestaan geen problemen ten aanzien van de bezetting van deze post, zo hebben wij ontdekt. Zelfs niet wanneer de wachmeester 1e kl. P. Elsinga, die daar gezag orde en rust op z'n eentje handhaaft ziek mocht worden en zelfs niet wanneer de enige reservist van het dorp, de heer F. Soeting (68) eens tegelijkertijd op reis is. „Dan doe ik het wel even”, zegt zoon Wiebe, die u hier met Pa in het uniform ziet, waarop moe veertien dagen heeft gezwoegd. Goed, Wiebe heeft een rang lager dan zijn vader maar da's logisch: Pa moet baas blijven, nietwaar, waar blijft ander het (vaderlijk) gezag?

„GEZANT DES DOODS”

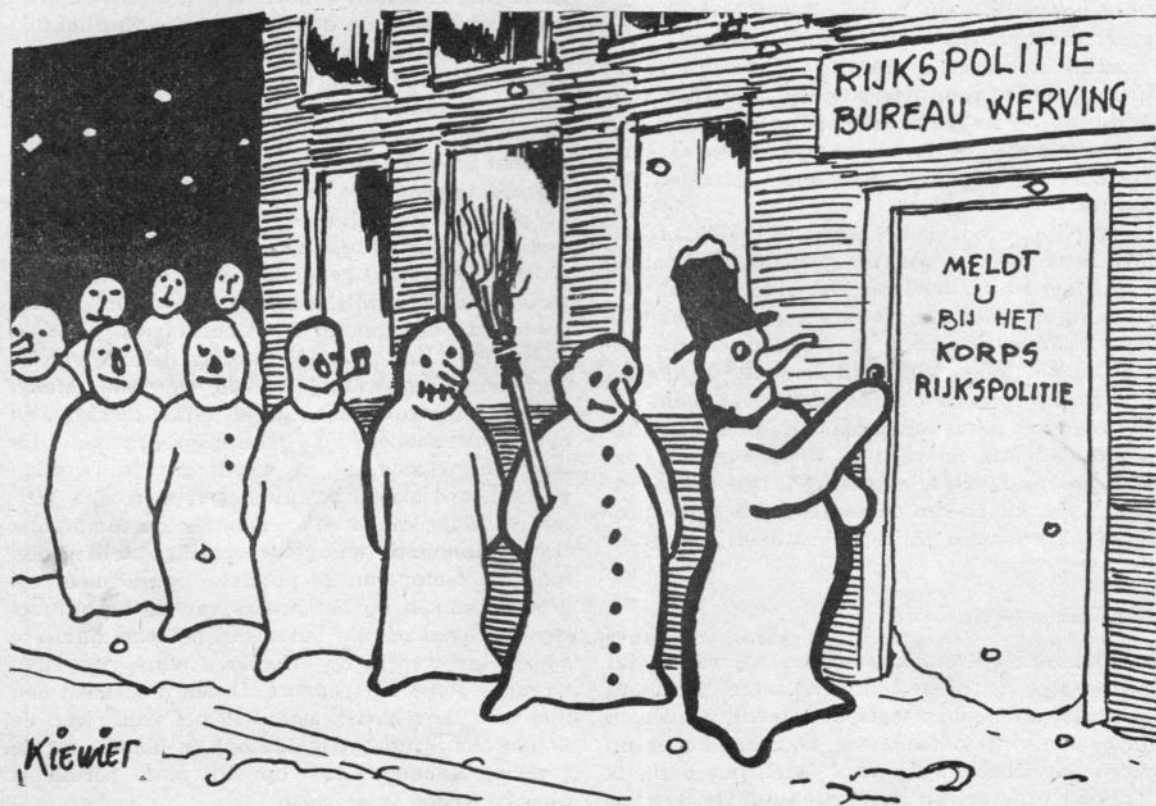
Gruwelijk levensverhaal van bestiaal mens Adolf Eichmann

De wereld ziet met belangstelling uit naar de berechting van de gruwzame organisator van massamoorden uit de afgelopen oorlog: Adolf Eichmann, de man, zonder geweten, zonder moraal en derhalve — naar hij zelf bij zijn aanhouding verklaarde — ook zonder spijt. Nog dagelijks worden oud-nazi's als oorlogsmisdadigers gearresteerd en van Eichmann's louches helpers lopen er momenteel nog honderdentwintig vrij rond in Zuid-Amerika, de Arabische landen en West Duitsland. Eichmann, de man, die eens zo voldaan was over het doeltreffend functioneren van zijn vernietigingsapparaat, dat miljoenen

mensen zonder pardon en op de gruwelijkste wijze de dood inzond, de man, die bij een bezoek aan een vernietigingskamp trots rondkeek en met een blik op de schoorsteen van het crematorium met voldoening zei: „De enige manier om hier uit te komen, is via de schoorsteen”, wacht op zijn berechting. En in deze dagen verscheen bij de Uitgeverij Hollandia te Baarn in een zogenaamde dubbelpocket de vertaling van het boek „Minister of death” onder de titel „Gezant des doods”. Het is 't meer dan afschuwelijke levensverhaal van dezelfde Eichmann en diens gruwelijk bedrijf. Twee Joodse buiten-

landse correspondenten, Zwy Aldouby en Ephraim Katz, journalisten, die overal in Europa en daarbuiten hebben gewerkt, verzamelden jarenlang, onder meer in de Arabische landen gegevens over Eichmann en zijn helpers. Zij kregen verklaringen van mensen, die hem hebben gekend, die zijn kampen overleefden en hadden zelfs via een omweg inzage in de „Memoires” van Eichmann zelf. De meer dan achthonderd getypte vellen met verbijsterende gegevens en vele fotocopies, die zij tenslotte bij elkaar hadden, werden gecontroleerd en verwerkt door de bekende Amerikaanse auteur-journalist Quentin Reynolds tot het boek „Gezant des doods”. Dit boek is een stuk gruwelijke realiteit, dat niet gelezen kan worden zonder felle verontwaardiging te wekken en daarmee tegelijk respect voor de wijze waarop de beestmens Eichmann berecht zal worden, waarop een verbeteren strijder voor het meest afschuwelijke onrecht toch recht gedaan zal worden. Er zal nauwelijks een boek te vinden zijn, dat op ruim tweehonderd pagina's zoveel ellende behelst, maar het is niettemin een waardevol document omdat het niet een aanklacht in de eerste plaats, maar vooral een waar-schuwing is.

B. den O.

De nieuwe Amerikaanse regering

De installatie-rede en de spoedig hierop gevolgde regeringsverklaring (the State of the Union) van de nieuwe Amerikaanse president, hebben in het algemeen een goede pers gehad. En terecht! Zij leggen getuigenis af van een nieuw élan en een nieuwe frisse aanpak van de grote binnenlandse en buitenlandse problemen, waarmee Amerika geconfronteerd wordt. De regering-Eisenhower had sterk de neiging om de problemen en moeilijkheden te versluieren en de voorstelling te wekken, alsof het Amerika in alle opzichten goed ging. Dit leidde tot een immobilisme en een zelfgenoegzaamheid, die in Amerika, vooral bij de intellectuele bovenlaag, een groeiend onbehagen opriep. Kennedy heeft zich reeds tijdens de verkiezingscampagne de spreekbuis gemaakt van dit onbehagen en, nu hij de regeringsteugels in handen heeft, is hij begonnen Amerika opnieuw te confronteren met de werkelijke situatie waarin het zich bevindt. En deze is in tal van opzichten weinig rooskleurig.

Wil hij de zelfgenoegzaamheid doorbreken, die in Amerika nog altijd in brede kring heerst, dan moet hij eerst een einde maken aan het zelfbedrog, waaraan het Amerikaanse volk zich onder het bewind-Eisenhower meer en meer heeft overgegeven. En dat heeft hij dan ook in zijn regeringsverklaring onomwonden gedaan. Was Franklin Roosevelt's grootste vijand de vrees, Kennedy heeft vooral te strijden tegen het zelfbedrog en de zelfgenoegzaamheid en inertie, die hiervan het gevolg zijn en die in de strijd met het oprindende wereldcommunisme bijzonder gevaarlijk zijn.

De vreedzame coëxistentiepolitiek van Chroestsjow betekent een nieuwe geweldige uitdaging voor Amerika en heel de Westerse wereld, een uitdaging die met een nieuw élan en een nieuwe visie beantwoord dient te worden en nieuwe grote inspanningen vergt. Uit de eerste daden van de regering-Kennedy blijkt reeds, dat men van deze regering in dit fundamentele opzicht belangrijke dingen kan verwachten. Hoopgevend is ook, dat Kennedy zijn zaken grondig voorbereidt, hetgeen in het kader van de zo gecompliceerde problematiek, waarmee hij te maken heeft, van groot belang is.

Chroestsjow — Kennedy

In onze vorige kroniek schreven wij reeds, dat Chroestsjow de nieuwe Amerikaanse president opvallend vriendelijk tegemoet treedt. Sindsdien zijn er verschillende nieuwe tekenen die er op wijzen dat Chroestsjow t.a.v. Amerika bezig is met een nieuw vriendschapsoffensief. De Sowjet-

pers was vol lof over Kennedy's installatie-rede en regeringsverklaring. En de vrijlating van de twee overlevende piloten van de R.B.-47 was een nieuwe Russische bijdrage om een beter politiek klimaat te scheppen. Het is echter nog moeilijk te zeggen, wat deze toenaderingspogingen te betekenen hebben. Bij het zoeken naar een oplossing voor de grote politieke problemen in de huidige wereld (ontwapening, Berlijn, Congo enz.), zal dit wel nader blijken. De dood van Loemoemba heeft het toch al bijzonder delicate Congo-probleem nog moeilijker gemaakt. Voor de nieuwe Amerikaanse president betekent dit vraagstuk een eerste zware krachtproef. Tegenover de Russische lof over de eerste regeringsdaden van Kennedy, stak schril af de scherpe kritiek van de zijde van Peking. Opnieuw trad duidelijk naar buiten, dat er een grote discrepantie bestaat tussen Rusland en China ten aanzien van Amerika. Ook op dit belangrijke punt is er een duidelijk verschil tussen de Russische en de Chinese politiek.

De factor van de publieke opinie in de koude oorlog

De regering-Kennedy heeft van de vorige regering een rapport overgenomen, waarop wij nog gaarne de aandacht zouden vestigen. Dit rapport heeft betrekking op de Amerikaanse voorlichting in het buitenland in het kader van de koude oorlog. Het bevat belangrijke aanbevelingen en conclusies. Jarenlang, zo constateert het o.a., hebben de hoogste regeringsfunctionarissen, vooral die van het State Department en carrière-diplomaten, beleefd lippendienst bewezen aan de factor van de publieke opinie in de buitenlandse politiek. Tegelijkertijd hebben zij echter iedereen buiten de besluitvorming gehouden, die in staat was de factor van de publieke opinie te „wegen” en tot gelding te brengen in de Amerikaanse politiek. Het rapport dat is opgesteld onder leiding van de voormalige onderminister van Defensie, Mansfield D. Sprague, acht dit een fatale zwakte van het Amerikaanse voorlichtingsprogramma. De voorlichtingsmensen, zo wordt gezegd, worden pas gehoord als de besluiten genomen zijn. Willen de Amerikanen ook tegenover de communistische diplomatie iets gelijkwaardigs stellen, dan moet de factor van de publieke opinie meer tot gelding komen bij het proces van de besluitvorming. Alleen op die basis kan het communisme overal ter wereld op effectieve wijze bestreden worden, aldus het rapport. Dit is inderdaad een niet te onderschatten aspect in het kader van de koude oorlog en het is dan ook te hopen, dat de regering-Kennedy ook op dit punt bereid is nieuwe wegen in te slaan.

S. W. MOOLENAAR

Criminele Tactiek

DERDE DRUK

**Gebonden in donkerblauwe linnen band
met goudopdruk f 7.90**

UITGAVE

Schaafsma & Brouwer - Dokkum

Postbus 10 - Telefoon 0 5190-2321 - Postrekening 83 3111

Ook via uw boekhandel verkrijgbaar

Waarschuwing

't Is niet mijn bedoeling om een handleiding voor de schoonmaak te geven noch te reppen over allerlei nieuw materiaal waarmee we ons door het huis kunnen reppen, noch de heren der schepping te gaan beklagen met de slechte dagen die ze doormaken. Niet dat ik die mannen niet zielig vind, maar de arme schapen, die over het hoofd worden gezien, dat zijn de kleine kinderen.

De volwassenen weten nog waarom en met welk doel die rommel er is, maar die kleintjes weten van niets. Ze komen volkomen argeloos aanstappen, met hun modderschoenen op de schone vloer en zitten met hun groezelige knuistjes aan alles wat pas gewreven is. Hun vermoede moeder was op andere dagen al lang opgestaan. Ze had de kinderen bij de keukendeur opgewacht en meteen ge-roepen: „Hallo, kindertjes, zijn jullie daar? Zullen jullie goed je voeten ve-gen?” En terwijl de voeten op de mat schoongestampt werden, had ze haar knapen gelijk van wormen ontdaan, die ze in hun hand hielden en van de ondefinieerbare substanties die zich in hun zakken bevonden. Zo gaat het niet in schoonmaaktijd. Dan heeft ze zich lopen haasten om alles weer op de plaats te hebben vóór man en kleuters thuis komen.

En als dat is gelukt, is ze doodmoe in een stoel neergezegen. Ze laat haar moede ogen de kamer rond gaan en denkt, vrijwel het enige wat ze nog in staat is te denken: „Wat schoon, wat schoon, 't jonge wat schoon.”

Ze ziet helemaal niet, dat de kleuter-tjes aan komen schinkelen. Zij staan in de kamer, naast haar stoel en halen hun zakken leeg om alles op tafel te deponeren, voor ze er erg in heeft; op die schóné tafel! Dan kijkt ze naar haar schone vloer die nu vol modderstappen staat en valt meteen woedend uit: „Hebben jullie nu wéér je voeten niet geveegd! Iedere dag zeg ik het en als ik er één keer niet bij sta, komen jullie zó naar binnen.” De kinderen kijken moeder verbaasd aan. Natuurlijk kom je zó naar binnen als niemand tegen je zegt, dat je je voeten moet ve-gen.

Als moeder ze geveegd wil hebben, moet ze bij de keukendeur gaan staan. Daar zijn per slot moeders voor.

Jawel, zo denken kinderen nu eenmaal, maar welke moeder houdt zich daar in schoonmaaktijd mee op. Laatst las ik ergens, dat als kinderen dergelijke onverdiende schrobberingen te incasseren krijgen, dat ze dan voor hun hele leven het lachen zouden verleren. Dit lijkt me wel iets overdreven, want waar zouden dan al die mensen vandaan komen, die nu nog lachen kunnen. Of vindt U, dat deze moeder een uitzondering is? Ik echt niet. Hoewel het toch niet goed te praten is. Het ergste is, dat ik altijd nog gevonden heb, dat ik gelijk had, als ik de kleintjes in zulke omstandigheden strafte.

Tot vorig jaar. Toen was mijn achterbuurvrouw met de schoonmaak bezig, terwijl ik lui op mijn lauweren rustend lag te zonnen.

Daar wij de geheimenloze nieuwbouw bewonen, had ik dus goed zicht. Ze schoot flink op, die mevrouw. De hele grote benedenkamer in een adem. Gordijnen er af, vitrage in het sop, dweilen, boenen, ramen lappen, eindeloos. Maar ze had het goed uit-

gekiend, vier uur was ze klaar! Ik wist precies hoe ze zich voelde.

En daar kwamen haar dochtertjes aangestapt uit de kleuterschool. Waarschijnlijk waren ze niet helemaal rechtstreeks naar huis gekomen, want behalve hun strikken die nog netjes zaten, zagen ze er een beetje besmeurd uit. Misschien hadden ze eventjes met een stokje in een modderplas zitten roeren of zo. Enfin ze stapten naar binnen: ik zag ze gaan. De keukendeur in, de kamerdeur in en nog geen seconde later, pets, pats, allebei een draai om de oren en een woedende moeder die haar kroost de keukendeur uitdewe. Ze gingen, zielig huilend, op de dichtgeklapte deksel van de zandbak zitten, nassikkend over een wereld en een moeder waar ze niets van begrepen. Gelukkig duurt kinderverdriet nooit zo lang, want na een poosje kwamen ze weer tot activiteit. Ze zochten een bezem op. Een van de twee trof daarbij een zachte veger maar die was toch blijkbaar wel toereikend voor hun doel. Er mee achter zich aanslepend door modder en grind, gingen ze op moeders schone stoepje af. Dat zouden ze om haar te helpen, ze-

Voor Moeder

ker eens een grondig beurtje geven. Hun moeder gewaarschuwd door het raspande geluid van de bezem, vloog naar buiten. Ze had maar een ogenblik nodig om het geheel te overzien en daar ging het, zoals ze dat in Brabant noemen, van klets-klats klaanderen, van den enen bil op den anderen.

Het is niet mijn bedoeling om die moeder te bevitten van uit mijn gemakkelijke stoel.

Deze weergave is alleen als waarschuwing bedoeld, voor ons allemaal, voor U en voor mij, want zo moet het natuurlijk niet. Onze kinderen zijn toch duizend maal belangrijker dan ons huis; hoe schoon dan ook.

Marlies

De nieuwe fiets van Koos

Er was eens een jongen, die zo heel erg verschrikkelijk graag een fiets wilde hebben. Geen gewone fiets, want die had hij wel, een oude van zijn grote broer met verroeste wielen en een verroest stuur en een bel die alleen maar krassen kon.

Nee, hij wilde een nieuw sportfietsje met glimmende wielen en een kilometer teller en alle versnellingen die er bestonden en een bel die je al van heel ver horen kon.

Ring - ring - ring -

„Aha, daar komt Koos aan” zou iedereen dan zeggen.

Dát wilde hij graag.

Maar ja, voor zo'n fiets, daar waren de ouders van Koos niet rijk genoeg voor. Bovendien had hij nog twee broertjes en twee zusjes. Nou en die wilden natuurlijk ook allemaal wel zo'n prachtige fiets hebben. Kun je begrijpen.

Alle dagen liep Koos te bedenken, hoe ze nu eens zó rijk konden worden dat ze al die fietsen kopen konden. Z'n vader en moeder kregen dan ook natuurlijk wat. Vader mooie

en Kind

nieuwe vishengels en moeder — ja, voor moeder wist hij eigenlijk niets. Moeder had laatst wél gezegd, toen hij om een fiets liep te zeuren: „oh jongen, schei toch uit. Een nieuwe fiets nog wel liefst. Ik ben al blij met een nieuwe vatenkwast.” Maar dat moeder dat echt had gemeend kon hij zich slecht indenken. Want wat je nou aan een vatenkwast had Op een nacht droomde Koos, dat hij aan het werk was. Stoeven schrobben, tuinen grasrollen, onkruid wieden, en zo meer. Met al zijn werken verdiende hij telkens wat. Koos zag zijn spaarpot al groter en groter worden en tenslotte zat er zoveel in, dat hij er een nieuwe fiets voor kon kopen.

Een fiets! In een woord fantastisch. In zijn droom sprong hij erop en reed weg met een enorme vaart. Hij hoefde haast niet te trappen en toch ging de fiets hoe langer hoe vlugger. Ten-

slotte vloog hij er zelfs mee door de lucht. Maar toen hij eens goed keek, had hij inplaats van het mooie glimmende stuur een stok in zijn handen en toen hij eens achterom keek, zag hij aan het eind van de stok waarop hij zat, een vatenkwast. Dat viel niet mee

Toen Koos de volgende morgen wakker werd, was er van zijn droom toch nog wel iets overgebleven. Hij zou overal de mensen gaan helpen en daarmee zoveel verdienen, tot hij zijn nieuwe fiets kopen kon.

Het trof, dat het de volgende dag zaterdag was, want dan was er juist markt in het plaatsje waar hij woonde en bovendien had hij 's middags vrij. Mooier kon het dus niet.

Zo vroeg mogelijk ging Koos naar de markt om te zien wie hij helpen kon. Er kwam een auto vol planten aanrijden. Die planten moesten in een kraam uitgestald worden. Daar mocht Koos mee helpen. Hij sjouwde zo hard hij kon.

Toen dit klaar was, kreeg hij een kwartje. Dat was heel wat. Hij begon al wel wat moe te worden, maar hij wilde toch nog meer verdienen. Nu was er een man, die op een verkeerde plaats zijn waren aan het uitpakken was. De marktmeester wees hem een andere plaats aan. Alles moest dus weer in worden gepakt en op een andere plaats worden uitgestald. Koos zorgde dat hij er bij kwam. „Vooruit, help me maar even” zei de marktkoopman.

Dat deed Koos. Hij werkte zo hard hij kon. Toen daar alles weer klaar was, was Koos werkelijk doodmoe. De marktkoopman was in een erg slechte bui omdat hij alles moest ver-

plaatsen en gaf hem voor al zijn gesjouw een dubbeltje.

Koos had nu vijf en dertig cent en had geen zin meer om nog verder te gaan helpen.

Hij zou maar eens bij een fietswinkel gaan kijken, wat zo'n nieuwe fiets eigenlijk kostte.

Hij er heen, maar dat viel tegen. Sjonge - sjonge, wat een prijzen waren dat. En tot zijn schrik zag hij, dat de kilometer teller en de versnellingen en het pompje, allemaal nog apart betaald moesten worden.

Koos rekende eens uit, hoeveel middagen hij wel op de markt zou moeten werken om zo'n fiets te krijgen, en dat, terwijl hij toch een fiets had. Koos kon zich nu ook wel indenken, dat zijn vader zei: „Je hebt toch een fiets!” Zijn vader moest er toch ook voor werken.

Nu, Koos besloot om de nieuwe fiets maar uit zijn hoofd te zetten, hij zou er maar iets anders voor kopen van het geld. Een klein eindje verder was een huishoudelijke artikelen winkel. In de etalage lagen een massa vatenkwasten. Een prijsje stond er bij, 35 cent stond er op. Vijf en dertig cent, die had hij juist. Als hij zijn moeder eens verraste?

Koos bedacht zich niet lang. Dit keer zou hij eens iets voor zijn moeder meenemen.

De moeder van Koos was erg blij toen ze zag, dat Koos een nieuwe vatenkwast voor haar meebracht, maar toen ze hoorde hoe hard Koos er voor gewerkt had, was ze er dubbel zo blij mee.

En Koos sprong op zijn oude fiets en reed fluitend weg. Hij mocht er dan niet zo mooi uitzien, maar hij reed toch eigenlijk nog heerlijk.

Politie per ski in Zwitserland

Politie per fiets, paard of bromfiets, per motor, auto of vliegtuig, het is allemaal reeds gewoon. Zwitserland heeft nu een primeur: politie per ski. Op de ski-pisten, de drukke hellingen tussen de berg- en dalstations van de kabelbanen in de ski-centra opereren nu politiemannen op ski's. Zij onderhouden hen, die op gevaarlijke wijze afdalen over hun fouten, zulks met kennis van zaken, op instructieve en tegelijk op vriendelijke wijze. Dit alles houdt verband met het streven naar vermindering van het aantal ongevallen.

Alg. Inspectie: Adj. H. Schimmel, Koningskade 8, 's-Gravenhage, tel. (070) 18 23 25.

RESSORT 's-GRAVENHAGE:

Terr. Inspectie: Adj. W. A. J. van den Wijngaard, Koninginnegracht 46, 's-Gravenhage, tel. (070) 18 34 30.

Distr. 's-Gravenhage: Adj. L. Stolk, Koninginnegracht 46, 's-Gravenhage, tel. (070) 18 34 30.

Distr. Dordrecht: Adj. W. J. van Essen, Buiten Walevest 9, Dordrecht, tel. (1850) 71 41.

Distr. Leiden: Adj. D. van Buren, Heerengracht 20, Leiden, tel. (01710) 3 22 45

Distr. Middelburg: Adj. C. den Otter, Groenmarkt 14, Middelburg, tel. (01180) 27 88.

RESSORT AMSTERDAM:

Terr. Inspectie: Adj. H. Kuik, De Lairessestraat 39, Amsterdam, tel. (020) 79 89 10.

Distr. Amsterdam: Owmr. W. J. Petiet, Paulus Potterstraat 32, Amsterdam, tel. (020) 73 24 22.

Distr. Alkmaar: Owmr. P. de Wild, Kennemerstraatweg 128, Heiloo, tel. (02200) 64 44.

Distr. Utrecht: Wmr. 1e kl. D. Johannes, Utrechtseweg 139, De Bilt, tel. (030) 6 04 00.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH:

Terr. Insp.: Wmr. 1e kl. B. J. Bruin-sma, Julianaplein 8, 's-Hertogenbosch tel. (04100) 3 34 41.

Distr. 's-Hertogenbosch: Adj. G. Th. Volk, St. Jorisstraat 76, 's-Hertogenbosch, tel. (04100) 3 68 61.

Distr. Breda: Adj. M. H. Segers, Marktstraat 9, Terheyden, tel. (01690) 3 91.

Distr. Eindhoven: Adj. J. M. Tijssen, Raiffeisenstraat 7, Eindhoven, tel. (04900) 2 37 85.

Distr. Maastricht: Adj. J. H. Huskens, Wilhelminasingel 97, Maastricht, tel. (04400) 1 31 45.

Distr. Roermond: Owmr. H. M. van Ark, Andersonweg 46, Roermond, tel. (04750) 52 52.

Distr. Tilburg: Adj. F. S. Weterings, St. Josephstraat 104, Tilburg, tel. (04250) 2 54 70.

RESSORT ARNHEM:

Terr. Inspectie: Owmr. J. van de Wetering, Velperweg 150, Arnhem, tel. (08300) 2 28 41.

Distr. Almelo: Adj. F. van Vliet, Sluiskade N.Z. 90, Almelo, tel. (05490) 58 66.

Distr. Apeldoorn: Adj. D. A. F. van den Berg, Emmalaan 1, Apeldoorn, tel. (06760) 1 33 44.

Distr. Doetinchem: Adj. G. A. Tönies, Mr. Lovinklaan 16, Doetinchem, tel. (08340) 33 18.

Distr. Nijmegen: Adj. J. Liebers, Van Schaeck Mathonsingel 6, Nijmegen, tel. (08800) 2 59 27.

Distr. Zwolle: Adj. B. C. Blom, Geert Grotestr. 4, Zwolle, tel. (05200) 1 34 98.

RESSORT GRONINGEN:

Terr. Inspectie: Owmr. J. M. Post, Verl. Hereweg 163, Groningen, tel. (05900) 2 86 45.

Distr. Assen: Owmr. G. Schoemaker, Bellerstr. 155, Assen, tel. (05920) 27 69.

Distr. Heerenveen: Adj. T. de Vries, Burg. Falkenaweg 98, Heerenveen, tel. (05130) 21 10.

Distr. Groningen: Owmr. F. de Vries, Hersingel 5, Groningen, tel. (05900) 3 75 41.

Distr. Leeuwarden: Distr.-Adjutant Tj. Bleeker, Arumerstraat 29, Leeuwarden, tel. wnh. (05100) 2 34 60, bureau (05100) 2 23 45.

Distr. Winschoten: Adj. G. J. Smeenk, Burg. Schönfeldsingel 33, Winschoten, tel. (05970) 20 02.

RIJKSPOLITIE TE WATER:

Staf Commandant: Adj. A. G. C. M. Eichhorn, Westerdoksdijk 2, Amsterdam, tel. (020) 6 33 11.

Distr. Amsterdam: L. Gorter, Westerdoksdijk 2, Amsterdam, tel. (020) 6 33 11.

Distr. Leeuwarden: Owmr. F. Oosterhof, Emmakade N.Z. 3, Leeuwarden, tel. (05100) 2 30 44.

Distr. Nijmegen: Adj. J. C. de Leeuw, Newtonstraat 99, Nijmegen, tel. (08800) 3 30 34.

Distr. Vlaardingen: Adj. J. C. van der Hilst, Oosthavenkade 85m, Vlaardingen, tel. (010) 6 74 00.

DIENST LUCHTVAART KORPS R.P.: Wmr. 1e kl. W. H. Hoffmeister, Luchthaven Schiphol, tel. (020) 72 99 99.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM: Owmr. C. van Dolderen, Velperweg 142, Arnhem, tel. (08300) 3 28 44.

De sleutel van IJzendijke's Ossenweide

(vervolg van pag. 12)

dat de gelukkige bezitter de sleutel moest bewaren, tot hij hem aan een volgende adspirant kon overdragen. Dat kon gemakkelijk, toen het nog regelmatig voorkwam (als gevolg van de grotere gezinnen en de minder gunstige economische omstandigheden) dat de jongemannen bij gebrek aan een zelfstandige baan veel langer in het ouderlijk huis bleven. In latere perioden van meer welvaart kwam deze feestelijkheid zo zeldzaam voor dat het gebruik dreigde te worden vergeten. De crisis rond de jaren 1930 tot '35 deed het weer op leven, maar de laatste jaren is het weer een zeldzaam gebeuren.

Hoe oud dit gebruik al is valt moeilijk te achterhalen. Waarschijnlijk is het in de tweede helft van de vorige eeuw ontstaan. Ofschoon IJzendijke wel het eerst dit gebruik heeft gekend wordt het ook in Aardenburg aangetroffen. Daar is indertijd zelfs een club opgericht om het gebruik in ere te houden.

Op de Provinciale Zeeuwse Manifes-

tatie in de zomer van 1954 te Middelburg in tegenwoordigheid van Hare Majesteit de Koningin, waarbij het Zeeuwse volksleven uit heel de provincie Zeeland werd getoond, liep ook een groep uit IJzendijke mee, die de aanbidding van de sleutel uitbeelde.

Dat bij de aloude en feestelijke overhandiging van de ossenweidesleutel zonder aanzien des persoons tewerk wordt gegaan blijkt wel uit het feit, dat in 1939 de toenmalige burgemeester van IJzendijke Jhr. L. E. D. S. von Bönninghausen tot Herinckhave een illuster slachtoffer van de huldiging was. Hij onttrok zich er niet aan, maar maakte er — als vriend van de oude dorpsgewoonten — een succesvol feest van.

Mocht u bij een bezoek aan IJzendijke toevallig ketelmuziek horen en een lawaaiige optocht zien: 't gaat om de befaamde sleutel en de artikelen 3 en 5 van de Zondagswet zijn niet van toepassing

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 2-1-'61: H. Terpstra, wmr., van Lopik naar Utrecht (verk.gr.).
Per 15-1-'61: L. van Wijk, wmr. 1e kl., van Marken naar Schermerhorn.
Per 16-1-'61: W. J. Bos, owmr., van Midden-Beemster naar Tholen.
Per 25-1-'61: K. de Boer, wmr. 1e kl., van Uithoorn naar Utrecht (parketgr.).
Per 1-2-'61: R. Jansen, wmr., van Edam naar Bilthoven; K. Bakker, wmr. 1e kl., van Monnikendam en Katwoude naar Assendelft; R. W. Jans, wmr., van Heiloo naar Breezand; P. J. Kuipers, wmr., van Breezand naar Heiloo; A. Eggebeen, wmr., van Edam naar Siewijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-1-'61: G. Muizelaar, wmr., van Oudewater naar Marken.
Per 16-1-'61: N. M. Mimpfen, wmr., van Hulst naar Grave; H. v. d. Tang, wmr. 1e kl., van Lisse naar Nieuwkoop; C. J. Nieuwenhuizen, wmr. 1e kl., van Hillegom naar Lisse; H. Vogelzang, wmr., van Nootdorp naar Kollumerzwaag; N. I. Mesker, wmr. 1e kl., van Koudekerke naar Zevenhuizen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'61: G. v. 't Hoog, wmr. 1e kl., van Veen naar Delfgauw.
Per 10-1-'61: A. W. N. Timmermans, wmr., van Goirle naar Heusden.
Per 15-1-'61: A. J. Versteegen, owmr., van Maasbracht naar Heer.
Per 16-1-'61: H. Bouwman, wmr., van Bakel naar Zwartsluis; H. H. Peters, wmr. 1e kl., van America naar Kelpen; J. Beeke, wmr. 1e kl., van St. Oedenrode naar 's-Gravenmoer; B. A. Klein-Gebbink, adsp., van Asten naar Best; M. F. de Kunder, wmr. 1e kl., van Kelpen naar Middelaar.
Per 19-1-'61: M. W. Hermans, wmr. 1e kl., van Someren-eind naar Bakel.
Per 1-2-'61: P. J. Wilbers, wmr. 1e kl., van Herkenbosch naar Vlodrop; H. v. Grevengoed, wmr. 1e kl., van Raamsdonksveer naar Maasdriel; J. J. Grijsbach, wmr. 1e kl., van Buchten naar Born; H. Martens, wmr. 1e kl., van Asten naar Sevenum; R. v. Doorn, adsp., van Waalre naar St. Oedenrode; W. Cazemier, wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch (verk.gr.) naar Groningen (verk.gr.).

RESSORT ARNHEM

Per 10-1-'61: J. Crezee, wmr. 1e kl., van Urk naar Stellendam.
Per 15-1-'61: A. J. Mulder, owmr., van Nieuwleusen naar Staphorst.
Per 16-1-'61: G. Simon, wmr. 1e kl., van Zwartsluis naar Urk; A. v. Zelst, wmr. 1e kl., van Rutten naar Bergharen; J. G. Visser, owmr., van Zuilichem naar Losser; W. v. d. Kolk, wmr. 1e kl., van St. Jansklooster naar Vollehove; A. Broekhuizen, wmr. 1e kl., van Gameren naar Aalten.
Per 1-2-'61: H. A. Boeljen, wmr. 1e kl., van Ambt-Delden-N. naar Schaijk; J. U. Stelwagen, wmr. 1e kl., van Putten naar Benschop; C. v. d. Hoef, wmr. 1e kl., van Elst naar Boekel; W. Tijmens, wmr. 1e kl., van Wilp naar Siebengewald.

RESSORT GRONINGEN

Per 9-1-'61: H. J. Kasemier, wmr., van Holwerd naar Haastrecht.
Per 15-1-'61: J. Klein, owmr., van 2e Exloërmond naar Maarn.
Per 1-2-'61: J. van Dijk, wmr., van Wierum naar Holwerd; H. C. Timmer, owmr., van Grouw naar Mantgum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'61: S. de Bruijn, owmr., van Amsterdam (gr.) naar Recherchegroep Amsterdam.
Per 13-1-'61: J. J. M. Bömer, wmr. 1e kl., van Maasbracht naar Utrecht.

Per 15-1-'61: J. H. Brandt, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar herstellingsgroep Amsterdam.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-1-'61: Adj. A. J. Versteegen, tot groepscommandant te Heer.
Per 1-2-'61: Adj. W. W. Weijmans, tot groepscommandant te Mierlo.

RESSORT ARNHEM

Per 15-1-'61: Adj. A. J. Mulder, tot groepscommandant te Staphorst.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-2-'61: Adj. H. C. Timmer, tot groepscommandant te Mantgum.

Bevorderingen

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

tot adjutant:

Per 1-11-'60: H. Euwema te Arnhem.

RESSORT AMSTERDAM

tot adjutant:

Per 15-12-'60: K. Gerrens te Utrecht.
Per 1-2-'61: J. Schoonoord te Alkmaar.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'61: J. U. Stelwagen te Benschop.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'60: Th. v. d. Goot te Heerhugowaard.
Per 1-1-'61: M. Visser te Den Oever.
Per 15-1-'61: G. Muizelaar te Marken.
Per 1-2-'61: W. Toren te Schagen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjutant:

Per 1-2-'61: W. Kristelijan en A. N. v. d. Wal te Middeldijk.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'61: G. van 't Hoog te Delfgauw.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'60: L. v. Wijnen te Sommelsdijk.
Per 1-2-'61: D. J. Blijleven te Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjutant:

Per 15-1-'61: A. J. Versteegen te Heer.
Per 1-2-'61: W. W. Weijmans te Mierlo.

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'61: H. A. Krijger te Bostel.
Per 1-2-'61: J. J. Grijsbach te Born; H. Martens te Sevenum; C. v. d. Hoef te Boekel; W. Tijmens te Siebengewald.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'60: A. L. Dekkers te Gemert.
Per 1-2-'61: P. J. Bleeker te Zundert; W. W. v. d. Eijnden te Meijel; J. H. Crapels te Gulpen.
tot wachtmeester:
Per 23-12-'60: J. H. Koedam te Eijsden.

RESSORT ARNHEM

tot adjutant:

Per 15-1-'61: A. J. Mulder te Staphorst.
Per 1-2-'61: J. v. d. Starre te Apeldoorn.

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'61: G. Draaijer te Ermelo.
Per 1-2-'61: H. v. Grevengoed te Maasdriel.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'60: K. Luimes te Doetinchem.
Per 1-2-'61: H. Lutterop te Wierden; J. de Bruin te Ermelo.

RESSORT GRONINGEN

tot adjutant:

Per 1-2-'61: H. C. Timmer te Mantgum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'61: S. de Bruijn te Amsterdam.
tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-2-'61: N. van der Zijde te Amsterdam.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'61: L. van Luijk, wmr., Wormer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'61: D. Bloembergen, rijksambtenaar E in tijdelijke dienst, 's-Gravenhage (parketgroep).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-1-'61: S. H. A. Maessen, wmr. 1e kl., America.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'61: C. de Groot, owmr., Benschop; G. F. de Greef, wmr. 1e kl., Utrecht; D. Haakman, wmr., Andijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'61: H. Rood, owmr., 's-Gravenhage; A. Ulrich, wmr. 1e kl., 's-Gravenhage; Th. Matton, owmr., Vianen; R. Sikkema, wmr. 1e kl., Rozenburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-2-'61: W. A. Hagemans, owmr., Veghel; J. Hendriks, adjutant, Mierlo; H. A. Basten, wmr. 1e kl., Sevenum.

RESSORT ARNHEM

Per 15-1-'61: G. Gerrits, wmr., Genemuiden.

Per 1-2-'61: T. J. Karrenveld, wmr., Hoevelaken; J. W. Egberts, wmr., Oldebroek; S. A. v. d. Hoek, wmr. 1e kl., Almelo; C. H. Diepeveen, wmr. 1e kl., Arnhem; A. J. van Helden, adjutant, Zwolle.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-1-'61: J. Swart, wmr. 1e kl., Bolsward.

Per 1-2-'61: J. Looijenga, adjutant, Mantgum; W. Kooijmans, owmr., Groningen; F. Trapman, owmr., Marssum; J. Sevinga, wmr. 1e kl., Leeuwarden.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-2-'61: N. O. Smith, schrijver A, Amsterdam.

VERKEERSSCHOOL BILTHOVEN

Per 1-2-'61: W. Koudijs, vakman B, Bilthoven.

Overleden personeel

Wmr. 1e kl.
L. J. Seuren
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
† 4-2-1961

Ambtsjubilea

Adjutant
W. Th. Fijnenberg
Utrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 16-1-1961

Wmr. 1e kl.
J. P. Brandjes
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-2-1961

Owmr.
H. v. Gent
Berkhout
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-2-1961

Owmr.
A. den Hollander
Middelburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-2-1961

Wmr. 1e kl.
H. Visscher
Hoofdpijla
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-2-1961

Owmr.
J. M. Pille
Nieuw Helvoet
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-2-1961

Adjutant
P. C. Groeneweg
Boskoop
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-2-1961

Wmr. 1e kl.
W. A. v. d. Meij
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-2-1961

Adjutant
Th. F. Souer
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
40 jaar op 9-2-1961

Adjutant
F. S. Blaas
Boxmeer
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-2-1961

Owmr.
F. H. Berends
Mierlo-Hout
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-2-1961

Owmr.
G. H. Peeters
Venray
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-1-1961

Wmr. 1e kl.
G. Voorhorst
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 1-2-1961

Wmr. 1e kl.
J. D. v. d. Berg
Breedenoek
ressort Arnhem
25 jaar op 7-2-1961

Wmr. 1e kl.
G. W. H. C. Janssen
Klarenbeek
ressort Arnhem
25 jaar op 7-2-1961

Wmr. 1e kl.
K. de Vries
Nijmegen
ressort Arnhem
25 jaar op 7-2-1961

Wmr. 1e kl.
L. Volkers
Valburg
ressort Arnhem
25 jaar op 7-2-1961

Owmr.
H. Schuldink
Vaassen
ressort Arnhem
25 jaar op 4-2-1961

Owmr.
W. H. Baron
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 6-2-1961

Owmr.
J. T. Dam
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 7-2-1961

Owmr.
H. Vinke
Warkum
ressort Groningen
25 jaar op 8-2-1961

Owmr.
I. J. v. d. Walle
Beilen
ressort Groningen
25 jaar op 8-2-1961

Wmr. 1e kl.
G. W. Stolker
Amsterdam
R.P. te Water
25 jaar op 7-2-1961

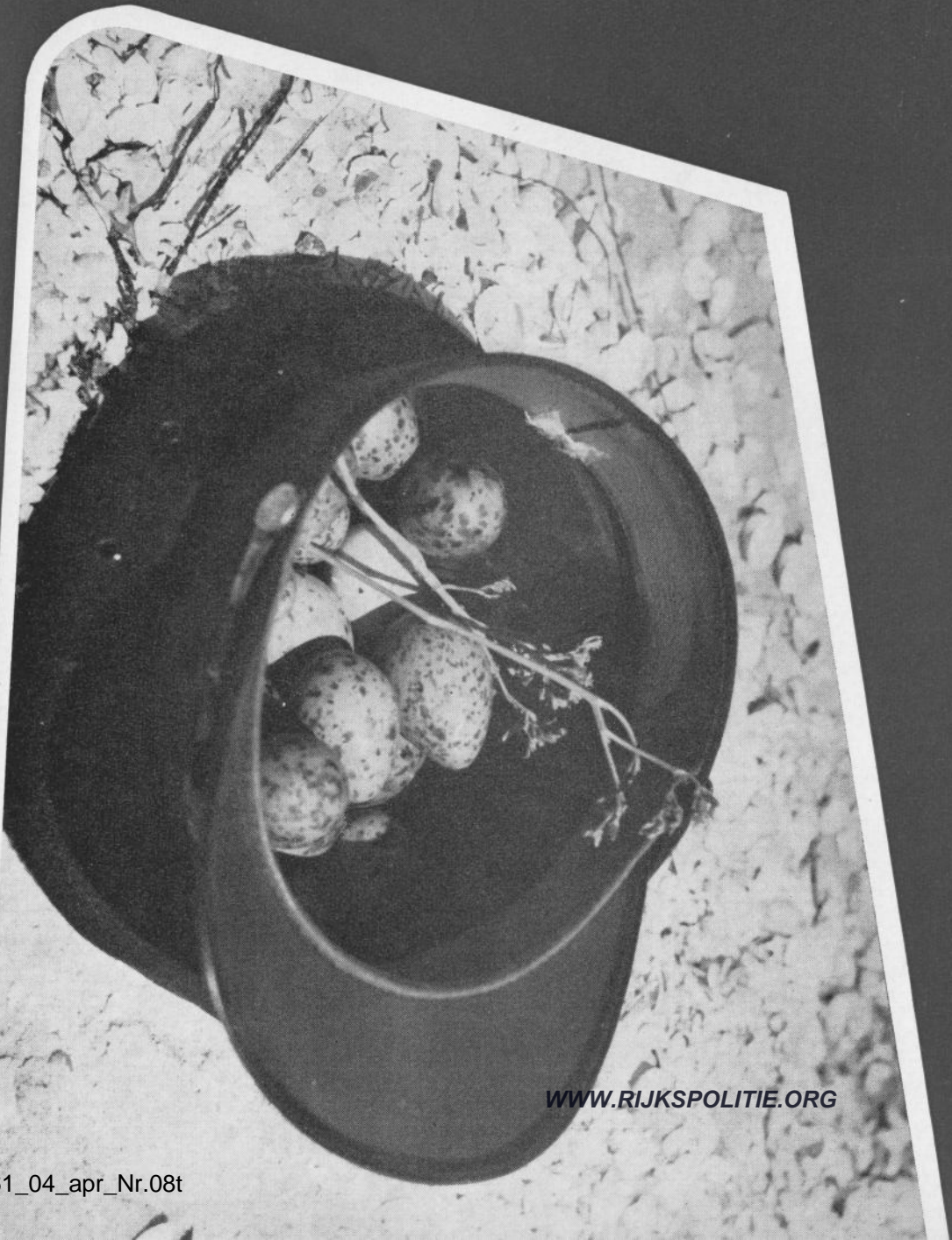

Adjutant
B. P. Emmelkamp
Bilthoven
Verkeersschool
25 jaar op 1-2-1961

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPDSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

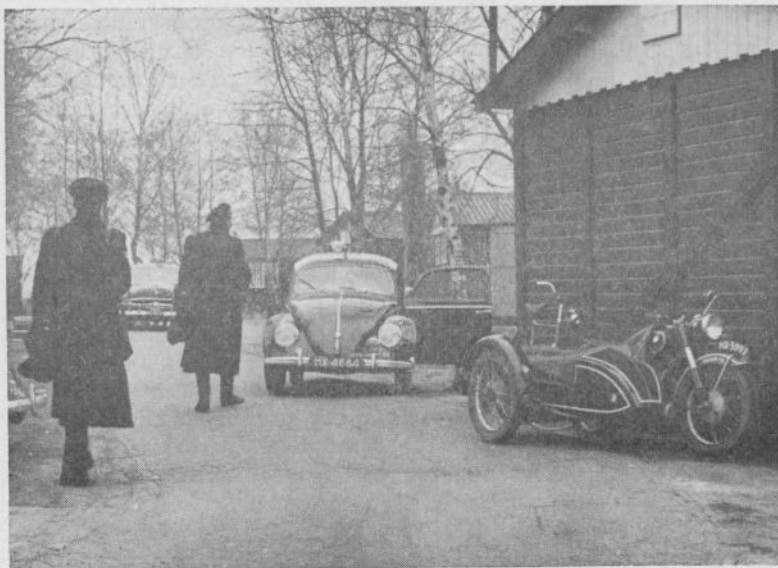
2e JAARGANG No. 8 - APRIL 1961

20 000 Ambonezen met vallen en opstaan naar nieuw houvast

Een juffrouw Matahelumual, hoewel slechts 22 jaar oud verscheen voor de groene tafel omdat zij op ontoelaatbare wijze en onder valse naam in het bezit was gekomen van diverse goederen. Haar moeder stierf heel vroeg, vader leeft ergens in Indonesië. Met haar grootouders kwam zij naar Nederland en zij ontwikkelde zich na de dood van opa, die met straffe hand opvoedde, tot een in meerdere opzichten lastig en avontuurlijk meisje. Een meneer met een even moeilijke naam kwam voor de rechter wegens aanranding van zijn pleegdochter. Twee gehuwde vrouwen, de tijd doend met „mengoetoe” of ontluizen kwamen in de officiële stukken omdat de een van het kind van de ander zei: „Dat kind is van de melkboer”. Een 17-jarige Ambonees werd zo gegrepen door materialisme, dat hij op roof uit ging. En, terwijl in het Friese Ambonezenwoonoord Wite Peal ontstemming was over een voorgenomen verhuizing van de laatste hier wonende gezinnen naar een ander woonoord, werd in het woonoord te

Muiderberg dusdanig gevochten met messen en boksbeugels om een oude vete, dat de rijkspolitie ingreep. Vrijwel op hetzelfde ogenblik waren in Delfzijl Ambonese gezinnen bezig nieuwe huizen buiten woonoordverband in te richten. De Haagse rechtbank had even tevoren uitgemaakt dat de ex-KNIL militairen geen recht op vrije huisvesting hebben en de Hoge raad bepaalde dat het dienstverband van voormalige KNIL-militairen, die tijdelijk dienst verrichten bij de Koninklijke Landmacht niet afhankelijk is van het in het KNIL-reglement gestelde omtrent beëindiging na afvloeiing naar een plaats binnen het voormalige Nederlands-Indië.

Het zijn allemaal zaken, die het Ambonese wereldje binnen onze grenzen zeer ter harte gaan, zaken die anders zouden zijn geweest of niet bestaan hadden, wanneer de politieke ontwikkelingen die ruim 12.500 Ambonezen niet tot een bijzondere groep van displaced persons hadden gemaakt.

Versterking van Rijkspolitie in het Ambonezenkamp Beenderribben, waar het in de afgelopen jaren soms roerig heeft gegaan.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Sinds het moment, waarop zij in ons land voet aan wal zetten begonnen de bijzondere aanpassingsmoeilijkheden in een nuchtere en koele wereld, die de hunne niet was en waarvan alleen de naam Nederland vertrouwd was.

Het waren vooral oud-KNIL militairen, die voor het merendeel in kampementen leefden, die er zelfs voor een groot deel geboren waren en ginds niet als een deel van de bevolking werden beschouwd. Het KNIL zorgde in alle opzichten voor hen, trouw en aanhankelijkheid was wat de Ambonezen er onder alle omstandigheden voor teruggaven. Voor een groot deel was het de trouw, voor een ander deel een tikkeltje avonturiersbloed en ook het nuchtere inzicht dat het afgelopen was met het goede leven, alsook het besef dat de nieuwe machthebbers in Indonesië weleens weinig gelukkig met hen zouden zijn, die de Ambonezen naar Nederland deed komen, om daar te leven totdat betere tijden zouden aanbreken, die hen de kans moesten geven het strand van Ambon en vele andere eilanden terug te zien. Die tijden schijnen verder af dan ooit, maar terwijl de Ambonezen hun hier geboren kinderen vertellen over palmen en stranden, over sawah's of ramboetan, hopen zij nog steeds op terugkeer.

Intussen zijn de bakens duidelijk verzet. Steeds meer kwamen de Ambonezen op eigen benen te staan. Ze waren gedwongen zich een positie op te bouwen. Volledige zorg werd aflopende zorg en wordt nu zelfzorg. Dat is allemaal niet zonder moeilijkheden gegaan. De gemoederen zijn fel opgezweept omdat zij voor eigen maaltijden moesten gaan betalen, en toen er huur betaald moest worden voor hun woonruimte kwam er andermaal soesah. De Ambonezen weigerden. De kreet: „Wij zijn gasten van de Nederlandse staat en voor gasten dient de gastheer volledig te zorgen”, is niet zeldzaam.

Hongerstakingen waren het gevolg, uit protest werden kinderen uit school gehouden, hetgeen dan ook nog eens overtreding van de leerplichtwet opleverde. En de maatregelen in het kader van de algemene zelfzorg hadden zelfs tot resultaat, dat een telegram aan de Koningin werd gezonden met het volgende verzoek: „Alstublieft een peloton soldaten om ons dood te schieten.” Nu hebben deze extreme uitingen geen betrekking op alle Ambonezen, hetgeen ook is gebleken bij de moeilijkheden die ontstonden toen het Commissariaat Ambonezenzorg, belast met de sociale en culturele zorg van de Ambonezen en ressorterend onder de minister van Maatschappelijk Werk, bepaalde, dat er geringe huur voor de woonruimte in de

woonoorden betaald moest worden. De meeste Ambonezen hadden daar niet zoveel tegen maar de leden van de „Bond Ex-KNIL-militairen-op-weg-naar huis” maakten tegen deze maatregel in het kader van vermindering van de uitkeringen en vergroting van de zelfzorg, een kort geding aanhangig. Daarbij kwamen diverse problemen aan de orde, Er zijn geen huurcontracten en de Ambonezen konden niet worden gedwongen die te tekenen. Het Commissariaat besloot toen degenen, die zich niet in de nieuwe maatregelen wilden schikken, geen extra faciliteiten meer zouden genieten als vergoeding voor brandstoffen of voor buskosten van schoolgaande kinderen en wat dies meer zij. De Bond achtte dat niet rechtmatig en stelde onder meer dat

die hen het recht gaf af te vloeien op de plaats van eigen keuze kon geen gevolg worden gegeven tot ontevredenheid van de Ambonezen, die menen dat zij nu niet aan deze bepaling is voldaan, nooit rechtsgeldig hun status van militair hebben kunnen verliezen. Mr. Drooglever Fortuyn ontkende een recht van Ambonezen op vrije huisvesting en meende dat zij op grond van gratis verzorging gedurende tien jaar geen rechten hebben gekregen. De Bond werd in het ongelijk gesteld en inmiddels heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan in een zaak van een oud-KNIL-militair omtrent het einde van het dienstverband. Het ging er daarbij om of het dienstverband van voormalige KNIL-militairen, die tijdelijk dienst verrichten bij de Koninklijke Landmacht

In verband met de zelfzorg worden zelfs „schooltochten” opgezet langs winkeliers.

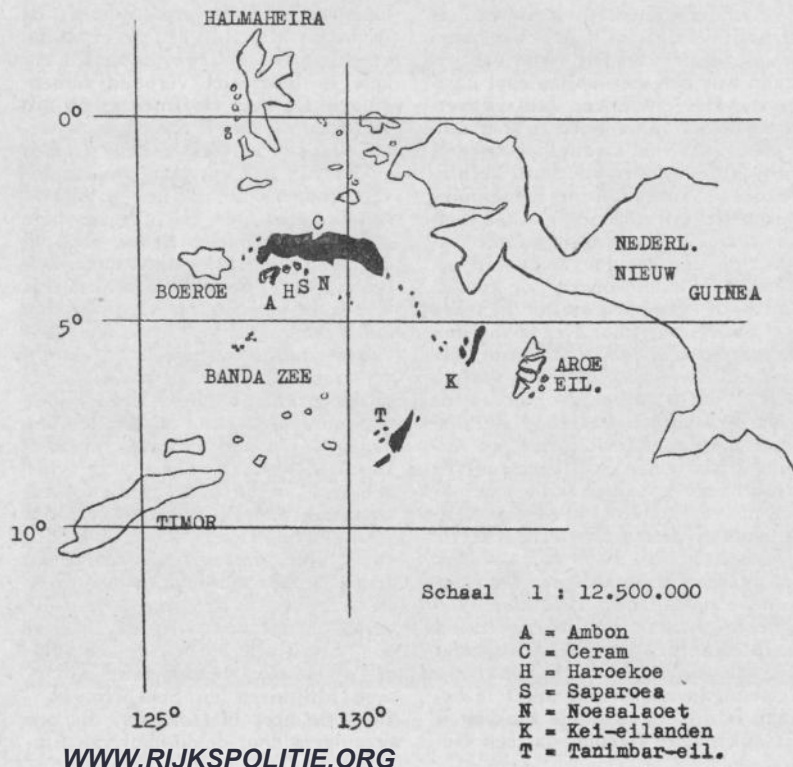
Ook bij (niet zeldzaam) R.P.-contact begrip en tact nodig tegenover andere wereld in Nederland

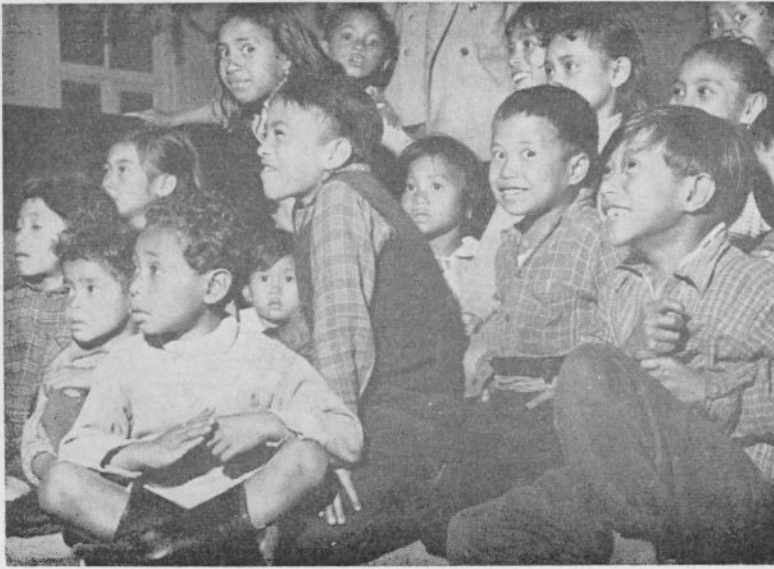
de Ambonezen recht hebben op vrije huisvesting. En, andermaal kwam het vraagstuk of de Ambonese oud-KNIL-militairen eigenlijk nog de militaire status hebben, naar voren. Mr. E. Drooglever Fortuyn zette bij dit geding als pleiter voor het Commissariaat uiteen hoe de Ambonezen eigenlijk in ons land zijn terechtgekomen. Door de onlusten op Ambon kon destijds niet worden voldaan aan de wens van de bij het KNIL dienende Ambonezen, dat zij op Ambon zouden afvloeien. De afwikkeling was als gevolg daarvan ten tijde van de verplichte ontbinding van het KNIL niet voltooid. Om politieke en sociale redenen kon niet worden voldaan aan de wens van de Ambonezen om op Nieuw Guinea af te vloeien en daarnaast werd de staat ontslag op Java tegen de zin van de Ambonezen, bij kort geding verboden. Nadat op Ambon de rust min of meer was teruggekeerd werden de Ambonezen voor de keus gesteld af te vloeien naar Ambon, vrijwillig op Java te blijven of naar Nederland te gaan. Zij kozen na veel aarzeling en getwijfel voor Nederland. Een inschepingsbevel gaf, zo zei mr. Drooglever Fortuyn tenslotte vaste grond aan het besluit en de Ambonezen zetten voet aan wal in Nederland. In Indonesië hadden zij na de ontbinding van het KNIL tijdelijk de status van K.L.-militair gekregen maar na hun inscheping werden zij ontslagen. Aan de bepaling van het KNIL-reglement

slechts kan worden beëindigd als zij zouden zijn overgebracht naar de plaats van hun keuze in het vroegere

Nederlands Indië. Het gerechtshof te Den Haag had die vraag al ontkennend beantwoord. De Hoge Raad bleek dezelfde mening toegedaan en verwierp het beroep.

Dit is in feite de kern van vele vraagstukken; de toenemende zelfzorg, de groeiende noodzaak voor de Ambonezen om niet alleen totaal om te schakelen en zich aan te passen maar om tegelijkertijd een bestaan op te bouwen, om afstand te nemen van oude levensgewoonten en omstandig-

Toch is het mogelijk om ver van Ambon plezier te hebben en vrede te hebben met het bestaan.

heden en ergens een nieuw evenwicht en houvast te zoeken in overeenstemming met een voor velen wel zeer nuchtere werkelijkheid.

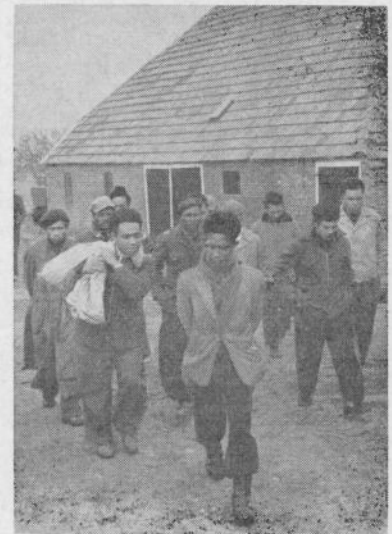
Eigenlijk is het geen wonder, dat de gemoederen meer dan eens verhit waren door bepaalde maatregelen van buiten of door omstandigheden binnen het woonoord of zelfs in nog kleiner kring.

„Het is zeer moeilijk,” aldus de heer Hoffmeister, „om een indruk te geven van de Ambonese levenswijze en de Ambonese mentaliteit. In militair of politieel opzicht zijn de Ambonezen onbetaalbaar. Die vorm van bestaan was hen met de papepel ingegeven. Het einde van hun zo vertrouwde bestaan konden zij zien aankomen, maar het kwam toch nog onverwacht. De in Nederland verblijvende Ambonezen zijn KNIL-militairen met uitzondering van een kleine groep, die onder druk van de omstandigheden een toevlucht had gezocht in de kampementen. Zij konden onder de gegeven omstandigheden niet anders dan voor Nederland kiezen. De Indonesische regering betuigde instemming met het vertrek naar Nederland op grond van de „overeenkomst betreffende de toescheiding van Staatsburgers” en verbond zich tevens, om degenen, die weer naar Indonesië wilden terugkeren weer toe te laten. Enige tientallen Ambonezen zijn teruggekeerd, maar van hen zit 75 % nog steeds in het interneringskamp Nusa Kambangan. De in ons land verblijvende Ambonezen willen voor het merendeel terug naar een vrij Ambon, maar aangezien Ambon niet vrij is en Nusa Kambangan nog steeds blijkt te bestaan is dit een penibele zaak en is het ook nogal vreemd, dat een Ne-

derlandse Ambonese leider op Prinsjesdag met omstreeks 100 aanhangers — tot en met babies — demonstreerde voor terugzending naar Ceram. De taak van de overheid om de Ambonezen naar een nieuwe toekomst te leiden, is verre van eenvoudig. Bij het onderbrengen in de woonoord moest al rekening worden gehouden met de verschillende bevolkingsgroepen. Een probleem was ook dat de verschillende groepen het dikwijls niet met elkaar eens waren. In de loop van de jaren organiseerden de Ambonezen zich in een groot aantal verenigingen, waarvan er slechts enkele in federatief verband samengingen. De heer Hoffmeister zei ons hierover: „Ik zou U een populair wetenschappelijke verhandeling kunnen geven van het ontstaan van de diverse opgerichte partijen in slechts luttele jaren tijds. Hieraan zijn mijn inziens ook enkelen debet, die, gedoemd tot een zalig niets doen, hun tijd niet beter wisten te besteden, dan zich in de politiek of wat er op zou kunnen lijken, te verdiepen. Op basis van wie niet met ons is, is tegen ons, verrezen de partijen als paddestoelen uit de grond. Eenheid heeft bij de Ambonezen, voorzover kon worden nagegaan, alleen bestaan bij aankomst in Nederland. Huiverig voor het onzekere in den vreemde, sloot men zich aan, als het ware een schild vormend tegen alle invloeden van buiten, die mogelijk hun eigen gemeenschap zou kunnen aantasten en ondermijnen. De enige organisatie was toen dan ook de in maart 1951 nog te Djakarta opgerichte C.R.A.M.S. (Commissie Rechtspositie Ambonese Militairen en Schepelingen),” aldus de heer Hoffmeister, die ons vervolgens door de doolhof van Am-

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

bonese politieke aspiraties leidde. Verschillende oorzaken hebben in de loop der jaren tot splitsing geleid: de reeds van ouds bestaande tegenstelling tussen de bewoners van verschillende eilanden en eilandengroepen; het verschil in opvatting over de rechtsvragen welke met de overkomst naar Nederland samenhangen en de verschillen in politieke doelstelling. Ook persoonlijke tegenstellingen hebben een rol gespeeld, die van overwegende betekenis waren, toen in september 1951 de eerste belangrijke splitsing resulteerde in de oprichting van de Kepentingan Rajat Maluku (K.R.M.). Uit een poging tot herstel van de eenheid, ontstond de Badan Perwakilan Rajat Maluku Selatan (B.P.R.M.S. of Vertegenwoordigend lichaam van het Zuid-Molukse volk). Een gedeelte van de C.R.A.M.S.-leden echter, kon zich niet met deze fusie verenigen. Het gevolg was, dat naast de B.P.R.M.S., de C.R.A.M.S. bleef voortbestaan. Eerst onder de oude en later — mogelijk beïnvloed door de geldende mode — onder de wereldse naam: „Committee Rehabilitation Army Men (former Dutch Indonesian Army) of Maluku Selatan”. Een hele mondvol, doch thans begrijpelijk voor het Engels sprekende deel van de wereldbevolking. Van de C.R.A.M.S. splitste zich in een later stadium af de Partai Nasional Maluku Selatan (P.N.M.S.), de Zuid-Molukse Nationale Partij, die hoe kan het anders, momenteel weer in tweeën is verdeeld. In een nog later stadium viel, wat van de C.R.A.M.S. was overgebleven, in liefst drie delen uiteen. Het kon niet op en om

„Als we dan geen gasten zijn van de Nederlandse regering zullen we het anders doen”, zeiden de Ambonezen en ze trokken om voedsel langs de boeren bij hun kamp. Niemand durfde hen iets te weigeren.

deze drie groepen van elkaar te onderscheiden, wordt achter de organisatiernaam, de naam van de leidende figuur genoemd.

In december 1951 hadden de bewoners van de meest zuidelijke en oostelijk gelegen eilanden van de Molukken, zich reeds afgescheiden en zich verenigd in een organisatie, welke momenteel nog de naam draagt van Kepentingan Rajat Pulau-Pulau Terselatan (K.R.P.P.T. of Belangenorganisatie van de bewoners der meest zuidelijk gelegen eilanden). Het werd tijd, dat ook de B.P.R.M.S. een veertje laten moest. In mei 1954 splitste zich een aantal leden af, die zich verenigden in een nieuwe organisatie Militair-Militair dalam perdjalan pulang kenegerinja (Bond van ex-KNIL-militairen op weg naar huis). „Dat is nog niet alles, aldus de heer Hoffmeister. „Onder de naam Gabungan Organisasi-Organisatie Suku Maluku (G.O.S.M.), d.i. federatie van organisaties van Molukse stam, gaat samen een drietal partijen, namelijk Badan Persatuan Pulau-Pulau Segenap (B.P.P.P.S.), organisatie voor de eenheid van de zuidelijke eilanden, Aliran Pulang ke Indonesia (Apkindo), stroming voor terugkeer naar Indonesië, en de Gerakan Nusa Ina (G.N.I.), de beweging van het moedereiland Ceram, waarin zich vroegere leden van B.P.R.M.S., C.R.A.M.S. en K.R.P.P.T. hebben georganiseerd. Nou ja, dat is nog wel niet alles, maar laten we het hier maar bij houden, zegt de heer Hoffmeister. Al die partijen spelen een rol, waarbij niet vergeten mag worden, dat sommigen het zeer belangrijk vinden zich partijvoorzitter te kunnen noemen, ook al bestaat hun organisatie uit niet meer dan zeventien gezinnen, zoals die van die ene meneer, die op Prinsjesdag demonstreerde.

Het zijn allemaal aangelegenheden, waarmee de specialisten voor Ambonezenaken, die zijn ingedeeld bij de Inspectie van het ressort Den Haag van het Korps Rijkspolitie, dagelijks te maken hebben. Zij en van tijd tot tijd vele andere leden van het Korps Rijkspolitie bewegen zich door een wereld van tegenstrijdige gedachten, van andere opvattingen en andere reacties. De verschillende herkomst van de Ambonezen en het verschillende geloof spelen een rol, evenals de Pèla-gemeenschap, die inhoudt, dat zij elkaar moeten steunen. Een klein verschil van menig kan soms uitgroeien tot een totale vechtpartij. Dan is eerst de familie bijeengewees, dan de Pèla-gemeenschap en dikwijls kan geen kampoudste, die in feite boven de partijen moet staan, er iets aan doen.

In de grote kampen, zoals bijvoorbeeld Schattenberg, bestaat een kampraad, die vele moeilijkheden zelf oplost. Zodra echter de wet wordt overtreden komt de Rijkspolitie er aan te pas. Soms dreigt, over nieuwe maatregelen, een voorgeno-

men verhuizing van bewoners uit een slecht naar een beter kamp een complete opstand. En, bij een kamp als Beenderribben was niet zelden versterking van het Korps Rijkspolitie nodig. Langzamerhand zullen de kampen verdwijnen. Maar, ook dat is niet zo eenvoudig. De bewoners van sommige kampen willen niet weg, niet naar een ander kamp, niet naar nieuwe huizen buiten het kamp, ook al wonen ze in krotten. Want, zij willen de nauwe onderlinge band niet missen.

Vele Ambonezen werken en passen zich aan. Zij vinden langzaam maar zeker een plaats in de Nederlandse samenleving. Bij een grote groep staat de gedachte dat de Ambonezen

nog eens zullen terugkeren naar een vrij Ambon, de aanpassing in de weg. Velen wachten, niet meer en niet minder, en uit wachten komen vervelende dingen voort, die soms leiden tot een overplaatsing van bepaalde figuren uit een bepaald kamp, met allerlei stemmingmakerij als gevolg. Zo was er een figuur, die zou worden overgeplaatst naar een kamp waar zijn kleine groep gevestigd was. Eigenlijk moest hij het er mee eens zijn, maar hij weigerde en maakte bekend nooit vrijwillig te zullen gaan. Er zijn querulanten, die ingesteld raakten op het maken van show, die bezig zijn aan hun vijftenzestigste brief aan de betrokken minister, met doordrukken aan de Koningin, de

Foto boven: Beraadslaging over nieuwe maatregel.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Veiligheidsraad, de Synoderaad van de Molukse Evangelische Kerk, de Moluks Protestantse Kerk en een dozijn andere instanties. Zulke brieven — vijf vellen vol getikt — zijn geen zeldzaamheid. Soms wordt er in verwezen naar twintig voorgaande en de kreet: „Wij willen niet verhuizen, doch terug naar Ceram”, is bekend. Een van de partijleiders reisde verleden jaar naar Rome, waar Soekarno een tussenlanding maakte, om de terugkeer van zijn groep te bepleiten. Hij verklaarde, dat Soekarno zijn verzoek in beraad zou houden, maar niemand hoorde er meer iets van. Het is wel duidelijk, dat de activiteiten van twee specialisten niet overbodig zijn. Zij staan politie en justitie ter zijde, werken in nauw contact met het Commissariaat voor de Ambonezenzorg en reizen naar de plaatsen, waar moeilijkheden zijn in verband met taal, identificatie, zeden en gewoonten, het onderzoek van strafbare feiten en wat dies meer zij. Zij treden op als tolken bij terechtzittingen, worden ingeschakeld bij vertalingen van brieven en alleen dit is al een moeilijke zaak. „Want,” zegt de heer Hoffmeister, „Aziaten spreken dikwijls in begrippen en het is dikwijls niet eenvoudig om dan een Nederlands equivalent voor een bepaald begrip te geven.”

Het probleem van de Ambonezen in Nederland is voor enige duizenden leden van deze groep geen probleem meer. Zij hebben zich in de omstandigheden geschikt en met de nodige realiteit een nieuw bestaan verworven. Anderen groeien langzaam naar het inzicht dat een vrij Ambon zeer ver weg is en dat aanpassing nodig wordt. En dan zijn er Ambonezen, die — misschien tegen beter weten in — voet bij stuk houden, die de oosterse mentaliteit onwrikbaar stellen tegenover de westerse samenleving, waarin zij terecht kwamen. Tact en

Alleen, maar toch niet helemaal alleen in andere wereld.

diplomatie en vooral ook menselijk begrip ten opzichte van deze groep bijzondere displaced persons zijn onmisbaar. Immers: in feite het contact met de Ambonezen is contact met een andere wereld in Nederland en totaal anders ge-aarde mensen. Die juffrouw Matahelumual, die twee gehuwde vrouwen, die stelende jongeling en de anderen, die in contact kwamen met het Korps Rijkspolitie, helemaal niet voorbestemd om voor de groene tafel te komen, om in een westerse wereld te leven, maar om op blote voeten langs het strand te gaan ergens op een eiland bij de Banda-zee, ver weg, verder weg dan ooit!

Haagse jeugd over Haagse politie

Nog altijd zijn de discussies niet verstomd over het optreden van de Haagse politie tijdens de kerstboomverbranding op 2 januari, waarbij een slachtoffer te betreuren viel. Uiteraard is een en ander op hoog niveau aan de orde gekomen. De mening van de jeugd zelf kwam hierbij — begrijpelijk — niet naar voren. Toch is het bepaald boeiend en leerrijk hiervan kennis te nemen. In de schoolkrant van de J. R. Snoeck Henkemannsschool voor MULO in Den Haag, genaamd „Snoeck-sprongen” is nog eens gewezen op het feit dat er klappen konden vallen. „Nu is de klap gevallen en de politie krijgt de schuld”, aldus het blad, dat vervolgens een enquête hield om de mening van de leerlingen te peilen. De uitslag was: 244 stemmen (of 76,5 %) voor het optreden van de politie, 64 stemmen (of 20,1 %) tegen, 5 stemmen (of 0,024 %) die beide partijen schuldig achten en 6 onthoudingen (of 0,026 %). Hieruit valt te constateren, dat het overgrote deel van de leerlingen van deze school (en waarom alleen van deze?) de noodzakelijkheid van een krachtig politie-optreden tegen relletjes inziet.

VALKENBURG

(vervolg van pag. 7)

kenburg een vooraanstaande plaats ingenomen.

Bodemkundig onderzoek van recente datum leverde de tastbare bewijzen van het glorierijke bestaan der Romeinse castello te Valkenburg. Stenen van apart profiel in het plaveisel van de straten van Valkenburg markeren de grondslagen van de pretoria uit die grijze oudheid en in de oudheidkamer van het gemeentehuis bevindt zich een unieke verzameling Romeinse kunst- en gebruiksvoorwerpen, met toewijding beheerd door Valkenburgs burger-vader de heer M. A. van der Have, wien — hoe kan het anders — de rijke historie van zijn gemeente zeer ter harte gaat, niet in het minst uit het besef dat het verleden ons leren moet hoe wij staan in het heden.

De twee specialisten voor Ambonezenzaken, de heren E. Hoffmeister (links) en Th. L. F. van den Kolk.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

(vervolg van pag. 26)

schat. De saamhorigheid van de gemenebestlanden is nog slechts van zuiver historische aard. Ieder gaat meer en meer zijns weegs.

Hoopgevende tekenen

Een hoopgevend teken is dat er inmiddels contacten zijn gelegd tussen vertegenwoordigers van Groot Brittannië en de landen van de E.E.G. voor de vaststelling van een basis voor toekomstige onderhandelingen tussen alle betrokken landen. In verband hiermede is ook van belang het slotcommuniqué van de zeven landen van de Europese Vrijhandels Associatie (E.V.A.). Hierin werd meegegeedeld dat de E.V.A. bereid is samen met de landen van de E.E.G. deel te nemen in de vorming van één grote Europese markt, die meer dan 300 miljoen mensen zou omvatten en die een der grootste vrije markten ter wereld zou kunnen worden. Het is duidelijk dat een toenadering tussen de twee Europese handelsblokken een belangrijke bijdrage zou zijn tot versterking van de NAVO.

De eenheid in de NAVO zou ook verstevigd kunnen worden door het plan van generaal Norstadt om van de NAVO een vierde atoommacht te maken. Een intergeallieerde atoomwapenwedloop zou hierdoor voorkomen kunnen worden. Te denken valt hierbij vooral aan De Gaulle's pogingen om een Franse „force de frappe” te vormen. Bovendien zou dan een atoombewapening van de Duitse Bundeswehr vermeden kunnen worden. De nieuwe secretaris-generaal van de NAVO vindt in de verwezenlijking van dit plan onmiddellijk een hoogst belangrijke taak. Oud-minister Stikker, die voor deze functie het meest genoemd wordt, is voor deze taak geknipt. Hij is een van de ingewijden in Norstadt's plan.

Een ander hoopvol teken is dat de Europese bondgenoten langzamerhand positiever gaan reageren op het verzoek, dat Amerika hun heeft gedaan een groter aandeel te nemen in de defensielasten van de vrije wereld. Er is reeds een begin gemaakt met een herverdeling van de kosten van de zg. infra-structuur (vliegvelen, radarstations, brandstoffenreservoirs, pijpleidingen en andere onroerende goederen).

CRIMINELE TAKTIEK

derde druk

Gebonden in donkerblauw linnen band

met goudopdruk

f 7.90

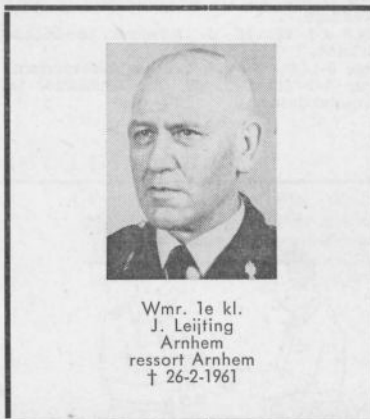
uitgave

Schaafsma & Brouwer

DOKKUM

PERSONALIA

Overleden personeel

Wmr. 1e kl.
J. Leijting
Arnhem
ressort Arnhem
† 26-2-1961

Per 15-2-'61: J. C. H. v. Ooijen, wmr., van Bilthoven naar Renswoude.
Per 1-3-'61: C. G. Mooij, wmr. 1e kl., van Grootebroek naar Wervershoof; J. B. Leekstra, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar Bennebroek; F. Hofman, wmr., van Heiloo naar Petten; M. Portengen, wmr. 1e kl., van Weesp naar Weesperkarspel; W. C. Brouwer, wmr. 1e kl. van Burgerbrug naar Enkhuizen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'61: C. H. v. Musscher, wmr. 1e kl., van Achthuizen naar Akersloot; J. J. de Puyseleyr, wmr. 1e kl., van Nw. Namen naar Hulst; G. W. Hoefakker, wmr. 1e kl., van Stolwijkersluis naar Zevenhuizen; L. Goor, wmr. 1e kl., van Bodegraven naar Reeuwijk; G. J. de Koning, wmr. 1e kl., van Hulst naar Nw. Namen; C. J. v. Overbeeke, owmr., van Schoonhoven naar Geldermalsen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 6-2-'61: C. Rode, wmr., van Berkel-Enschot naar Woudrichem.
Per 15-2-'61: J. P. A. Koolen, wmr. 1e kl., van Eten naar Steenberg; P. A. J. Knoors, wmr., van Gennep naar Herkenbosch; P. J. M. Brans-Brabant, wmr., van Venray naar Well; J. M. Everaers, wmr. 1e kl., van Steenberg naar Zundert; B. Evegaars, wmr. 1e kl., van Zundert naar Eten; G. H. Peeters, wmr. 1e kl., van Velden naar Well; G. Keijers, wmr., van Well naar Velden; G. Seuren, wmr. 1e kl., van Heijen naar Heythuysen; N. Nagtzaam, wmr. 1e kl., van Raamsdonksveer naar Raamsdonk; C. J. Reichgelt, wmr., van Echt naar Venray; J. Meijer, wmr. 1e kl., van Geertruidenberg naar Raamsdonksveer; W. Westerholt, wmr. van Raamsdonksveer naar Geertruidenberg.
Per 16-2-'61: L. W. M. v. d. Linden, wmr., v. Dongen naar Berkel-Enschot.
Per 1-3-'61: O. Cammans, wmr. 1e kl., van Hulsberg naar Roosteren; J. Pot-

Toegekende onderscheidingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 9-2-'61: Eremedaille in goud verb. aan de Orde van Oranje Nassau aan Adj. Th. F. Souer te 's-Gravenhage.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'61: A. M. Spanjer, wmr. 1e kl., van Amsterdam (Staf district) naar Amsterdam (Staf T.I.); H. B. J. v. Poppe, wmr., van Amsterdam (Staf T.I.) naar Amsterdam (parketgroep).

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

hof, owmr., van Schaesberg naar Tud-
deren.
Per 2-3-'61: G. H. Vincent, wmr. 1e kl.,
van Zevenbergschenhoek naar Wagen-
berg.

RESSORT ARNHEM

Per 10-2-'61: H. Lutgerhorst, wmr. 1e
kl., van Lattrop naar Ambts-Delden N.
Per 15-2-'61: J. B. ter Haar, wmr. 1e kl.,
van Zeddam naar Heijen,
Per 1-3-'61: G. R. v. d. Wal, adj., van
Tubbergen naar Almelo; M. Bouwman,
wmr., van Teuge naar Wilp; M. van
Trigt, rijksambtenaar E, van Zwolle
(verk.gr.) naar Middelburg (parketgr.)
(transportgeleider).

RESSORT GRONINGEN

Per 15-2-'61: H. Zweepe, owmr., van
Spijk naar Appingedam.
Per 27-2-'61: M. Haringa, wmr., van
Kollum naar Tietjerk; A. Kortenschijl,
wmr., van Tietjerk naar Kollum.
Per 1-3-'61: A. Arnoldussen, wmr. 1e
kl., van Leeuwarden (parketgr.) naar
Groningen (parketgr.); J. D. Miedema,
wmr., van Hardegarijp naar Ooster-
meer; A. Kuipers, owmr., van Buiner-
mond naar Gieten; J. v.d. Veen, owmr.,
van Havelte naar Grouw; L. Q. Ro-
baard, wmr. 1e kl., van Oostermeer
naar Ried.

Aanwijzing voor functie

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'61: Adj. G. R. v. d. Wal, tot
groepscommandant te Almelo (parket-
groep).

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'61: C. H. Musscher te Aker-
sloot.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: J. Grift te Utrecht; J. van
Soeren te Loenersloot.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-3-'61: J. v. Bloois te 's-Graven-
hage.

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'61: G. W. Hoefakker te Zeven-
huizen; G. J. de Koning te Nw. Namen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: N. J. Schults te Duiven-
dijke; Th. P. v. d. Aart te Noordwijker-
hout; J. F. Strang te 's-Gravenhage.

tot wachtmeester:

Per 3-1-'61: J. H. van Deijl te Leid-
schendam.
Per 6-1-'61: A. Ket te Kruijningen.
Per 10-1-'61: P. H. v. Hek te Bergschen-
hoek.
Per 11-1-'61: L. Voorderhake de Keizer
te Hillegom.
Per 13-1-'61: K. T. Rinzema te Leid-
schendam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'61: R. H. A. Simons te 's-Her-
togenbosch.
Per 1-3-'61: J. H. Tiemissen te Schijn-
del; J. C. ten Have te Eersel; G. Keijers
te Velden.

tot wachtmeester:

Per 5-1-'61: P. J. v. Melick te St. Mi-
chielsgestel.
Per 7-1-'61: D. J. v. d. Molen te Wau-
bach.
Per 8-1-'61: W. Domburg te Veldhoven;
Th. C. Luijks te Goirle; L. J. A. M. van
Winden te Waalre.
Per 9-1-'61: K. v. d. Woude te Heer.
Per 10-1-'61: B. A. Klein-Gebbink te
Best.
Per 11-1-'61: R. v. Doorn te St. Oeden-
rode.
Per 12-1-'61: G. Gerrits te Veldhoven.
Per 14-1-'61: C. J. Reichgelt te Echt;
W. V. Raa te Echt; J. C. Wadners te
Cuijk.
Per 15-1-'61: D. de Jong te Mierlo-Hout.
Per 16-1-'61: T. Krikken te Heer; K. de
Boer te Best.
Per 17-1-'61: J. Kats te Veghel.
Per 18-1-'61: K. E. Werkman te Dongen.

RESSORT ARNHEM

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: J. W. Verheul te Vorden;
M. Kempes te Nijkerk; B. te Spenke te
Doesburg; J. Hendriks te Dodewaard;
D. van Veldhuizen te Almen.
Per 4-1-'61: J. B. M. Mulder te Berkum.
Per 11-1-'61: A. B. M. Loohuis te Huis-
sen.

RESSORT GRONINGEN

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-2-'61: J. Wiering te Hoogeveen;
J. Huisman te Zeegse.

tot wachtmeester:

Per 4-1-'61: J. Smit te Bedum.
Per 18-1-'61: H. de Jong te Coevorden.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: D. Frik te Delfzijl.

tot-wachtmeester:

Per 2-1-'61: L. Th. Reijgersberg te Am-
sterdam.
Per 3-1-'61: H. J. Bossink te Maas-
bracht.
Per 5-1-'61: M. Dekker te Amsterdam.
Per 7-1-'61: Chr. H. A. Verblauw te
Amsterdam.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 13-2-'61: C. Tiller, schrijver A, Wor-
merveer.
Per 1-3-'61: A. Th. van Ruiten, wmr.
1e kl., Driebergen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'61: F. J. van Bergen, schrijver,
Nijmegen (bur. pers.).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 15-2-'61: H. van Loenen, rijksamb-
tenaar E, Amsterdam (Herstellingsgr.).

VERKEERSSCHOOL BILTHOVEN

Per 25-1-'61: C. van Barneveld, rijks-
ambtenaar E, Bilthoven.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-3-'61: M. Versteeg, wmr. 1e kl.,
Enkhuizen; O. v. d. Tol, wmr. 1e kl.,
Weesperkarspel; J. F. C. Roos, schrij-
ver A, Amsterdam; N. G. Looze, adm.
ambt. C 3 kl., Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'61: H. P. I. de Jonge, owmr.,
O. en W. Souburg; I. Leemans, wmr.,
Leiden; J. A. Drost, transportgeleider,
Middelburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'61: J. J. Schoots, owmr., Den
Bosch.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'61: H. Kamp, wmr. 1e kl., Zalk;
H. J. Koekkoek, adj., Almelo; H. Hil-
lebrand, adj., Ermelo; F. Wabeke,
wmr. 1e kl., Eibergen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'61: K. Huisman, wmr., Appel-
scha.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-3-'61: J. Koelewijn, wmr. 1e kl.,
Kampen.

Ambtsjubilea

Adjutant
J. Ranselaar
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-2-1961

Owmr.
A. Pronk
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 26-2-1961

Owmr.
D. Holman
Assen
ressort Groningen
25 jaar op 24-2-1961

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

2e JAARGANG No. 9 - MEI 1961

Voor Rijkspolitiepersoneel in Zaanstreek tijdens luilaknacht geen kans voor luieren

oud en ontaard vruchtbaarheidsfeest moeilijk in geleide banen te dwingen.

„Alzoo Schout en Schepenen vanden Banne van Westzanen door klagten van hare ingezeetenen in ervaringe zijn gekomen dat de kinderen en jongens tot Westzanen, oock vande Oost en Westzijde van Zaandam tegens malkanderen oorlogen en vegten, ja zoo verre dat het zelve geschiedt met messen en goeien van steenen, zoodat daar door groote ongemacken soude komen te ontstaan en om het zelve voor te komen, zoo hebben haar E: wel expreselijck en stricktelijck zijn doende mits dezen dat hem niemant in den gantschen banne van Westzanen hij zij oudt ofte jonck hem zal vervorderen tegen malkanderen te vegten met messen of vuijsten, oock niet met steenen of eenige andere materialen te goeien, op de boete van 42 sts. bij ijder contraventeur te verbeuren en zal den schout het opperkleet vermogen mede te nemen, voor welke boete de ouders voor hare kinderen, en de meesters voor hare knechts moeten instaan en betalen.”

door opperwachtmeester
P. VAN BEEKUM te Wormer

Aldus lezen we in het boek van de keuren over den Gantschen Banne van Westzanen anno 1680. De koddebeïers van Westzaan hadden het in die tijd dus ook al niet te breed en blijkbaar was reeds in vroeger eeuwen de nacht van vrijdag op zaterdag voor Pinksteren in de Zaanstreek een nacht vol rumoer en baldadigheid. Hoewel van overheidswege wordt getracht de baldadigheid van de jeugd (en ook van de ouderen) te beteugelen en toch de traditie te doen blijven, komen telkenjare weer excessen voor, die dit feest voor velen minder prettig maken.

Een klassieke opname van een van de zeer vele „luilakfukkies” in de Zaanstreek.

(foto: De Typhoon)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De luilakviering zoals die thans pleegt te worden gehouden is niet altijd zo geweest. Uit bovenstaand keur blijkt dat er vroeger in de Zaanstreek niet zelden gevochten werd, veelal tussen de bewoners van verschillende gemeenten. Er ging praktisch geen luilaknacht voorbij, of er was bloed gevloeid. Pas sinds 30 of 40 jaar komen deze „oorlogen” niet zo vaak meer voor.

„Fukkies”

Thans is het grootste feest voor de jeugd het eigenlijke verboden „fukkies” stoken die nacht wel te mogen doen. In de dertiger jaren, toen het fikkie stoken te pas en te onpas overal maar werd gedaan, heeft de overheid bijvoorbeeld van de gemeente Wormer, dit willen beperken en in goede banen leiden door aan de jeugd, die reeds wekenlang brandbaar materiaal aan het verzamelen was, plaatsen aan te wijzen, waar zonder gevaar voor belendingen behoorlijke vuren konden worden ontstoken. Over het algemeen wordt door de jeugd daarvan een dankbaar gebruik gemaakt. Helaas worden er op andere plaatsen waar het vuur wél gevaarlijk is ook altijd nog vuurtjes gestookt.

Slepen met buurmans goed

Voorts bestaat de vreugde van de jeugd hierin, dat men allerlei voorwerpen die niet muur- of spijkervast zijn, zoals tuin- en weidehekken, banken, karren en dergelijke, gaat versjouwven. De meisjes vinden het prachtig om met zeep of kaarsvet op winkelruiten te schrijven.

In de Luilaknacht van 1960 brandden er al ver voor middernacht luilak-fukken. Toen de brandweer op een plaats te Zaandam waar het vuur gevaar opleverde voor de omgeving wilde gaan blussen, smeedt de lieve jeugd spijkerplanken voor de wielen van de brandweerauto. Overigens was het in Zaandam op de Burcht voor liefhebbers van rock 'n roll-muziek niet onaantrekkelijk, want diverse orkesten gaven die nacht verscheidene nummertjes ten beste, hetgeen met oud gebruik niets van doen heeft, maar in elk geval de jeugd van baldadigheid weerhield. In Koog en Zandijk werden er „loilak-fukke” gestookt op de aangewezen

plaatsen. Slechts hier en daar, waar het vuur te hoog oplaaide bluste men de vuurtjes gedeeltelijk. In de ochtend-uren waren voor de jeugd een puzzel-rit en een wedstrijd mastklimmen georganiseerd. Over het algemeen verliep de luilak-viering in Koog en Zandijk vrij rustig.

Ook in Westzaan ging het prettig. Er waren daar ook de traditionele vuurtjes, terwijl voorts de vrijwillige brandweer haar oefening hield, hetgeen voor de jeugd ongetwijfeld een spectaculair genoeg opleverde. Verder waren er diverse wedstrijden en het feest werd besloten met een traktatie op de traditionele warme bollen.

In Wormerveer kwam het deze nacht helaas ook tot een ernstige baldadigheid. Enkele jongelui staken het wachtlokaal van de Wormerveerse speeltuinvereniging in brand. Verder schepte men er een genoeg in met krijt op winkelramen te schrijven, markiezen en zonneschermen neer te laten, en verkeersborden uit de grond te rukken. Van overheidswege werd er van twee tot vier uur een filmvoorstelling gegeven in de openlucht en daarna werden diverse wedstrijden gehouden.

De luilakviering in Krommenie was wel een van de rustigste van de laatste jaren. De luilaknacht verliep ordelijk terwijl de jeugd kennelijk toch plezier had. De nacht werd weer be-

rustig. Weliswaar werden behalve de tien grote brandstapels ook nog enkele andere fikjes op de straat gestookt en werd er met tuinhekjes gesjouwd, doch overigens verliep de nacht rustiger dan vorige jaren. Ook hier werd de nacht besloten met de traditionele „korrie”- en andere wedstrijden en tot slot werd er onder het wakend oog van de rijkspolitie aan de jeugd 350 warme bollen besmeerd met zoete stroop aan de hongere jeugd uitgedeeld. Over het algemeen een nacht waarin de politie van de Zaanstreek de handen vol had.

En waar komt dit nachtelijk rumoer allemaal vandaan?

Oorsprong

Van de oorspronkelijke luilakviering is niet veel overgebleven. Het feest vindt vermoedelijk zijn ontstaan in een vóór-Christelijke Germaanse vruchtbaarheidsrite, een feest dat als zodanig behoort onder de oude meifeesten. Groene takken en vooral brandnetels speelden daarbij een grote rol.

Brandnetels

Aan de brandnetel werd een grote invloed op het geslachtsleven toegekend. Door hier en daar bossen brandnetels op te hangen bevorderde men de vruchtbaarheid. Dit gebeurde

„Wij dejen het ook zo,”
zeggen vele ouders

sloten met „korrie”-wedstrijden en ook hier met een warme bollen-traktatie.

Gooi- en smijf feest

In Assendelft was het echter anders. Aan het Zuideinde vierde het vandalisme hoogtij. Acht bruggen waren in de sloot gegooid. Balken, banken van een groenteboer en een eg lagen over de Dorpsstraat verspreid. Tijdens de uitreiking van chocolademelk en warme bollen, bleek dat verschillende jongens de bekera chocolademelk en bollen liever gebruikten als projectielen, dan als versnapering.

In Wormer verliep de nacht ook vrij

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

in de Zaanstreek nog tot ongeveer een halve eeuw geleden. Bij diverse soortgelijke feesten in andere delen van West-Europa wordt de jongen of het meisje dat te laat is opgestaan met brandnetels geslagen.

Korrie-raaien

Het zogenaamde „korrie-raaien”, dat uit het Zaanse dialect dient vertaald te worden als lorrie-rijden, vindt vermoedelijk zijn oorsprong in het rondrijden van een tempelwagen ter ere van Nertus, de godin van de vruchtbaarheid op aarde. Uiteraard was deze tempelwagen met veel groen versierd. De tegenwoordige

Luilak

„korrie” ziet er daarbij vergeleken wel wat nuchter uit. Het is een laag bakje waaronder twee vaste assen en vier houten wielen. De kar wordt door vijf of zes jongens zo snel mogelijk voortgetrokken, terwijl een jongen op de kar zit.

Voorheen werden die wedstrijden twee aan twee gehouden, om te kijken wie het snelste was, maar omdat daarbij nogal eens ongelukken gebeurden, is men overgegaan tot het stuk voor stuk rijden met tijdopnemers.

Warme bol

Ook de warme bol die getrakteerd wordt, vindt vermoedelijk zijn oorsprong in een oude Germaanse mythe. Dit moet worden gezien als een overblijfsel van het zogenaamde broodoffer, dat oorspronkelijk werd gebracht aan de zonnegod om de vruchtbaarheid af te smeken en zodoende een goede oogst te verkrijgen. Bij de kerstening dezer gebruiken worden in de regel deze offers geschonken aan de armen. Hieruit blijkt dat de warme bol wel een van de symptomen is, die het luilakfeest als oorspronkelijk vruchtbaarheidsfeest doen zien. Het stoken van vuren heeft niets met de oorspronkelijke vruchtbaarheidsfeesten te maken. Dit heeft men pas in de laatste eeuw gezien en moet worden beschouwd als één van de baldadigheden en straat-schenderijen, die de jeugd pleegt in deze nacht.

„Wij dejen het ook zo”

Om dit te beperken verzoeken telken jare weer de heren burgemeesters van de verschillende Zaan-gemeenten aan de ouders, hun kinderen niet te vroeg op straat te laten. Vaak heeft dit verzoek het nodige succes, doch het schijnt dat ook vaak de ouders hun kinderen aanzetten tegen deze verzoeken om orde in te gaan, ja zelfs hun kroost tot verregaande baldadigheden aanzetten, of hen er bij behulpzaam zijn, onder het motto: „We dejen het vroeger ook zo.” Moge de traditie als zodanig bewaard blijven, mogen de uitwassen echter minder worden, dat is de wens van vele politiemensen in de Zaanstreek.

In Ierland stierf een notaris

In Ierland is kort geleden in de scheerstoel bij een kapper in Cork de 83-jarige oud-notaris Justin M. H. O. Quadvlieg uit Maastricht overleden, die een aantal geheimen omtrent een zaak, die ruim 10 jaar geleden in het wereldnieuws was, heeft meegenomen in het graf. Wijlen notaris Quadvlieg, wiens naam nu voor de laatste maal in het nieuws was, verdween destijds plotseling uit Maastricht met zijn (twee jaar geleden gestorven) echtgenote, zijn huishoudster en haar dochter, om zich met enkele families uit Amsterdam en Heerlen in een grandioos — zij het kostbaar — avontuur te storten. Hoewel het na zijn vertrek met de noorderzon gonsde van geruchten omtrent fraudes en malversaties, bleek daarvoor geen enkele grond te bestaan. De vermogende notaris stond inderdaad terecht te goeder naam en faam bekend, maar was vertrokken als gevolg van verhalen van een fantasierijke Haagse jongeman Robert L. Op zeer geraffineerde wijze deed Robert geloven dat de Russen dichterbij en verschrikkelijker waren dan men vermoedde. Robert was dan ook de organisator van een „vluchtreis” met het luxe jacht „President Robert”, gefinancierd door vooral de notaris en enige anderen. Het jacht keerde terug, Robert L. verscheen voor de rechters wegens oplichting. De zaak werd uitputtend behandeld, maar toch bleven vele vragen open. De notaris week uit naar Ierland en bewaarde het stilzwijgen.

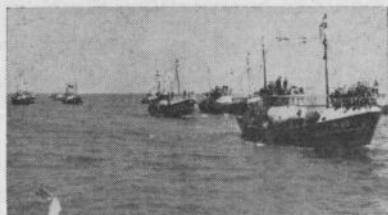
Deze zaak is nu andermaal actueel en kan nog steeds gelden als een van de meest geruchtmakende oplichtingsaffaires; als een voorbeeld van enerzijds grenzeloze fantasie van oplichters en anderzijds ongelofelijke goedgegelovigheid van de slachtoffers

Daarom prijzen wij ons gelukkig met het feit, dat het hoofd van het Bureau Herkenningsdienst van het Ministerie van Justitie, Directie Politie, C. Buissant des Amorie, in bijgaand artikel nogeens zijn licht laat schijnen over deze mysterieuze en boeiende zaak rond de Maastrichtse notaris, die sedert zijn vertrek niet terugkeerde en nu in Ierland overleed.

De Maastrichtse notaris had nauwelijks een vrijer land met meer steer kunnen vinden om zich te vestigen, getuige deze fraaie foto van de Gweebarra-baai.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Op de valreep had burgemeester J. Schipper van Urk nog een verbod geproduceerd om bromfietsen te weren uit de drukte van vlaggetjesdag 1961. Hij zag als een rechtgeaard bewoner van Urk het zwerk drijven evenals trouwens de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie te land en te water, die in een totale sterkte van omstreeks vijftig man, met motoren en met vijf vaartuigen kwamen bij te dragen tot het slagen van deze unieke vlaggetjesdag. Waarvoor Urk z'n mooiste gestreepte baadjes van bom-bazijn, de mooiste „kreppepies" of de zondagse „tabeh-rukkies", de nauwsluitende jasjes met een dubbele rij knopen had aangetrokken. Het oude eiland, dat geen eiland meer is, doch qua sfeer en levensstijl toch een eiland bleef, als u begrijpt wat wij bedoelen, was trouwens helemaal „schoon aangedaan", tot en met de bijkans tweehonderd schepen, die fraai gepavoiseerd in de haven lagen in afwachting van het unieke en grootste Urker gebeuren van het jaar, waarin honderd schepen van de Noordzeevloot en tachtig van de IJsselmeervloot gebroederlijk zouden uitvaren tot een zicht ver van het eiland, waarvan het silhouet even karakteristiek bleef als eeuwen geleden. Van de Urker berg met de witte vuurtoren keken de Urkers die niet meevoeren de vloot na en in gedachten wenste Urk de vissers een goede vaart en een goede vangst in het nieuwe seizoen.

★ ★ ★

De overste Overbeek hielp Urk's hoge gasten veilig op de kade.

R.P. te land en te water vlaggetjesdag

Minister en Staatssecretarissen op de R.P. 1

Inplaats van het witte en bonte goed aan de gedraaide en opgestokte waslijnen op maandagmorgen, wapperden vlaggen in de Urker haven van de schepen met sierlijke hoge kop en driftige brede flanken, terwijl op de grens van het oude eiland en het nieuwe land de leden van de landdienst onopvallend en ver van het feestgewoel de honderden auto's van belangstellenden, die door de polder kwamen aansnellen over wegen die eens het domein van de Urkers waren een parkeerplaats wezen. En, terwijl de bemanning van de R.P. 45 in de haven aan de gebakken vis zat, in afwachting van de dingen, die komen gingen, „stoomde" de R.P. 1 van Harderwijk op naar Lelystad om in de nabijheid van Neêrlands nieuwste grondgebied een aantal autoriteiten in volle zee over te nemen. En op het moment dat op de R.P. 45 de gra-

ten van de maaltijd overboord werden gezet, koerste de R.P. 1 terug naar Urk langs de legendarische steen Ommele Bommele, die eens de

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

houden vaart

er op unieke

branding moet hebben gebroken.

Op de kade in de Urker haven hielp de overste H. E. Overbeek de hoge gasten aan wal en werden de autoriteiten verwelkomd, die na een ontvangst in de visafslag de optocht van de visserijdag, met geüniformeerde korpseer gadesloegen. Het waren de minister van Sociale Zaken mr. dr. Ch. J. M. A. van Rooy, de secretaris-generaal van binnenlandse zaken dr. A. H. Günther, de secretaris-generaal van landbouw en visserij, dr. J. H. Patijn, de commissaris der Koningin in Overijssel ir. J. B. G. M. ridder de van der Schuieren en zijn ambtgenoot van Gelderland mr. H. W. Bloemers, de president en de officier van justitie van de arrondissementsrechtbank te Zwolle mr. W. Schenk en mr. P. J. Stigter, dr. D. Diesch, chef van het kabinet van de commissaris der Koningin in Overijssel en burgemeester J. Schipper van Urk, die later met de overste Overbeek en de majoor A. W. de Vrieze aan boord van de R.P. 1 de vlootshow afnamen, toen alle Urker schepen met duizenden belangstellenden aan boord waren uitgevaren.

Was er eigenlijk reden voor zo grootse vertoning en zoveel vreugde, zal menig een zich afvragen, die zich nog vaag herinnert hoe eens de ondergang van Urk werd voorspelt. De pessimisten hebben in Urk ongelijk gekregen en buiten de ondernemingsgeest van het onverzettelijke volk van Urk gerekend. De Urker vloot van vandaag geeft bijna 1000 mensen

★ ★ ★

„Hé joh, waar moet jij naar toe?“ . . .

★ ★ ★

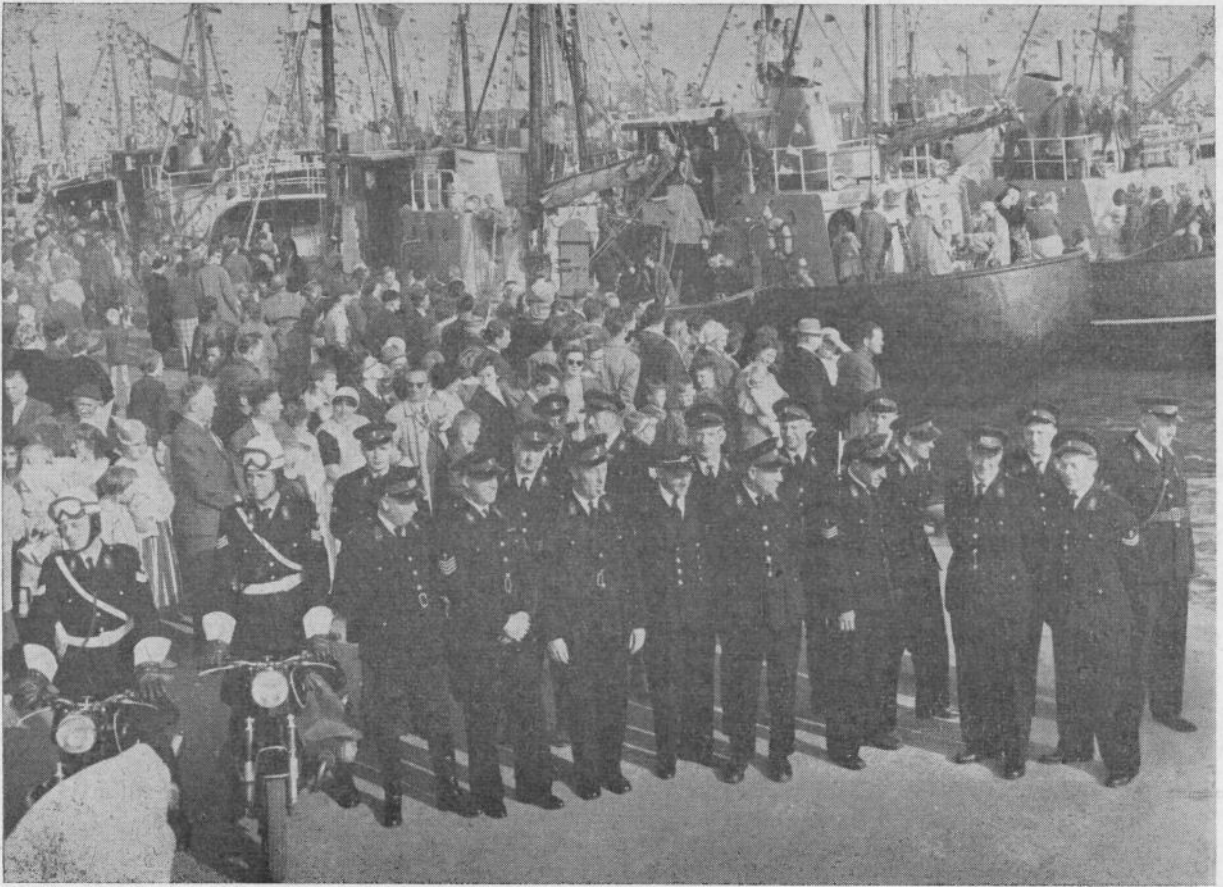
Motorescorte in de Urker haven voor minister Van Rooy en andere autoriteiten.

★ ★ ★

Hoog bezoek bij feestelijke optocht die aan de vlootshow voorafging.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Een groep van de Korpsleden, die de Urker vlaggetjesdag „smetteloos“ deden verlopen.

★ ★ ★ ★ ★

Van de voorplecht van de R.P. 1 zwaaiden autoriteiten de vissers toe met een gebaar waarin vele goede wensen voor het komende visseizoen besloten lagen.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

werk, een aantal dat aanzienlijk groter zou kunnen zijn. Het is nog altijd een doorn in het oog van burgemeester Schipper dat bij de inpoldering van de Noordoostpolder verzuimd is voor Urk haven- en industrieterreinen te scheppen. Nu moet Urk de casco's van nieuwe kotters elders laten bouwen (dertig stuks ten bedrage van 3 miljoen gulden sinds 1957) omdat op of bij het oude eiland de accommodatie ontbreekt. Nog altijd pendelen nu 400 Urkers dagelijks op en neer naar hun werk elders, terwijl zij op eigen eiland werk zouden kunnen vinden, op het eiland, waar de besommingen van de Noordzee- en IJsselmeervloot zich bewegen op 14 tot 16 miljoen gulden per jaar. Om de nog bestaande mogelijkheden verder te benutten zal Urk de steun van de Rijksoverheid nodig hebben.

De problemen hebben geen schaduw geworpen op de feestelijke sfeer van Urk's vlaggetjesdag. Ze hebben er allemaal met plezier aan deelgenomen tot en met Gerrit van Sijtje bij wie men voor een souvenir altijd „beet heeft“, Ab van Urk en Jelle Wentjes, de Chr. Muziekvereniging Valerius, met drumband, het Chr.

Mannenkoor Crescendo, de muziekverenigingen van elders en tot en met alle leden van het Korps van het eiland of van elders. Wellicht nooit tevoren trok de Urker vlaggetjesdag zoveel belangstelling, nooit tevoren waren er zoveel leden van het Korps Rijkspolitie nodig om alles in goede banen te leiden (met de R.P. 1 en R.P. 40 van Kampen, R.P. 3 van Enkhuizen, R.P. 43 van Sneek en R.P. 45 van Lemmer). En wellicht nooit tevoren was de vlaggetjesdag op Urk een zo uniek schouwspel als dit jaar toen duizenden de vissers een goede vaart wensten.

De R.P. 45 was slechts een van de vijf R.P.-vaartuigen die naast de fraaie kotters in de haven lagen.

De vlaggetjesdag op Urk luidde de maanden in waarin de Urker ukken hun vaders niet dikwijls zien.

Mei

Mei is niet alleen bloemaand, maar ook maand van gedenken en herdenken, een maand waarin oude wonden schrijnen en waarin ook vreugde oplaait. Mei is ook in dit verband de maand van bezinning en bezieling. Er wordt wel beweerd dat de jeugd niet begrijpt wat er in ons omging of omgaat als het handelt om bevrijdingsfeest en oorlogsherinnering. Maar, dat wij ons dikwijls vergissen moge blijken uit het bijgaande rijm, dat een 14-jarige wachtmeesterszoon, Jaap Dijk uit Groningen schreef na het lezen van het boek „Opmars naar de galg”. Het is daarom niet zonder zin, dat wij in dit mei-nummer van het Korpsblad dat gedicht — hoe eenvoudig ook — publiceren.

Illusie

Helaas zijn op deez' wereld mensen
vol van trots en overmoed,
die iets voor zichzelf wensen
ten koste van onschuldig bloed!

Maar waar vele mensen stierven
onder s' vijands zware laars,
blijft de natuur gedijen,
geen mens kan dat de baas.

De wilde bloemen bloeien
waar eens een loopgraaf was.
De bloemen van de vrijheid!
In 't frisse, groene gras

Oh, mocht het vrede worden,
geen droef'nis meer maar vreugd;
Dat ieder levend wezen
zich in 't leven weer verheugt.

Dat d' armen en de rijken,
sâam leven, hand in hand,
Te midden van de bloemen
In 't vrije Nederland!

Jaap Dijk

Zodra het voorjaar de tulpen verleidt het landschap van de bollenstreek te stofferen met een tapijt van niet te evenaren dessins, begint het Nomadenbloed in de mensheid sneller te vloeien. De woorden van de grote kleine Louis Davids indachtig, zeggen tienduizenden: „Naar de bollen!” En daar begint het dan mee, met de tienduizenden, die zich per fiets, auto, motor of bus naar de bollenstreek spoeden om in de daverende drukte van kleur en fleur te genieten (over rust en geur spreken we niet). Vooral op zon- en feestdagen stelt deze stroom bollenvaarders grote eisen aan het politie-apparaat, en met name aan het Korps Rijkspolitie, dat danook al het mogelijke doet om er toe bij te dragen dat iedereen weer ongeschonden thuis komt. Dit is danook de tijd van de detacheringen. Het is ook niet voor niets, dat de commandant van het District Leiden, drs. L. J. van der Meulen assistentie vraagt en krijgt van tientallen leden van het Korps uit alle districten in Nederland, die eigenlijk niemand kunnen missen, maar toch elk jaar weer enkele manschappen afstaan. Met alle middelen wordt er naar gestreefd ongelukken, opstoppingen, onnodig oponthoud en wat dies meer zij, tegen te gaan. Bij de grote toeloop naar de bollenstreek en bij andere gebeurtenissen, die grote aantallen bezoekers trekken, speelt ook de Dienst Luchtvaart een rol. Daarover vertelt de opperwachtmeester-vlieger J. H. Verdellen in bijgaand artikel.

Verkeersassistentie vanuit de lucht

PH-POL CIRKELT WEER BOVEN BOLLENSTREEK

door opperwachtmeester J. H. VERDELLEN

Al verscheidene jaren wordt ook bij de regeling van de verkeersstroom op de grote weg de Dienst Luchtvaart van het Korps Rijkspolitie ingeschakeld. De dienst beschikt immers over een toestel dat met eigen personeel wordt gevlogen en voortreffelijke diensten bewijst. Ook in de bollentijd wordt dit vliegtuig ingezet om assistentie te verlenen aan de verkeersleiding op de grond. Het vliegtuig is daartoe uitgerust met een mobilfoon-installatie en heeft vanuit zijn verheven positie een prima verbinding met de radioposten op de grond. Het is begrijpelijk, dat de gehele organisatie moest wennen aan deze vreemde eend in de bijt. Het is in de beginperiode wel voorgekomen dat men vergat om inlichtingen te vragen aan de bemanning van het vliegtuig, maar doodleuk een ordonnans per motor ergens naar toestuurde om

eens poolshoogte te gaan nemen terwijl de waarnemer in het vliegtuig à la minute de verlangde gegevens kon verstrekken. Wanneer de waarnemer van het vliegtuig dit te weten kwam, doordat hij de opdracht over de mobilfoon hoorde, gaf hij wel eens ongevraagd de gewenste inlichtingen, tengevolge waarvan de opdracht voor de ordonnans kon worden ingetrokken.

Het is dan ook een samenspel waaraan vooral het personeel op de grond sterk moet wennen. De waarnemer in het vliegtuig daarentegen ziet wel eens situaties waarover hij verbaasd denkt: „Waarom doen ze dat niet anders, zus of zo zou toch beter zijn”, maar soms is ook hij niet van alle feiten op de hoogte waarom het niet „zus of zo” kan. Het is duidelijk dat de centrale leiding uit alle gegevens die binnenkomen alleen datgene gebruikt wat op het moment opportuun is.

De luchtfoto's tonen aan hoe de vliegende R.P.'ers de verkeersdrukte waarnemen op één van de vele wegen tussen Sassenheim en Heemstede-Aerdenhout. Op de dag van het bloemencorso gebeurt het wel dat alle hoofd- en secundaire wegen zó vol zijn dat er voor de Rijkspolitie op de grond, ook met de motor, geen doorkomen aan is. Het kan dan soms, zonder assistentie van het vliegtuig, lang duren voor dat de belanghebbenden op de hoogte zijn van een aanrijding, waardoor de gehele verkeersstroom is komen stil te staan. De bemanning van het Rijkspolitie-vliegtuig overziet het hele bollengebied en kan zelfs op grote afstand waarnemen wanneer er sprake is van een aanrijding. Dit komt omdat er in een stroom van auto's, die in beweging is, een bepaald ritme zit. Wanneer dit ritme is verstoord wordt terstond het oog van de waarnemer hierdoor getroffen. Meerdere malen is het voorgekomen, dat aan de centrale post was doorgegeven dat op een bepaald

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Extremistengroep in de Betuwe opgerold door reservisten

door reserve-adjudant J. G. JANSEN te Nijmegen

punt een aanrijding was gebeurd, maar dat men er geen assistentie naar toe kon sturen omdat er geen door-komen aan was. Het is dan de kunst om de aandacht te trekken van de dichtstbijzijnde politie-ambtenaren. Dit doen wij dan door op geringe hoogte boven de verkeersopstopping te blijven cirkelen totdat er assistentie is gearriveerd en de opstopping kan worden verholpen.

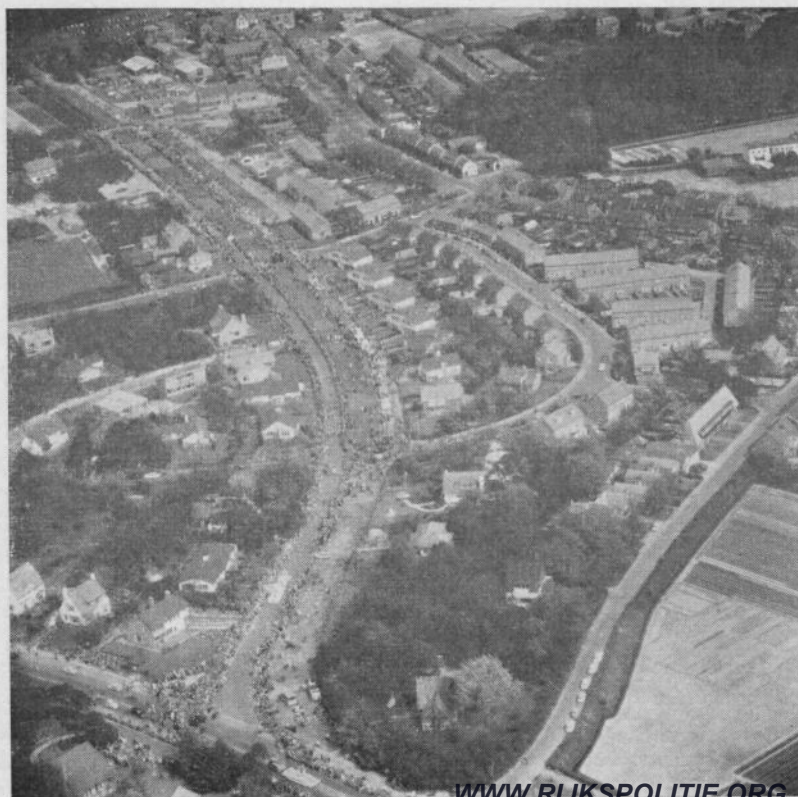
Van veel belang is veelal iets te weten over de te verwachten toevoer van verkeer. Om hierover op betrekkelijk korte tijd te worden ingelicht kan alleen gebruik worden gemaakt van het vliegtuig. Het is natuurlijk niet zo, dat de verkeersregeling op de grond niet meer zou functioneren zonder assistentie van het vliegtuig, maar het is één van de vele middelen om er voor te zorgen dat de toe- en afvoer van het verkeer zo snel en doelmatig mogelijk verloopt.

Wanneer U op een van de bollenzondagen in de bollenstreek vertoeft, hetzij dat U er dienst doet, hetzij dat U met vrouw en kinderen een dagje uit bent om de bloemenpracht te bewonderen, kijk dan eens naar boven naar die zilveren vogel, waarop met zwarte kapitale letters PH-POL staat.

Wie zou denken, dat een goed opgezette coupe van extreme elementen, in Latijns-Amerikaanse stijl, in ons land niet mogelijk is, vergist zich. Dit zal U blijken uit het volgende, min of meer schokkende nieuws. Op een dag in oktober 1960 kreeg de groepscommandant der rijkspolitie te Elst (OB) een tip, dat opruiende pamfletten, verspreid in Nijmegen en Arnhem, vermoedelijk uit Elst afkomstig waren. Een nieuwe, nog slechts oppervlakkige bekende revolutionaire groep was waarschijnlijk aan het werk geweest. Bij de tip werd verteld, dat de pamfletten uit een onbekend vliegtuig zouden zijn afgeworpen en door niet nader geïdentificeerde personen zouden zijn vervoerd. Bovendien zou er rekening mee moeten worden gehouden, dat een en ander zich zou

herhalen. Na ontvangst van de tips werden door de groepscommandant uiteraard de nodige meldingen gericht. De telefoon en telex gingen onder hoogspanning werken. Bepaalde punten te Elst en omgeving werden als observatieposten ingericht. Mobilofoons werden ingeschakeld, om eventueel een snelle berichtgeving te verzekeren. De Minister van Binnenlandse Zaken, de Commissaris van de Koningin in Gelderland en de Burgemeesters van Arnhem, Nijmegen, Elst en Heteren, kregen te maken met de „Wet Buitengewone bevoegdheden Burgerlijk Gezag”. Verschillende personen kregen aanzegging met spoed het grondgebied van hun gemeente van inwoning te verlaten, terwijl hen werd verboden daar terug te keren. De districtscommandant nam zijn coördinerende maatregelen.

Het is duidelijk, dat er grote spanningen ontstonden bij de politie van Arnhem en Nijmegen, maar zeer in het bijzonder bij de rijkspolitie groep Elst. Er was een uiterste waakzaamheid en er werden besprekingen gevoerd, om de reserve-rijkspolitie in de gemeenten Elst en Heteren op te roepen. Toen de spanning een hoogtepunt had bereikt riep de groepscommandant te Elst alle reservisten van zijn groep bij elkaar, voor een gezamenlijke bespreking. Hij bracht de reservisten onder de aandacht, wat van hen onder dergelijke omstandigheden wordt verlangd en waarop de Overheid rekt. Alle reservisten gaven tijdig aan de oproep gehoor. Toen pas bleek, dat de groepscommandant met vooruitziende blik had gehandeld. Nog terwijl hij zijn besprekingen met de reservisten voerde, kwam er een telefonisch bericht binnen, dat een onbekend vliegtuig in zuidelijke richting koerste en dat het niet onwaarschijnlijk was, dat dit

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

(vervolg op pag. 26)

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-3-'61: J. J. Pauw, adj., van Amsterdam naar Utrecht; W. Sas, wmr. 1e kl., van Amsterdam (verk.groep) naar Raamsdonksveer; Ch. Eggens, wmr. 1e kl., van Doorn naar 2e Exloërmond.
Per 1-4-'61: F. A. Th. Bossink, wmr., van Amsterdam (verk.gr.) naar Wormerveer (verk.post); A. Steenge, wmr. 1e kl., van Breezand naar Ezinge; Th. J. P. Borst, owmr., van Bergen-Binnen naar Heiloo.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-3-'61: P. Muller, wmr. 1e kl., van Sommeldijk naar Oude Niedorp; J. v. d. Ouden, owmr., van Strijen naar Heusden; P. A. Peijzel, wmr. 1e kl., van Leiden (verk.gr.) naar Bilthoven (verk.school).
Per 1-4-'61: T. v. Houwelingen, wmr. 1e kl., van Barendrecht naar Dordrecht (parketgr.); N. v. d. Spek, owmr., van Krimpen a. d. IJssel naar Rotterdam (parketgr.); N. V. Eekman, owmr., van Middelburg (verk.gr.) naar Hulst; G. S. Slagter, wmr. 1e kl., van Leid-schendam naar Son en Breugel.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-3-'61: B. P. v. Eggermond, wmr. 1e kl., van St. Willebrord naar Zevenbergen; W. Mes, wmr. 1e kl., van Rijswijk naar Strijen.
Per 16-3-'61: J. L. Schipper, wmr., van Zevenbergen naar St. Willebrord.
Per 30-3-'61: J. Mouchart, wmr., van Obbicht naar Schinnen.
Per 1-4-'61: P. J. Bleeker, wmr. 1e kl., van Jachtdetach. Zundert naar Dienst Luchtvaart Schiphol; P. C. A. Versijp, wmr., van Echt naar Posterholt; F. P. v. d. Vaart, owmr., van Breda naar 's-Gravenhage; A. Roza, wmr., van Kaatsheuvel naar Veen; D. A. van Strien, wmr. 1e kl., van Oudenbosch naar Rhoon.

RESSORT ARNHEM

Per 4-3-'61: P. Baas, wmr., van Gameren naar Groesbeek.
Per 15-3-'61: J. G. H. Heijmans, wmr. 1e kl., van Lichtenvoorde naar Zeddam; J. D. Helmink, wmr. 1e kl., van Beltrum naar Lichtenvoorde; E. J. G. Nijhuis, wmr. 1e kl., van Twello naar Apeldoorn (distr.rech.).
Per 22-3-'61: F. G. J. Spit, wmr., van Rijssen naar Borne; J. Jansen, wmr., van De Krim naar Rijssen.
Per 24-3-'61: H. Boer, owmr., van Vasse naar De Lutte.
Per 29-3-'61: W. van Dongen, wmr., 1e kl., van Veessen naar Balkbrug.
Per 1-4-'61: F. A. Steendam, owmr. van Spoolde naar Zwolle (distr.recherche); S. Hopman, wmr. 1e kl., van 's-Heerenberg naar Ermelo; G. Kruis, owmr., van Zutphen (park.gr.) naar Dordrecht (park.gr.); H. W. te Kamp, wmr. 1e kl., van Bredevoort naar Gameren; W. H. M. Leeuwis, owmr., van Den Ham naar Brakel.
Per 5-4-'61: J. Bouma, wmr. 1e kl., van Zwolle (verk.groep) naar Maastricht (verk.groep).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-4-'61: H. Schreuder, wmr. 1e kl., van Franeker naar Leeuwarden (park.groep).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-4-'61: H. van Ringen, wmr. 1e kl., van Amsterdam (Herstellingsgr.) naar Leeuwarden.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-4-'61: Adj. Th. J. P. Borst, tot groepscommandant te Heiloo.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'61: Adj. G. Kruis, tot groepscommandant parketgroep Dordrecht; Adj. N. V. Eekman, tot groepscommandant te Hulst; Adj. F. P. v. d. Vaart tot bureauchef district te 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'61: Adj. W. H. M. Leeuwis, tot groepscommandant te Brakel.

Bevorderingen

INTENDANCE DER RIJKSPOLITIE

tot adjudant:

Per 1-3-'61: K. Dijkstra te Apeldoorn.

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-4-'61: Th. J. P. Borst te Heiloo.

tot opperwachtmeester:

Per 15-3-'61: B. Welle te Noord-Scharwoude.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-4-'61: F. Wierda te Bovenkarspel; Q. A. v. Rijn te Volendam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-4-'61: G. Kruis te Dordrecht; N. V. Eekman te Hulst; F. P. v. d. Vaart te 's-Gravenhage.

tot opperwachtmeester:

Per 15-3-'61: W. Mes te Strijen.
Per 1-4-'61: D. A. van Strien te Rhoon.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-4-'61: J. H. de Feiter te Voorschoten.

tot adm. ambt. A 2 i.v.d.:

Per 1-4-'61: E. Hoffmeister te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-4-'61: H. J. Veltmeijer te Tilburg.

tot wachtmeester:

Per 14-1-'61: A. v. Rosendaal te Raamsdonksveer.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-4-'61: W. H. M. Leeuwis te Brakel.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'61: H. de Jonge te Giethoorn.
Per 15-3-'61: H. Boer te Vasse.
Per 1-4-'61: H. W. te Kamp te Gameren.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-4-'61: J. Pottjewijd te Elbergen; G. Borst te Olst; A. H. Vredegoor te Zeddam.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 15-3-'61: Chr. Eggens te 2e Exloërmond.
Per 1-4-'61: K. Munting te Odoorn.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-4-'61: J. Oppedijk te Buitenpost;

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

K. de Vries te Oude Bildtzijl; F. Fokkema te Grouw; J. Koster te Sloten.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-4-'61: A. M. de Vries en J. E. de Jong te Amsterdam; K. Peereboom te Zaandam.

VERKEERSSCHOOL BILTHOVEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'61: M. P. Eits en A. Bloemen te Bilthoven.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 20-3-'61: H. F. Listing, schrijver A op a.c., Wormerveer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 6-3-'61: A. Baas, schrijver op a.c., Middelburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'61: P. Th. Schetters, wachtmeester, Zundert.

RESSORT ARNHEM

Per 15-3-'61: J. Wiersma, rijksambtenaar E, Doetinchem (verk.groep).
Per 1-4-'61: P. Westra, wachtmeester, 's-Heerenberg.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-3-'61: J. Swart, wachtmeester 1e kl., Bolsward.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 6-3-'61: J. H. Nieuwenhuis, bode c, Amsterdam.

Per 1-4-'61: W. Stoker, wmr., Medemblik.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'61: L. Stolk, adjudant, 's-Gravenhage; A. L. Nagelkerke, adjudant, Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

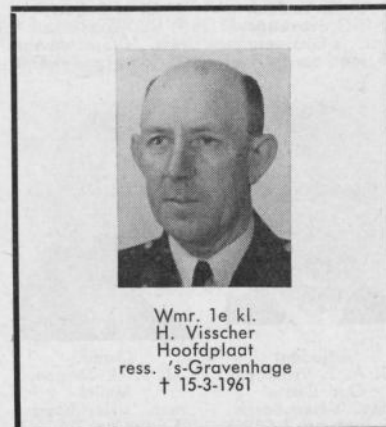
Per 15-3-'61: B. Scheffer, wmr. 1e kl., Susteren.

Per 1-4-'61: L. v. Keulen, wmr. 1e kl., Breda (park.gr.); A. Prins, wmr. 1e kl., Handel; W. C. Koolen, wmr., Posterholt.

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'61: J. Schouwburg, wmr., Groesbeek.

Overleden personeel

Ambtsjubilea

Adjutant
A. Jonkman
Koog aan de Zaan
ressort Amsterdam
25 jaar op 15-3-1961

Owvr.
D. Prasing
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 16-3-1961

Owvr. C. W. Doc-ters v. Leeuwen
Blaricum
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-4-1961

Adjutant
F. v. Dijn
Grootebroek
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-4-1961

Adjutant
J. v. d. Molen
Purmerend
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-4-1961

Owvr.
J. E. Smits
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-4-1961

Wvr. 1e kl.
M. Visser
Aikmaar
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-4-1961

Owvr.
K. Pals
Amsterdam
ressort Amsterdam
40 jaar op 4-4-1961

Wvr. 1e kl.
W. v. Dijk
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-4-1961

Wvr. 1e kl.
C. Raat
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-4-1961

Owvr.
C. Versluis
Leiderdorp
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 28-3-1961

Owvr.
A. Schilders
Dirksland
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 28-3-1961

Owvr.
C. Vis
Spijkenisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-4-1961

Wvr. 1e kl.
F. Th. Pels
Papendrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-4-1961

Owvr.
G. C. v. Beek
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-4-1961

Owvr.
G. v. Suijdam
Axel
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-4-1961

Adjutant
F. C. Visser
Zundert
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 16-3-1961

Adjutant
C. A. Bruijs
Baarle-Nassau
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-4-1961

Adjutant
H. P. v. d. Bosch
Veghel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-4-1961

Owvr.
K. E. Schiltmans
Voerendaal
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-4-1961

Adjutant
B. A. J. Vroklage
Oud Gastel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-4-1961

Owvr.
J. J. H. Jongen
Meijel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-4-1961

Owvr.
J. Lüchtenborg
Lochem
ressort Arnhem
25 jaar op 31-3-1961

Owvr.
T. Drenth
Nijkerkerveen
ressort Arnhem
25 jaar op 1-4-1961

Adjutant
N. Rodenhuis
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 7-4-1961

Owvr.
J. E. Kuntzel
Dordrecht
R.P. te Water
25 jaar op 1-4-1961

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

2e JAARGANG No. 10 - JUNI 1961

Rijkspolitiekapel met nieuw programma op tournee

De Rijkspolitiekapel is in de afgelopen weken te Hoogeveen en IJmuiden weer naar buiten getreden met een nieuw programma, dat het resultaat is van maandenlange intensieve studie en vele langdurige en vermoeiende repetities. Ook in dit seizoen zal de kapel ongetwijfeld in vele plaatsen bewondering en respect afdwingen en tegelijkertijd het prestige en de goodwill van het Korps Rijkspolitie als geheel vergroten alsmede de betrekking politiepubliek verbeteren.

Het zijn nog altijd de samenwerking en het enthousiasme van de werkende leden, die eenmaal per week uit alle delen van het land naar de repetities in Den Haag reizen, alsmede de medewerking van autoriteiten in en buiten het Korps, waarop de kapel steunt. De middelen van bestaan breiden langzaam uit. Van rijkswege wordt nog geen subsidie verstrekt maar wel geniet de kapel enige faciliteiten. Naast de contributies van de werkende leden, donaties van beroeps- en reserveleden van het Korps en vergoedingen voor gegeven muziekuitvoeringen, groeit het aantal gemeentebesturen dat als symbolisch gebaar van sympathie een kleine jaarlijkse subsidie verstrekt. Dit feit is zeker aanleiding tot voldoening.

Ter oriëntatie geven wij hierbij een overzicht van de omstreeks zeventig subsidiërende gemeenten. Dat de financiële positie van de kapel evenwel nog geen aanleiding tot juichen geeft moge alleen al blijken uit het feit, dat de leden van de kapel er uit eigen middelen voor zorgden dat de kapel nu de beschikking heeft over gelijke muziekstandaards en . . . over weekendtassen, die het meenemen van broodzakken, koffers, tassen en wat dies meer zij, alsmede het opbergen van bagage zeer vereenvoudigen en door de nu bereikte „eenheid” het aanzien verhogen. Overigens groeit ook het aantal donateurs nog voortdurend, getuige alleen al een aanwas met 45 donateurs in het ressort Amsterdam, zulks door de

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

2e JAARGANG

No. 10 — Juni 1961

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Major G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas

E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijks-

politie 's-Gravenhage

Gironummer 220273

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Lekkum 135d bij Leeuwarden

Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar

bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

INHOUD o.a.:

Rijkspolitiekapel

Herta in politiedienst

Van missen en messen

Turf en ja-knikkers

Muiderslot

Moeder en Kind

Wereldgebeuren

Personalia

Foto omslag:

Bij het bezoek van de 11e vormingscursus voor groepscommandanten aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal werd de Kamervoorzitter mr. J. A. Jankman op zijn verzoek door de kapitein J. Zijp voorgelicht omtrent het programma van de cursus.

activiteit van de adjudant H. Kuik. De kapel heeft de daadwerkelijke steun broodnodig. Even noodzakelijk is dat zich nieuwe werkende leden opgeven. Het aantal „muzikanten” beweegt zich om de vijftig, de drumband omvat omstreeks dertig leden, uit alle delen van het land. Er is momenteel echter een vrij groot aantal vacatures. Zo vraagt de kapel momenteel liefhebbers voor zestien open plaatsen, dus zestien nieuwe leden, die met ons aller kapel het Korps Rijkspolitie representeren bij tal van gebeurtenissen, waarop de kapel en drumband de public relations voor ons Korps behartigen op onnavolgbare wijze, zo is bij de jongste uitvoeringen in Hoozeveen en IJmuiden andermaal duidelijk geworden.

Erelijst van subsidierende gemeenten

De volgende gemeenten steunen thans de Rijkspolitiekapel door het verstrekken van een jaarlijks subsidie. Wij publiceren deze lijst met de gedachte „Hulde!” en in de wetenschap, dat er in ons land veel meer gemeenten zijn, die een jaarlijkse bijdrage zouden kunnen toekennen

Alblasserdam, Alphen en Riel, Achtkarspelen, Akersloot, Alkemade, Ap-pingedam, Arnemuiden, Axel, Benschop, Bergen (N.H.), Best, Bladel, Boxmeer, Breukelen, Clinge, Dalfsen, Diepenveen, Dinxperlo, Dodewaard, Doesburg, Druten, Dubbeldam, Edam, Egmond aan Zee, Geldermalsen, Goor, Graauw, 's-Gravenzande, Heemstede, Heesch, Hengelo (Gld.), Herwijnen, Heumen, Hillegom, Hoenkoop, Holten, Hontenisse, Hoogkerk, Hulst, Huijbergen, Jutphaas, Kerkdriel, Langweer, Leidschendam, Lekkerkerk, Liempde, Maasland, Merkelbeek, Meyel, O. W. en Middelbeers, St. Michielsgestel, Middenbeemster, Midwoud, Nieuwenhoorn, Nieuwerkerk aan de IJssel, Nieuwe Pekela, Noordwijk, Noordwijkerhout, Nijkerk, Oirsbeek, Oude-water, Ouderkerk aan de IJssel, Philippine, Polsbroek, Raamsdonk, Renkum, Reusel, Riethoven, Rockanje, Rozendaal (Gld.), Rijsburg, Simpelveld, Son c.a., Stavenisse, Swalmen, Texel, Tubbergen, Uden, Uithoorn, Valburg, Valkenburg-Houthem, Veen (N.B.), Vreeswijk, Vriezenveen, Vuren, Waddinxveen, Wamel, Wanssum, Warmond, Wateringen, Werkendam, Westerhoven, Wisch, Woubrugge, Wychen, Wijhe, Wijk en Aalburg, Wymbritseradeel, Zeeland (N.B.), Zoetermeer en Zundert.

Hond tegen misdaad

In Italië is kort geleden de beroemdste politiehond van het land, de Duitse herder Dox ontslagen door het ministerie van Binnenlandse Zaken, omdat hij op geen enkele begroting voorkomt, aldus een voor politiehondenkenner en -liefhebbers nogal vreemd bericht uit het zonnige zuiden. Dox had weliswaar 30 gouden en zilveren medailles gewonnen voor zijn optreden bij 171 achtervolgingen, maar bleek een particulier dier te zijn dat nimmer was opgeleid. Daarom werd hij „doorgedraaid” in de ambtelijke papiermolen, uit het hoofdbureau van politie verwijderd en met zijn even intelligente zoon overgebracht naar het huis van een Italiaans toneelspeler, die er al omstreeks honderd dieren op na hield en niet naar „papieren” vroeg. Dox zou er bij ons beter afgekomen zijn al was het alleen maar omdat het nog altijd moeilijk is om honden te vinden, die geschikt zijn om als speurhond te worden opgeleid en daarna te worden ingezet bij opsporingsonderzoek. Honden als Dox, die het zelfs zonder opleiding klaren, zijn ongetwijfeld een unicum. Niet voor niets beschikt het Korps Rijkspolitie over een speurhonden-

BIJ DE RIJKSPOLITIEKAPEL ZIJN MOMENTEEL OPEN PLAATSEN VOOR:

- ★ 1 SOLO FLUIT
- ★ 1 HOBO
- ★ 3 EERSTE KLARINETTEN
- ★ 3 TWEDE KLARINETTEN
- ★ 1 FAGOT
- ★ 1 BARITON SAX
- ★ 1 BEKKENSLAGER
- en
- ★ 5 TROMPETTERS voor de drumband.

Gegadigden dienen de betreffende instrumenten goed te kunnen bespelen.

Opgaven kunnen telefonisch of schriftelijk worden gericht aan de voorzitter van de kapel, de majoor F. M. C. Offermans, Velperweg 150, Arnhem, telefoon (08300) 2 28 41, die ook gaarne nadere inlichtingen zal verschaffen.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Wachtm. 1e kl. H. A. Blaauwgeers: ordebewaker, adviseur en diplomaat van het Weiteveen

In Weiteveen, midden in het veenland van het Amsterdamseveld woont de wachtmeester 1e klas H. A. Blaauwgeers. Hij woonde er al twee jaar voordat er een weg kwam. Hij is wachtmeester en maatschappelijk werker en eigenlijk zo'n beetje burgervader van zijn dorp. Hij is helper, adviseur, ordebewaker en diplomaat, al naar gelang de omstandigheden. De wachtmeester 1e kl. Blaauwgeers zit nu 15 jaar in Weiteveen. Hij kent er elk paadje, het hele veen tot over de Duitse grens en iedere levende ziel. Toen hij in Weiteveen begon waren drinken en vechten er aan de orde van de dag. Hij deelde klappen uit of bemiddelde. Nu zijn de kroegen door de week vrijwel dicht. Het dorp aan de zandweg met huisjes in het achtergelegen veen, werd door een straat met de bewoonde wereld verbonden. Er werden woningen gebouwd. En in het dorp zonder verenigingsleven richtte de wachtmeester een gymnastiekvereniging op die nu 300 leden heeft. Hij heeft bemoeienis met een handbalvereniging en het Wit Gele Kruis en er verandert zo het een en

ander ten goede in Weiteveen, waar men de bewoners uit Nieuw- en Oud-Schoonebeek „vreemden” noemt maar waar men zegt: „Blaauwgeers, da's onze eigen politie.”

Zo is dat dan ook. Hij grijpt in als zijn hulp wordt ingeroepen in het huis waar de Franciscanessen van Maria ongeweten en met grote offerering ruim honderd mensen verplegen, die nergens passen: zieken, drankzuchtigen, blinden, verlamden, a-socialen, psychisch gestoorden, kortom menselijke wrakken.

Blaauwgeers slaat erop als 't nodig is, in de wetenschap dat 't volk van Weiteveen eerlijkheid verlangt. „Als 'k alleen streng was opgetreden was 'k er misschien niet meer geweest, want ze kunnen rauw zijn en als je hier de bevolking tegen je hebt is 't goed mis”, zegt hij. De wachtmeester Blaauwgeers spreekt de taal van Weiteveen, dat moet, anders wordt hij niet begrepen. En als Piet eens

dronken onderweg is en Blaauwgeers tegenkomt, krijgt hij de volgende dag „zijn eigen politie” op bezoek, die zegt: „Hier klopte geen mieter van. We spreken af dat je de cel in gaat als 't weer gebeurt.” En dan is Piet tijdens niet dronken.

Blaauwgeers kent niet alleen de mensen, maar ook hun kinderen, hun dieren en zelfs hun fiets. Dat geldt niet alleen voor 't dorp zelf maar ook voor het veen, waar wij met hem een van de laatste bewoners opzochten, de oude Berend Brockman, die een huisje zonder gas, zonder licht en zonder water bewoont in de wijde eenzaamheid van een stuk gebied waar de legende bijna gestalte krijgt. „Vroeger woonden hier ook de smokkelaars” zegt de wachtmeester. Van huis uit heeft de bevolking een afkeer van gezag maar het wordt steeds beter. De wachtmeester Blaauwgeers heeft een belangrijk aandeel in de vooruitgang van Weiteveen, het dorp dat op de goede weg is, maar nog veel nodig heeft om de achterstanden weg te werken. Zo zouden er eigenlijk een paar jeugdleiders moeten werken.

En de wachtmeester Blaauwgeers? „Ach, zegt hij, „'t is niets bijzonders. 'k Doe acht uur dienst per dag, meer niet.”

En de rest, dachten wij zo

★

Foto boven: Een van de laatste bewoonde huisjes in het wijde Weiteveen.

Foto links: De wachtmeester Blaauwgeers (rechts) kent iedere levende ziel. Zelfs in zijn vrije tijd loopt hij soms op bij deze of gene. Links de adjudant E. Sijstra, tot voor kort groepscommandant Schoonebeek, nu commandant van de parketgroep Zuffen.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

In Hansweert bestaat een goede samenwerking tussen Rijkspolitie, douane en Kon. Marechaussee.

Wachtmeester 1e kl.-schipper C. Giljam:

Alleen op vooruitgeschoven post Hansweert maar niet eenzaam . . .

door de overste P. C. SILVER te Vlaardingen

88128 schepen gaan er per jaar door een van de drukst bevaren kanalen van Europa, het Kanaal door Zuid-Beveland, tussen Wemeldinge en Hansweert en het is dus begrijpelijk dat de Rijkspolitie te Water een vestiging aan dit kanaal heeft. Wemeldinge is de groepsstandplaats en in Hansweert zit een „vooruitgeschoven post”, bestaande uit één man, de wachtmeester 1e kl. C. Giljam.

In Hansweert moeten de schepen, bestemd voor Antwerpen, in- en uitklaren en derhalve zijn daar ook Douane-ambtenaren en leden van de Kon. Marechaussee gevestigd.

Schippers hebben haast, tegenwoordig véél haast en het kan dan ook niet anders of er komen in die drukke haven van Hansweert, aanvaringen voor. Ook meningsverschillen — om het maar eens zacht uit te drukken — tussen varens mensen, vragen daar nog wel eens om het verstandige woord, gepaard gaande aan het nodige overwicht van de politiemans. Daarnaast is zo'n plaats natuurlijk een pracht punt om gesignaleerde schepen en opvarenden aan te trefen. Dit alles komt neer op de wachtmeester 1e kl. „Schipper” C. Giljam. Hij is een Zeeuw van geboorte, even-

als zijn vrouw; daarnaast is hij schipper van huis uit en heeft dus de zo nodige belangstelling voor schepen en schippers. Ontelbaar vele schepen en varens mensen kent hij, wat van groot belang is voor de Rijkspolitie te Water. Geef hem een — soms vaag — signalement van een schip, dat na bij een aanvaring betrokken te zijn

geweest in de duisternis verdween, heel vaak kan Giljam verder helpen.

Men zou zo denken, dat er naast al dit werk geen tijd meer overblijft voor zo'n politiemans om aan wat anders te denken. Vergist u zich niet er zit in Hansweert meer muziek dan men zou vermoeden. Giljam en zijn hele gezin zijn muzikaal en doen aan muziek! Hijzelf bespeelt een enorme mondharmonica, zijn vrouw een banjo, dochter Jannie van 16 een accordeon, dochter Marianne van 14 de gitaar en zoon Jan van 11 trommelt er lustig op los in de plaatselijke drumband. Dat een dergelijk muzikaal gezin aantrekkingskracht uitoefent op andere muzikmakers in zo'n afgelegen plaatsje, is begrijpelijk. Om kort te gaan: op 9 mei 1960 werd opgericht de Muziekvereniging „Polyhymnia” te Hansweert, bestaande uit 9 leden (waaronder 4 Giljams). Aan het einde van 1960 waren er 26 leden; 8 accordeons, 7 gitaren, 6 banjo's, 4 mondaccordeons en 1 drummer, terwijl er nog 10 adspirant-leden in opleiding zijn.

Voorzitter van „Polyhymnia” is . . . de wachtmeester 1e kl. C. Giljam.

Op 16 december 1960 gaf deze vereniging een uitvoering; vóór de pauze muziek, na de pauze een toneelstuk. Grote belangstelling in Hansweert, waar voorheen dergelijke uitvoeringen niet gegeven werden. De Schipper Giljam is wél alleen als politiemans op deze vooruitgeschoven post, maar eenzaam?? . . .

De wachtmeester 1e klas C. Giljam staat middenin het (schippers)leven.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

WERELDGEBEUREN

(vervolg van pag. 22)

geschonken aan de traditionele militaire middelen. Wij moeten onze inspanningen verheven voor een worsteling op vele manieren die moeilijker is dan oorlog, aldus Kennedy, Hij doelde hierbij kennelijk op de strijd met niet-militaire middelen, welke de communisten in het kader van hun vreedzame co-existentie-politiek op de voorgrond hebben gesteld bij hun streven naar verdere communistische expansie.

De regering-Kennedy gaat beseffen dat, wil men de communistische expansie met succes weerstaan, adequate middelen moeten worden gehanteerd, die beantwoorden aan de communistische infiltratie- en penetratiemethoden.

In verband hiermee is ook een constructieve technische en economische hulp aan de door de communistische woelarbeid bedreigde gebieden in Zuid-Amerika, Afrika en Azië van het grootste belang. De regering-Kennedy blijkt ook voor deze kant van de zaak gelukkig alle aandacht te hebben.

Tenslotte zouden wij nog willen wijzen op een belangrijke opmerking van de vroegere minister-president van Engeland, Sir Anthony Eden, welke hij maakte in een onlangs gehouden televisie-interview. In de huidige strijd met het communisme, zo betoogde Eden, kunnen wij alleen succes hebben als we een politieke commissie hebben, die vergeleken kan worden met het internationale gezelschap van gezamenlijke chefs van staven in de tweede wereldoorlog. Als we dit niet kunnen bereiken, zullen we verliezen blijven lijden en de communistische infiltratie voortgaan, aldus Eden. Deze oude diplomaat-politicus heeft hiermee, dunkt ons, de spijker op de kop geslagen. In onze vorige kroniek schreven wij reeds dat de grote kracht van het communisme juist gelegen is in de politieke oorlogvoering. Door gebrek aan coördinatie en aan een politieke strategie op langere termijn is de westerse politiek tot dusverre niet voldoende opgewassen geweest tegen het politieke offensief van het communisme. Een politieke commissie als door Eden bepleit, zou kunnen zorgen voor de nodige coördinatie in de westerse politiek en voor het ontwerpen en verwezenlijken van een politieke strategie welke is afgestemd op de grote politiek-strategische planning van het communisme.

CRIMINELE TAKTIEK

derde druk

Gebonden in donkerblauw linnen band

met goudopdruk

f 7.90

uitgave

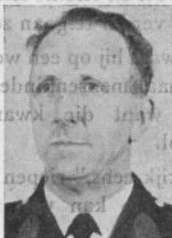
Schaafsma & Brouwer

DOKKUM

Overleden personeel

Owvr.
J. A. Manniën
Halsteren
ress. 's-Hert.bosch
† 8-4-1961

Adjutant
A. Kievit
Zevenbergen
ress. 's-Hert.bosch
† 26-4-1961

Wmr. Te kl.
J. A. Boekema
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
† 14-4-1961

Adjutant
J. Benschop
Sprang-Capelle
ress. 's-Hert.bosch
† 27-4-1961

WWW.RJKSPOLITIE.ORG

PERSONALIA

Toegekende onderscheidingen

verleend op 29 april 1961:

ALGEMENE INSPECTIE, Inspectie Motormaterieel

B. Knieriem, opzichter, Utrecht, Ere-medaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

MINISTERIE VAN JUSTITIE

A. Oosterveld, Dir. Officier 1e kl., 's-Gravenhage, Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

RESSORT AMSTERDAM

Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

P. Draaijer, adjudant, Enkhuizen;
J. Steffens, adjudant, De Bilt.

Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

J. Blonk, owmr., Egmond a. d. Hoef;
J. H. de Jong, owmr., Alkmaar.

Eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

S. Wagemaker, wmr. 1e kl., Weesp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Jhr. W. A. Gevers Deynoot, Dir. Offi-cier 2e kl., 's-Gravenhage, Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Drs. L. J. v. d. Meulen, Dir. Officier 3e kl., Leiden, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

L. Stolk, res.-adjudant, 's-Gravenhage;
C. Griep, adjudant, Tholen; B. Stoop, adjudant, 's-Gravenhage (was reeds onderscheiden met de zilveren medaille).

Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

P. Klap, owmr., Biezelinghe; N. Boerboom, owmr., Bergambacht; C. v. d. Plas, owmr., Tholen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

J. H. Althuisen, wmr. 1e kl., Herten;
B. M. de Wijs, wmr. 1e kl., Zundert (vaste det. Veldpolitie).

RESSORT ARNHEM

Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

J. H. H. le Roux, adjudant, Zwolle;
G. v. Bruggen, adjudant, Doetinchem;
P. Kruithof, adjudant, Haften.

Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

R. Oosterbroek, owmr., Rozendaal;
C. J. Duivenvoorden, owmr., Hoog-Soeren; R. v. d. Bunt, owmr., Arnhem;
Th. J. Kok, owmr., Denekamp.

RESSORT GRONINGEN

Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

P. Heijstra, adjudant, Sneek; J. Faber, adjudant, Assen.

Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

B. Henstra, owmr., Leeuwarden.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

J. C. de Leeuw, adjudant, Nijmegen.

Eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

W. B. v. Wordragen, owmr., Amster-dam; J. Bron, owmr., Gorinchem.

Eremedaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

H. A. Klein Nagelvoort, wmr. 1e kl., Sneek.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-4-'61: J. Bouman, wmr. 1e kl., van Noord Scharwoude naar Breezand.

Per 19-4-'61: P. Verschoor, wmr., van Den Oever naar Noord Scharwoude.

Per 1-5-'61: G. Rodermond, wmr. 1e kl., van Utrecht naar Breda; C. W. Docters van Leeuwen, owmr., van Blaricum naar Rijsburg.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-4-'61: A. Schilders, owmr., van Dirksland naar Middelharnis.

Per 19-4-'61: M. E. Hoeijenbos, wmr. 1e kl., van Breskens naar Wateringen;

D. J. de Klerck, wmr., van Wateringen naar Breskens.

Per 1-5-'61: J. Holtslag, owmr., van Ouderkerk a. d. IJssel naar Krimpen a. d. IJssel; J. Boeije, owmr., van Zaamslag naar O. en W. Souburg;

J. A. v. d. Velde, wmr. 1e kl., van St. Philipsland naar Bruinisse; A. v. Dom-melen, adjudant, van Rijsburg naar Leiden (Staf District).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'61: J. F. M. A. Bayens, wmr., van Zundert (gr.) naar Zundert (vaste det. Veldpolitie).

Per 13-4-'61: H. Broeren, wmr. 1e kl., van Rijen naar Riel.

Per 1-5-'61: P. v. Hulst, owmr., van Standdaarbuiten naar Baarle-Nassau;

C. R. van Andel, wmr. 1e kl., van Hal-steren naar St. Philipsland.

Per 4-5-'61: J. J. Schoenmakers, wmr. 1e kl., van Bunde naar Schaesberg.

RESSORT ARNHEM

Per 22-3-'61: J. F. Haverkamp, wmr. 1e kl., van Apeldoorn naar Teuge.

Per 11-4-'61: E. J. Rosenkamp, wmr. 1e kl., van Goor naar Meerssen.

Per 14-4-'61: M. Kempes, wmr. 1e kl., van Nijkerk naar Doornspijk.

Per 24-4-'61: C. E. Tieben, wmr. 1e kl., van Aalten naar Bredervoort.

Per 27-4-'61: E. Lutjes, wmr. 1e kl., van Almen naar Veessen.

Per 1-5-'61: L. Klement, wmr. 1e kl., van Linteloe naar Terborg; T. J. Brouwer, wmr. 1e kl., van Heerde naar Pa-pendrecht; K. v. d. Weerd, owmr., van Wierden naar Tubbergen; A. J. Pas-man, rijksambt. E, van Doetinchem (verk.gr.) naar Nijmegen (verk.gr.).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'61: J. Tuinstra, wmr. 1e kl., van Oosterwolde naar St. Johannesga;

D. Keuning, wmr., van St. Johannesga naar Oosterwolde; B. Bijlsma, adju-dant, van Finsterwolde naar Kollum;

H. Troost, wmr. 1e kl., van Franeker naar Spijk; E. Buitenhuis, wmr. 1e kl., van Schildwolde naar Nieuwleusen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-5-'61: J. Bos, adjudant, van Arn-hem naar Oudewater.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'61: Adj. J. Bos, tot groepscom-mandant te Oudewater; Adj. C. W. Docters van Leeuwen, tot groepscom-mandant te Rijsburg.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'61: Adj. K. v. d. Weerd, tot groepscommandant te Tubbergen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'61: Adj. B. Bijlsma, tot groeps-commandant te Kollum.

Bevorderingen

STAF ALG. INSPECTIE

tot adjudant:

Per 1-5-'61: J. de Groot te 's-Graven-hage.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 18-4-'61: J. Siebenlist te Amster-dam.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-5-'61: J. Abrahamse te Rhenen;
E. Volwerk te Alkmaar.

tot wachtmeester:

Per 29-3-'61: H. Prins te Jutphaas.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-5-'61: C. W. Docters v. Leeuwen te Rijsburg.

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'61: C. R. v. Andel te St. Phi-lipsland.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-4-'61: L. F. Kuijpers te 's-Herto-genbosch.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-5-'61: K. v. d. Weerd te Tubber-gen.

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'61: E. Buitenhuis te Nieuw-leusen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: H. J. Menger te Groenlo.
Per 1-5-'61: G. J. D. Maters te Zwolle.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'61: H. Troost te Spijk.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'61: J. Rijkse, techn. kracht op a.c., Biltoven; J. G. W. Sophie, techn. kracht op a.c., Biltoven; L. V. Swart, schrijver A, Amsterdam; A. J. Schriel, schrijver A, Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'61: P. Weerheijm; M. H. v. Latum, Leiden; A. v. Leeuwen, C. L. Gelok, Middelburg en J. van 't Gilde, Terneuzen, allen als techn. kracht op a.c. bij de div. verkeersgroepen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-5-'61: F. J. Raats, Breda; L. Lek, Eindhoven en J. H. Rijkcx, Roermond, allen als techn. kracht bij de div. verkeersgroepen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'61: C. W. Leuwerink en R. Oort, Apeldoorn; A. Hemeltjen en S. de Vos, Harderwijk; W. Magendans, Nijmegen, allen als techn. kracht bij de div. verkeersgroepen.

Per 1-5-'61: J. B. Bruggeman, wachtmeester, Goor.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'61: M. F. Zuiderveen, adm. ambt., Winschoten.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-5-'61: A. A. Saanen, wachtmeester, Amsterdam.

De dienst verlaten

STAF ALG. INSPECTIE

Per 15-4-'61: Mej. G. B. Grashuis, ty-piste, 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 17-4-'61: J. G. Stronkhorst, schrij-ver A, Biltoven.

Per 18-4-'61: A. Louwsma, owmr., Am-sterdam.

Per 1-5-'61: K. Pals, owmr., Amster-dam; J. A. Joosten, owmr., Lopik.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'61: A. v. Marle, wmr. 1e kl., Boskoop; A. v. d. Meulen, wmr., Hille-gom; C. C. M. Jehee, wmr., Noordwijk-kerhout.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-4-'61: S. W. J. Arfman, wmr. 1e kl., Stein.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'61: A. H. Berben, wmr. 1e kl., Huissen; H. Stens, wmr. 1e kl., Balk-brug.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'61: F. R. Bos, owmr., Ten Post; A. Deij, adjudant, Menaldum; R. Tjas-sens, wmr. 1e kl., Assen; B. Meijer, owmr., Wommels.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RUKSPOLITIE.ORG

Politievrouw hielp bij woest gevecht met dronkeman in IJsselstein

Mevr. Van der Leeuw: „'t Is heel gewoon..”

„'t Is toevallig zo gegaan. Er zijn zoveel politievrouwen, die hun man helpen, da's toch heel gewoon?” Dat zei ons de echtgenote van de wachmeester 1e kl. J. P. van der Leeuw te IJsselstein, een van de kerkdorpen in het uitgestrekte gebied van de groep Venray. Zij is in de afgelopen weken plotseling in het nieuws gekomen door de assistentie, die zij haar man verleende bij het overmeesteren van een stomdronken en agressieve loonslager. De wachmeester 1e kl. Van der Leeuw en zijn vrouw vinden het eigenlijk allemaal maar heel gewoon, want hoe zou het werk op een eenmanspost reilen en zeilen zonder de assistentie van de vrouw? Nochtans zijn de schijnwerpers van de publiciteit op het afgelegen IJsselstein gericht en in mevrouw Van der Leeuw is in feite elke politievrouw geëerd, die op een eenmansstandplaats, waar ook in het land, dagelijks haar echtgenoot terzijde staat.

Het begon in IJsselstein allemaal toen de wachmeester Van der Leeuw rapporten zat te schrijven. Kinderen en de dochter van een caféhouder kwamen waarschuwen, dat de loonslager Harry van der Weyer „stom zat” was en de ruiten ingooide. De wachmeester spoedde zich naar de plaats waar de loonslager, die als beschonkene een gevreesde figuur is in de Peel, nog meer onheil dreigde aan te richten en zei: „Wat heb je me nou weer gemaakt. Kom, ik zal je netjes thuisbrengen.” Edoch, de loonslager wenste niet thuisgebracht te worden en ten aanschouwe van een groeiend aantal dorpingen ontstond er een fris gevecht. De dorpsbewoners staken geen hand uit, wellicht ook omdat de loonslager had geroepen: „Wie hem helpt krijg ik nog wel.” En toch kreeg de wachmeester Van der Leeuw hulp: van zijn vrouw, die hem de gummistok aanreikte, waarvan de wachmeester echter geen gebruik wilde maken en die even later op de propfen kwam met de handboeien toen de wachmeester inmiddels ook hulp had gekregen van een militair. Mevrouw Van der Leeuw bleef klaar staan met de gummistok om zo nodig een klap uit te delen en verleende voorts niet alleen morele steun, maar assisteerde ook toen de loonslager de handboeien om moest hebben. Het is allemaal gauw verteld, maar het ging woest toe, daar in IJsselstein, waar de vechtenden ook nog in een slootje waren gerold. „Die slager was zo woest, dat ze nog met twee man bo-

venop hem gezeten hebben, toen hij overgebracht moest worden naar het groepsbureau in Venray,” zo vertelde mevrouw Van der Leeuw ons, die zei het 't ergste te vinden voor haar kinderen, die de verwoede strijd zagen.

Het verhaal van de assistentie van mevrouw Van der Leeuw is in diverse kranten verschenen, en terecht! Het is een soort erbetoon aan de politievrouw van de eenmanspost, die altijd klaar staat om haar man te steunen. Want, wie neemt de telefoon aan, wie gaat met een zaklantaarn het dorp in op donkere winteravonden om de wachmeester te zoeken als hij ergens dringend nodig is? „Het is vooral de laatste tijd erg druk,” aldus mevrouw Van der Leeuw en die uitlating hoeft niemand te verbazen, want het echtpaar Van der Leeuw heeft acht kinderen, de oudste is twaalf, de jongste zes maanden.

Een kerkdorp, een uitgestrekt bewakingsgebied en de kinderen vullen de dagen van het echtpaar Van der Leeuw totaal en als er dan een loonslager gaat vechten, dan hebben de wachmeester Van der Leeuw en zijn vrouw beiden de handen vol om het gezag te handhaven. „Nou ja,” zei mevrouw Van der Leeuw, „ik kon natuurlijk ook eerst om assistentie bellen, maar daar was eigenlijk geen tijd voor. En: 't Is toch logisch, dat je je man helpt? 'k Hoop alleen maar, dat ik nu niet voor een manwijf wordt aangezien”

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps
Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

2e JAARGANG

No. 11 — Juli 1961

VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenvveen
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 220273

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

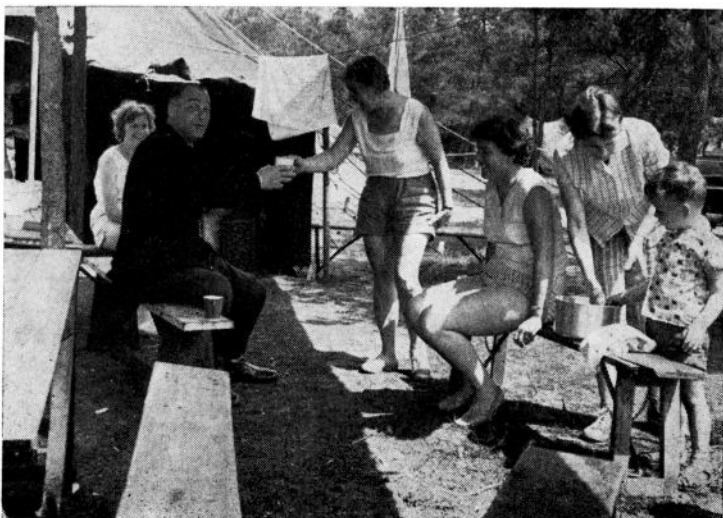
Foto omslag:

Tijdens de Vierdaagse, die eind juli weer wordt gelopen zal ook dit jaar op het verkeersknooppunt van de Rijksweg Nijmegen-Venlo te Malenhoek een rondedans worden uitgevoerd als dank aan het Korps Rijkspolitie voor het werk voor de vierdaagse gedaan. Op deze foto blijkt de rondedans de enige situatie waar de wachmeester 1e kl. Th. A. Leenders uit Nijmegen geen raad mee weet.

Wachtmeester=preparateur kweekt goodwill bij jeugd met opgezette dieren

*H. J. van der Elst: „vader” van
dierenverzameling in het
districtsbureau Zwolle*

Het Korps Rijkspolitie kreeg kort geleden te maken met grote moeilijkheden, die de Super Plus Oliemaatschappij ondervond van een nomadenstam onder leiding van Ali si an Kali, bij pogingen om olie te vinden. Het lijkt allemaal erg spannend en dat was het ook, maar dan alleen voor de 350 schipperskinderen van christelijke schippersscholen uit Amsterdam, Rotterdam, Zwolle, Groningen, uit Wemeldinge en van Terneuzen, die in hun nationaal zomerkamp op de Meluwse woestijn bij de oase Hattem” de in het nauw gebrachte olieboorders te hulp schoten en het zelf wel konden klaren zonder de hulp van de Rijkspolitie. En toch zagen wij de wachtmeester 1e kl. H. J. van der Elst uit Zwolle door de bossen bij Hattem zwerven, omgeven door schipperskinderen en door allerlei soorten vogels. Het aandeel van de Rijkspolitie bij de Super Plus-Ali si an Kali-problemen lag dan ook uitsluitend op het terrein van de goodwill; bij het wekken van een betere verstandhouding tussen jeugd en politie.

Niet alleen de jeugd had het goed in het Nationaal Kamp: de majoor A. W. de Vrieze, die van zijn belangstelling blijkt gaf, mocht ook niet klagen.

... Reiger van „ome politie” ...

Enige jaren geleden begon de Zwolse onderwijzer J. Kroon van de schippersschool met het ontspanningswerk voor de schippersjeugd. Daaruit kwamen enkele bescheiden Zwolse zomerkampen voort, die dit jaar waren uitgegroeid tot een nationaal kamp, waaraan velen uit den lande belangeloos meewerkten om de schippersjeugd, die de vakantie op vaders schip pleegt door te brengen, tenminste een week echt vakantie te geven. De heer J. Kroon en vele anderen hebben massa's vrije tijd opgeofferd om dit kamp voor te bereiden, om een programma samen te stellen dat spannend, maar ook instructief moest zijn.

Instructie

En, bij het instructieve deel van het programma lag het aandeel van het Korps Rijkspolitie. De schippersjeugd had in het kamp tot taak bij ontdekkingstochten na te gaan wat er groeide en leerde zo boomsoorten kennen. De jeugd moest ook uitzoeken wat er zo aan gevogelte leeft. En in dat verband kwam de Zwolse wachtmeester 1e kl. Van der Elst met een auto vol opgezette vogels in Hat-

tem terecht. De jeugd had tot taak de vogels op te sporen, de wachtmeester instrueerde hen over het vogelleven. Hoe komt nou een wachtmeester aan opgezette vogels, zo kan men zich afvragen en wij hebben die vraag ook aan de wachtmeester Van der Elst voorgelegd, temeer omdat wij tevoren tot de ontdekking waren gekomen, dat de theoriezaal van het districts bureau aan de Wipstrikkerallee te Zwolle een grote vogelverzameling herbergt.

Bunzing werd buizerd

Het begon met die vogels (en andere dieren) allemaal al in de oorlog. De wachtmeester Van der Elst — een groot natuurliefhebber — zou in de strenge winter van 1941-1942 een bunzing vangen en legde wat aas bij een klem. Tot zijn grote verbazing bleek er de volgende dag geen bunzing maar een buizerd in de klem te zitten. Hij ging naar een preparateur en raakte met hem in gesprek. „Nou ja en van het een komt het ander,” zegt de wachtmeester. „Ik wilde het zelf ook weleens proberen en dat lukte.” Zo is het eigenlijk begonnen. Langzamerhand kreeg ik een bescheiden verzameling, die destijds naar het districts bureau is verhuisd toen ik de toenmalige luitenant J. Rodenhuis, nu majoor Rodenhuis en districtscommandant in Winschoten eens op bezoek kreeg. Hij zei:

„Kijk jongens, dit is nou een kemphaan, die je misschien weleens hebt zien dansen aan de waterkant,” zei de wachtmeester Van der Elst.

„Dat is mooi, dat moesten we in het districts bureau hebben.” Daar is de verzameling in de loop der jaren uitgegroeid. Iedereen draagt ertoe bij, tot en met de reservisten, de jachtopziensers en onbezoldigden. Ook van de zijde van het Openbaar Ministerie worden veelal in beslag genomen vogels en dieren beschikbaar gesteld — hetgeen voor studie-doelinden mogelijk is — en niet vernietigd.

Wachtmeester-preparateur

De wachtmeester Van der Elst is nu gediplomeerd preparateur. Hij completeert en prepareert de verzameling, die goede diensten bewijst in meerdere opzichten, hetgeen ook wordt erkend door het Ministerie van Justitie, dat meewerkt door toe te staan, dat de gemaakte kosten gedeclareerd worden.

Museum

De theoriezaal van het districts bureau Zwolle is een soort natuurhistorisch museum geworden. De groepscommandanten vergaderen er, de reservisten krijgen er instructie, terwijl een fraaie mantelmeeuw met wijde wickslag boven hun hoofden hangt. Langs de muren staan en hangen niet alleen vele soorten vogels, maar er zijn ook wezels, bunzings en zelfs een wolhandkrab. Menigeen

De wachtmeester Van der Elst legde de jongens ook uit hoe zij vlees moeten roosteren

heeft in die theoriezaal al ontdekt wat eigenlijk het verschil is tussen een beverrat en een bisamrat. Niet alleen de eigen Korpsleden profiteren van deze verzameling, maar ook zijn er al diverse klassen schoolkinderen het districts bureau binnengegaan om dieren te bekijken. Ze zijn uit vele windstreken gekomen, die dieren. Wie in het district Zwolle een dode vogel vindt, weet het adres. Nooit worden er dieren voor dit doel gedood en daarom is de verzameling nog altijd niet compleet. Er zijn wel een mantelmeeuw en een kapmeeuw — om maar wat te noemen — maar een zilvermeeuw ontbreekt nog mét vele andere vogels.

De verzameling van Zwolle heeft ook in het nationaal kamp van de schippersjeugd z'n nut gedaan ten aanzien van de verhouding jeugdpolitie. De wachtmeester Van der Elst trok met een deel van zijn verzameling naar de Hattermer bossen, waar de jeugd de verdekt opgestelde vogels moest opzoeken en door de wachtmeester werd geïnstrueerd in de trant van: „Kijk jongens, dit is nou een bonte specht” en „let eens op de pluimpjes aan de oren van die eekhoorn.”

Het zijn de kleine dingen, die het leven maken; het is de simpele — niet bedoelde — vangst van een buizerd in een strenge oorlogswinter, die tot een waardevolle verzameling heeft geleid, welke in meerdere opzichten waardevol is.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Het mag zo zijn, dat bij de opleiding van de clubs het uitgangspunt is geweest de jeugd van de straat te houden, maar het mes snijdt aan twee kanten; de politie leert zijn pappenhouders kennen en er ontstaat niet alleen wederzijds contact, maar ook wederzijdse waardering. In elke club werken enkele politiemannen uit de buurt waarover de activiteiten worden uitgestrekt. Er zijn in totaal zestig politie-ambtenaren in vaste dienst om het clubwerk te leiden en een uit vijftieng personen (meestal voor- aanstaande zakenlieden) bestaand comité zorgt op de achtergrond voor stut, steun en toezicht.

Vader van het jaar . . .

De belangstelling van Sydney's huidige hoofdcommissaris Delaney heeft tot gevolg gehad, dat hij voor dit jaar is benoemd tot „Vader van het jaar”. Hij is zo ongeveer de tweede vader van duizenden jongens, die zonder de Police Boys Clubs wellicht tot actieve belhamels zouden worden. Nu nemen die jongens actief deel aan het clubwerk, dat plaats vindt in een ongedwongen sfeer. Er is natuurlijk een zekere discipline, maar vele activiteiten zijn gebaseerd op pure vrije wil. De leden zijn ook niet verplicht om de clubsamenkomsten te bezoeken, maar toch komen ze en toch nemen per jaar 7000 jongeren deel aan de clubweekends of -vakanties op de eigen kampeerterreinen.

Ook later . . .

In de stad Sydney, die meer dan twee miljoen inwoners telt is het opvallend, dat de jeugd weinig moeilijkheden geeft. Bovendien is het werk van de Police Boys Clubs niet slechts van betekenis voor de tijd dat de jongens nog jongens zijn, maar het werkt ook door op latere leeftijd. Degenen, die in hun jonge jaren het (niet verplichte) clubuniform: witte blouse, blauwe broek en kampmuts hebben gedragen, blijven ook in hun later leven de politie en dus het gezag een goed hart toedragen en ook dat is van grote betekenis.

Herta in politiedienst (II)

De reeds jaren geleden ontstane vrees, dat met de steeds toenemende verkeersintensiviteit en de sterk groeiende bevolkingsaanwas, ook het werk van de speurhond onmogelijk zou worden gemaakt, is ongegrond gebleken. De speurhond heeft zich niet alleen volledig weten te handhaven, maar heeft zich zelfs — ondanks deze voor hem ongunstige factoren — een nog grotere plaats in het opspo-

Toenemend verkeer en tasten betekenis van speur

de wachmeister 1e kl.

Speurhond levert niet zelden sleutel tot oplossing van misdrijf

ringsonderzoek kunnen veroveren, al is ook zijn taak er niet gemakkelijker op geworden. We leven thans in een tijd, dat de misdaad steeds meer geperfectioneerd is en de dader bij het plegen van het feit veelal over de voor hem meest moderne middelen beschikt. Om de misdaad het hoofd te kunnen bieden, zal de politie van alle haar ten dienste staande middelen gebruik moeten maken en kan ook de hulp van de speurhond niet meer worden gemist. Bij een gepleegd misdrijf zal de dader in het algemeen niet meer in de naaste omgeving moeten worden gezocht. Veelal zal hij wel over een vervoermiddel beschikken en zich slechts over korte afstand lopende verplaatsen. In de meeste gevallen mogen we dan ook niet verwachten, dat de speurhond ons bij het volgen van een spoor, zonder meer bij de dader aan huis zal brengen. Vaak zal de hond het spoor slechts gedeeltelijk kunnen uitwerken. In vele gevallen kan dit echter reeds van grote betekenis zijn, daar bij het vinden van voorwerpen, voetafdrukken, sleepsporen en dergelijke, waardevolle aanwijzingen kunnen worden verkregen, die bij het verdere onderzoek van het grootste belang kunnen zijn.

Als voorbeeld een praktijkgeval, waaruit blijkt dat schijnbaar onbeduidende aanwijzingen, welke met behulp van de speurhond worden verkregen, tot opsporing van de dader kunnen leiden.

Op een zaterdagavond werd er tijdens afwezigheid der bewoners ingebroken in een woning bij Arnhem. Door verbreking van een ruit had de dader zich de toegang tot de woning verschaft. Er waren een bedrag aan geld en enige waardevolle voorwerpen ontvreemd. Onder het raam, waar de dader de woning was binnengeklommen, werd de hond op het spoor gezet. Hierna volgde het dier over een afstand van ongeveer 150 meter een spoor naar een aan de andere zijde van de weg staande schuur. Bij de schuur was in het zand een sleepspoor waar te nemen, dat aanvankelijk werd aangezien voor een remspoor van een bromfiets. Het had een lengte van ongeveer 25 meter en liep met een bocht om de schuur heen. Bij nadere beschouwing viel

bevolkingsgroei hond niet aan

door de rijksspeurhondgeleider

I. VAN GOOSWILLIGEN te Arnhem

het op, dat het wiel van de bromfiets in de bocht niet was weggeleden, waaruit kon worden afgeleid, dat de bocht slechts met zeer geringe snelheid was genomen. Voor een remspoor bleek het dan ook te lang te zijn. Door het sleepspoor vermoedde men dat de dader met de bromfiets aan de hand had gelopen en dat het spoor was veroorzaakt, door één der wielen van de bromfiets dat door de uitgeschakelde motor geblokkeerd was. In de ter plaatse vrij harde grond werden geen voetafdrukken gevonden, die deze veronderstelling konden bevestigen.

Toen de rijksspeurhondgeleider zijn taak als afgedaan beschouwde, leek het er aanvankelijk niet op, dat hier veel met de hond was bereikt. Later zou echter blijken, dat de hond juist een zeer belangrijke aanwijzing had verschaft. De met het onderzoek belaste politieambtenaar besprak nadien het geval nog eens met een col-

lega die op de bewuste avond belast was geweest met de controle op het verkeer. Hij wist te vertellen, dat hij toen de remmen van een bromfiets had gecontroleerd, waarbij het hem opgevallen was dat de motor van dit voertuig niet vrijgezet kon worden, zodat bij een in rust zijnde motor het voorwiel van de bromfiets geblokkeerd werd. Hij wist zich zelfs de naam van de berijder nog te herinneren, zodat men besloot deze man eens nader aan de tand te voelen. Deze man ontkende echter iets van de inbraak af te weten, zodat men besloot om een sorteerproef op hem toe te passen, teneinde na te gaan of hij inderdaad wel zo onschuldig was als hij zich voordeed. Bij de sorteerproef werd hij door de hond echter prompt als dader aangewezen. Bij een nader verhoor bekende hij de inbraak te

hebben gepleegd. De door hem ontvreemde voorwerpen werden later op zijn aanwijzing in de nabijheid van zijn woning teruggevonden.

Had men in dit geval de speurhond niet ingeschakeld, dan moet het ernstig worden betwijfeld, of men het betreffende sleepspoor wel zou hebben gevonden. Zou dit wel het geval geweest zijn, dan staat het nog te bezien of men wel voldoende aandacht aan dit spoor zou hebben geschonken en het in verband zou hebben gebracht met de betreffende inbraak. Dit geval staat niet alleen. Er zijn legio gevallen, waarbij een schijnbaar onbeduidende aanwijzing, met behulp van de speurhond verkregen, bij het tot klaarheid brengen van een misdrijf juist van het grootste belang bleek te zijn.

Door het volgen van een spoor komt de speurhond soms bij de woning van de dader en hij springt blaffend tegen de deur waardoor de dader binnenging.

Tien jaar geleden eerste vrouwelijke officier voor jeugdzaken bij Korps Rijkspolitie

Mejuffrouw L. J. M. KLEYN

MEMOIRES...

Tien jaar geleden werd mejuffrouw L. J. M. Kleyn als officier bij het Korps Rijkspolitie aangesteld met de opdracht na te gaan op welke manier de zaken betreffende de Kinderpolitie bij het Korps behandeld dienden te worden. Dat was een bijzondere feit, want met deze benoeming werd een begin gemaakt met de aanstelling van vrouwelijke officieren. Tot dat moment waren reeds vele gemeente-politiekorpsen met de aanstelling van vrouwelijke inspecteurs voorgegaan. Mej. Kleyn begon in het Korps Rijkspolitie „van de grond af“. Dit alles is voor de redactie van het Korpsblad Rijkspolitie aanleiding geweest contact te zoeken met mej. Kleyn, die prompt zei: „Iedereen, die een nieuw werk begint of moet opzetten, moet eigenlijk een dagboek bijhouden.“ Zij deed dat zelf ook en is in haar dagboeken gedoken, hetgeen resulteerde in bijgaand boeiend artikel: de memoires van de eerste vrouwelijke officier bij het Korps.

Dit overzicht wordt geen „Kamer 13“ of „de Commissaris vertelt“ in pocket-uitgave, maar het is een verslag geschreven met een gevoel van dankbaarheid over wat in deze 10 jaren werd bereikt, tot stand is gekomen en aan medewerking van de zijde van alle leden van het korps werd ondervonden. In augustus 1950 werd ik door de directeur van het Instituut voor preventieve geneeskunde te Leiden, waar ik sinds 5 jaren werkte, gewaarschuwd dat er een telefoon voor mij was van „het kabinet van de Prinses“. Aangezien ik geen sollicitatie had lopen voor hofdame, was ik zeer verbaasd. Het bleek evenwel dat mejuffrouw Geldens, mijn oud-collega van de kinderpolitie te Nijmegen, in haar functie van adviseuse verbonden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en dus niet in haar functie van secretaresse van Prinses Wilhelmina, mij wilde spreken over een kinderpolitie-aan gelegenheid. Dus geen functie aan het Hof. Na een inleidend gesprek op een van de volgende dagen waarin zij mij vertelde dat in Rijkspolitieverband gedacht werd aan de aanstelling van een vrouwelijke kracht gespecialiseerd in kinderzaken, werd ik enkele dagen later ontvangen door de Directeur-Generaal van Politie. De Directeur-Generaal deelde mij mede dat in de afgelopen jaren namelijk spoedig na de totstandkoming van het Korps Rijkspolitie in de vergadering van Procureurs-Generaal met name door de P. G. te 's-Hertogenbosch de wens te kennen was gegeven om een deskundige kracht bij de Rijkspolitie aan te stellen naar voorbeeld van de inspectrice van de kinderpolitie werkend in gemeentelijk verband. Deze nieuwe functionaris zou dan moeten worden ingeschakeld bij de verhoren van minderjarigen betrokken in zedenzaken. In het zuiden des lands hadden zich immers enige geruchtmakende zaken voorgedaan waarbij grote groepen jongens en meisjes betrokken waren. De verhoren zouden niet altijd op de juiste wijze hebben plaats gevonden en aan de eerste aanpak en behandeling zou een en ander hebben ontbroken, dat wil zeggen uit een kleine olievlek was onnodig een grote olievlek ontstaan, waardoor ernstige verontrusting bij de bevolking.

De vraag was nu of ik met mijn ervaringen van 9 jaren arbeid als inspectrice van de kinderpolitie te Rotterdam aangesteld wilde worden om bij de Rijkspolitie de jeugdzaken te behartigen. Hoewel ik na mijn vertrek uit de kinderpolitie in 1945 nimmer aan terugkeer in politieverband had gedacht, heb ik na enige besprekingen met de Directeur-Generaal en het Instituut, waar ik toen werkte voorgesteld om voorlopig gedetacheerd te worden teneinde na een oriënterende periode van een half jaar

een rapport uit te brengen aan de Minister van Justitie, waarin aan de hand van opgedane ervaringen een plan tot opzet en werkwijze van een kader vrouwelijke deskundige officieren van jeugdzaken zou worden voorgesteld. Op 1 mei 1951 werd ik officieel gedetacheerd bij het Korps Rijkspolitie en meldde ik mij bij de Directeur-Generaal. Met de opdracht voor het uitbrengen van een rapport aan de Minister die mij ter hand gesteld werd, was de „losse verkering” met het korps een feit geworden. Met de oriënterende en tegelijkertijd introducerende fase werd een begin gemaakt dat wil zeggen de kennismaking met de leiding van het korps en de gewestcommandant 's-Gravenhage aan wien ik tijdelijk was toegevoegd. De toenmalige gewestcommandant aan wie ik werd voorgesteld op 2 mei 1951 vond het zichtbaar een ramp om tegen het einde van zijn loopbaan met „een juffrouw” te worden opgescheept. Hij kon helemaal niet begrijpen wat een vrouw in zijn ressort zou moeten doen en zag bovendien geen kans om haar te huisvesten. De eerste maanden van mijn detachering heb ik dan ook gastvrijheid genoten in het gebouw, waar de Algemeen Inspecteur was ondergebracht, waar de chef staf mij op de hoogte bracht van de organisatie en de contacten en instellingen van het korps. Het aantal te bezoeken personen en instellingen was zeer groot en verschilde aanmerkelijk van wat ik in gemeentepolitie-verband had meegemaakt. Immers geografisch strekt het ambtsgebied van de Rijkspolitie zich veel verder uit dan één gemeentegrens. Na met de andere gewestcommandanten in vergadering bijeen, kennis te hebben gemaakt en bij enige de terughoudendheid op de gezichten te hebben gelezen en twijfel in hun stemmen te hebben beluisterd ben ik op verkenning gegaan en heb vele besprekingen gevoerd met vele autoriteiten in en buiten het korps. De reacties waren zeer verschillend.

Bij sommigen moest ik denken aan een gedichtje van David de Jong over „de juffrouw voor maatschappelijk werk”:

De juffrouw, die het volk bemint
trompettert als een olifant
hare goede gezind-
heid door onze ingewand.

En haar milde gaven
van gecensureerde braaf-burgerlijke boeken
om ons te beschaven
zijn om te vloeken.

Ze is ontroerd als een klein kind,
geeft onze needrigheid de hand
Bij het afscheid plakt ze fondant
van haar zuivere ziel
op onze arbeiders (lees: politie) kiel.

Een vrouw bij de politie en dan nog wel bij de rijks-politie! Nog meer slap gedoe! Neen, „aan mijn lijf geen polonaise”. Liever motorfietsen met zijspan voor de rijks-politie dan vrouwen!

Een groepscommandant deelde mij vol trots zijn werkwijze met de plaatselijke jeugd mede: „als ze niet doen wat ik zeg, sla ik ze op hun kont en dat helpt prima.” Een andere groepscommandant vertelde in een vergade-

ring, dat hij een man uit zijn gemeente, die vaak dronken was en in alle opzichten zijn gezin te kort deed, had gedreigd met de woorden: „ik sla je dood als ik je nog eens dronken langs de weg zie” en deze waarschuwing had geholpen.

Deze en andere openhartige uitspraken, die van eerlijkheid getuigden heb ik altijd zeer gewaardeerd, want de ja-knikkers en nee-denkers, nee-handelenden zijn niets waard, zij kiezen de weg van de minste weerstand.

Het is in dit verband zeer interessant te lezen dat de Operrechter Parker in Londen dezer dagen zich in 't Hogerhuis een voorstander toonde voor de wederinvoering van de lijfstraffen voor jeugdige misdadigers. Hij wilde deze lijfstraf zien als een aanvullende straf, die pas na een waarschuwing of 2e misdrijf kon worden opgelegd. Volgens de Britse kanselier denkt de regering voorlopig nog niet aan wederinvoering van de lijfstraf, hoewel de mogelijkheid hiervan niet uitgesloten moet worden geacht. De voormelde „progressieve” groepscommandanten die in de praktijk hiervan gebruik maken en goede resultaten hiervan opmerkten geef ik toe, dat de vrouwelijke officieren voor jeugdzaken niet de geschikte personen voor deze vorm van executie zijn! Ook moest ik sommige burgemeesters teleurstellen over onze opvatting inzake de bestrijding van jeugdcriminaliteit wanneer zij spraken over „saneren van streken” door middel van „opbergen van de raddraaiers”, in plaats van zorg hebben voor jeugdwerk in preventieve zin. Immers geweld lokt geweld uit! Niet alleen bleek mij uit de gesprekken met al deze autoriteiten en ook van politiezijde, dat er grote behoefte was aan een gedachtenwisseling over problemen betreffende de jeugd en het gezin, maar uit de afschriften van de processen-verbaal die werden doorgestuurd werd mij duidelijk hoe de opvattingen, het beleid van de verschillende officieren van justitie uit elkaar lagen.

In sommige arrondissementen was het voorschrift om van alles proces-verbaal op te maken op iedere leeftijd. Zo kreeg ik onder ogen een proces-verbaal tegen 2 verdachten, jongens van 4 en 7 jaar. Hen was ten laste gelegd „opzettelijke brandstichting” waarbij een situatie-tekening was gevoegd en opgave gedaan van het aantal afgestroken lucifers, dat nabij de halfverbrande hooiberg was gevonden. De jongste verdachte heeft bij zijn verhoor niet kunnen praten en op de aan hem gestelde vragen slechts kunnen knikken. Zeker is, dat beide jongens niet spoedig meer met lucifers zullen spelen en een fikkie maken, tengevolge waarvan een aantal getuigen moeten worden gehoord.

Erger was het gesteld met een verhoor van een 10-jarig meisje, dat aan de grens van Zeeuws-Vlaanderen was aangerand door een dronken man, die tengevolge van haar geschreeuw niet veel heeft kunnen uithalen. Het gehele gebeuren werd gereconstrueerd ter plaatse, waar foto's werden genomen van verdachte en kind. Dit alles hoewel verdachte had bekend.

Het in opdracht van de Officier van Justitie in verzekering stellen van een 11-jarige jongen in een cel onder het gemeentehuis trof mij ook als een bijzonderheid, die ik niet gaarne zou aanbevelen. De vraag rees dan ook of de verbalisant na gezinsonderzoek de Officier een juiste voorstelling van zaken over de gezinsachtergrond had gegeven dan wel of hij een routineverslag had uitgebracht

en de jongen die in de buurt als een belhamel bekend stond en de politie had uitgescholden voor „schijthuis” eens mores wilde leren. Voorgeleid voor de Officier bleek de jongen zeer achterlijk te zijn en de winkeldiefstal, een portretlijstje, had gepleegd om een geschenk te hebben voor moederdag.

Steeds meer werd mij duidelijk, dat de nadruk van de politieactiviteit in kinderzaken bij de strafrechtelijke aanpak lag, de enige mogelijkheid om „iets aan dat meisje of die jongen te doen”. Alleen de feiten genoemd in het kinderstrafrecht werden aan de Officier van Justitie doorgegeven, terwijl andere vormen van wangedrag minstens even ernstig niet werden gesignaleerd dan wel gerapporteerd.

De mogelijkheden van civielrechtelijke aanpak gegeven in de burgerrechtelijke wetsartikelen „tot ondertoezichtstelling”; „de ontzetting en ontheffing” waren vrijwel onbekend. Meisjes die van huis waren weggelopen en 's nachts niet thuis kwamen werden na te zijn opgespoord thuis gebracht en aan de ouders teruggegeven. Soms met een naar beste weten vermanend woord. Dat dit gedrag meestal het gevolg was van zeer diepliggende oorzaken bij het kind of de ouders werd niet herkend, nog minder gerapporteerd aangezien het feit van weglopen niet strafbaar is gesteld.

Uit de processen-verbaal opgemaakt tegen meerderjarige

verdachten, waarbij minderjarigen waren betrokken moest worden geconstateerd, dat behalve de terminologie, die in de wet staat, die de verklaringen tot een sluitend geheel moeten maken weinig aandacht werd geschonken aan de psychische ontwikkelingsfase waarin het kind verkeerde, terwijl hun gezins- of streekomstandigheden niet werden vermeld.

Het werd mij dan ook steeds duidelijker dat de aan te stellen officieren toegevoegd voor jeugdzaken, werkend in politieel verband, een taak zou moeten worden gegeven, die uiteenvalt in drie deeltaken:

Ten eerste **een voorlichtende taak**: dat is door middel van besprekingen en cursussen de verandering in opvattingen op strafrechtelijk en civielrechtelijk gebied op de voet volgen. Behalve parate kennis op juridisch-politiek gebied ook het doorgeven in eenvoudige vorm de ontwikkeling op het terrein van de kinderpsychologie. Immers de politiefunctaris die zijn werk juist opvat werkt niet alleen als opsporingsambtenaar en handhaver van de wet, maar komt tegelijkertijd terecht op het terrein van de geestelijke gezondheid. Dit geeft de verplichting om zo min mogelijk schade aan te richten aan de geestelijke ontwikkeling van het kind.

Voorts **een raadgevende taak** die hierin bestaat, dat zowel aan de lokale politie als aan ouders of burgemeester, dan wel onderwijzer of anderen desgevraagd advies wordt gegeven voor wat betreft de behandeling van een kind dan wel gezin. Gezamenlijk in overleg met elkaar wordt dan naar een voor een bepaald kind in een bepaald geval naar een adequate, zo juist mogelijke aanpak en oplossing gezocht. Deze kan bestaan uit een verwijzing naar een Raad voor de Kinderbescherming, een medisch opvoedkundig bureau, een internaat of werkkamp uitgaande van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen of een andere instelling van kindbescherming en maatschappelijk werk.

En tenslotte **een assisterende taak** in die gevallen waar in overleg met de Officier van Justitie, de districtscommandant of de groepscommandant een verhoor door de vrouwelijke Officier voor jeugdzaken dient te worden gedaan. Deze gevallen hebben voornamelijk betrekking op getuigen-slachtoffers in zeden-zaken en wel bij het verhoor van zeer jeugdige kinderen. Groepjeskinderen die zgn. „vieze spelletjes doen” dan wel ontucht in de zin van de wet plegen. Oudere meisjes, die een gevoelsbinding met verdachte hebben. Zaken, waarbij de verwikkeling van dorpspolitiek of geloofs-overtuiging worden gevreesd. De gevallen, waarin de ouders dit vragen. De wenselijkheid van een goed afgenomen verhoor is wel duidelijk aangezien de bewijsvoering staat of valt met de betrouwbaarheid van de kinderverklaring. Wij weten immers maar al te goed dat fantasie, angst, schuchterheid, beduchtheid voor de politie en beïnvloeding door derden grote vijanden zijn voor de betrouwbaarheid van minderjarigen.

Het rapport werd in september 1951 afgesloten met te constateren, dat aan ieder ressort een vrouwelijk officier voor jeugdzaken diende te worden aangesteld. Naar behoefte aan ieder district een dergelijke kracht, terwijl in de lagere rangen deskundige vrouwen zowel als mannen

AAN ALLEN

die hun medewerking verleenden en nog verlenen, bij de inning van de abonnementsgelden onze dank voor hun werk.

★

VOOR ALLEN

die hun abonnementsgeld voor de jaargang sept. 1960 — aug. 1961 nog niet overmaakten, geldt het verzoek dit alsnog en vóór 29 juli te doen.

★

DOOR ALLEN

dient het abonnementsgeld voor de jaargang sept. 1961 t.m. aug. 1962 bij vooruitbetaling te geschieden. De „beroeps”abonnees via hun comptabele en de „reservisten”abonnees per postwissel of op giro 83 31 11 t.n.v. Schaafsma & Brouwer Dokkum, vóór 3 oktober a.s.

Rijkspolitie koos als eerste overheidsorgaan de film als medium voor de personeelsvoorziening

WERVINGSFILM „IN BLAUW EN ZWART” BEKROOND

door de opperwachtmeester L. BLOEM SMA te 's-Gravenhage

bij uitgroei van het kader aan de districtsrecherche zouden moeten worden toegevoegd.

Dit alles werd vastgelegd in het rapport dat werd aangeboden aan de Minister van Justitie en in grote kring van belanghebbenden besproken. Aan de uitvoering van de inhoud werken thans 10 vrouwelijke officieren voor jeugdzaken, terwijl te verwachten is dat er aan het einde van 1961 over het gehele land het aantal tot 12 zal zijn gestegen. Behalve het wekken van begrip en inzicht in eigen korps hebben zij daarbuiten vele contacten en proberen zij tot een goede en doelmatige samenwerking te komen. Ze zijn betrokken geworden bij de opleiding van aspiranten van de School voor de Rijkspolitie te Arnhem, het Instituut voor opleiding van Hogere Politieambtenaren te Hilversum, bij de vormingscursussen voor groepscommandanten te Amersfoort, bij de rechtbank als plv. kinderrechter, bij de werkgroep „horen van minderjarigen betrokken bij zedenmisdrijven” onder voorzitterschap van de Officier van Justitie Hoofd van het Parket te Utrecht, enz. enz.

Ook aan cijfers van aantallen strafzaken en civielrechtelijke rapporten is duidelijk te maken dat in nauw overleg met Vrouwe Justitia wordt samengewerkt. Zij voelen zich derden in het verbond tussen Asklepios en Justitia. (lees het artikel over Delinquentenzorg door Prof. Dr. H. M. M. Fortmann, Hoogleraar te Nijmegen, verschenen in het februarinummer 1961 van het maandblad voor geestelijke volksgezondheid, in het aprilnummer 1961 van het Nederlands Tijdschrift voor Criminologie „Verloofd: Asklepios en Justitia”: de geneeskunde en de gerechtigheid). Zij vragen zich af of bewaarheid is wat de toenmalige gewestcommandant, Kolonel Van Everdingen na zijn afscheid van het hem dierbare Korps Rijkspolitie op 2 januari 1952 aan mij schreef; het waren gedachten van een zeer ernstig en eerlijk man „het boek, dat U mij zond zal een aandenken zijn aan de tijd dat ik met U heb mogen samenwerken aan een tak van dienst, waar ik geheel vreemd tegenover stond en waarvan U mij het belang en de noodzakelijkheid hebt leren inzien. Ik schaam mij wel eens, dat ik met zoveel politie-dienstjaren bij Uw komst zo slecht op de hoogte was. Ik weet er nog wel niet veel van, maar ik ben tenminste nu overtuigd, dat Uw werk even noodzakelijk is dan welke tak van dienst ook bij de Rijkspolitie. Ik hoop dat het U gegeven is Uw werk zodanig uit te breiden en te volmaken, dat men na enige jaren zal zeggen, hoe hebben wij het ooit zonder gedaan.” Het kader vrouwelijke officieren voor jeugdzaken vervolgt haar weg, zich begeleid wetend door vele leden van het Korps Rijkspolitie.

De productie speelt in ons hedendaagse leven een belangrijke rol. De belangrijkheid van een bedrijf wordt doorgaans naar de productie en de kwaliteit afgemeten. Ten aanzien van de politie zou een loonherziening, wellicht geen al te grote problemen opleveren als kon worden aangetoond dat de productie zich in stijgende lijn beweegt of althans, dat wij ook produceren, zo wordt wel beweerd. En de wervingsambtenaren weten dat in het Korps Rijkspolitie de productie van het Bureau Werving bepalend is voor de mening hieromtrent. Dikwijls wordt gezegd dat er bij dat Bureau Werving weinig activiteit wordt ontplooid en wanneer dan de vraag wordt gesteld waaruit men dit afleidt, komt altijd het antwoord: „Wat jullie aan geschikte kandidaten afleveren aan het Korps is immers de moeite niet waard.” Natuurlijk is het begrijpelijk, dat men in het Korps kijkt naar het aantal jonge politieambtenaren, dat de geleerden komt versterken. Wanneer men dan tot de conclusie komt, dat dit aantal uiterst gering is, is het evenzo begrijpelijk dat men van de veronderstelling uitgaat, dat er op het gebied van de werving weinig wordt gedaan. Maar de narigheid zit ergens anders. Het is voldoende bekend, dat er op de hedendaagse arbeidsmarkt een tekort is aan flinke en geschoolde arbeidskrachten. Elke (flinke) jongeman kan tegenwoordig tegen een behoorlijke beloning in het arbeidsproces worden ingeschakeld, daar, waar hij aanleg en ambitie ontplooit. Het politieambt is door vele — ons allen bekende — oorzaken niet één van de meest aantrekkelijke beroepen

... De camera loopt ...

. . . Nou ja, zo mooi is ze niet altijd, maar film is film nietwaar? . . .

voor hen die alleen de buitenkant zien. Bovendien worden voor aanstelling bij de politie strenge eisen gesteld en ligt de aanstellingsleeftijd te hoog. Hierdoor ontstaat de moeilijkheid, dat de jongelieden, die wij nodig hebben reeds op vrij jonge leeftijd worden opgenomen en aangetrokken door particuliere bedrijven, waardoor wij hen kwijt zijn. Nu zijn er wel grootscheepse oplossingen voorgesteld, waardoor de werving van jonge politieambtenaren gestimuleerd zou kunnen worden maar een feit blijft dat zolang deze oplossingen niet

WERVING PER FILM

De werving van personeel is in deze tijd een kommerkelijke aangelegenheid. Personeelchefs uit het bedrijfsleven krijgen er grijs haar van en het personeel van het Bureau Werving van het Korps Rijkspolitie wringt zich eveneens in vele bochten om zonder de toelatingseisen voor het Korps geweld aan te doen toch personeel te werven. Folders, brochures en advertenties zijn echter klassieke middelen voor de propaganda ten behoeve van de personeelsvoorziening. En zo is het Bureau Werving er als eerste overheidsorgaan toe gekomen de film als medium voor de werving te kiezen. De eerste film in dit genre, nu in roulatie bij de bioscopen, werd om te beginnen bekroond. Omtrent het „hoe en wat“ dat met de werving en deze film verband houdt, vertelt de opperwachmeester Bloemsmä in bijgaand artikel.

kunnen worden gerealiseerd, op andere wijze getracht moet worden voldoende geschikte krachten te werven. Dit eist steeds weer het uitwerken van nieuwe activiteiten, doch veelal met het gevolg, dat uit een groot kwantum van de onderste lagen van de arbeidsmarkt de enkele man van voldoende kwaliteit geselecteerd moet worden.

Het is niet de bedoeling om de campagnes die in de

loop der jaren zijn gevoerd om de stroom van sollicitanten zo groot mogelijk te maken, allemaal de revue te laten passeren. Dat zou een eentonige opsomming worden. Een feit is dat zelfs de „stunt“ op het gebied van propaganda voor een overheidsfunctie niet werd gevreesd. De langzamerhand algemeen bekende wervingsfilm „In Blauw en Zwart“ is namelijk niet meer en niet minder dan een „stunt“.

Bij het plan tot het maken van deze film is uitgegaan van de gedachte, dat het rijkspoliticambt evengoed een artikel is dat verkocht moet worden als een radio- of een televisietoestel. Dus het moest een korte kernachtige film worden, die in luttele minuten zo veel mogelijk over de rijkspolitie zou vertellen. Geen geringe opgave. Na een lange tijd van voorbereiding, overleg met filmmaatschappijen, het opstellen van een scenario werd tenslotte in het voorjaar 1960 een begin gemaakt met de opnamen. Het Nederlandse weertype gooidt maar al te vaak roet in het eten. Dikwijls waren mensen en materieel op een bepaald tijdstip bijeengebracht voor een opname-serie en maakte het weer de opname onmogelijk, waarna men weer huiswaarts kon gaan. Een andere keer bleek het weer reeds bij voorbaat zo erbarmelijk slecht, dat vooraf alle deelnemers telefonisch afgezegd moesten worden. Niettemin kwam tegen het einde van 1960 de wervingsfilm gereed en kon deze voor autoriteiten, pers en reclamemensen worden proefgedraaid. Het moet gezegd dat de film in het algemeen ieders voldoening en tevredenheid oogstte.

Daarna begon het roulement in de bioscopen van 30 december 1960 af en thans is dus de wervingsfilm van het Korps Rijkspolitie op reis door Nederland. Of deze film een verhoging van het aantal betere sollicitanten tot gevolg zal hebben, is thans nog niet met zekerheid te zeggen. Evenmin kan reeds thans worden beoordeeld of deze publiciteit verbetering in de toekomst zal kunnen bewerkstelligen. Eén succes heeft de wervingsfilm echter in ieder geval reeds ge oogst, namelijk op de te Amsterdam door het Genootschap voor reclame gehouden reclamefilm dag, waarbij een 15-tal door verschillende filmmaatschappijen ingezonden films werd vertoond,

(vervolg op pag. 27)

. . . Het fijnere (film)werk

Schape van Exloo kregen jas uit onder toezicht oog van burgemeester en Rijkspolitie

Scheerdersfeest in oude luister op hoogste punt van Hondsrug

In de regen, met muziek van een boerenkapel, met „slokjes” uit een glazen karaf en met scharen waarvan sommigen zeiden dat ze „verrekte” stomp waren, heeft Exloo, de residentie van de Drentse gemeente Odoorn een oude traditie in ere hersteld: het schaapscheren. Oude en ervaren scheerders trokken 79 dieren van de Exlooër kudde de winterjas uit, alsof er sedert tientallen jaren in het Drentse land niets veranderd zou zijn. Maar, enige honderden van de 13.000 inwoners tellende gemeente Odoorn en vele vroege vakantie-gangers keken de scheerders op de vingers. Vroeger schoor men in Drente onopvallend vele kudden van vele honderden schapen; nu er nog slechts twee kudden zijn, namelijk in Ruinen en in Exloo, nu werden de hevig tegenstribbelende schapen „folkloristisch” geschoren. Vier leden van het Korps Rijkspolitie hielden het feest in goede banen en ze hadden er weinig moeite mee. Men zei wel, dat herbergier Beert Hendrik Eggens z'n hand verwondde toen hij de poot van een borrelglaasje moest slaan om een echte „kikkert” te krijgen, maar dat is dan het enige bloed dat er vloeide en de adjudant M. P. van der Dam, de opperwachtmeester W. A. Toret en de wachtmeesters L. Kollen en K. van Veen hebben niet veel drukte gehad, want het enige wat mis ging was het weer. Diverse schapen werden tijdens het knippen en scheren tegelijkertijd door Pluvius gewassen, daar in het dorp op het hoogste punt van de Hondsrug.

... Herderlijk oog van leden groep Exloo ...

... bokkenrijder van Exloo ...

Niet slechts de adjudant en drie leden van zijn dertien man tellende groep bevolkten de brink van Exloo die middag. Met muziek van de boerenkapel werd de kudde naar de schaapskooi op de brink geleid en onder oude bomen bijgedreven, nadat burgemeester J. van Roijen duidelijk had gemaakt waarom Exloo een oude traditie herstelde. Hij zei dat eens het dorp Exloo twee schaapskudden had van duizend dieren elk, maar tenslotte was er nog maar een kudde van zestig dieren over. En, toen de oude scheper Roelf Steenberg, die het met zijn 71 jaren allemaal welletjes begon te vinden, erover dacht om op te houden, hebben particulieren het initiatief genomen om de kudde te redden, die tenslotte door de gemeente werd aangekocht. De kudde werd ondergebracht in een schaapskooi in het hart van het dorp en bovendien dicht bij het huis van de dierenarts, die de gemeentelijke schapen ook een goed hart toedraagt. Dat goede hart van velen kan de kudde van Exloo niet missen. Het mag zo zijn, dat er ieder jaar een fiks aantal lammeren wordt geboren en dat de kudde wol oplevert, doch dat is niet genoeg. Maar Exloo wil de kudde niet missen en scheper Harm Rengers, geboortig uit Valthe in de gemeente Odoorn, die ook scheper is geweest in het Goois Natuurreservaat, trekt er echt niet voor zijn verdriet dagelijks met de dieren opuit. Hij hield het toezicht

bij het schaapscheren, bij het feest waar Exloo een traditie van wil maken, nog mooier en met nog meer festiviteiten dan dit jaar. En, nu was er al een boerenkapel, nu al hadden leden van de Vereniging van Plattelandsvrouwen zich in oud Drents costume gestoken en nu al was er een feesttent met dansmuziek, omgeven door een bescheiden kermis. Maar, het bederf was er ook al een beetje want: waarom droegen de plattelandsvrouwen ook costume van mannen? Zijn die zoals werd beweerd te verlegen om zich in oud Drents aan het publiek te laten zien? Er waren ook al bulderende luidsprekers. En dat moet anders, wil men in Exloo een waarde traditie scheppen en wil men in de bezoeker iets doen opkomen van herinnering aan tijden waarin de hei van Drente nog echt groot en echt stil was en waarin omvangrijke kudden rondzwierven.

Nou ja, helemaal zoals vroeger kan het niet meer worden en dat is misschien maar beter ook. In Valthe bijvoorbeeld werden de schapen voor het scheren gewassen in een grote poel omdat de vrouwen schone wol op het spinnewiel wilden hebben. Op een afgesproken dag werden alle schapen daarheen gedreven en gewassen. Dat was een inspannend

werk, dat uitermate dorstig maakte en waarbij de fles — waarin bij al dat water natuurlijk géén water was — van hand tot hand ging. De schapen werden van buiten schoon, de herders van binnen vol en zij haalden er de onderlinge veten bij van stal.

Trouwens, bij het scheren ging ook de fles rond. En dat stukje oud gebruik bleef in zekere zin bewaard, want bij het feest in Exloo gingen vrouwen in Drents costume, vóór zij de geschoren vachten oprolden, rond met de fles om de scheerders — waaronder zich ook de oude herder Roelf Steenberg bevond — een slokje van de Schiedamse weduwe te verschaffen. Het moet gezegd: de scheerders en de schapen werden er niet anders van, de adjudant Van der Dam, de opperwachtmeester Toret en de wachtmeesters Kollen en Van Veen kunnen het getuigen. En, dat later een krant schreef dat de schapen mishandeld waren, dat was alleen maar schaaapachtig: Exloo heeft met ere een traditie in oude stijl doen herleven. Negenenzeventig schapen van de gemeentelijke kudde kregen onder wakend oog van de burgemeester de jas uit. De even waakzame R.P.'ers deden er de jas bij aan omdat het af en toe zo erbarmelijk regende

★

Foto boven: . . . een slokje naar oud gebruik.

★

Foto midden: Zo houdt de ervaren scheerder het schaap in bedwang . . .

★

Foto links: Klassiek Drents tafereel .

★

NOG EENS

Paaspuzzel

Naar nader is gebleken had samensteller van de Paaspuzzel niet zichzelf te pakken bij 300 horizontaal waar een zomerse kledij werd gevraagd terwijl er automatisch „ijs” uitkwam. Dat was niet onjuist opgegeven door de samensteller. Niet hij had zichzelf maar de corrector had ons te pakken, want naar tenslotte is gebleken werd er in de originele opgave toch wel degelijk gevraagd: zomerse lekkernij.

Niets uit dit blad mag worden vervoelvoudigd of gepubliceerd, door middel van druk, fotocopie of op welke andere wijze ook, zonder uitdrukkelijke schriftelijke goedkeuring van de redactie, zelfs niet, al zou een en ander geschieden met bronvermelding.

VEILIGHEID...

Wij leven in een vreemde wereld, vrienden. En het tragische is, dat we die wereld zelf zo vreemd maken en . . . onveilig. Dagelijks worden alle vreemde en onveilige zaken, bijeengebracht op vele pagina's, aan de achterkant stampvol advertenties als spiegel van het dagelijks begeren, door onze brievenbussen geduwd. In Zuid Afrika wordt vermoord om vrijheid, in Bretagne maken de boeren amok om aardappels, op de wereldmarkt is af en toe sprake van dumping van overtollige voedselvoorraden en in Azië sterven duizenden van honger. En wij, wij slagen er — afgezien van Frankrijk — nog altijd zo knap in om het propere West Europese tuintje schoon te houden, al is de vraag af en toe begrijpelijk hoelang dat nog zal lukken, hoelang we nog veilig zijn.

Momus heeft altijd gedacht, dat als het eens gaat spannen, met atoomraketten of met invasies van miljoenenwolven, die het

blanke ras de rekening van eeuwen — met of zonder interest — komen presenteren, de gevangenis wellicht de veiligste plaats voor de West Europeaan wordt.

Maar vrienden, waar blijven we, nu mij is gebleken, dat sommige gevangenis ook niet veilig meer zijn. In de bioscoopzaal van de beruchte Engelse gevangenis Dartmoor is dezer dagen bij de vertoning van de politiefilm „De blauwe lamp” een gevangene vermoord. Tijdens de voorstelling hoorden de bewakers gestommel. Er klonk een kreet en iemand viel. Toen het licht aanging bleek er een gevangene dood op de grond te liggen. Er ontstond een gevecht waarbij nog eens drie gevangenen steekwonden opliepen en twee bewakers in het gezicht werden getrapt. Na een van justitiewege ingesteld onderzoek is gebleken, dat er in de gevangenis van Dartmoor, waar langgestraften worden ondergebracht, al geruime tijd een ernstige toestand heerst door gebrek aan personeel en daarmee: gebrek aan toezicht en gebrek aan discipline. Het is een vreemde toestand: gevangenen worden laten we zeggen wegens moord veilig opgeborgen zoals dat heet en vermoord, waaruit blijkt dat ze onveilig opgeborgen zijn. Momus heeft zo het gevoel, dat er in West Europa symptomen zijn, die er - afgezien van invloeden van buiten - op wijzen dat er hier en daar aan de interne veiligheid binnen de grenzen van Europese landen iets gaat mankeren omdat voor het handhaven van de veiligheid de voorwaarden weinig animerend zijn. Europa past wel goed op de veiligheid naar buiten — tenminste te oordelen naar de defensiebegrotingen — maar de veiligheid naar binnen? Vrienden, waar gaat dat heen, als je nieteens meer veilig kunt „zitten”, vraagt

MOMUS.

Van rechts naar links: De adjudant M. P. van der Dam, de wachmeister K. van Veen, de opperwachmeister W. A. Toret, inmiddels te Geldermalsen, en de wachmeister L. Kollen.

Twist over smaak in politiebureau

Ook in de Sovjet-Unie baart de verhouding jeugd politie van tijd tot tijd zorgen, zo blijkt uit een publikatie in het Russische blad „Izwestia” dat schrijft: „Iedere avond lopen er in de straten van onze steden en dorpen jonge mensen met rode armbanden om. Zij gaan zelfverzekerd door de hoofdstraten, maar de buitenwijken vergeten zij evenmin. Waar zij verschijnen komt orde, rust en stilte en aan deze „droezjins”, die de politie vrijwillig terzijde staan, is het te danken, dat we de laatste jaren zoveel minder dronkaards, leeglopers en nietsnutten tegenkomen.” Er worden geregeld razzia's gehouden tegen dit soort lieden, maar dat het daarbij niet altijd allemaal naar wens verloopt, blijkt uit een ingezonden stuk in diezelfde „Izwestia”. Daaruit blijkt dat kort geleden twee lieflijke Moskouse schone op weg van school naar huis werden aangehouden door een groep „droezjins” onder toezicht van een dienstdoend politiemans en opgesloten in het 117e politiebureau van Moskou, bij een groep dronken leeglopers en speculanten, die de meisjes op weinig oirbare wijze verwelkomde. Later bleek, dat de enige misdaad, die de meisjes hadden begaan was, dat ze modieuze kleding droegen, die volgens Izwestia niet bij hun leeftijd paste, onder meer een mantel, die opviel door goede snit. De vader van een der meisjes was over de aanhouding zeer verbolgen en schreef een ingezonden stuk, waarop Izwestia onder meer antwoordde, dat de „droezjins” weliswaar zeer goed werk doen, doch er tevens van doordrongen dienen te zijn dat ze de jeugd niet mogen hinderen op hun weg naar meer beschaving en schoonheid. „Wat gebeurt er, zo vraagt het blad, wanneer morgen onze kleding of haardracht niet in overeenstemming is met de smaak van de „droezjins?” Over smaak valt niet te twisten en als we het doen, dan toch liever niet in het politiebureau”

WERVINGSFILM BEKROOND

(vervolg van pag. 13)

die enkele dagen tevoren door een deskundige jury waren beoordeeld. De beoordeling geschiedde aan de hand van drie hoofdpunten: „De wijze van aanprijzing”; „de originaliteit van het idee” en „de goede smaak”. De voorzitter van het Genootschap voor reclame deelde na het draaien van de films mee, dat tot de drie bekroonde films ook onze wervingsfilm „In Blauw en Zwart” bleek te behoren. Bij de uitreiking van de bekroningsmedailles, welke in ontvangst werden genomen door de Kapitein Buitendijk voor het Korps Rijkspolitie en door de heer N. Kort namens Uniefilm N.V. die de film maakte, sprak de voorzitter van het genootschap er zijn bijzondere waardering over uit, dat het Korps Rijkspolitie als eerste overheidsorgaan de weg had weten te vinden om het medium film te gaan gebruiken ten be-

hoeve van de personeelsvoorziening en dit aanstonds reeds op zodanige wijze had gedaan, dat de jury unaniem van mening was, dat deze film een onderscheiding verdiende. Deze bekroning had al het directe resultaat, dat de bijzondere aandacht van de honderden aanwezige reclamespecialisten, vertegenwoordigers van de pers en van verschillende bedrijven, op het Korps Rijkspolitie werd gevestigd. In de wandelgangen werden gedurende de pauze de vertoonde films en in het bijzonder de bekroonde films druk besproken en uit de diverse opmerkingen en vragen bleek, dat vooral de wervingsfilm „In Blauw en Zwart” in deze kring een bijzonder gunstige kritiek oogstte. Deze dag is dus de publiciteit voor het Korps zeker ten goede gekomen. Een grote dosis goodwill en belangstelling heeft de film reeds meegekregen. Dit geeft goede hoop dat ook het roulement in de bioscopen tot een vruchtbaar resultaat zal leiden.

PERSONALIA

Toegekende onderscheidingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-5-'61: Orde van Verdienste van de Republiek Oostenrijk aan wmr. 1e kl. H. A. de Ruiter, Utrecht (verkeer).

RESSORT ARNHEM

Per 17-5-'61: Zilveren medaille „Für Verdienste um die Republik Österreich” aan wmr. 1e kl. J. Dijkstra, Leystad.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-5-'61: H. W. Botter, wmr., van Heeloo naar Den Oever; A. v. Dodewaard, wmr. 1e kl., van Koog a.d. Zaan naar Hoevelaken; H. C. Arntz, wmr., van Bilthoven (verk.gr.) naar Nijmegen (verk.gr.); R. Mateman, wmr. 1e kl., van Soestdijk naar Ruurlo.

Per 24-5-'61: A. H. Streefkerk, wmr. 1e kl., van Akersloot naar Odijk.

Per 1-6-'61: G. Groen, wmr. 1e kl., van 't Goij naar Lopik; J. Bakker, wmr. 1e kl., van Krelleroord naar Beek.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-5-'61: C. H. B. Schenau, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage (verk.gr.) naar Amsterdam (verk.gr.); J. Velthuis,

wmr. 1e kl., van Dordrecht (verk.gr.) naar Amsterdam (verk.gr.); I. C. Ardonne, wmr. 1e kl., van Biervliet naar Nieuwerkerk.

Per 1-6-1961: P. A. Schoonhoven, wmr., van Oegstgeest naar Boskoop.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-5-'61: J. Spitters, wmr. 1e kl., van Breda (verk.gr.) naar 's-Hertogenbosch (verk.gr.); P. E. J. v. Acker, wmr. 1e kl., van Breda (verk.gr.) naar 's-Gravenhage (verk.gr.); L. Stoffele,

Overleden personeel

Transportgeleider
M. Walters
Rotterdam
ress. 's-Gravenhage
† 14-5-1961

wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch (verk.gr.) naar Roermond (verk.gr.); A. Duine, wmr. 1e kl., van Steenbergen naar Halsteren; B. de Waard, wmr. 1e kl., van Vlijmen naar Maasbracht. Per 1-6-'61: A. J. H. Kabo, wmr. 1e kl., van Rothen naar Elsloo; J. W. Maj, wmr. 1e kl., van Elsloo naar Rothen; E. de Heus, wmr. 1e kl., van Ulustraten naar Hulsberg; P. van Tuijl, owmr., van Bladel naar Schoonhoven.

RESSORT ARNHEM

Per 8-5-'61: H. A. Hoogstraten, wmr. 1e kl., van Arnhem (park.gr.) naar Huisen.

Per 15-5-'61: H. v. d. Vlekkert, wmr. 1e kl., van Nijmegen (verk.gr.) naar Leiden (verk.gr.); M. de Keijzer, wmr. 1e kl., van Beusichem naar Gameren; J. Hendriks, wmr. 1e kl., van Dodewaard naar Oosterhout; J. H. Heuver, wmr. 1e kl., van Ens naar Havelte.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'61: W. van Dijk, owmr., van St. Nicolaasga naar Wommels; E. Vedder, owmr., van Valthermond naar Exloo; W. A. Toet, owmr., van Exloo naar Geldermalsen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-2-'61: J. v. Twillert, schrijver, van Amsterdam (staf) naar Amsterdam (bureau comptabele).

Per 1-6-'61: L. Hoedemaker, owmr., van Amsterdam (staf) naar Breda (wnd. chef de bureau).

DIENST LUCHTVAART

Per 15-5-'61: P. J. Bleeker, wmr. 1e kl., van Amsterdam (Dienst Luva) naar Soestdijk.

Aanwijzing voor functie

RESSORT ARNHEM

Per 1-6-'61: Adj. C. J. v. Overbeeke, tot groepscommandant te Geldermalsen.

Bevorderingen

STAF ALG. INSPECTIE

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.: Per 1-1-'61: W. H. van Ballegoyen de Jong te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester: Per 15-5-'61: C. H. B. Schenau te Amsterdam; J. Velthuis te Amsterdam. Per 1-6-1961: G. Groen te Lopik.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester: Per 15-5-'61: C. A. Opstroom te Dordrecht; H. v. d. Vlekkert te Leiden; P. E. J. v. Acker te 's-Gravenhage; I. C. Ardonne te Nieuwerkerk.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester: Per 15-5-'61: J. Spitters te 's-Hertogenbosch; L. Stoffele te Roermond; B. de Waard te Maasbracht.

RESSORT ARNHEM

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.: Per 1-12-59: A. Cammaert te Nijmegen. Per 1-1-'61: W. C. Bijl de Vroe te Doetinchem.

tot adjudant:

Per 1-6-'61: C. J. van Overbeeke te Geldermalsen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: G. J. Dimmendaal te Aalten. Per 1-4-'61: G. Rozema te De Krim; A. J. Smellink te Losser.

RESSORT GRONINGEN

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.: Per 1-1-'61: P. J. G. Aalders te Leeuwarden.

tot opperwachtmeester:

Per 15-5-'61: J. H. Heuver te Havelte.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-2-'61: L. J. Klinkhamer te Aduard.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.: Per 1-12-'59: L. P. H. de Jong te Nijmegen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: H. Steenbergen te Harderwijk. Per 1-6-'61: T. Vet te Harderwijk.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'61: A. Louwsma, wmr. 1e kl., Driebergen.

RESSORT ARNHEM

Per 15-5-'61: F. J. Hageman, rijksambtenaar E, Zwolle (verk.gr.). Per 15-5-61: A. G. M. Snippert, wmr. 1e kl., Nijmegen (verk.gr.).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'61: M. J. Schulz, schrijver op a.c., Amsterdam.

De dienst verlaten

MINISTERIE VAN JUSTITIE COMPTABELE DIRECTIE POLITIE

Per 1-5-'61: W. Droog, owmr., 's-Gravenhage.

MINISTERIE VAN JUSTITIE INTENDANCE DER RIJKSPOLITIE

Per 1-6-'61: J. B. Bakker, owmr., Apeldoorn.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'61: J. Blonk, owmr., Egmond a.d. Hoef; P. Wouters, wmr. 1e kl., Heemskerk.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-5-'61: J. H. Nijsten, wmr. 1e kl., Mheer. Per 1-6-'61: J. H. Stoffels, adj., Maastricht; I. C. Rasenberg, owmr., Prinsenbeek; J. J. Schoenmakers, wmr. 1e kl., Schaesberg.

RESSORT ARNHEM

Per 1-6-'61: H. Kemkes, adjudant, Geldermalsen; H. J. Beernink, wmr. 1e kl., Doetinchem; A. G. v. Leeuwen, wmr., Nijmegen (verk.gr.).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'61: L. J. Wieringa, wmr. 1e kl., Coevorden.

Ambtsjubilea

Owmr.
R. Kraan
Haarlem
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-7-1961

Adjudant
H. Winter
Monnikendam
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-7-1961

Wmr. 1e kl.
T. Reidinga
Utrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-7-1961

Adjudant
J. H. Ober
Bergen op Zoom
ress. 's-Gravenhage
40 jaar op 6-6-1961

Adjudant
R. Raven
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
40 jaar op 6-6-1961

Wmr. 1e kl.
L. H. de Roos
Deil
ressort Arnhem
25 jaar op 16-5-1961

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Wielrenner Piet C. J. de Jongh uit Made nu Nederlands snelste wachtmeester

VAN JAARLIJKSE TOUR DE FRANCE NAAR DAGELIJKSE SURVEILLANCE

„Hij hoeft straks geen brommer. Hij krijgt een racefiets en hij gaat er als 't moet zelfs auto's mee voorbij en houdt ze aan” is er wel gezegd op de Opleidingsschool van de Rijkspolitie te Arnhem. En dan sloeg dat op de aspirant P. C. J. de Jongh uit Made, die eens triomfen vierde als wielrenner en nu de school heeft verlaten en ongetwijfeld Nederlands snelste wachtmeester is.

Wat men de wachtmeester De Jongh op de opleidingsschool ook heeft geleerd; over fietsen heeft geen sterveling hem nog iets kunnen bijbrengen. Hij snelde jarenlang in hoog tempo over de wegen van Nederland, België, Luxemburg, Denemarken, Frankrijk, Spanje en Italië, kleeft de grootsten onder de wielrenners aan het achterwiel of liet ze zelfs zijn rug zien, leerde de geheimen van het fietsen to in de fijnste kneepjes en kwam tenslotte tot de ontdekking, dat het vrijwel onmogelijk is om in de internationale wielersport „mee te blijven doen” zonder stimulerende middelen of erger: doping te gebruiken. Daarom koos De Jongh eieren voor zijn geld of beter: hij stelde zijn gezondheid boven roem en belandde in de Opleidingsschool van de Rijkspolitie, die hij nu heeft verlaten. Zo is hij een nieuwe carrière begonnen, die hem van de Tour de France in de surveillance brengt.

Gerrit Voorting (links) en Piet de Jongh voor vertrek in de Ronde van Frankrijk.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

2e JAARGANG

No. 12 — Augustus 1961

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Luitenant A. C. Vogel
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 220273

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekkuw 135d bij Loeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3,50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

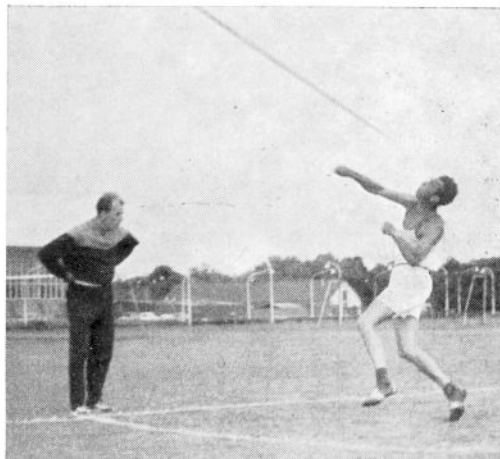
★

Foto omslag:

De speurhond bij het revieren naar een vermist kind. Door luid blaffen meldt de hond het kind te hebben gevonden. Hij blijft er bij tot zijn baas ter plaatse verschijnt.

Speerwerpen

★

Korps Atletiekkampioenschappen

Op 27 juni werden de Korpsatletiekkampioenschappen der Rijkspolitie wederom gehouden. Ditmaal had het Ressort Amsterdam de eer deze jaarlijks terugkerende wedstrijden te mogen organiseren en wel voor de derde keer. Dit betekende dat deze tot een traditie geworden wedstrijden bij het Korps Rijkspolitie thans voor de 15e maal werden gehouden, hetgeen op zich reeds vermeldenswaard is. De Commissie Sportaangelegenheden Ressort Amsterdam had een keurig programma doen verschijnen, waarin alles wat een toeschouwer van node kan hebben op een dergelijke sportdag op overzichtelijke wijze was te vinden. Aldra bleek dat de hierin vermelde deelnemerslijsten helaas niet aan de werkelijkheid beantwoordden, want één van de bij alle ressortploegen gehoorde klachten was, dat zij met **niet voldoende mensen konden deelnemen** aan deze sportdag. Oorzaken o.a.: dienstomstandigheden, ziekte, verlof en — helaas — niet in voldoende mate animo bij sommige politiemensen, die wel in staat moeten worden geacht op het gebied van de atletieksport iets te kunnen presteren, doch geen interesse hadden en hebben om mee te doen.

De start 1500 meter

Op de sportdag zelf liet het weer ons aanvankelijk in de steek, want toen wij aankwamen in Hilversum op het gemeentelijk sportpark stonden er grote plassen op en langs de baan. Doch we bleven met vertrouwen naar de lucht kijken — zo zijn we nu eenmaal — en de verwachtingen, die we koesterden werden niet beschaamd, want zo tegen de tijd, dat het werkelijk menens moest gaan worden met de aanvang der wedstrijden, knapte het weer inderdaad op, de plassen droogden op en de temperatuur was redelijk goed te noemen. Intussen was men met de voorbereidingen op de baan en de diverse bakken in zoverre gereed gekomen dat kon gesproken worden van: we zijn startklaar.

De deelnemers waren eveneens zo langzamerhand gearriveerd en de ploegleiders ontplooiden een verhoogde activiteit, welke hoofdzakelijk bestond uit het hergroeperen van hun ploegen en het opgeven van wijzigingen aan het wedstrijdsecretariaat. De juryvergadering werd gehouden onder de bekwame leiding van de wedstrijdleider, de heer Lanclé en het liet zich aanzien dat alles op rolletjes ging lopen.

Het moet ons van het hart dat het

toch wel prettig aandoet als de jury en het wedstrijdsecretariaat in bekwame handen zijn op een dergelijke dag. De wedstrijdleider en zijn staf mocht ik reeds noemen, maar het wedstrijdsecretariaat dient nog even onder het licht van de schijnwerpers te komen, want insiders zullen het beslist al raden: de scepter bij dit secretariaat werd gezwaaid door mej. Beintema, in de atletiekwereld een bekende figuur, die ten volle voor haar taak is berekend en deze taak ook gaarne uitvoert.

Te 12.45 uur nam de voorzitter, adjudant J. F. Hoekstra, van de Commissie Sportaangelegenheden in het Ressort 'Amsterdam het woord en riep de aanwezigen een hartelijk welkom toe en wenste allen goede wedstrijden en een prettige dag, waarbij hij als zijn wens naar voren bracht dat het geheel in een sportieve sfeer mocht plaats vinden. Door deze woorden, welke de voorzitter op zijn eigen kernachtige wijze naar voren bracht, was de opening van deze dag een feit.

Hierna nam de wedstrijdleider, de heer Lanclé de leiding over en konden de wedstrijden een aanvang nemen. Er ontbrak nog wel een weinig materiaal voor het uitvoeren van de technische nummers, doch hieraan werd met vereende krachten gewerkt en na verloop van tijd draaide alles, zoals het behoorde te draaien.

De wedstrijdsfeer werd vaardig over de deelnemers en er werd fel gestreden om de punten. Sommige ploegleiders hadden hun best gedaan door aan een ieder, die het horen wilde, te verkondigen dat enige van hun beste cracks ontbraken, maar desondanks zouden zij toch op felle wijze strijd doen leveren. We geloven dat het vak van ploegleider — voorzover

men dit als leek kan en mag beoordelen — een aparte bekoring heeft en veel routine vereist, waarbij de nodige kennis van de wedstrijdreglementen niet mag ontbreken. Ook meenden we te mogen constateren, dat er verschil in sfeer is enerzijds tussen de deelnemers aan de loopnummers onderling en anderzijds tussen de deelnemers aan de technische nummers onderling. Het laat zich verstaan dat bij de technische nummers meer gelegenheid aanwezig is om elkander een goedkeurend schouderklopje te geven.

Tijdens de wedstrijden zagen we bij de weinige toeschouwers enige gasten, t.w.: kolonel W. de Gast als vertegenwoordiger van de heer Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie, de overste H. A. van Steenis als wnd. Territoriaal Inspecteur Ressort Amsterdam, overste jhr. W. A. Gevers Deynoot, Commandant District 's-Gravenhage van het Korps Rijkspolitie en majoor G. van Dijk, Commandant District Heerenveen van het Korps Rijkspolitie, alsmede de kapitein mr. A. J. Dek, die als deelnemer aanwezig was.

Uiteraard is het jammer dat niet meer Officieren van ons Korps gelegenheid hebben kunnen vinden om aanwezig te zijn bij dit jaarlijks Korpsgebeuren.

Voorts zagen wij de hoofdinspecteur van politie, de heer H. G. Scholtmeijer, in zijn kwaliteit van voorzitter van het District West van de Nederlandse Politie Sport Bond en de heer P. Bergman, eveneens uit Soest, bestuurslid van het District West van de N.P.S.B. Eveneens was aanwezig de heer v. d. Burg van de N.P.S.B., die altijd bij sportwedstrijden van importantie te vinden is.

Van de wedstrijden en de gemaakte tijden valt het volgende te vermelden:

Nemen we de 100 meter hardlopen, dan valt onmiddellijk op dat o.a. een Van Laatum en Remmers ontbraken, want de gemaakte tijden blijven ver achter bij die van de voorgaande jaren. Op de overige loopnummers viel hetzelfde waar te nemen. Voor wat betreft de technische nummers is de lijn eveneens zo, dat de gemaakte afstanden over het algemeen zich in dalende lijn bewegen. Ondermeer viel het op dat het Ressort Groningen met een jonge ploeg deelnemers aan de start was verschenen, welke bovendien in staat was verschillende punten in de wacht te slepen. Gaan deze jongeren zo door dan mag de verwachting gekoesterd worden dat zij in de toekomst tot meer en betere resultaten in staat zijn. Het Ressort Den Haag heeft het deze dag niet moeilijk gehad om de 1e korpsprijs in de wacht te slepen, want een feitelijke bedreiging door één van de andere ressorten was niet te verwachten, alhoewel het Ressort Groningen een aardig eind in de goede richting kwam met zijn totaal aan punten.

Na de 100 meter hardlopen, discusswerpen en 1500 meter hardlopen was de tussenstand voor Den Haag en Groningen gelijk, namelijk 19 punten. Met het verspringen had Groningen een voorsprong van 6 punten op Den Haag, doch hierna ging Den Haag met volle kracht vooruit en overvleugelde Groningen om zijn voorsprong niet meer af te staan en de korpsprijs in haar bezit te nemen. Proficiat voor de ploeg van de adjudant Souer.

Enkele uitslagen laten we hieronder volgen:

800 meter hardlopen

1e. H. H. Engelaar	Gv.	2.14.6
2e. D. Slijkhuis	Gr.	2.20.9
3e. T. J. Zwemer	Gv.	2.22
4e. Van Domburg	Hb.	2.24
5e. D. Obbes	Asd.	2.25.1
6e. Lutjes	Ah.	—,—
7e. D. Rotman	Gr.	—,—

100 meter Veteranen

1e. W. Oudeman	Gv.	13.7
2e. Lutjes	Ah.	14.—
3e. H. Rozema	Gr.	14.2
4e. D. Kolkman	Asd.	14.6
5e. Heusken	Ah.	14.7
6e. Bokdam	Ah.	14.8
7e. Nootjen	Hb.	15.—
8e. Boerboom	Gr.	15.7

FINALE 100 meter

1e. D. Smit	Gr.	12.3
2e. Th. Spelt	Gv.	12.4
3e. J. E. Houweling	Asd.	12.5
4e. W. Vlot	Gv.	13.—
5e. Berendsen	Gr.	13.2
6e. B. Jonkers	Asd.	—,—

KOGELSTOTEN Veteranen

1e. Th. Opijnen	Gv.	11.59 m
2e. G. Timmer	Gr.	10.73 m
3e. P. Dopma	Gr.	10.30 m
4e. H. Hietbrink	Ah.	9.67 m
5e. L. Karper	Gr.	9.51 m
6e. A. C. Meijer	Gv.	9.32 m
7e. J. Kuiper	Ah.	8.98 m
8e. Beckers	Hb.	8.73 m
9e. H. Velthuis	Ah.	8.40 m
10e. Boerboom	Gr.	7.65 m

1500 meter hardlopen

1e. v. d. Berg	Hb.	4.34.1
2e. J. Meima	Gr.	4.44.2
3e. G. Assendelft	Gv.	4.47
4e. M. Bakker	Asd.	4.48.4
5e. Hulsman	Hb.	4.53
6e. W. v. Atten	Gv.	—,—
7e. D. Obbes	Asd.	—,—
8e. G. Knevelbaard	Gr.	—,—
9e. Schoonderbeek	Ah.	—,—
10. Harmelink	Ah.	—,—

FINALE 200 meter

1e. Th. Spelt	Gv.	26.2
2e. H. Bos	Asd.	26.3
3e. W. Vlot	Gv.	26.6
4e. T. Beintema	Ah.	26.8
5e. Berendsen	Gr.	28.—
6e. Mimpfen	Hb.	31.6

VERSPRINGEN

1e. H. Vogelzang	Gr.	5.82 m
2e. T. Berendsen	Gr.	5.72 m
3e. Van Uffelen	Hb.	5.68 m
4e. J. Kuijn	Gv.	5.61 m

De heer P. Bergman, bestuurslid District West NPSB. De heer H. G. Scholtmeijer, voorzitter District West NPSB. De heer H. v. d. Burg, Erelid NPSB en redacteur Politie Sportnieuws.

Verspringen

5e. Th. Spelt	Gv.	5.32 m
6e. Hulsman	Hb.	5.31 m
7e. H. Boomsma	Ah.	5.14 m
8e. H. J. Mannee	Ad.	4.88 m
9e. S. de Jong	Ad.	4.65 m

DISCUSWERPEN

1e. D. Smit	Gv.	36.64 m
2e. Thewissen	Hb.	33.58 m
3e. L. Tissing	Gr.	33.17 m
4e. J. W. Appel	Ah.	32.28 m
5e. H. Nijenhuis	Gr.	31.10 m
6e. H. Boer	Ah.	29.59 m
7e. T. v. Opijnen	Gv.	29.19 m

VERSPRINGEN (Veteranen)

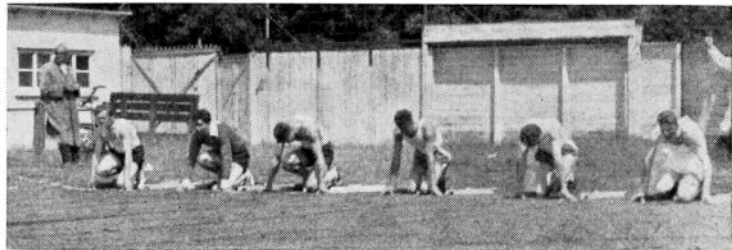
1e. Kolkman	Asd.	5.03 m
2e. Husken	Ah.	4.87 m
3e. G. Timmer	Gr.	4.84 m
4e. W. Oudeman	Gv.	4.84 m
5e. S. Tellegen	Asd.	4.77 m
6e. Beckers	Hb.	4.75 m
7e. Noyen	Hb.	4.46 m
8e. Bokdam	Ah.	4.28 m

FINALE 400 meter hardlopen

1e. Engelaar	Gv.	56.6
2e. Bransbrabant	Hb.	57.4
3e. Heij	Asd.	59.5
4e. D. Slijkhuis	Gr.	1.00.3
5e. A. F. Dek	Gr.	1.00.7
6e. De Jong	Asd.	1.02.1

3000 meter hardlopen

1e. Van den Berg	Hb.	9.51.2
2e. W. v. Atten	Gv.	10.32.6
3e. M. de Bakker	Asd.	10.38.4
4e. Assendelft	Gv.	10.52.2
5e. J. Meima	Gr.	10.59.4
8e. E. Lutjes	Ah.	—,—
9e. J. Knevelbaard	Ah.	—,—
6e. W. H. Kwant	Asd.	11.21
7e. De Jong	Hb.	—,—

De start 100 meter

KOGELSTOTEN

1e. Smit	Gv.	12.61 m
2e. V. Treuren	Gv.	12.15 m
3e. Woppenkamp	Gr.	11.80 m
4e. Erkelens	Ah.	11.77 m
5e. Bulzert	Asd.	10.85 m
6e. Leidekker	Ah.	10.81 m

HOOGSPRINGEN

zes hoogste springers

1e. Boomsma	Ah.	1.60 m
2e. Nijenhuis	Gr.	1.60 m
3e. De Jong	Gv.	1.60 m
4e. Boer	Ah.	1.50 m
5e. Bos	Asd.	1.50 m
6e. Meijers	Gv.	1.50 m

SPEERWERPEN

zes verste werpers

1e. H. Nijenhuis	Gr.	48.02 m
2e. H. Woppenkamp	Gr.	42.24 m
3e. A. W. Veenvliet	Ah.	41.83 m
4e. Bransbrabant	Hb.	40.25 m
5e. D. Smit	Gv.	40.01 m
6e. Van der Linde	Hb.	39.07 m

4 x 100 meter Estafette

1e. 's-Gravenhage	48.9 sec.
2e. Groningen	49.- sec.
3e. 's-Hertogenbosch	50.- sec.
4e. Amsterdam	62.- sec.

Arnhem niet meegelopen

HINKSTAPSPROG

6 best geplaatsten

1e. Vogelzang	Gr.	11.84 m
2e. Uffelen	Hb.	11.45 m
3e. De Jong	Gv.	11.28 m
4e. Kuijn	Gv.	11.21 m
5e. D. Smit	Gr.	11.11 m
6e. Boomsma	Ah.	10.73 m

Eindrangschikking:

1e. 's-Gravenhage (Korpswinnaar)	961/2 punt
2e. Groningen	80 punt
3e. 's-Hertogenbosch	50 punt
4e. Amsterdam	35 punt
5e. Arnhem	261/2 punt

Te 16.45 uur was het wedstrijdsecretariaat gereed met de becijferingen en kon worden overgegaan tot de prijsuitreiking welke werd gedaan door de kolonel De Gast, namens de Algemeen Inspecteur.

Kogelstoten

1500 meter

JONGE WACHTMEESTER**OP TRAGISCHE WIJZE****BIJ DOESBURG VERONGELUKT**

Op 26 juni is de wachtmeester W. H. Wendrich behorend tot de Verkeersgroep Doetinchem en gedetacheerd bij het Bureau Verkeerszaken te Den Haag op tragische wijze verongelukt. De wachtmeester Wendrich (29, gehuwd en vader van een zoontje) was na een weekend thuis per motor op weg naar zijn tijdelijke standplaats. Bij Doesburg botste hij frontaal op een tegenligger. Hij werd zo ernstig gewond, dat hij 24 uur later overleed.

De teraardebestelling geschiedde op de Algemene Begraafplaats te Doetinchem onder zeer grote belangstelling van de zijde van familieleden van de overledene en van Korpszijde. Op verzoek van de nabestaanden vond deze plichtigheid niet met Korpseer plaats. Onder de aanwezigen die collega Wendrich de laatste eer bewezen waren onder meer: de districtscommandant der rijkspolitie te Doetinchem, de overste W. C. Bijl de Vroe, de toegevoegd officier der rijkspolitie bij de Terr. Inspectie Ressor Arnhem, de majoor F. M. C. Offermans, de toegevoegd officier der rijkspolitie district Doetinchem, de kapitein J. H. Ittmann en de luitenant A. C. Vogel van het Bureau Verkeerszaken te 's-Gravenhage, bij

welk onderdeel wachtmeester Wendrich sinds kort was gedetacheerd. Verder werd de verkeersgroep Doetinchem vertegenwoordigd door de commandant en het voltallige personeel van die groep, terwijl ook enkele leden van de Staf van het district Doetinchem aanwezig waren.

Er was een korte rouwdienst in het Gebouw voor Christelijke Belangen waar de overledene was opgebaard. Bij het graf werd het woord gevoerd door de overste W. C. Bijl de Vroe, die de overledene schetste als een goed collega — steeds hulpvaardig voor anderen — een nog jong politie-man die toekomst had en zijn taak serieus en met groot enthousiasme opvatte. Het verkeer had heel zijn hart en hij was dan ook een van de eersten die zich op gaf voor de landelijke Porsche-afdeling. Ook richtte de overste enkele woorden van troost tot mevrouw Wendrich.

Vervolgens sprak de heer J. Bennink, afdelingsbestuurslid van de Christelijke Bond van Politieambtenaren woorden van troost en medeleven, waarna een broer van mevrouw Wendrich, namens haar en verdere familie een kort dankwoord sprak. Ds. G. A. van Andel besloot deze zeer droeve plichtigheid met het bidden van het „Onze Vader”.

AAN ALLEN

die hun medewerking verleenden en nog verlenen, bij de inning van de abonnementsgelden onze dank voor hun werk.

★

VOOR ALLEN

die hun abonnementsgeld voor de jaargang sept. 1960 — aug. 1961 nog niet overmaakten, geldt het verzoek dit alsnog en vóór 19 aug. te doen.

★

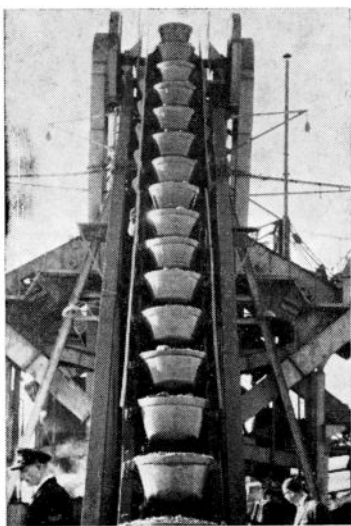
DOOR ALLEN

dient het abonnementsgeld voor de jaargang sept. 1961 t.m. aug. 1962 bij vooruitbetaling te geschieden. De „beroeps”abonnees via hun comptabele en de „reservisten”abonnees per postwissel of op giro 83 31 11 t.n.v. Schaafsma & Brouwer Dokkum, vóór 3 oktober a.s.

Rijkspolitie te Water in district Nijmegen doorgrondt „handigheidjes” van knoeiende schippers

FRAUDE BIJ GRINTVERVOER AANGEPAKT

Ieder uur varen tientallen schepen Nijmegen voorbij, langs de dijk, waarachter in de gemeentehaven de bureau-ark van het district Nijmegen van de Rijkspolitie te Water ligt. Bij de schepen, die in hun kielzog rechte lijnen door de Waal trekken, zijn er ettelijke, geladen met zand en grind. Deze schepen hebben sinds enige tijd de speciale aandacht van de Rijkspolitie te Water, van dit district, waar omvangrijke fraudes bij het grindvervoer aan het licht zijn gebracht omdat men er in dit district een wetenschap van heeft gemaakt de moeilijk te controleren knoeierijen bij het vervoeren van grind per schip op te sporen. Welke leek zal kunnen zeggen of een schip is geladen met meer grind dan de schipper met de leverancier heeft af gerekend op grond van de cijfers in de meetbrief, die bij elk schip behoort? Zelfs de Rijkspolitie te Water heeft er veel moeite mee gehad en heeft lange tijd weinig kunnen doen, hoewel het geen nieuws was dat er werd geknoeid. Hoe het bij de knoeierijen en bij de opsporing daarvan toegaat, wordt verteld in bijgaand artikel.

„Ladder” van baggermolen

Woningbouw, wegeaanleg en talloze andere zaken vergen zand en grind, en niet slechts bij de produktie van cement, maar ook als leverancier van dat zand en grind speelt de provincie Limburg een belangrijke rol. Baggermolens malen in de Maas moeizaam grind omhoog, schepen varen af en aan, de Concordia van 220 ton of de Hoop op Zegen van slechts 105 of een van de vele andere. Het schijnt allemaal vredig en geregeld toe te gaan en het is bij dit bedrijf ogenschijnlijk of er eenvoudig niet geknoeid kan worden. De ambtenaren van de Rijkspolitie te Water in het district Nijmegen weten beter, veel beter omdat met name de overste L. P. H. de Jong en de wachtmeester 1e kl. H. J. Vos er een soort wetenschap van hebben gemaakt de knoeierijen aan het licht te brengen, zulks met succes.

„Het was geen nieuws, dat er op vrij grote schaal werd geknoeid,” vertelde ons de overste De Jong. „Maar het lijkt alsof er met een schip nauwelijks geknoeid kan worden. In de meetbrief, die de Scheepsmetingsdienst voor ieder schip afgeeft, staat dat een schip een maximaal laadvermogen heeft van een bepaald aantal tonnen. En dat moet dan ook zo zijn, maar in de praktijk blijkt, dat menig een daar een foefje op heeft.” En wanneer het gesprek op dit punt komt, dan sleept de overste De Jong er een kruidenierswinkel bij om duidelijk te maken waar het eigenlijk om gaat. Een kruidenier, zo zei hij, kan moeilijk knoeien, dank zij ijk en her-ijk van maten en gewichten. Ook schepen worden geijkt, maar het knoeien met de maten is niet strafbaar zolang het niet komt in de sfeer van oplichting, verduistering of valsheid in geschrifte. Nu is het voor de politie zaak om de aperte en opzettelijke knoeierijen aan het licht te brengen en dus ook te bewijzen en dat laatste maakt het onderzoek nogal moeilijk.

Het is eigenlijk zo: misschien her-

innert u zich, dat u vroeger met een pot naar de kruidenier werd gestuurd om een pond stroop te halen. Hij weegt eerst de pot en daarna de pot met stroop erin en bepaalt zo de hoeveelheid stroop in de pot. Maar als je dikwijls komt, weegt hij de pot niet meer omdat hij weet hoever de pot gevuld moet worden voor er een pond stroop in zit. En, als het nu een aluminiumpot is en je draait hem uit, zodat hij wijder wordt, kan er meer stroop in, zonder dat de kruidenier het merkt.

Zo ongeveer gaat het in de zand- en grindhandel ook; het schip wordt leeg en vol gemeten, beide uitkomsten worden afgetrokken en dan blijft dus het gewicht van de lading over, ofwel de tonnage ofwel het laadvermogen. Door op de romp van het schip bij de meting een schaal aan te brengen kan later de tonnage worden afgelezen, want bij inzinking van het schip is op de schaal te zien, hoeveel er geladen is.

Knoeien met schepen

Maar, nu gaat men knoeien met het lege schip, aldus de overste De Jong, die verhaalt hoe de schipper er een lichtere motor in kan laten zetten, het schip kan laten verlengen en dergelijke en als hij het niet laat her-meten, in zijn lichter geworden schip meer lading krijgt dan het ijk-merk aangeeft, terwijl hij er dus minder voor betaalt. Deze methoden gaan vooral op in de grindhandel, al was het alleen maar omdat grind meer waard is. Het vergroten of lichter maken van het schip en dan met de oude meetbrief bij de grindleverancier aankloppen geschiedt nogal eens bij grindschippers, die ook zelf handelen. Over een jaar gerekend kunnen deze eenvoudige manipulaties uitgroeien tot een aanzienlijke fraude. Zo werd er kort geleden een schipper gesnapt, die in een jaar tijd f 14.000 met deze knoeierijen had verdiend. Deze manipulaties zijn vooral actueel

in het district Nijmegen, waartoe Limburg behoort, met de grote winning van zand en grind, dat door het hele land wordt afgeleverd.

Recherchewerk

De opsporing van een en ander is zuiver recherchewerk, dat is duidelijk. De lading van een schip in bijvoorbeeld Stevensweert moet vergeleken worden met de uitlossing ergens in Nederland. Het is daarom in de eerste plaats zaak contact te houden met de leveranciers en te weten welke schepen er eigenlijk varen. Bovendien zendt de Scheepsmetingsdienst alle nieuwe gegevens door naar het districtsbureau in Nijmegen, waar men als een bok op de haverkist zit, ook al is de bewijsvoering zeer moeilijk en ook al is het vooral hierbij noodzakelijk om elke van deze ingewikkelde zaken „panklaar” bij de justitie op te leveren.

Er zijn vele methoden om te knoeien. De schepen worden ook niet altijd groter, maar soms ook kleiner. Elke centimeter inzinking van een schip staat gelijk met een hoeveelheid lading. Elk schip heeft ook een maximum laadvermogen en een witte streep op de boeg, die de maximumlaadhoogte aangeeft. Wat daarboven komt is vrijboord. Een schip in Zeeland moet vanwege de golfslag een grotere vrijboordhoogte hebben dan een schip dat elders op de rivieren en kanalen vaart. Een schipper kan derhalve een grotere vrijboordhoogte vragen met een maximum van 10 0/0, waardoor het laadvermogen vermindert. Wanneer de schipper dan op de Maas laadt en zorgt dat de witte strepen zo onzichtbaar mogelijk zijn, dan kan dat (oneerlijke) winst opleveren. Maar, als de schipper helemaal geen strepen op zijn schip heeft, is hij bovendien niet strafbaar.

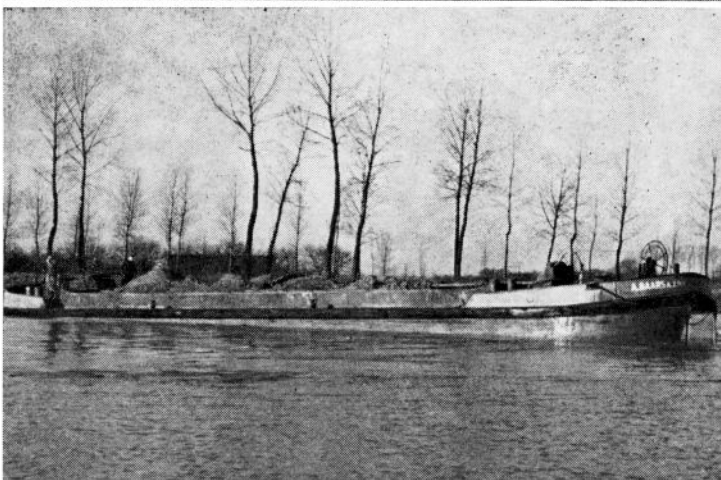
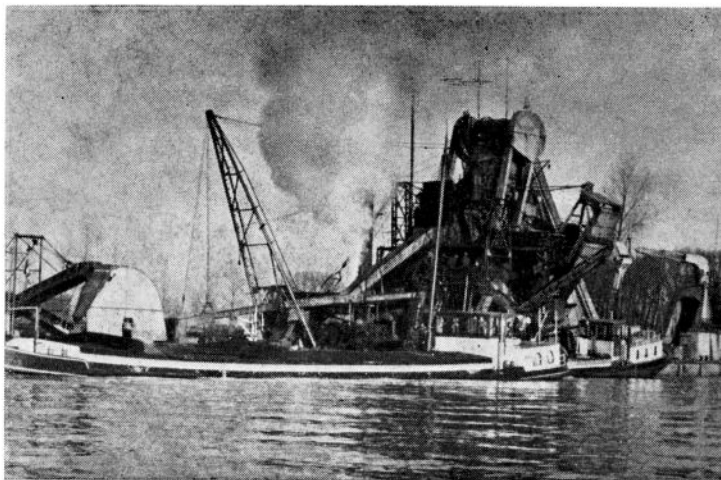
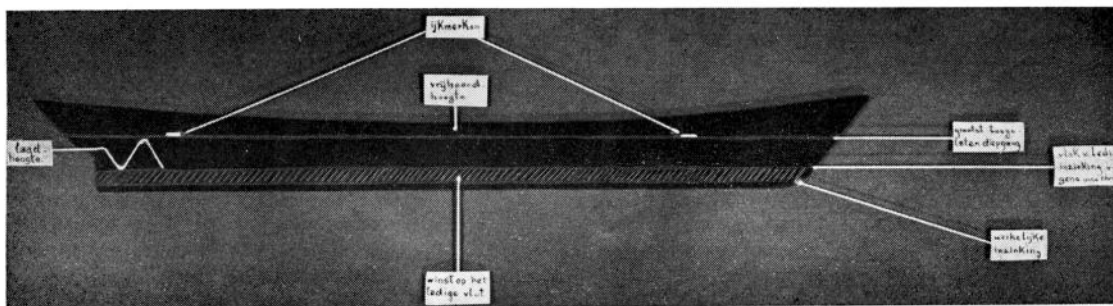
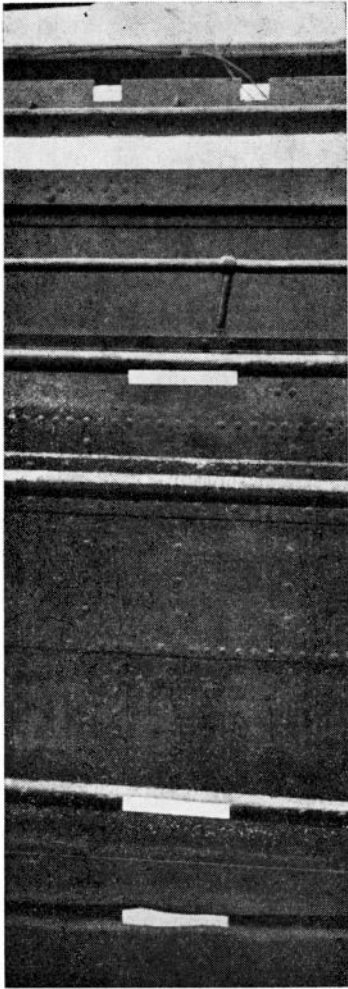

Foto boven: Baggermolen in bedrijf in grintgat te Wessem (L.)

Foto midden: Onderlosser bezig met lossen van lading.

Foto onder: „JJKopname”.

De controle onderweg is uiterst moeilijk. De schipper kan tenslotte altijd zeggen: „Ja, maar ik lig zo diep omdat er water in het ruim staat.” Maar, bij de surveillance kan wel blijken, dat het schip diep over z'n ijk ligt, hetgeen dan wordt doorgegeven aan de recherche, die vervolgens de in- en uitlading nagaat.

Moeilijke zaak

De moeilijkheden zijn echter vele. Een schipper, die zijn ijkmerken verkeerd heeft aangebracht, kan niet zonder meer worden bekeurd. Het ontduiken van de gegevens van meetbrieven, het aanbrenge van veranderingen in de meetbrief of met een oude meetbrief blijven varen, leidt — ondanks de bepaling dat een schip na wijziging hermeten moet worden — niet zonder meer tot een vervolging. Het hoofd van de Scheeps-

metingsdienst heeft wel het recht de meetbrief in te trekken.

Er dienen in dit ingewikkelde spel aparte en moedwillige knoeierijen aan het licht te worden gebracht en dat valt niet altijd mee. Soms wordt er zelfs geknoeid met een aparte pompinstallatie. Het is namelijk zonder meer winst om het schip bij de meting zo zwaar mogelijk te maken en bij het laden zo licht mogelijk. De aparte pomp zorgt er voor, dat extra ingenomen water desgewenst onzichtbaar kan worden uitgepompt.

Handigheidje

De schippers zien dit alles niet als bedrog, maar alieen als een handigheidje. Ze ervaren hun knoeierijen als de man, die 1 10.000,— inkomen aan de belasting verzwijgt. De schipper met z'n slimmigheid is trouwens verder zo eerlijk als goud. U kunt hem zonder meer uw portemonnaie geven en er van verzekerd zijn, dat er na een half jaar nog hetzelfde in zit als vandaag.

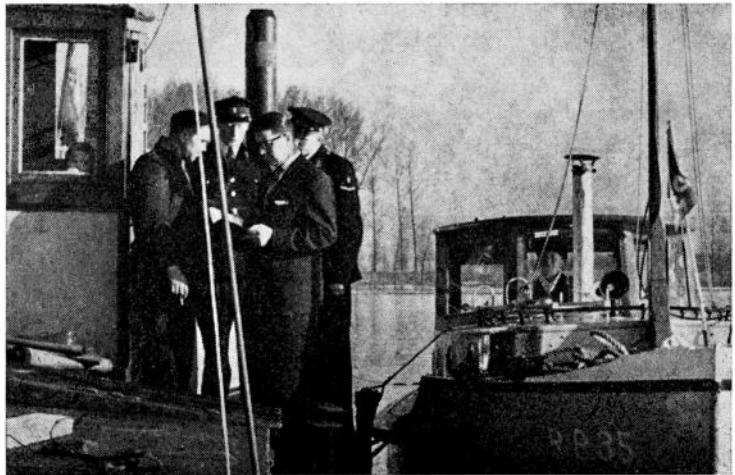
Enfin, de Rijkspolitie te Water heeft er nu zo langzamerhand enige handigheidjes tegen in te brengen, maar het duurt lang voor een dergelijke zaak „rond” is, voor men zeker weet dat er „iets” is gebeurd dat niet door de beugel kan. De wachtmeester te kl. H. J. Vos, die met de overste De Jong de „wetenschap” ter bestrijding van deze knoeierijen heeft opgebouwd zegt: „k Wist er wel iets van, want ik heb vroeger zelf op dergelijke schepen gevaren. Hier in Nij-

megen heb ik nu gelegenheid om er iets tegen te doen.”

Het moet gezegd, dat het optreden van de Rijkspolitie te Water naar twee kanten effect sorteert. Er worden knoeierijen ontdekt en vervolgd en dat werkt ook door bij de schippers met als resultaat dat er — sedert er enige schippers werden gegrepen — een toename van het aantal hermetingen te constateren was. Eenvoudig is het echter allemaal nog steeds niet en het is geen wonder, dat de overste De Jong ook al gevaren heeft met Officieren van Justitie ter inwijding in deze weinig eenvoudige materie. „Begrijpt u het?” vroeg de wachtmeester Vos, toen wij de bureau-ark verlieten. „U kunt er ook de wet van Archimedes nog eens op nazien.”

En, hoewel de zaak duidelijk was hebben we die er ter verduidelijking toch nog eens bijgehaald, te uwen behoeve natuurlijk: een lichaam, geheel of gedeeltelijk in een vloeistof gedompeld, ondervindt een opwaartse drukking (ondergaat een schijnbaar gewichtsverlies), even groot als het gewicht der verplaatste vloeistof. En, daaraan verbonden de wet van de drijvende lichamen, die zegt, dat een drijvend lichaam zoveel gewicht aan vloeistof verplaatst als het zelf weegt. Het heeft duidelijk met merken en inzinking van de grind- en zandschepen te doen. Als Archimedes er niet was geweest, was deze hele zaak nergens . . .

(Foto's: Techn. Recherche Roermond)

Controle scheepspapieren

Abdij van Middelburg herbergt districtsbureau Rijkspolitie en is centrum van uniek lichtspel

door de adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

(Foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

WAAR GAAN WE HEEN?

In deze vakantierubriek blijven we ditmaal in eigen land voor een bezoek aan Middelburg, het hart van een van de boeiendste — en nog te weinig bezochte — Nederlandse provincies. De adjudant C. den Otter, sinds jaren in Middelburg woonachtig leidt de lezer in bijgaand artikel door de oude abdij, niet slechts omdat daar het Districtsbureau van de Rijkspolitie in historische omgeving zetelt, maar vooral omdat hier deze zomer andermaal het unieke lichtspel „Schrijn van zwaard en kruis” wordt uitgevoerd, dat een bezoek aan Zeeland extra de moeite waard maakt.

De geschiedenis van de Abdij in Middelburg is nauw verweven met de geschiedenis van kerk en staat in Zeeland. Het klooster was kerkelijk centrum in het verleden, het was ook Hof van Zeeland, de zetel van het Gewestelijk bestuur. Ook nu nog zijn staat en kerk te vinden in de eeuwenoude Abdij. Daar zijn de beide kerken, de Provinciale Griffie en allerlei Overheidsdiensten waaronder ook het Districtsbureau der Rijkspolitie en het groepsbureau van de Verkeersgroep.

„Schrijn van zwaard en kruis”, dat is de zinvolle titel van het spel van klank en licht, dat in 1960 voor het eerst werd opgevoerd in deze Abdij en dat deze zomer andermaal wordt uitgevoerd.

Het zwaard is van ouds het symbool van het wereldlijk gezag; het kruis is het teken van de kerk. De geschiedenis van de Abdij in Middelburg is er een van opgang en van neergang. Het jongste verleden heeft dit duidelijk

geleerd: op 17 mei 1940 werd het Abdijcomplex grotendeels verwoest. Bekwame bouwers hebben de gebouwen weer in hun oude luister hersteld. De geschiedenis herleeft in het unieke spel van klank en licht, dat in 1960 door ruim 10.000 bezoekers werd bijgewoond; H.M. de Koningin behoorde tot de eersten.

Dit is het spel van Zeelands hof,
Gebouwd te Middelburg in vroeger tijden,
Verbrand, verwoest, hersteld God-
[lof!
Gelouterd na een bitter lijden.

Dit is het spel van Middelburgs
[Abdij,
Waar Zeelands herte klopt sinds
[eeuwen,
Waar God geprezen werd in zang
[en rei,
Van oudsher zetel van 't gezag der
[Zeeuwen.

Een stem weerklinkt. Het is de stem van de Wachter van de tijd. Hij houdt de bezoekers voor:

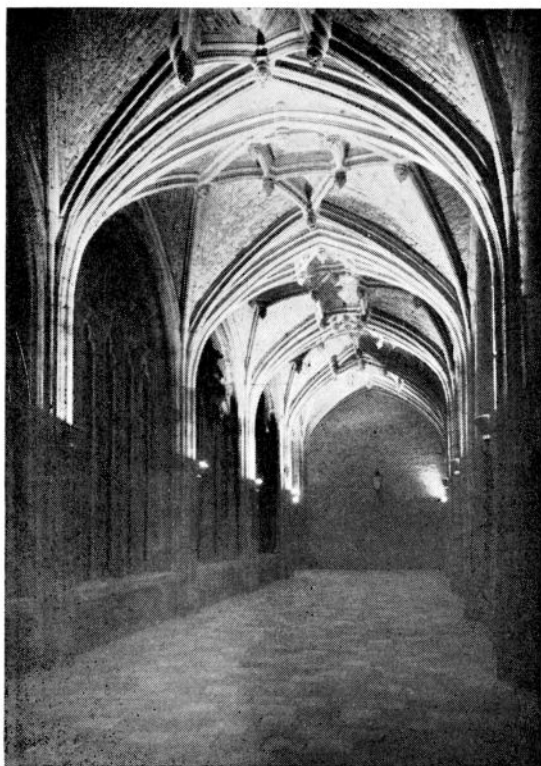
„Ik aanschouwde hier het rusteloos getij der eeuwen.”

★

In de Kloostergang.
Het gezang der
monniken en het
gejuich der poorters
klinkt

★

Hij leidt de bezoekers door het klooster in een tocht door de geschiedenis. Het begint in 1122 toen Albaldus naar Middelburg kwam en er de Abdij stichtte. De gedachten worden teruggedrongen naar het verre verleden, lichtbundels spelen langs de wanden, stemmen uit het verleden

*De lange Jan, trouwe wachter boven
Middelburg en Walcheren.*

spreken en in dat alles komt de historie weer tot ons. Het samenspel van licht en geluid in deze imposante omgeving suggereert dat de bezoeker in minder dan een uur de geschiedenis van eeuwen beleeft. Hij hoort Albal- dus in 1122 het „Te Deum” zingen, hoort de opgewonden stemmen van de beeldenstormers. Zullen deze mooie gebouwen worden verwoest? Maar nee, een burgemeester bezweert hartstochtelijk het opgewonden volk de kerken ongemoeid te laten.

„Het zijn boze tijden,” zegt de bur- gemeester tegen de koster. Zeker het waren boze tijden, doch er zouden tij- den komen die nog bozer waren. Het geronk van vliegtuigen boven de bezoekers zwelt aan, bommen gieren omlaag, ontploffen, de bevolking verschuilt zich in de kelders: 17 mei 1940. De Wachter van de tijd moet klagen:

„Steenklompen stonden op de plaats, waar eens God lof was ge- bracht. De nacht is gedaald en de morgen is nog ver.”

Gelukkig, die morgen is gekomen. De muren die nu in het volle licht van de schijnwerpers staan, werden opge- bouwd. Bouwmeesters en gezellen van de 20ste eeuw werkten weer een- drachtig samen om de Abdij zijn vroegere luister te hergeven. De be- zoeker staat op en wandelt verder langs de graftombe van de Evertsen, de Zeeuwse zeehelden; langs het graf van Graaf Willem II, Roomskoning,

die hier na zijn dood tegen de Friezen werd begraven. In de Kloostergang wordt het opnieuw 25 november 1496. Twee vorstenkinderen zijn hier te gast, Filips de Schone en zijn zuster Margaretha van Oostenrijk. Men hoort de inhuldiging van Filips als graaf, het gezang der monniken ter ere van God weerklinkt, het gejuich der poorters schalt luid op.

Met een schok herinneren we ons dat door deze gang enkele malen per dag nu de Rijkspolitieambtenaren lopen. Dan zijn we weer terug in het verleden. De minstrel zingt:

„Toen die maaltijd en die eden
[waren gedaan
Men van 't scheiden dede vermaan.
Hooft hoe Margaretha haar broe-
[der te voete viel
Bedroefd van herten, bevaan met
[weene . . .”

Onze tocht zet zich voort naar de Crypte onder de vroegere Statenzaal. We maken een bewogen episode mee uit de geschiedenis. Willem III, de latere Stadhouder-Koning, komt in 1688 plotseling naar Middelburg. De regenten zijn verschrikt; de Oranje-gezinde Zeeuwen juichen. Een op- gewonden bode meldt de Staten, die

maar niet tot een besluit kunnen ko- men:

„De daken van de huizen, ja de masten van de schepen zien zwart van de mensen. Het volk juicht. De schepen bij Rammekens hebben de prins saluut gegeven.”

Dan zwichten de Staten. Zij ontvan- gen de prins in hun midden. Als hij in de vergadering is gekomen, spreekt de prins waardig:

„Wij zullen getrouwelijk de loffe- lijke voetstappen van onze door- luchtige voorvaderen volgen.”

Opnieuw klinkt het signaal van de Wachter van de tijd:

„Gij mens van nu, keer terug en weet U in het heden.”

Kort daarop staat de bezoeker buiten op het Abdijplein. Alle gebouwen baden nu in een vloed van licht. Over ons gaat de vermaning uit de Valerius-Gedenckklanck:

„Beschut, beschermt, bewaart dit
[pand

Opdat niet in den hoek en raak
Uw vrijheid, die voorwaar
Uw ouders hebben duur gekocht
Met goed en bloed en leven”

(vervolg op pag. 27)

★
*Alle gebouwen
op het Abdijplein
baden nu in een
vloed van licht.*
★

LAATSTE HONDSE VERHAAL

Hierbij vindt de lezer het derde en laatste deel van de „hondse verhalen”, die de rijksspeurhondgeleider, de wachtmeester 1e klas I. van Gooswilligen te Arnhem schreef over de hond in politiedienst. In dit artikel vertelt hij vooral over de identiteitsproeven en het revieren, een en ander ook weer met vermelding van gevallen uit de praktijk.

Scherpe neus van speur maanden sterker dan me

Sorteerproef biedt dader misdrijf dikwijls geen kans meer...

Door zijn sterk ontwikkeld reukorgaan is de speurhond in staat menselijke geuren te onderscheiden en te identificeren. Dit houdt tevens in, dat het dier ook in staat is om voorwerpen, waaraan de lucht van een bepaalde persoon kleeft, te onderscheiden van voorwerpen waaraan zich de lucht van andere personen bevindt. Het werk van de speurhond in de praktijk, bestaat voor een groot gedeelte uit het nemen van identiteitsproeven. Deze proeven worden gewoonlijk aangeduid met de naam: „sorteren”.

Wordt op de plaats van het misdrijf een voorwerp aangetroffen, waaraan

de lucht van de dader kleeft, dan is dat voorwerp geschikt om als uitgangspunt voor een sorteerproef te worden gebruikt. Ook een voetafdruk, waarvan vaststaat dat deze van de dader afkomstig is, kan als zodanig worden gebruikt. Blijft een voetafdruk slechts kortere tijd geschikt om als uitgangspunt voor een sorteerproef te worden gebruikt, bij een voorwerp is dat anders. Heeft men namelijk een voorwerp, met de lucht van de dader en is niet terstond een verdachte aangehouden, dan is het mogelijk zo'n voorwerp gedurende langere tijd te bewaren. In vakkringen noemt men dit isoleren.

We dienen echter niet alleen het voorwerp, doch in de allereerste plaats de lucht welke zich aan dat voorwerp bevindt, te bewaren. Daar toe is het nodig dat het voorwerp wordt geborgen in bijvoorbeeld een lege stopfles, jampot, of dergelijke en vervolgens luchtdicht wordt afgesloten. De laatste jaren is gebleken, dat ook plasticzakken zeer geschikt zijn om als isolatiemateriaal te worden gebruikt. Vanzelfsprekend moet de fles, pot of plasticzak volkomen rein zijn en dient men er voor te zorgen, dat het te isoleren voorwerp niet met de lucht van andere personen wordt besmet. Een doelmatig geïsoleerd voorwerp kan zelfs nog na verloop van maanden geschikt zijn om als uitgangspunt voor een sorteerproef te worden gebruikt. Hoelang een voorwerp in het algemeen voor een sorteerproef kan worden bewaard, is moeilijk te zeggen. Dat hangt veelal af van de aard van het voorwerp, de hoeveelheid lucht

De speurhond tijdens de sorteerproef

lot)

hond soms na nselijk vernuft

die zich er aan bevindt en de wijze waarop het is geïsoleerd.

In de praktijk is een geval bekend, waarbij de speurhond er zelfs na een tijdsverloop van 14 maanden nog in slaagde om met een geïsoleerd voorwerp als uitgangspunt, de dader aan te wijzen. Deze termijn moet echter wel als een unicum worden beschouwd. De praktijk biedt dikwijls mogelijkheden tot sorteren en die mogelijkheden mogen we niet verwaarlozen. Bij de oplossing van een groot aantal misdrijven was het juist de sorteerproef, die de doorslag gaf en de verdachte dwong tot het afleggen van een bekentenis. Als voorbeeld weer een praktijkgeval.

Enige tijd geleden vond er midden in de nacht een mislukte overval plaats op een bejaarde landbouwer. De landbouwer lag in bed en werd plotseling gewekt door een onbekend persoon, die hem met een lantaarn in het gelaat scheen en dreigend zei: „Je geld of je leven.” Voor de landbouwer zijn keus had kunnen bepalen of hij zijn geld, dan wel zijn leven zou afstaan, kwam zijn eveneens bejaarde broer te hulp gesnel, waarop de indringer het hazepad koos.

Bij het onderzoek bleek, dat de dader door een gat in het dak in de boerderij was gekomen. De van het dak verwijderde pannen had hij netjes op de grond gelegd. Tussen de neergelegde dakpannen werd een tang aangetroffen, die door de dader was achtergelaten. Op het erf van de boerderij werden voorts nog enige voor identificatie geschikte voetafdrukken aangetroffen, waarvan de herkomst niet kon worden vastgesteld, doch die vermoedelijk van de dader afkomstig waren. Hiervan werden gipsafdrukken vervaardigd. Uit het onderzoek was inmiddels komen vast te staan, dat de dader gebruik had gemaakt van een auto, zodat door de

hond geen spoor kon worden gevolgd. Niettemin werd de speurhond toch nog ingezet om de omgeving van de boerderij af te zoeken, aangezien het niet uitgesloten werd geacht, dat de dader tijdens zijn vlucht nog voorwerpen had verloren of ter plaatse had verborgen. Het onderzoek met de speurhond leverde als resultaat op, dat het dier tussen de braamstruiken van een aangrenzend weiland een zwarte doek werd gevonden, waarin twee oogtaten waren geknipt. Er was niet veel fantasie voor nodig om te begrijpen dat dit voorwerp door de dader als masker was gebruikt. Voor het nemen van een eventuele sorteerproef werden de bewuste doek en de door de dader achtergelaten tang, elk afzonderlijk in een glazen pot geïsoleerd.

De volgende dag kon een persoon worden aangehouden, die er van verdacht werd het feit te hebben gepleegd. De verdachte ontkende echter hardnekkig. De enige aanwijzing tegen hem was het feit, dat hij laat op de avond voor de overval met zijn auto op een nabijgelegen parkeerplaats had gestaan. De op de plaats van het misdrijf aangetroffen voetafdrukken leverden niets op, aangezien de gipsafdrukken niet overeen kwamen met het profiel van zijn schoeisel. Veel bewijs was er dus niet. Aangezien de verdachte bleef ontkennen, werd de daarop volgende dag een sorteerproef op hem toegepast. De eer, die de hond bij de sorteerproef de verdachte bewees, was

te groot voor deze man. Toen de verdachte zag hoe gretig de hond telkens zijn voorwerp uit de sorteerrij wegpakte, werd hij er stil van. Ongeveer een kwartier lang bleef hij nog zwijgen. Toen werd het hem te machtig en ging hij door de knieën. Zijn bekentenis werd gevolgd door een korte grafrede aan het adres van de hond. Gelukkig heeft het dier het niet begrepen en verricht het zijn werk nog even plichtsgetrouw als voorheen.

Behalve voor het nemen van identiteitsproeven en het volgen van een spoor, kan de speurhond ook worden

Ik, speurhond reken mij zelf tot de grootste speurders

gebruikt voor het afzoeken van plaatsen, waarvan men vermoedt, dat zich aldaar een vermist persoon of een verloren, weggeworpen of verborgen voorwerp bevindt. Dit zoeken noemt men revieren. In dergelijke gevallen behoeft er geen bepaald uitgangspunt voor de hond aanwezig te zijn. Alles wat zich in het terrein bevindt en menselijke lucht bevat, wordt door de hond opgespoord. De kleinere voorwerpen worden dan door de hond geapporteerd, terwijl de grotere voorwerpen en personen door de hond worden aangeblaft en bewaakt tot zijn geleider ter plaatse komt. Doordat de hond bij het revieren alle voorwerpen dient op te sporen welke menselijke lucht bevatten, gebeurt het wel, dat door het dier soms voorwerpen worden aangetroffen, die in het geheel geen verband houden met het geval waarvoor de hond werd ingezet. Veelal zijn het waardelose zaken, die kort tevoren ter plaatse door voorbijgangers zijn weggeworpen. Het komt echter ook wel voor, dat het dier dingen vindt, die betrekking hebben op een heel ander misdrijf, waarvan men soms niet eens wist dat het was gepleegd. Dat het revieren ook wel eens tot verrassingen aanleiding kan geven, moge blijken uit het volgende.

Op een zondag bracht een gezelschap een bezoek aan een openluchtmuseum. Onder het gezelschap bevond zich een oude man. Aangezien een rondleiding door het museum met zijn uitgestrekte bossen te vermoeiend voor de man bleek te zijn, werd besloten dat hij bij de ingang van het museum zou achterblijven tot de overige leden van het gezelschap van de bezichtiging zouden zijn teruggekeerd. Bij de terugkeer van het gezelschap bleek de oude baas echter spoorloos te zijn verdwenen. Urenlang werd er naar hem gezocht. De man bleef echter onvindbaar. Omstreeks middernacht werd besloten de hulp van de speurhond in te roepen, aangezien men vreesde, dat de man een ongeluk was overkomen. In gezelschap van de plaatselijke postcommandant liet de rijksspeurhondgeleider zijn hond in de uitgestrekte bossen van het openluchtmuseum naar de vermiste man revieren. Systematisch werd het ene bosgedeelte na het andere door de hond afgezocht.

Toen het dier ongeveer een uur had gezocht, hoorden de politiemannen de hond plotseling in de verte blaffen. Zo snel mogelijk begaven zij zich naar de plaats waar het geluid vandaan kwam en verwachtten niet anders, dan ter plaatse een zielig hoopje mens aan te treffen, die een of ander ongeluk was overkomen. Toen zij de hond op korte afstand waren genaderd, zagen ze — in tegenstelling met hun verwachting — in het flauwe schijnsel van een zaklantaarn echter een rijzige figuur tussen een bomen-groep staan, die door de hond uitbundig werd aangeblaft. Deze figuur stond zo stil als een standbeeld en scheen zich van het gebelaf van de hond maar bitter weinig aan te trekken, hetgeen de postcommandant de opmerking ontlokte: „Nou, dat is ook een ijskouwe”. Dat het inderdaad een ijskouwe was, bleek wel toen ze naderbij kwamen. Inplaats van de oude baas, stond ter plaatse een beeld. Blijkbaar was het de vorige dag door bezoekers van het museum aange-

raakt, zodat het menselijke lucht bevatte en derhalve prompt door de hond werd aangeblaft. Mocht de postcommandant reeds tevreden zijn met het door de hond bereikte resultaat, de speurhondgeleider was nog lang niet voldaan en rustte niet voor de gezochte man weer terecht was. Toen de rijksspeurhondgeleider later naar zijn standplaats terugkeerde, overviel hem een gevoel van grote voldoening. Voldoening ook over het feit, dat hij met zijn hond een belangrijke bijdrage had kunnen leveren tot het geestelijk welzijn van de postcommandant.

Zo zijn er vele voorbeelden uit de praktijk aan te halen over opmerkelijke prestaties van speurhonden. Elk voorbeeld is een bewijs van het grote nut dat de speurhond kan hebben en van het feit, dat de hond om meer dan alleen zijn gezellige aard of het kwispelen van zijn staart vermaard is en derhalve tekort werd gedaan door Gerrit van de Linde, hetgeen hiermee dan weer uit de wereld is

40.000 mensen gezocht door Oostduitse volkspolitie

De politie van West-Berlijn heeft de beschikking gekregen over een dik gedrukt boek waarin de Oostduitse politie de namen heeft verzameld van 40.000 mensen, die worden gezocht. Het zijn merendeels vluchtelingen uit Oost-Duitsland, die alle als wetsovertreders worden beschouwd. In het boek zijn echter slechts de namen opgenomen van hen, die meestal een of ander „economisch vergrijp” op hun geweten hebben, bijvoorbeeld het meenemen van kostbare eigendommen. Het zou ook waarschijnlijk niet doenlijk zijn alle vluchtelingen in het boek te vermelden, want ieder jaar trekken omstreeks 200.000 Oost Duitsers naar het westen. Overigens heeft men werk genoeg met de huidige lijst, die geregeld wordt bijgehouden en waarvoor maandelijks een supplement

verschijnt met ongeveer 1200 namen. De politie van West-Berlijn is op merkwaardige en dramatische wijze in het bezit gekomen van dit omvangrijke communistische opsporingsregister. Het werd namelijk afgegeven door een jongeman, die in gevecht was geweest met de volkspolitie toen diens verloofde, een vluchteling uit Oost-Duitsland, aan de grens tussen Oost- en West-Berlijn werd gearresteerd. De jongeman slaagde er niet in het meisje te bevrijden, maar kwam bij de worsteling in het bezit van de diensttas van een volkspolitieman. Die tas bevatte het boek, dat hij ondanks mogelijke gevaren voor zijn verloofde ter beschikking van de politie in West-Berlijn stelde, waardoor wellicht velen voor een arrestatie kunnen worden behoed.

★
 Zo worden de kandidaten ondervraagd v.l.n.r. rond de tafel: de kapitein J. Zijp, de majoor J. W. Buitendijk en de kapitein P. H. Borra.

Een vrijdag met 10 kandidaten

Het is fout om in het leven snel medelijden te hebben, maar die dag hadden wij het dan toch: diep medelijden met de majoor J. W. Buitendijk, hoofd van het Bureau Werving, de kapitein J. Zijp en de kapitein P. H. Borra, die naar Utrecht waren gereisd, zoals ze dat geregeld doen om daar in de sportzaal van het hoofdbureau van politie en later in het bureau van de Korpsarts der Rijkspolitie in de Westerstraat een aantal kandidaten voor een functie in het Korps Rijkspolitie aan de tand te voelen en vervolgens vast te stellen of zij gerekend naar persoonlijke instelling, algemene en lichamelijke ontwikkeling, naar belangstelling, voorkomen, kortom: of zij naar innerlijk en uiterlijk al dan niet geschikt waren. Het afnemen van deze mondelinge examentjes volgde op een schriftelijke test en de kandidaten, die voor het driemanschap verschenen, waren dus tevoren al in zekere mate geselecteerd uit een grotere groep. Men gaat bij de werving echter niet over een nacht ijs, zodoende deze wekelijkse bijeenkomsten in het Bureau van de Korpsarts, waar per jaar gerekend velen worden gewogen en ook velen te licht bevonden omdat men bij de aanstelling van leden van het Korps Rijkspolitie geen water bij de wijn doet ofwel: niet gaat marchanderen met de aanstellingseisen. Het mondeling testen van de kandidaten, in feite een boeiende activiteit, temeer interessant omdat het gaat om „levend materiaal”, is echter maar al te vaak een bezigheid met een diep treurig karakter, die oppervlakkig beschouwd lachwekkend kan zijn, maar slechts tot medelijden voert, medelijden met de examinatoren, die pogen eruit te halen wat erin zit en met de kandidaten, die in de illusie leven, dat ze bij uitstek geschikt zijn en wie het ten enenmale ontbreekt aan parate kennis, aan interesse en aan persoonlijkheid en zich dan ook nog verbaasd tonen wanneer zij de boodschap meekrijgen, dat het toch echt niets kan worden. Het zou geen sterveling mogen verbazen, wanneer de examinatoren, in casu de heren Buiten-

dijk, Zijp en Borra na een dag moeizaam vragenstellen, na uit een dozijn of meer, zegge: twee geschikte kandidaten te hebben geselecteerd, gebogen en geknakt huiswaarts gingen. Niets is echter minder waar; uitgerekend een week later zitten ze er weer en worden er weer kandi-

Moeizame selectie in het bureau van de Korpsarts te Utrecht

daten binnengelaten. Het relaas van zo'n dag vindt de lezer hierbij afgedrukt.

Tien kandidaten waren er voor die vrijdag opgeroepen, acht waren er verschenen in de sportzaal van het hoofdbureau van politie. Dat wil zeggen, de achtste kwam nogal wat later dan hij op grond van de uitnodiging werd verwacht, maar hij kwam dan toch. Met nummers achterop de turnbroekjes scharrelden ze min of meer behendig over de balk, over de kist en zwogden ze omhoog in de touwen. En, nog geen uur later verschenen ze in het bureau van de Korpsarts, om na hun schriftelijke test nog „nader bekeken” te worden.

De majoor Buitendijk en de kapitein Borra zaten achter een rond tafeltje, de kandidaat ervoor op een gewone stoel zonder leuning, de kapitein Zijp fungeerde als secretaris en zat achter een bureau, toen de eerste kandidaat verscheen, die door de majoor Buitendijk onder het mes werd genomen:

„Heeft u ook liefhebberijen?”

„Ja, ik speel trompet.”

„Leest u weleens?”

„Hoe bedoelt u?“ informeerde de kandidaat minzaam.
 „Nou, of u wel eens leest,“ herhaalde de majoor.
 „Dansen doe 'k ook wel.“
 „Ja, dat is mooi, maar dat vroeg ik niet, leest u veel?“, vroeg de majoor geduldig.
 „Ik heb niet veel tijd om te lezen. Ik kijk wel naar de televisie.“

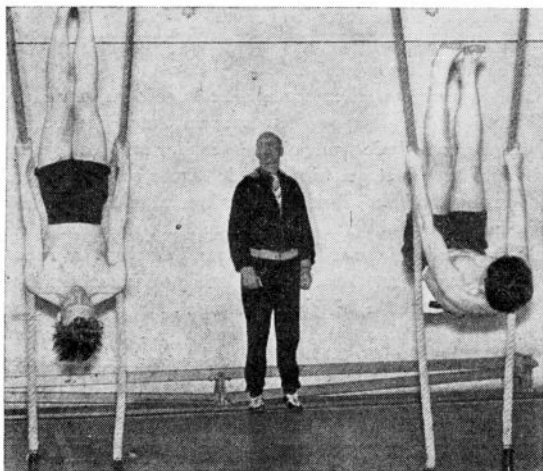
„Zo, wat is er de laatste tijd zoal gebeurd?“
 „Nou, er ging een Amerikaan de lucht in.“
 „Alleen een Amerikaan? Heeft u niets van die Rus gehoord?“
 „Nee, nooit van gehoord,“ gaf de kandidaat vlot toe.
 „Wat weet u van Algerije?“, probeerde de majoor.
 „De generaals stapten eruit en kozen de zijde van de rebellen.“

„Weet u ook wie de baas is in communistisch China?“
 „Soekarno? O nee, toch niet,“ stuntelde de kandidaat.
 „Waar is Soekarno pas geweest?“
 „k Zou 't niet weten, maar hij is wel overspannen.“
 De kandidaat, wiens schriftelijk werk ook nogal onder de maat was: vijf van de vijf eenvoudige sommetjes fout enzo, werd afgewezen.

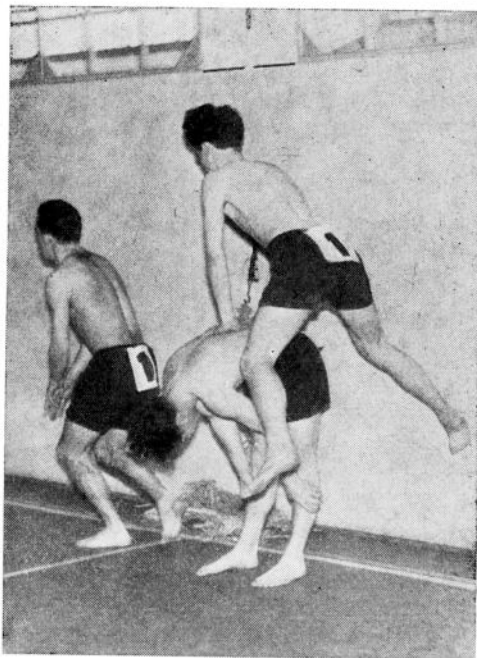
De tweede kandidaat, een P.T.T.-man, wien het bij de P.T.T. niet bevalt en die eigenlijk in de landbouw had gewild doch bij de Rijkspolitie had gesolliciteerd las weliswaar veel, maar wist niet hoe de afgelopen oorlog is begonnen.

De derde kandidaat bleek een prettige, representatieve en beleefde, mededeelzame jongeman met voldoende parate kennis. Hij bleek een verademing na de twee voorgaande, stugge figuren zonder voorkomen, die na een kort beraad werden binnengeroepen en de boodschap kregen: „Het is beter, dat u blijft doen, wat u nu doet, laten we geen van beiden gaan experimenteren, dat zou op een teleurstelling kunnen uitdraaien“.

Terwijl de derde kandidaat onder het mes werd genomen, een prettige cerlijke figuur, hebben wij de resultaten van zijn schriftelijke werk bekeken, waarin hij in een dictée schreef: „De loodgieter heeft de lekaasje hersteld“ en bij zijn rekenwerk beweerde dat een kwart van vierentwintig

De sporttest, waarbij het niet altijd even vlot gaat — getuige deze foto — levert al belangrijke gegevens.

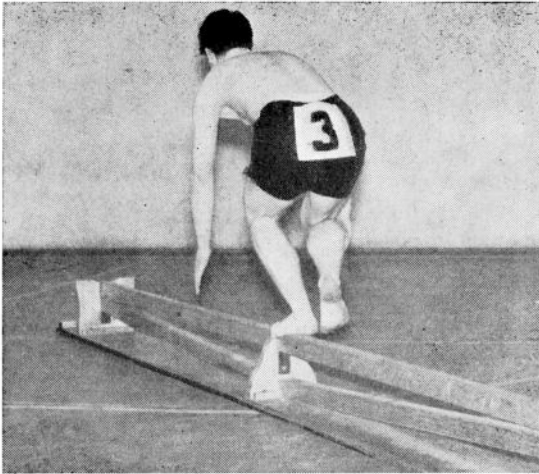

Nou ja, bokspringen kan iedereen, maar een loopbaan bij het Korps Rijkspolitie omvat meer . . .

neerkomt op acht. Hij wist niet wie Charles Lindberg, Picasso, Edison of generaal Patton zijn of waren, verklaarde dat Hassan de leidende figuur is in Egypte en verklaarde het woord gemolesteerd in de zin: „Hij werd door stakers gemolesteerd“ met „teruggedrongen“. En, wat moet dat dan, beste lezer?

Nehroe in Egypte . . .

De vierde kandidaat was een dienstplichtig militair.
 „Wat bent u van beroep,“ zo informeerde de kapitein Borra.
 „Monteur.“
 „Wat monteert u?“
 „Auto's,“ aldus het besliste antwoord.
 „Wat doet u in uw vrije tijd?“
 „Ik studeer voor technisch tekenaar.“
 „Wat leest u?“
 „Romans, levensbeschrijvingen en oorlogsboeken, bijvoorbeeld Gezworen kameraden.“
 „Waar speelt dat?“
 „In de Stille Zuidzee,“ zo zei de kandidaat, hetgeen voor de commissie een geheel nieuw gezichtspunt bleek en reden genoeg gaf om er even op door te gaan.
 „Wat gebeurde daar?“
 „Daar landden Amerikanen op een eiland.“
 „Welk eiland?“
 „Weet ik niet.“
 „Wie vochten er eigenlijk in de afgelopen oorlog tegen elkaar?“
 „Iedereen tegen iedereen.“
 „Waardoor kwam het einde van de oorlog?“
 „Weet ik niet.“

Balancerend op weg naar de opleidingsschool (of niet).

„Nooit van de atoombom gehoord?”
 „O ja, Hiroshima.”
 „Heeft u weleens van Pandith Nehroe gehoord?”
 „Ja, da's de president van Egypte,” aldus deze nogal onvriendelijke kandidaat, die een geremde en ontevreden indruk maakte en werd opgevolgd door kandidaat nummer zes.

Tito is dood

Hij had in zijn opstel geschreven: „Om je te ontwikkelen hoef je niet naar de bioscoop te gaan dat kun je beter in de krant doen. Het wereldnieuws dat vind ik het mooiste wat er bij is want met de punten die je daar ziet blijf je op de hoogte. Je leert er ook mensen kennen.”
 „Wat voert u hierheen,” aldus de eerste vraag aan deze kandidaat.
 „k Zie hier toekomst. 'k Zit nu op een melkauto en wil verderop. Nou ja, 'k heb ook drie jaar in de noodslachting gezeten, maar 'k kan geen beesten doodmaken.”
 Ook verder deed deze kandidaat geen vlieg kwaad.
 „Wie is onze eerste minister,” aldus de luitenant Borra.
 „Weet ik niet, Drees geloof ik.”
 „Wat doet doctor Drees dan?”
 „Nou, die is van 't ouderdomspensioen enzo.”
 „Wie besturen provincies, behalve de commissarissen der Koningin?”
 „De Staten-Generaal.”
 „Wie is Tito?”
 „Da's de president van Italië, maar hij leeft niet meer.”
 „Noem eens een paar staten in Zuid-Amerika.”
 „'s Kijken, eh . . . Florida, Canada . . .”
 Ach, en toch gaat deze jongen te weinig naar de bioscoop, hij ziet te weinig wereldnieuws, dachten wij en de luitenant Borra sprak ernstig: 'k Heb een teleurstellende mededeling voor u 't Gaat helaas niet. Uw schriftelijk werk was ook uitermate slecht. 't Zou allemaal een grote teleurstelling voor u worden en dan kunnen we er beter niet aan beginnen.
 „Geeft niet hoor, vogende keer beter,” zo sprak de kandidaat monter en hij ruimde het veld voor kandidaat VII,

weer een dienstplichtig militair van de aan- en afvoertroepen.

Chauffeur

„Wat deed u na de lagere school?”
 „Toen ben 'k aan 't werk gegaan. 'k Most van me moeder.”
 „Waar rijdt u nu in?”
 „In een drietonner.”
 „Wat voor motor zit daar in.”
 „Dat weet ik niet.”
 „U bent toch chauffeur en heeft u dan nooit die motorkap opengedaan?”
 „Nee.”
 „En als u dan storing heeft, een bougiekabel los ofzo, wat dan?”
 „Daar mogen we niet aankomen.”
 „En wanneer u dan blijft staan onderweg?”
 „Dan moet ik de kazerne opbellen om een monteur. Die komt dan met een andere auto.”
 „Denkt u dat het in oorlogstijd ook zo gaat,” aldus de majoor Buitendijk.
 Maar dat wist de kandidaat zo niet.
 „Wat doet die V-snaar aan de motor?”
 „Die drijft de motor aan.”
 „En wat nog meer?”
 „Nou, dat ding met die bladen.”
 „Als je terugschakelt moet je tussengas geven, nietwaar?”
 „Ja, dat wordt ons wel geleerd, maar de meesten doen 't niet.”
 „Heeft u weleens straf gehad in dienst?”
 „Ja, eenmaal twee dagen verzuwaard omdat m'n burgerschoenen onder m'n bed stonden, je mag ook niks.”
 De kandidaat antwoordde bijzonder vlot in populaire trant en met bewoordingen als „goed link” en „'n bak koffie”. Hij bleef even vlot toen de internationale politiek aan de orde kwam.
 „Doet u weleens aan lezen?”
 „Nee.”
 „Er zijn kortgeleden twee mensen afgeschoten in de ruimte, weet u wie dat waren?”
 „Ja, die ene was een Amerikaan, zeepaard ofzo.”
 „Weet u iets van Laos?”
 „Nou ja, ze blijven aan de gang.”
 „Wie?”
 „Die lui, die er tegen zijn.”
 Drie figuren waren er tegen deze kandidaat in de gederen van het Korps op te nemen en hun woordvoerder zei: „De commissie vindt u een bijzonder aardige jongen, maar u bent niet geschikt. Na de lagere school heeft u stilgestaan. Bij het schriftelijk werk maakte u 5 van de 5 sommen fout, in uw taal zaten 7 fouten. 't Werk dat u nu als chauffeur doet, zal u beter liggen.” Dat was trouwens wel ironisch gezegd, dachten wij, zo helemaal zonder medelijden met het te berijden voertuig
 De laatste kandidaat deed kort hierna de deur dicht. Een man met kleine oogjes en geciviliseerd varkenshaar, met een niet zo hoog I. Q., een onbetekenend ofwel goedkoop gezicht met een slordige inslag, kortom een man met weinig interesses, zo een figuur van eten, drinken en slapen en een ondermaats mens.
 „Vertelt u eens iets uit uw leven,” zo luidde de eerste vraag.

„Nou, vóór m'n twaalfde was alles normaal.”

Daarna ging het minder goed, zo bleek. De kandidaat ging voortijdig van de u.l.o. af, te vroeg van het v.h.m.o. en zei: „k Heb er nooit veel voor gevoeld om hard te studeren.”

„Waarom komt u dan nu hier, dacht u dat u op de opleidingsschool van de Rijkspolitie niets te doen heeft?”

„Nou ja, 'k ben nu zover, dat ik vind dat het tijd wordt om iets te beginnen.”

„Weet u iets van politieke partijen?”

„Ja, dat zou 'k wel denken.”

„Wat is het verschil tussen de V.V.D. en de P.V.D.A.?”

„V.V.D. dat betekent vrijheid voor de democratie en democratie is: 't volk wil samen een regering kiezen.”

„O,” aldus de luitenant Borra. „Wat is dan het verschil tussen de A.R. en de K.V.P.?”

„Nou ja, 't verschil weet ik niet, maar de A.R. wil altijd iets, wat de K.V.P. niet wil.”

„O,” aldus de luitenant. „U weet, dat er een verdragsorganisatie is van westelijke landen en zo is er ook een van Rusland en z'n bondgenoten.”

„Ja, dat zal dan wel de U.N.O. wezen.”

„Weet u wat satelietlanden zijn?”

„Ja, dat zijn landen, die graag een kunstmaan willen hebben.”

En zo komen er elke week nieuwe kandidaten, betere en slechtere en elke week maakt men in het bureau van de Korpsarts de balans op, aan het eind van zo'n vrijdag, waarvan de lezer hierbij een doorsnee aantrof, blijven er van de tien opgeroepen kandidaten soms twee over, die door de poort van de opleidingsschool zullen gaan voor deelname aan de vooropleiding. Even hadden wij medelijden met „de commissie van drie”, maar dat duurde niet lang want er bleek geen morele schade aangericht. Nu hebben wij alleen maar medelijden met vele kandidaten, die al vegeterend hebben vergeten om ergens heen te groeien

En aan het eind van elke vrijdag wordt de balans opgemaakt; zoveel kandidaten en een telefoontje met de psycholoog voor een „twijfelgeval”.

OVERBODIG

Vandaag een teleurstellende mededeling, vrienden: de politie is overbodig! Momus heeft dat gelezen in een overigens al vrij belegen kranteknipsel en men beweert tenslotte: „Al klinkt het soms wat raar, wat gedrukt staat dat is waar.” En wat stond er dan gedrukt? Dat het geven van een bekeuring de voorname taak is van de politie en dat de samenleving dat zelf wel kan, dus: op straathoeken en bij kruisingen boeteautomaten. Wie op een fiets zonder achterlicht rijdt doet een kwartje in de automaat, in de volgende weer een enzovoort tot hij thuis is. De hoogte van de boete is dan in overeenstemming met de gereden afstand. De automaten zijn ook geschikt voor andere overtredingen: f 2.50 voor tong uitsteken tijdens een verkeersgeschied, f 10,- voor door een plas rijden en het besmeuren van andere weggebruikers, f 1,- voor „pesterig stoppen” op oversteekplaatsen. Voorts zouden alle klapporden vervangen moeten worden door stoplichten, waarvan het oranje licht langer zou moeten branden dan het rode om vlug doorslippen mogelijk te maken. Voorts zouden op alle onoverzichtelijke kruispunten spiegels geplaatst moeten worden. De politie-ambtenaren zouden volgens het knipsel trouwens niet direct op straat gezet worden maar nog twee maanden in dienst kunnen blijven voor de montage van de boete-automaten waar ieder zijn bijdrage natuurlijk in zou stoppen omdat de Nederlander eerlijk genoeg is om ruiterlijk zijn fouten te erkennen en ervoor te boeten. Wat er met al dat geld uit die dingen moet gebeuren stond er helaas niet bij en dat is nou wat Momus intrigeert. Het was allemaal buitengewoon intelligent bedacht, dat wel. Het was trouwens niet serieus bedoeld, dat hoeft ook niet. Er zou toch niets van terecht komen, want het klopte al bij voorbaat weer niet met de centen.

MOMUS.

Kees en Koos

(vervolg van pag. 25)

steeds op de vierde plaats en Henri lag nu voor. De schooljeugd stond juichend langs de kant en moedigde de deelnemers luid schreeuwend aan. Bij het begin van de derde ronde lag Henri nog altijd voor en hij maakte heel onsportief af en toe een lange neus tegen de anderen. Maar toen, halfweg de derde ronde, toen hij nog wat sneller wilde gaan en toen de voorsten tempo verloren omdat zij adem tekort kwamen waardoor Kees en Koos waren opgeschoven tot de tweede plaats, toen zagen de deelnemers en de toeschouwers plotseling, dat Henri stilstond. Hij stapte uit, riep een lelijk woord en keek in het binnenste van zijn voertuig, waaruit een gebroken ketting op de tegels hing. Toen scheen hij te besefpen, dat hij ging verliezen. En, terwijl hij Kees en Koos voorbij zag gaan, begon hij zijn rode wagen naar de finish te duwen, diep voorovergebogen omdat hij anders niet bij het stuur kon. Heel het veld vol jeugdige kijkers riep: „Hup, Kees en Koos, zet 'm op.” Maar Kees kon bijna niet meer en bovendien zag hij het linkerachterwiel van de zeepkist langzaam van de as schuiven toen ze nog misschien twintig meter van de eindstreep waren. Op de hiel van Kees kwamen Henk en daarachter Keimpe van de bakker. Het zweet gutste Kees langs de rug en het was of hij het gejuich van de supporters uit de klas alleen nog maar in de verte hoorde. Toen gingen zij over de eindstreep. Op hetzelfde ogenblik liep het achterwiel van de as, rolde Koos over de markt en viel Kees over de zeepkist, die al te plotseling stilstond. Toen ze overeindgekrabbeld waren en meester de prijzen zou gaan uitreiken, keken ze opeens om zich heen. Henri was weg, die had de eindstreep niet eens gehaald en was boos naar huis gegaan. Niemand zei iets, want niemand heeft ooit medelijden met een opschepper . . .

Kees en Koos kwamen die middag thuis met op elke knie een pleister en gebroederlijk droegen ze een prachtige gereedschapkist de kamer in. „Eerlijk gewonnen,” zeiden ze trots.

Onno Bastiaans.

Politievoetbal telt internationaal niet meer mee

door opperwachtmeester J. J. H. v. AERSSSEN

In een nabeschuiving van het voetbaltoernooi om het Rijkspoliteekampioenschap van verleden jaar, hebben we betoogd, dat het spelpeil bij de rijkspolitie maar bedroevend laag is en verder, dat ook de prestaties van het gehele politievoetbal, inclusief Koninklijke Marechaussee, geen schijn of schaduw meer zijn van het peil waarop het politievoetbal zich in de jaren 1940—1950 bewoog. We hebben daar toen ook enige feiten bij aangehaald, waaraan het naar onze opvattingen te wijten was, dat het spelpeil zo schrikbarend was gezakt. We zullen daar hier nu niet verder op ingaan. Slechts de omstandigheid, dat wat toen nog maar een persoonlijke mening was, onlangs als een omstotelijk vaststaand feit werd bewaarheid, is aanleiding, dat we er nu nog eens op terugkomen.

In Bostel speelde enige tijd geleden het Nationale politie-elftal tegen dat van de Belgen. Het was een wedstrijd in de voorronden voor het Europese politievoetbalkampioenschap. Het werd een — schrik niet — tien-nul nederlaag voor de oranjemannen, als we onze vertegenwoordigers zo eens mogen noemen. Tien-nul, zelfs de „eer” kon niet worden gered. Het lijkt ons, dat verder commentaar hierop overbodig is.

In het verslag over de wedstrijd in het orgaan van de N.P.S.B. lezen we, dat het eindsignaal voor spelers en supporters een verademing betekende. Er was nog een andere zin in dit verslag, die onze bijzondere aandacht had. Deze: „Naar verluidt bestond het Belgische team volledig uit Belgische divisie-spelers.” We menen hieruit te mogen afleiden, dat het dus allen semi-beroepsvoetballers waren. En dat is juist wat ons persoonlijk danig bezig houdt. Voor zover ons bekend, komt in het Nederlandse semi-beroepsvoetbal geen enkele politiemann meer uit. Waarom feitelijk niet, zo vragen wij ons af. Ligt het aan onvoldoende medewerking van hogerhand? Hecht men daar geen waarde aan de representatie, die van sprekende sportresultaten kan uitgaan? Of hebben de Nederlandse semi-beroepsvoetballers geen inte-

resse voor de politiedienst? We hebben in ons vorige artikel gesuggereerd, dat deze aangelegenheid misschien de aandacht van ons bureau Werving verdiende. Wel, het zij hier nogmaals herhaald: Sport is voor de „public-relation-officer” in de burgermaatschappij een waardevol medium geworden. Waarom zou de Overheid, of de politie, zich ook niet van moderne methoden mogen bedienen?

Waterrotten moesten in landrotten hun meerdere erkennen

Op de Loosdrechtse plassen hebben de gemeentepolitie Hilversum, de Rijkspolitie te Water en de Rijkspolitie landdienst, district Amsterdam, elkaars zeilkrachten gemeten. Wie zou denken, dat dit voor de Watermannen een walk-over is geworden, komt bedrogen uit. In een zogenaamde groepswedstrijd waren het de Hilversumse politiemannen, die op de eerste plaats beslag legden. De Rijkspolitie te Water eindigde op de tweede plaats en de zeilers uit het district Amsterdam van de landdienst moesten met de laatste plaats genoegen nemen. Naar verluidt, zal de Rijkspolitie te Water al het mogelijke in het werk stellen, om deze blaam van haar blazoen weg te zuiveren. Er moeten reeds stemmen zijn opgegaan, om de snelle Schottels door „Flying Dutchmen” te laten vervangen, ten einde beter getraind aan de start te kunnen verschijnen. Maar zover zal het wel niet komen!

Van Atten „still going strong”

De 38-jarige atleet W. van Atten van het „Haagse Luctor” is één van die oud-gedienden, die nog altijd in de voorste gelederen op het atletiekfront meevechten. Bij de veldlooptoernooien van het district West van de N.P.S.B., wist hij ook nu weer op de 5000 meter in de A-klasse, op een fraaie achtste plaats beslag te leggen.

Waar blijven zijn opvolgers?

WAAR GAAN WE HEEN ?

(vervolg van pag. 13)

We zijn terug in deze eeuw. De techniek van nu heeft het mogelijk gemaakt enkele episoden uit het verleden door een geraffineerd en harmonisch samenspel van klank en licht opnieuw te beleven. Het Middelburgse spel is voor Nederland iets nieuws door zijn opzet. Iets soortgelijks was wel bekend in West-Europa sedert 1951. Het klank- en lichtspel vond zijn oorsprong in het Franse kasteel Chambord. De conservator poogde daar voor het eerst opnieuw belangstelling te kweken voor de monumentale gebouwen en de daaraan verbonden geschiedenis. In het spel te Middelburg is een „promenade” ingebracht. Bij andere klank- en lichtspelen neemt het publiek namelijk plaats op een tribune tegenover het gebouw. Hier gaat men echter van een ander principe uit: het publiek maakt een wandeling door de Abdijruimten en beleeft in die verschillende ruimten kleinere onderdelen van het spel, die door muziek aaneelkaar zijn gelast. Tijdens die muziek wandelt men naar een volgende ruimte.

Ergens in het Abdijcomplex is een regelkamer. Daar werken de technici, die aan de hand van een draaiboek muziek en licht regelen. Met respect hebben wij hun ingewikkelde apparaatuur bekeken en hen aan het werk gezien. Bij de aanleg werden 2,5 km kabel verwerkt, 6,6 km draad, 1,3 km plasticbuis. In totaal werden 83 schijnwerpers en 500 typen lampen aangebracht. Dat men wel eens een gat moest boren door een muur van 1,5 meter dikte, hoorde erbij. Bekende acteurs spreken de teksten, gedragen en sober, zonder pathetisch te worden.

Ook in deze zomer wordt het spel: „Schrijn van zwaard en kruis”, weer uitgevoerd. Als Uw weg in de vakantie naar Walcheren voert: reserveer een avond voor de bijwoning van dit spel. Laat het verleden op U inwerken door het samenspel van klank en licht, onderga het zoals zo velen voor U en geniet!

Heeft U 's avonds geen tijd, loop dan overdag eens langs de Abdijgebouwen en verwonder U over het schone dat een vroeger geslacht naliet.

PERSONALIA

Overleden personeel

Owmr.
E. G. Verweij
Schagen
ressort Amsterdam
† 26-6-1961

Owmr.
P. J. W. Boogerd
Schijndel
ress. 's-Hert-bosch
† 25-6-1961

Wmr.
W. H. Wendrich
Doelfinch
ressort Arnhem
† 27-6-1961

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 5-6-'61: G. A. Zuidwijk, wmr. 1e kl., van Utrecht naar Brunssum.
Per 15-6-'61: J. F. Düster, owmr., van Venhuizen naar Bergen-Binnen.
Per 1-7-'61: H. Hovius, wmr., van Maarssen naar Wilnis; W. de Boo, owmr., van Loenersloot naar Volendam; D. Alta, owmr., van Broek op Langedijk naar Andijk; J. M. de Vries, wmr. 1e kl., van Amsterdam (park.gr.) naar Koog a.d. Zaan; H. H. de Goijen, wmr., van Volendam naar Apeldoorn (ber. gr.).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-6-'61: T. F. Zuidbroek, wmr. 1e kl., van Sassenheim naar Leiden.
Per 6-6-1961: W. A. Mul, wmr. 1e kl., van Noorden naar Sassenheim.
Per 15-6-'61: W. A. v. d. Broecke, wmr. 1e kl., van Koewacht naar Kloosterzande; G. P. A. Gerdingh, owmr., van Groot-Ammers naar Rotterdam (park. gr.); H. Duine, wmr. 1e kl., van St. Analand naar Hoofdplaat.
Per 1-7-'61: L. Krul, owmr., van 's-Gravenhage (Staf Distr.) naar Maastricht (Staf Distr.); L. de Visser, owmr., van Bruinisse naar Wierden; J. G. Poortman, wmr. 1e kl., van Oudendoorn naar Haamstede; J. Verheij, wmr. 1e kl., van Hoornaar naar Ouderkerk a. d. IJssel.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 5-6-'61: J. A. Kellers, wmr. 1e kl., van Roosteren naar Best.
Per 7-6-'61: P. de Korte, wmr., van Dussen naar Amsterdam (R.P. te W.).
Per 19-6-'61: J. L. F. Haenen, wmr. 1e kl., van Noorbeek naar Bunde.
Per 1-7-'61: J. J. Deij, wmr. 1e kl., van Hapert naar Biervliet; H. B. van Dorst, wmr. 1e kl., van Heer naar Schaesberg.

RESSORT ARNHEM

Per 13-6-'61: J. B. Brusse, wmr., van IJhorst naar Emmeloord.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-6-'61: G. J. van Limbeek, wmr., van Slochteren naar Akersloot.
Per 22-6-'61: D. J. Swarts, wmr. 1e kl., van Bellingwolde naar Slochteren.
Per 1-7-'61: J. Jongstra, wmr., van Balk naar Bolsward; S. Krol, owmr., van Balk naar Menaldum; P. Venema, wmr. 1e kl., van Kantens naar Egmond binnen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Onderstaande adspiranten per 12-6-'61 van Opl.school Arnhem naar het:

ressort Amsterdam:

D. Bergsma en L. Bosma naar Langedijk; L. de Klerk naar Krommenie; A. Koning naar Mijdrecht; J. G. Otten naar Edam; D. Stam naar Broek in Waterland.

ressort 's-Gravenhage:

M. C. van der Kamp naar Roelofarendsveen; F. F. J. Kramer naar Tholen; L. Kroeze naar Hillegom; M. Walsweer naar Poortugaal; D. de Ruiters naar Klaaswaal.

ressort 's-Hertogenbosch:

H. G. Bevers naar Oirschot; A. P. van Doremalen naar Oud-Gastel; H. D. J. Frieling naar Dussen; A. J. M. Gansner naar Venraij; E. J. Hulsman naar Kaatsheuvel; P. C. J. de Jongh naar Asten; J. N. van Kooten naar Stein.

ressort Arnhem:

G. J. Alberts naar Berkum; Th. J. Brouwer naar Dalfsen; W. P. Kuijsten naar Groesbeek; J. van Orden naar Druten.

ressort Groningen:

H. Dobben naar Bellingwolde; A. H. Oomkens naar Oude-Pekela; W. IJ. Oud naar St. Annaparochie.

Rijkspolitie te Water:

J. Boterhoek naar Amsterdam; Th. M. M. van Leeuwen naar Vreeswijk; P. Lute naar Nijmegen; K. Wiersma naar Aalsmeer.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'61: Adj. W. J. Bos, tot groepscommandant te Tholen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-7-'61: Adj. S. Krol, tot groepscommandant te Menaldum.

Bevorderingen

STAF ALG. INSPECTIE

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.: Per 1-1-'61: J. W. Buitendijk te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.: Per 1-1-'60: Mej. mr. A. A. Schwartz te Amsterdam.

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'61: W. de Boo te Volendam en D. Alta te Andijk.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-5-'61: L. de Graaf te Landsmeer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-7-'61: W. J. Bos te Tholen.

tot opperwachtmeester:

Per 15-6-'61: J. de Waard te Dirksland.
Per 1-7-'61: J. G. Poortman te Haam-
stede en J. Verheij te Ouderkerk a. d.
IJssel.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH**tot adjudant:**

Per 1-7-'61: L. Krul te Maastricht.

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'61: A. W. Busser te 's-Herto-
genbosch.

Per 15-6-'61: J. A. Aarts te Princenbeek.

RESSORT ARNHEM**tot wachtmeester 1e kl.:**

Per 1-3-'61: A. J. v. d. Pol te Elspeet en
P. Vogelzang te Hattem.

Per 1-4-'61: W. Eeninkwinkel te Wich-
mond; J. Otten te Nunspeet en J. Dek-
ker te Oene.

Per 1-5-'61: L. Tukkers te Tubbergen
en J. aan de Wiel te Vuren.

RESSORT GRONINGEN**tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:**

Per 1-5-'61: A. C. van Dijk te Leeuwar-
den.

tot adjudant:

Per 1-7-'61: S. Krol te Menaldum.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'61: F. Frölich te Leeuwarden.

tot schrijver A:

Per 1-1-'61: G. R. Kolbeek en J. B. v. d.
Veur te Groningen.

In dienst getreden**RESSORT 's-GRAVENHAGE**

Per 1-7-'61: D. Groeneweg, transport-
geleider i.v.d., Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'61: M. Aerts, wmr. 1e kl., Stein.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-7-'61: J. Visser, wmr. 1e kl., Bols-
ward.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-6-'61 onderstaande aspiranten:
C. Beunder, J. P. Boom, H. A. Daal-
man, M. van Deventer, S. M. Duys,
H. Haddingh, P. P. Hanegraaf, A. H.
G. Heije, Th. A. Keijser, G. W. Klein
Nulend, H. Kox, H. W. de Landmeter,
Tj. Meinema, H. J. Muller, H. Nieuwen-
burg, J. H. Nijbroek, J. Nijland, J. C.
van Ooijen, D. N. Oppedijk, M. J. Pi-
sart, A. C. J. Schaddelee, J. B. Slag-
boom, H. Smink, C. Tj. Visser, B. D.
Willems.

De dienst verlaten**RESSORT AMSTERDAM**

Per 1-7-'61: L. A. Bethume, wmr. 1e kl.,
Amsterdam; M. Imanse, wmr. 1e kl.,
Woudenberg; L. v. Luijk, wmr., Wor-
mer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'61: C. Griep, adjudant, Tholen;
J. C. Kluppel, adm. ambt. C 2, Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'61: G. Damen, wmr. 1e kl.,
's-Hertogenbosch (parketgroep); D. A.
van Sluis, adjudant 's-Hertogenbosch
(hfd. sport instr.).

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'61: W. v. Stijnvoort, owmr.,
Arnhem; R. Mulder, owmr., Wapen-
veld; H. v. Haarlem, wmr. 1e kl., Nij-
megen; W. A. Kok, wmr. 1e kl., Vor-
den; A. J. Th. J. v. Leeuwen, wmr.,
Nunspeet; Th. J. Kok, owmr., Dene-
kamp.

RESSORT GRONINGEN

Per 12-6-'61: J. Helmholt, Rijksambt. E,
Groningen.
Per 1-7-'61: G. Went, wmr. 1e kl., Gron-
ingen.

Ambtsjubilea

Owmr.
W. A. de Romph
Hazerswoude
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-6-1961

Adjutant
A. Flantua
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-6-1961

Adjutant
J. v. Scherpenzeel
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-7-1961

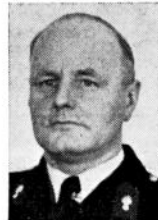
Adjutant
D. Tichelaar
Hazerswoude
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-7-1961

Owmr.
M. v. d. Vlugt
Brouwershaven
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-7-1961

Owmr.
J. H. Th. Aerts
Koningsbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 23-5-1961

Wmr. 1e kl.
D. C. v. d. Kaaij
Wessem
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-6-1961

Adjutant
S. Verhoef
Oirschot
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 28-6-1961

Adjutant
Th. M. M. v. Deurne
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1961

Adjutant
J. J. Naus
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1961

Owmr.
J. H. G. Janssen
Mook
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1961

Owmr.
A. Meutstege
Enter
ressort Arnhem
25 jaar op 15-6-1961

Wmr. 1e kl.
G. J. H. ter Braak
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 16-6-1961

Wmr. 1e kl.
H. J. A. Spit
Niftrik
ressort Arnhem
25 jaar op 1-7-1961

Owmr.
H. v. d. Berg
Deurningen
ressort Arnhem
25 jaar op 1-7-1961

Owmr.
L. S. Carper
Zoutkamp
ressort Groningen
25 jaar op 1-7-1961

Owmr.
B. Henstra
Leeuwarden
ressort Groningen
25 jaar op 1-7-1961

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

A. C. Vogel

mr. A. J. Dek

P. H. Beuzenberg

Bij de start van de derde jaargang

afscheid en welkom

Nu het eerste nummer van de derde jaargang van het Korpsblad voor ons ligt, neemt de redactie afscheid van één van haar medewerkers van het eerste uur, nl. de kapitein A. C. Vogel. Drukke werkzaamheden op het bureau Verkeerszaken van de Algemene Inspectie zijn de — uiteraard door ons gerespecteerde — beweegredenen van dit vertrek. Gaarne wil de redactie namens de vele lezers en lezeressen van het Korpsblad, maar zeker niet in de laatste plaats namens de Uitgever en zichzelf, de kapitein Vogel danken voor de enthousiaste medewerking die zij van zijn zijde gedurende de eerste twee jaren van het — aanvankelijk moeizaam — bestaan van het blad mocht ondervinden. In de hoop dat het contact met het bureau Verkeerszaken via de kapitein Vogel bestendig moge blijven, wenst de redactie haar afgetreden medewerker het beste voor de toekomst toe.

Een hartelijk welkom is hier zeer zeker op zijn plaats voor de beide nieuwe leden van de redactie: de kapitein mr. A. J. Dek en de wachmeester P. H. Beuzenberg. De kapitein Dek neemt de opengevallen plaats in van de kapitein Vogel. Door toetreding van de wachmeester Beuzenberg zijn thans alle rangen beneden die van officier bij het Korps Rijkspolitie in de redactie vertegenwoordigd. Van hem verwachten wij vooral bijdragen in de vorm van tekeningen.

De redactie neemt beide nieuw benoemde leden gaarne in haar midden op en twijfelt er niet aan dat ook hun arbeid ons Korpsblad ten goede zal komen.

Bij de aanvang van de tweede jaargang konden wij gewagen van een gestage groei van het aantal abonnees. Tijdens de loop van het afgelopen jaar bleef dit aantal abonnees op peil, wat gezien het groot aantal gepensioneerd en de weinigen die in die periode tot ons Korps toetraden, pleit voor de belangstelling voor ons blad.

Aangezien de redactie grote waarde hecht aan een goed inzicht in het oordeel en de verlangens van de lezers heeft zij besloten tenminste tweemaal per jaar een bespreking te beleggen met de correspondenten. Hiermede werd tijdens de tweede jaargang een aanvang gemaakt en de redactie hoopt mede hierdoor het contact met de lezers te verstevigen.

Dankbaar voor wat in de afgelopen twee jaar tot stand is gekomen en erkentelijk voor de grote steun van velen, staat de redactie ook tijdens de nieuwe jaargang open voor opbouwende kritiek. Mogen wij eindigen met de verzekering dat de redactie van haar kant alles zal doen wat kan leiden tot een verantwoorde inhoud van ons blad, het KORPS RIJKSPOLITIE waardig.

De redactie.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

3e JAARGANG

No. 1 — September 1961
VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen
Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage
Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Ulestraten-L.
Wachtmeester
P. H. Beuzenberg te Veldhoven
Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactie-secretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 22 02 73

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

Foto omslag:

Overal in het land hebben beroeps- en reserveleden van het korps weer laten zien, dat ook ten aanzien van pistool en karabijn, oefening kunst baart.

Haas werd slachtoffer bij ressort-wedstrijden te Arnhem

door de adjudant S. SLOT te Almelo

Ook tijdens de op de militaire schietbanen „Deelen” gehouden schietwedstrijden van het ressort Arnhem, zulks onder leiding van de majoor F. M. C. Offermans hebben vele „matadors” uit beroeps- en reserve-personeel getracht te bewijzen dat oefening kunst baart. Er is ongetwijfeld geoeftend en ofschoon alle schutters

onder het devies *Altiora peto* streefden naar wat hoger lag, bleek de schietschijf voor sommigen te klein. Zo hebben deze wedstrijden in Arnhem ook een slachtoffer geëist: een jong haasje werd levenloos de schijvenloods binnengedragen

Nochtans: het bleef droog al liet de zon de gehele dag verstek gaan, maar de schutters hadden de wind in de rug. We kregen de indruk dat met dit laatste door sommige schutters te weinig rekening was gehouden. Het wedstrijd-secretariaat had dat intussen wel gedaan. De heren Van de Wetering en Kappert hadden hun tent opgeslagen in de schijvenloods, dus uit de wind en uit de drukte!

Bij hoge uitzondering verleenden zij audiëntie aan de vele nieuwsgierigen die vaak stonden te popelen ten aanzien van de resultaten. Alleen de verslaggever, die onder het devies: „Ik zie en zwijg”, bij de wedstrijden tegenwoordig was, ontving „dispensatie”

De schutters kregen van de majoor Offermans het advies: „Niet haastig, maar wel vlot” en de lijfspreuk van Johan de Witt: „Ik doe met alle aandacht, wat ik doe” kregen ze ook mee. Ze hebben het ook op de schietbanen in praktijk gebracht! Ze hebben het allen flink gedaan en er zich niet met een „Jantje van Leiden” af-

gemaakt. Niemand behoefde aan het einde van de schietwedstrijden te verklaren: „Dien perdid!” (ik heb een dag verloren)

Na de korpschietwedstrijden kwamen de schutters van de S.R.G.A. aan het bod, terwijl in de namiddag de reservisten op het strijdtoneel verschenen.

De reservisten togen na de toespraak van de majoor Offermans baanwaarts onder het devies: „Noch roekeloos, noch vreesachtig!” De jongste telg der rijkspolitie van het ressort, n.l. de Staf van het korps, werd ditmaal eerste met 247 punten en kwam daardoor in het bezit van de wisselbeker. Tweede werd het district Zwolle (winnaar in 1960) met 242 punten. Het district Apeldoorn dat in 1960 tweede werd, kwam met 233 punten op de derde plaats. Vierde werd het district Nijmegen met 228 punten dat in 1960 een 5e plaats innam. Het district Doetinchem werd vijfde met 224 punten. Ook dit district ging omhoog vergeleken met 1960, toen het op de 6e plaats kwam. Helaas was het met het district Almelo in de dalende lijn. Het werd zesde met 203 punten, terwijl in 1960 de 4e plaats werd ingenomen. Spijtig voor de reservisten onder de Twenten en Saksen die toch niet naar de schietbaan waren gegaan met de gedachte: „Loat méér kuul'n, 't löp wa' lös” (laat maar lopen, het gaat wel

Schieten

De Schietoefeningen hebben al vele weken de aandacht. In de districten en de ressorts treden de schutters van beroepspersoneel en reservisten aan. En binnenkort zullen de nationale korpschietwedstrijden weer aantonen waar de beste schutters wonen. Het is uiteraard onbegonnen werk om aan alle districts- en ressortwedstrijden aandacht te besteden in het Korpsblad. Aangezien deze wedstrijden echter toch belangrijk genoeg zijn, vindt de lezer in dit nummer een indruk van de gang van zaken door een overzicht van een districtswedstrijd in het noorden, namelijk te Sneek en van de ressortwedstrijden te Arnhem.

karabijn overal gehanteerd

ter voorbereiding Korpsschietwedstrijden

goed)! Intussen, ze hebben toch mee-gedaan en wie mee doet is te prijzen, ook al ontvangt hij geen prijs.

Ook de aanwezige officieren toonden wat zij op de schietbanen waard zijn. De beschikbaar gestelde prijzen waren ook de vorige jaren prachtig, maar overtroffen ditmaal alles. We weten niet of de koper (naar we vernamen Van Ditshuizen) vooraf naar Gouda of Leerdam is geweest, maar in ieder geval waren er kannen, schalen, bekers en dergelijke, versierd met allerlei motieven en zeer modern, te kust en te keur. Met recht kon de territoriaal inspecteur, de kolonel P. Oom, die met een hartelijke gelukwens de prijzen na afloop van de schietwedstrijden uitreikte verklaren, dat er geen „kitsch” bij was. Behalve de aangekochte prijzen waren prijzen beschikbaar gesteld door o.m. de Intendant der Rijkspolitie; de Commissaris der Koningin in de provincie Gelderland en Overijssel; de Procureur-Generaal fgd. Dir. van Politie te Arnhem.

En dit presteerden de schutters in Arnhem:

Snelvuur Karabijn (personeel)

1. J. Bergakker	42
2. J. Stil	41/42
3. G. Dik	41/30
4. L. J. H. Vosmar	41/22
5. R. Heerdink	40

Snelvuur Pistool (personeel)

1. J. Bergakker	54
2. G. Dik	49
3. J. van Gelder	39
4. R. Heerdink	38
5. G. A. Tönies	35/41

Karabijn (korps)

1. Nijmegen	188
2. Zwolle	164
3. Arnhem	155
4. Apeldoorn	139
5. Doetinchem	134

Pistool (korps)

1. Nijmegen	170
2. Doetinchem	140
3. Apeldoorn	139
4. Zwolle	119
5. Almelo	101

Reservisten (personeel) revolver

1. F. Verheij	55
2. C. R. P. Wilders	54/45
3. B. J. Bruel	54/44
4. W. D. Goedhardt	54/42
5. J. Prins	52/43

Reservisten (korps) revolver

1. Arnhem	247
2. Zwolle	242
3. Apeldoorn	233
4. Nijmegen	228
5. Doetinchem	224
6. Almelo	203

Officieren (pistool)

J. H. Ittman	70
B. Twillert	54
J. J. de Kat Angelino	50
F. M. C. Offermans	41
A. Cammaert	16

Officieren (karabijn)

J. H. Ittman	91
B. Twillert	89
J. J. de Kat Angelino	86
F. M. C. Offermans	74
A. Cammaert	70
P. Oom	61

S.R.G.A. (personeel) Karabijn

1. J. W. Legters	50
2. W. Erkelens	49
3. A. J. Derks	48
4. J. W. Hillebrand	47/46
5. J. H. Kerkhoff	47/46

S.R.G.A. (personeel) Pistool

1. J. M. Struik	45/46
2. N. Pronk	45/45
3. K. H. F. van Ditshuizen	45/42
4. J. Stoelhorst	44/46
5. J. H. A. Rutgers	44/43

De medaille beschikbaar gesteld door de Intendant van het Korps Rijkspolitie voor de beste schutter van de dag, werd gewonnen door de opperwachtmeester J. Bergakker, district Nijmegen met 177 punten.

De N.O.V.A.-wisselbeker, bestemd voor het beste district op pistool en karabijn (samen) snelvuur, ging naar het district Nijmegen (188 karabijn en 170 pistool).

De mevrouw De Hoog-wisselbeker, voor het beste district op pistool en karabijn (samen) langzaam vuur, werd ook gewonnen door het district

Nijmegen (227 karabijn en 201 pistool).

De Wagter-wisselbeker, bestemd voor de beste schutter op pistool en karabijn (samen) werd gewonnen door Legters van het district Doetinchem.

Alles bijeen genomen geslaagde wedstrijden. Nou ja, jammer van dat haasje

Vraag en aanbod

Bij de start van het Korpsblad Rijkspolitie is voor de abonnees de gelegenheid geopend om kleine advertenties op te geven in het kader van vraag en aanbod of ruiling (met uitzondering van uniformkleding en studieboeken) tegen betaling van f 0,50 (in postzegels bij de advertentie voegen). Later is deze service nog uitgebreid met de mogelijkheid voor het opgeven van advertenties voor vakantiewoningruil.

Noch van het een, noch van het ander is tot nu toe een druk gebruik gemaakt, reden waarom wij hierbij nog eens op deze mogelijkheden wijzen. De advertenties dienen voor de tiende van iedere maand te worden ingezonden aan Drukkerij Schaafsma en Brouwer, afd. Korpsblad Rijkspolitie, Postbus 10 te Dokkum.

De annonces moeten steeds naam en adres van de inzenders vermelden opdat rechtstreeks contact tussen adverteerder en gegadigde steeds mogelijk is.

VRAAG EN AANBOD

Te koop aangeboden:

roodgele boxer, 1 jaar oud, reu, met prima stamboom. Prijs f 35,-
Goed tehuis vereist (niet bij flatbewoners).

G. W. VERBEEK, Couperusstraat 37
te Groningen, tel. 28645 (bur. terr.
insp.) en na 18 uur 50144.

District Heerenveen stelde „wisselbok“ in voor jaarlijkse schietwedstrijden

Groep Bolsward bezit „levende have“

De (jonge) groep Bolsward beschikt sinds kort over een merkwaardige trofee, namelijk een „wisselbok“. Het was de enige bok, die de leden van deze groep „bijeenschoten“ op de jaarlijkse schietwedstrijden van het district Heerenveen. De groep Bolsward maakte op de schietbaan te Sneek bij het snelvuur karabijn en pistool met 20,25 punt het hoogste gemiddelde, vóór de groep Hemelum Oldeferd, die met gemiddeld 20 punten uit de bus kwam.

Een en ander had Bolsward naar oude gewoonten een wisselbeker kunnen opleveren, doch de districtscommandant, de majoor G. van Dijk verklaarde bij de prijsuitreiking dat hij — en hij niet alleen — had gemeend eens iets heel anders te moeten doen. Dies liet hij de plaats van uitreiking een ogenblik in de steek om terug te keren met een bok, die met rood lint aan de staart en kleu-

rige linten om de nek enige uren had gesleten in een wagen van de verkeersgroep Heerenveen.

Waar urenlang niet veel meer te horen was geweest dan de korte scherpe knallen uit pistolen en karabijnen en het gerinkel van de telefoons waardoor de mannen in de kuil bij de schietschijven de resultaten van iedere schutter mededeelden, klonk plotseling het vreedzaam gemekker van Broer Bok, die onder luid gelach van de schutters in ontvangst werd genomen door de vervangend groepscommandant Bolsward, de opperwachtmeester J. van Nieuwenhoven.

„U heeft maar te zorgen, dat de wisselprijs bij de volgende wedstrijden weer ongeschonden wordt ingeleverd,“ zei de majoor Van Dijk lachend. En een van de aanwezigen zei: „Dat komt vast goed, want in Bolsward kan alles. Hij kan wel in het Julianapark of zo.“

Bij deze districtsschietwedstrijden (vijf schoten met de karabijn binnen 20 seconden en vijf schoten op de pistool binnen 10 seconden) waren in de klasse A de uitslagen voor karabijn:

1. de wachtmeester 1e kl. A. Scholten uit Nijland, groep Wymbritseradeel met 46 punten in 17 sec.

2. de adjudant C. de Vree, groepscommandant Hemelum Oldeferd met 43 punten in 19½ sec.

3. de wachtmeester 1e kl. H. Worst van de verkeersgroep Heerenveen met 40 punten (41 in 20½ sec.).

De uitslag voor pistool was in deze klasse:

1. de opperwachtmeester J. v. Nieuwenhoven uit Bolsward met 41 punten (42 in 10,3 sec.).

2. de wachtmeester 1e kl. J. Ennik, groep Haskerland, rayon Haskerdijken met 33 punten in 8,2 sec.

3. de opperwachtmeester M. J. van der Meer, gr. Gaasterland, rayon Bakhuizen, met eveneens 33 punten, zulks in 9,4 sec., doch met een lager laatste schot dan de wachtmeester Ennik.

Zo overhandigde de majoor G. van Dijk de wisselbok aan de (verbaasde) opperwachtmeester J. van Nieuwenhoven.

In de klasse B was de uitslag voor karabijn:

1. de wachtmeester 1e kl. H. Epema, groep Ooststellingwerf, rayon Apelscha met 45 punten in 18 sec.
2. de wachtmeester 1e kl. J. van der Burg, gr. Wymbritseradeel, rayon Scharnegoutum met 40 punten (43 in 21½ sec.).
3. de wachtmeester J. Tuinstra, groep Haskerland, rayon St. Johannesga met 30 punten in 20 sec.

En op de pistool in deze klasse:

1. de wachtmeester 1e kl. H. Epema met 41 punten (42 in 10,3 sec.).
2. de wachtmeester H. Nijenhuis, gr. Lemmer met 35 punten (36 in 10,2 sec.).
3. de wachtmeester 1e kl. E. Donkervoort, groep Baarderadeel, rayon Bozum met eveneens 35 punten (36 in 10,5 sec.), doch een lager laatste schot dan zijn Lemster collega.

Terwijl deze winnaars met hun persoonlijke prijzen naar huis gingen zagen wij de opperwachtmeester Van Nieuwenhoven de bok weiden. Hoe dat nu elke dag moet, dat vroeg hij zich duidelijk af en of de schutters van Bolsward, de besten uit het district Heerenveen ook met hun bok door de schutterijmuziek zijn ingehaald, ook dat weten wij waarlijk niet

AAN ALLEN

die hun medewerking verleenden en nog verlenen, bij de inning van de abonnementsgelden onze dank voor hun werk.

★

VOOR ALLEN

die hun abonnementsgeld voor de jaargang sept. 1960 — aug. 1961 nog niet overmaakten, geldt het verzoek dit alsnog en vóór 20 sept. a.s. te doen.

★

DOOR ALLEN

dient het abonnementsgeld voor de jaargang sept. 1961 t.m. aug. 1962 bij vooruitbetaling te geschieden. De „beroeps“abonnees via hun comptabele en de „reservisten“abonnees per postwissel of op giro 83 31 11 t.n.v. Schaafsma & Brouwer Dokkum, vóór 3 oktober a.s.

De Redactie

. . . de verbinding met de kuil stond roodgloeiend . . .

. . . de administratie was wat laag bij de grond maar daarom niet minder nauwkeurig . . .

Het nieuwe Korpsembleem

Nu men allerwegen de ambtenaren van gemeentepolitie in het nieuwe uniform ziet, rijst dikwijls de vraag of ook het Rijkspolitie-uniform niet enige veranderingen zal ondergaan. Het is derhalve bijzonder aangenaam dat het Korpsblad u allen als eerste in kennis kan stellen met het feit, dat de Minister van Justitie onlangs zijn goedkeuring heeft gehecht aan een door de Uniformcommissie ontworpen nieuw Korps-embleem (zie afbeelding).

Uit de afbeelding blijkt dat als ondergrond is gekozen de acht-puntige ster welke ook gevonden wordt bij het embleem voor de gemeentepolitie en reeds jaren wordt gebruikt voor de politie in Amerika en verschillende landen van Europa. Op deze acht-puntige ster ligt een springende granaat. Voor deze granaat — welke sedert de oprichting van ons Korps karakteristiek is voor de Rijkspolitie — werd gezocht naar een vorm welke afwijkt van die, aangewend voor de militaire eenheden als Garde Grenadiers en Koninklijke Marechaussee. De oplossing werd gevonden in een asymmetrische springende granaat, waarvan de „vlammen” naar één zijde uitbuigen.

Door de combinatie van acht-puntige ster en asymmetrische springende

granaat is een Korps-embleem tot stand gekomen dat specifiek is, zowel voor de „reguliere” politie als voor de Rijkspolitie. Verwacht mag worden dat door dit nieuwe Korps-embleem zowel Nederlanders als hier te lande verblijvende vreemdelingen de leden van het Korps Rijkspolitie zullen kunnen onderscheiden van bijv. de manschappen van het Wapen der Koninklijke Marechaussee.

Het ligt in het voornemen te bepalen dat bij vaststelling van het nieuwe uniform voor het Korps Rijkspolitie, het Korps-embleem zal worden toegepast:

- 1e op de uniformpet;
- 2e op de revers/kraag van tuniek en overjas;
- 3e op alle aan de uniform aanwezige metalen knopen (alleen de springende granaat);
- 4e in de onderscheidingstekenen voor de Officieren (in miniatuur in plaats van de huidige „sterren”).

Het embleem zal fors en scherp in sterk metaal worden uitgevoerd, waarbij de springende granaat als het ware „op” de stervormige ondergrond ligt.

Sportvliegerij in goed boek beschreven

„Waarom hanteer ik eigenlijk zelf niet de stuurknuppel” of „Waarom vlieg ik niet?” Dat zal menigeen zich afvragen, die een goed eind „op stap” geraakt is in het nieuwste boek van de luchtvaartjournalist Hugo Hooftman „Met een sportkist tussen de wolken”, verschenen bij de Uitgeverij Hollandia te Baarn (Geb. f 7,90). Diezelfde lezer zal later in dit boek ontdekken, waarom hij het niet doet: om de kosten, die met name bij het vliegen met motorvliegtuigen nogal hoog zijn. Alleen de opleiding kost in totaal al zo'n kleine tweeduizend gulden. Zweefvliegen is overigens nog meer sport en gelukkig goedkoper, hetgeen ertoe heeft geleid, dat er in Nederland meer dan tweeduizend zweefvliegers zijn. Degene, die het boek leest en tenslotte besluit om dan toch zelf maar niet te gaan vliegen, heeft in elk geval plezierige uren beleefd aan dit vlot geschreven boek, waarin Hooftman op een prettige manier alles vertelt over motor- en zweefvliegen in binnen- en buitenland. Het boek is verlevendigd door gesprekken met sportvliegers en door 163 goede foto's. Bovendien geeft het een uitgebreide informatie door kaarten en adressen met betrekking tot de sportvliegerij. Een nieuwe vorm van vliegen (tenminste nieuw voor ons land) wordt in dit boek niet

VAN PERS TOT BOEKENPLANK

vergeten, namelijk het gebruik van het kleine vliegtuig voor zakenvluchten. Al met al een met kennis van zaken geschreven boek, niet alleen boeiend voor hen, die zelf vliegen, maar voor allen, die zich voor de luchtvaart interesseren.

Inmiddels is bij dezelfde uitgever en van dezelfde auteur voor de tweede maal een Nederlandse vertaling verschenen van het Observer's book of aircraft, van William Green, onder de titel „Wat is dat voor een vliegtuig?” Dit boek waarin ditmaal 150 vliegtuigtypen, waaronder de nieuwste en 272 illustraties van deze toestellen zijn opgenomen, is bezig om behalve in het land van herkomst, Amerika, en voorts in Duitsland en Zwitserland, ook in Nederland tot een waardevolle jaarlijkse verschijning te worden.

B. den O.

Reserve-wachtmeester te Berg en Dal verrichtte aanhouding

Aanrander gegrepen na achtervolging van 6 kilometer

door de reserve-adjutant

J. M. JANSSEN te Nijmegen

De reserve-wachtmeester G. Sengers te Berg en Dal begreep doel en taak van de reserve-rijks-politie goed toen hij zich vrijwillig verbond, om de beroeps-politie in tijden van nood, zo nodig bij te staan en op die wijze het wettige gezag te steunen. Hij wist goed, dat het niet de bedoeling is om onder normale omstandigheden werkelijk op te treden als politiemans. Toch deden er zich op een zomerdag omstandigheden voor, waardoor zijns inziens direct handelen geboden was en het kan nuttig zijn om in de kolommen van ons Korpsblad, daarop terug te komen.

De heer Sengers die landbouwer is, was op een dag, zo omstreeks de tijd dat de schoolkinderen op weg naar huis plegen te zijn, in de omgeving van zijn boerderij aan het werk. Toen hij even rustte en naar de weg keek, zag hij in de verte een man met een rijwiel bij zich, die nogal veel aandacht schonk aan een der passerende kinderen en tenslotte niet nader te omschrijven doch ongeoorloofde handelingen pleegde. Als goed reservist had Sengers bij de lessen een en ander opgestoken en begreep hij wat hem te doen stond. In zijn schuur een rijwiel halen was een kwestie van een paar minuten. Toen Sengers op de weg kwam begreep de aanrander, dat hij ontdekt was, sprong op zijn fiets en vluchtte. Sengers die het heuvelachtige terrein goed kende en daarvan de nadelen voor een outsider begreep, zette ondanks de vrij grote afstand tussen hem en vluchteling, de achtervolging in. Het ging toen in de richting Groesbeek en al klimmend en afdalend, gedeeltelijk langs slecht gebaande wegen, begon de reserve-wachtmeester terrein te winnen. Eerst na een achtervolging over een afstand van ongeveer 6 kilome-

ter raakte de vluchteling dermate uitgeput, dat hij naast zijn fiets zakte en zich overgaf. De aanhouding ging toen nog zo erg gemakkelijk niet, doch Sengers had het voordeel, dat zijn man, blijkbaar onwetend, in de richting van het groepsbureau was gefietst. Aanhouding en overgave aan een opsporingsambtenaar volgden elkander op en de verdachte kon voor de hulpofficier van justitie worden geleid. Hoewel de aangehoudene aanvankelijk deed alsof hij van de prins geen kwaad wist zakte hij, na confrontatie met het bewuste kind door de mand en gaf zijn misdadig optreden toe. Nu zouden we kunnen besluiten met te releveren, dat de volgende acte zich in de rechtszaal afspeelde, doch in dit geval is dat niet alles. Het doortastend optreden en de volharding bij

de betrekkelijk moeilijke achtervolging werden ter kennis van de daarvoor in aanmerking komende autoriteiten gebracht. Een extra acte in dit geval speelde zich enige tijd later af ten huize van de reserve-wachtmeester G. Sengers. Door de districtcommandant werd hem toen, in het bijzijn van de groepscommandant en de reserve-adjutant toegevoegd, namens de Algemeen Inspecteur van Rijkspolitie, een schriftelijke tevredenheidsbetuiging uitgereikt.

Overste Aalders overleden

P. J. G. AALDERS †

Op 17 augustus is in een ziekenhuis te Leeuwarden op 52-jarige leeftijd overleden de overste P. J. G. Aalders, commandant van het district Leeuwarden der Rijkspolitie.

Op dringend verzoek van mevrouw Aalders zullen wij, hoewel node, in ons blad geen herdenkingswoord plaatsen over wijlen de overste Aalders.

De gedachten van ons allen aan deze plichtsgetrouwe officier zijn er echter niet minder om.

De Redactie

Politiesport in vogelvlucht

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN

VISSEN I

Vissen is een zenuwkalmerende sport (zegt men) en het is daarom dus niet verwonderlijk, dat vele politieambtenaren, die dikwijls onder zenuwslopende omstandigheden hun werkzaamheden moeten verrichten, deze sport beoefenen. Ook onder de Rijks-politieambtenaren schuilen fervente aanhangers van de vissport. Zo wist op een nationaal hengelconcours in Gorinchem gehouden, een team uit het district Leiden de vijfde prijs (een beker) in de wacht te slepen. In totaal 1174 mm vis werd door de Leidenaren op de kant gebracht. Niet om over naar huis te schrijven volgens de deskundigen, maar in Gorinchem bleken de visjes niet bijster op het politieaas gesteld. Van deze 1174 mm sloeg G. Wijzenbroek verreweg het grootste deel — 690 mm — aan de haak.

De oostelijke vissers deden het nog beter, want op een nationaal concours, uitgeschreven door de Zwolse Politie-Sportvereniging, ter gelegenheid van haar 40-jarig jubileum, was het al Rijkspolitie wat de klok sloeg. Een team uit het district Doetinchem legde beslag op de eerste plaats en veroverde daarmee een door de Zwolse Commissaris van Politie uitgeloopte beker. Twee teams uit het district Zwolle volgden op de tweede en derde plaats.

VISSEN II

Twee uur lang stond hij onbeweeglijk langs de waterkant te kijken naar de visser. Toen deze hem eindelijk, geïrriteerd door 's mans wat al te nadrukkelijke belangstelling, de vraag stelde waarom hijzelf niet ging vissen, als hij het kennelijk zo interessant vond, luidde het antwoord: „Ik, vissen? Man hoe kom je er bij. Ik zou het getuig op dat dobbertje geen vijf minuten uithouden . . .”

KAATSEN

Een in Nederland slechts weinig beoefende sport is de kaatssport, vrijwel alleen in het noorden van het land beoefend. We moeten eerlijk toegeven, dat onze kennis van de kaatssport zich beperkt tot het spreekwoord „wie kaatst, moet de bal verwachten”, zodat we gaarne refereren aan het verslag, dat de heer T. J. Bleeker in het „Politie Sport Nieuws” geeft over de kaatswedstrijd om het kampioenschap van de N.P. S.B., welke door de R.P.S.V. „Leeuwarden” op „Sonneborgh” in Leeuwarden werd georganiseerd. Twaalf parturen (dus geen partituren, zetter!), merendeels samengesteld uit politieambtenaren uit de ressorten Groningen en Leeuwarden, namen er aan deel. Maar voor de vierde maal in successie moesten de mannen uit „t' Heitelân” en de „Grönigers” hun meerderen erkennen in de kaatsers uit West-Friesland, of liever Noord-Holland. Het was de partuur J. F. Hoekstra, C. Binsma en B. de Graaf, uit het ressort Amsterdam, die alle noordelijke parturen te slim en te sterk af was en daarmee het politiekaatskampioenschap 1961 in de wacht sleepte. „Het was weer een mooie kaatsdag, waardoor de vriendschapsbanden werden versterkt, de kaatssport werd gedemonstreerd en waarbij bleek dat deze tak van sport ten volle recht van bestaan heeft”, schreef de heer Bleeker. Vooral dat laatste willen we graag geloven en wachten met spanning op de dag, dat de kaatsers hun sport eens in de zuidelijke en oostelijke contreien komen demonstreren, zo dit mogelijk is.

ZWEMMEN

Ook de politie-zwemkampioenschappen zijn weer achter de rug. Zowel bij de nieuwelingen, de junioren als de senioren, hebben we tevergeefs gezocht naar de naam van een Rijks-politieambtenaar op het erelijstje. Zelfs onder de eerste vijf komt er geen voor. Een (slecht) teken aan de wand, zouden we zo zeggen. Slechts de veteraan A. Spruyt van „Luctor”

wist voor de Rijkspolitie een paar graantjes mee te pikken. Hij werd eerste op het nummer 3 x 25 m wissel-slag-estafette persoonlijk in de tijd van 1 min. 7.1 sec., tweede op de 50 m rugslag in 39.9 sec. en eveneens tweede op de 50 m borstcrawl in 32.3 sec. Proficiat!

VOETBALLEN

De Rijkspolitie Apeldoorn, oostelijk kampioen van de N.P.S.B., bracht er in de strijd om de landstitel niet veel van terecht. Met slechts één gewonnen wedstrijd (tegen gemeentepolitie Den Haag) eindigde het oostelijke team op de laatste plaats. De eindstrijd gaat tussen de gemeentepolitie Eindhoven en Kon. Marechaussee Groningen. Het beslissende duel tussen deze twee vindt vermoedelijk op 12 september in Eindhoven plaats. Eindhoven heeft dan aan een gelijkspel voldoende, om het kampioenschap te veroveren.

Apeldoorn was het enige rijkspolitie-team in deze eindcompetitie, daarnaast Eindhoven in het Zuiden en Kon. Marechaussee in het Noorden, de Haagse gemeentepolitie beslag legde op de westelijke titel. De „gouden” jaren van „Luctor” zijn kennelijk voorbij, terwijl ook het zuidelijke rijkspolitievoetbal aanmerkelijk aan kracht heeft ingeboet.

BELGIE EUROPEES VOETBALKAMPIOEN

België, dat in de voorronden het Nederlands politie-elftal met 10—0 kraakte, is er in geslaagd het voetbalkampioenschap van Europa te veroveren. In de finale versloegen onze Zuiderburen Engeland met 3-1. Zweden legde beslag op de derde plaats, door met 2—1 van Zwitserland te winnen.

De ex-Europese kampioen Duitsland, zag ditmaal geen kans tot de finale door te dringen, daar de Deense politievoetballers hun Duitse collega's, tegen alle verwachtingen in, met 2-1 eronder hielden.

R27 - 18 pk.

R50S - 35 pk.

's-werelds beste motorrijwiel

Importrice: **HART NIBBRIG & GREEVE n.v.** - Afd. Verkoop: SASSENHEIM - Tel. (02532) 8441*

Een vrijdag met 10 kandidaten

Als lezer van uw blad heb ik natuurlijk het op zichzelf boeiende artikel gelezen over de werving, dat onder de titel „Een vrijdag met 10 kandidaten” was opgenomen in het augustusnummer van het Korpsblad. Evenals ongetwijfeld vele andere lezers heb ook ik hieruit mijn conclusies getrokken. Zo kan ik het mij best voorstellen dat iemand, ook al heeft hij een ulo-diploma, na een jaar of wat uit die beperkte kennis het een en ander vergeten is. Ik kan mij ook indenken, dat hij door drukke bezigheden of wat ook een tijd de kranten niet nauwkeurig bijhoudt en dat hij zo het antwoord op zekere actuele vragen schuldig blijft. Maar daarmee kan hem niet direct een gebrek aan interesse worden verweten. Mij dunkt, dat dergelijke vragen als: wie is de baas in India verder weinig zeggende van de interesse en de ontwikkeling of over de intelligentie van de

kandidaat. Deze zaken zullen zo nodig bij de opleiding als aanvullende stof kunnen dienen. Maar, dat nog terzijde. Die bewuste vrijdag had tien kandidaten, waarschijnlijk zullen er op deze wijze nog weleens minder kandidaten zijn. Want, waarom heeft dit examen eigenlijk — als mijn indruk juist is — het karakter van een soort verhoor met een mijlenbrede kloof tussen commissie en kandidaat. Waarom zit de commissie breeduit in gemakkelijke zetels en waarom zit de kandidaat als een soort zondebok op een ongemakkelijke stoel? Misschien moeten de kandidaten anders zijn, maar de sfeer waarin zij op deze wijze in contact komen met het Korps Rijkspolitie lijkt mij niet de juiste.

Een abonnee.

(Naam en adres van de inzender bekend bij de redactie).

Banden 2e jaargang

Bij het begin van de derde jaargang van het Korpsblad Rijkspolitie ontstaat tegelijk weer de behoefte aan banden voor het inbinden van de tweede jaargang. Ook dit jaar zullen er weer blauw linnen banden met zilveropdruk worden vervaardigd. Ze kunnen van heden tot 31 oktober worden besteld bij het secretariaat van het Korpsblad Rijkspolitie, Velperweg 142, Arnhem.

De prijs van f 1,95 per band kon worden gehandhaafd en na ontvangst van dit bedrag zullen de banden worden toegezonden.

21

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Wereldgebeuren

lende lanceerplatforms voor kernwapens.

Hiermee zou Chroestsjow een nieuw machtig politiek intimidatiemiddel erbij hebben. Het behoeft dan ook niet te verwonderen dat de Amerikaanse V.N.-gedelegeerde Stevenson na de bekendmaking van de nieuwe ruimtestunt der sowjets onmiddellijk opmerkte: „Een regeling voor het verkeer in de ruimte is nu dringender dan ooit nodig, wil men voorkomen, dat de bewapeningswedloop zich ook tot de ruimte uitstrekt.” Het is echter zeer de vraag of men het hierover eens kan worden.

Neutralistische topconferentie

Verder vestigen wij nog even de aandacht op de neutralistische topconferentie die volgens plan op 1 september in Yoegoslavië wordt gehouden. Bij de voorbereiding ervan heeft men er nogal moeite mee gehad uit te maken, wie voor deze topconferentie in aanmerking zouden komen. Tenslotte heeft men een viertal criteria gevonden, die wij hier weergeven, omdat zij enig inzicht verschaffen in het begrip „neutralisme”, zoals dit thans wordt opgevat door de betrokkenen zelf. Deze criteria zijn als volgt:

1. Het voeren van een onafhankelijke politiek gebaseerd op vreedzame coëxistentie;
2. Het niet deelnemen aan multilaterale militaire allianties (NAVO, ZOUAVO, Pact van Warschau e.d.);
3. Het steunen van bevrijdings- en onafhankelijkheidsbewegingen;

„Pa is op reis” . . .

vervolg van pag. 22

plicht, hoewel velen vrijwillig werk doen voor een schoenfabriek om de tijd te doden, met iets anders dan praten.

De weekenders komen uit alle lagen van de bevolking, maar wanneer gestraften komen, die veraf wonen, dan is het wel zeker dat zij bekende figuren zijn aan wie bij wijze van uitzondering is toegestaan de straf ver weg, in Schorndorf uit te zitten. Menigeen doet in Schorndorf ook niet mee aan het „luchten” op de binnenplaats omdat die van sommige pun-

Kolonel Fogteloo vervanger Algemeen Inspecteur

De kolonel A. S. Fogteloo, Territoriaal Inspecteur van het Korps Rijkspolitie in het ressort Groningen, is bij Koninklijk Besluit met ingang van 1 september aangewezen als vervanger van de Algemeen Inspecteur.

4. Het niet deelnemen aan bilaterale allianties met grote mogendheden.

Zoals men weet, streeft Chroestsjow naar een herziening van de structuur der Verenigde Naties in de richting van een troikabewind. Met name zou het VN-secretariaat moeten bestaan uit een vertegenwoordiger van de westerse, van de communistische en van de neutralistische wereld. Naar het zich laat aanzien, zal deze kwestie een van de belangrijkste punten van discussie zijn op de neutralistische topconferentie. Als men erin slaagt de „neutralen” in één verenigd front op het VN-podium te doen optreden, dan kunnen zij ongetwijfeld een belangrijke invloed uitoefenen.

Engeland en de E.E.G.

Aan een eventuele toenadering tussen de twee Europese handelsblokken: E.E.G. en E.V.A. hebben wij in vorige kronieken

al zoveel aandacht besteed, dat wij hier volstaan met vermelding van de Britse plannen tot het openen van onderhandelingen over aansluiting bij de Euro-markt. Een feit van grote historische betekenis, waarover met name ons land zich zeer kan verheugen. Als Engeland aan de E.E.G. gaat deelnemen, zou aldus een belangrijk tegenwicht geschapen zijn tegen een Frans Duitse overheersing binnen de Europese gemeenschap, welke zich meer en meer doet gevoelen, en hiermee is Nederland ten zeerste gebaat. Voor de toekomst van Europa kan de Britse deelneming aan het Europese integratie-proces waardevolle vruchten afwerpen. Het zal echter nog heel wat voeten in de aarde hebben, voor het zover is.

Personalia

Overleden personeel

Wmr. Te kl.
J. Venema
Leeuwarden
ressort Groningen
† 31-7-1961

Toegekende onderscheidingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-5-'61: Zilveren medaille van verdienste van de Republiek Oostenrijk aan wmr. 1e kl. G. de Gans en wmr. 1e kl. G. A. v. d. Sluis te Dordrecht.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-7-'61: W. C. Sukkel, wmr., van Oudkarspel naar Schoorl; W. J. Grimijzer, wmr. 1e kl., van Schoorl naar Oudkarspel.

Per 1-8-'61: Ch. Broekhuijzen, owmr., van Andijk naar Kleine Sluis; D. Pasma, owmr., van Heiloo naar Alkmaar (distr.rech.); J. M. Derlagen, wmr. 1e kl., van Oude Niedorp naar Broek op Langedijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 10-7-'61: W. v. Middelkoop, wmr., van Ben. Hardinxveld/Giessendam n. Vianen.

Per 15-7-'61: J. Th. A. de Wilde, wmr. 1e kl., van Roelofarendsveen naar Kaatsheuvel; J. de Haan, owmr., van Dreischor naar Scharendijke.

Per 18-7-'61: A. N. de Visser, wmr., van Kruiningen naar Veldhoven.

Per 1-8-'61: A. M. Klaasse, wmr. 1e kl., van Arnemuiden naar Dreischor.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'61: Mej. M. Th. v. Beelen, off. 2e kl., van 's-Hertogenbosch naar Eindhoven (Staf District).

Per 3-7-'61: J. W. Beek, wmr. 1e kl., van Zevenbergen naar Oudenbosch.

Per 12-7-'61: P. J. de Moor, owmr., van Rupchen naar Halsteren.

Per 1-8-'61: J. van Beek, wmr., van Baarle-Nassau naar Druten; P. Lamme, wmr. 1e kl., van Dinteloord naar Prinsenbeek; W. v. d. Hoeven, wmr. 1e kl., van Kruisland naar Standdaarbuiten; P. M. van Es, owmr., van Grubbenvorst naar Herkenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 19-7-'61: L. Frederiks, owmr., van Zwolle (verk.gr.) naar Rolde.

Per 22-7-'61: A. Aalberts, wmr. 1e kl., van Laag Keppel naar Den Ham.

Per 25-7-'61: W. Duinkerken, wmr. 1e kl., van Oldemarkt naar Zwolle (partegroep).

Per 1-8-'61: J. Halma, wmr., van Berkum naar Laag Keppel; A. Dijkstra, owmr., van Angerlo naar Balk; J. Alberts, wmr. 1e kl., van Putten naar Spoolde; A. Valk, owmr., van Leeuwen naar St. Nicolaasga.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-7-'61: J. Jongstra, wmr. van Balk naar Bolsward; F. Meijer, wmr. 1e kl., van Spijk naar Nieuwolda.

Per 6-7-'61: E. Buwalda, wmr. 1e kl., van Uithuizermeeden naar Zevenhuizen.

Per 7-7-'61: J. J. Ottens, wmr., van Ferwerd naar Enkhuizen.

Per 15-7-'61: R. Braad, wmr. 1e kl., van Zuidlaren naar Beusichem; A. de Jager, wmr. 1e kl., van Oudega (W.) naar Zaamslag; W. Oppenheim, wmr. 1e kl., van Heerenveen naar Joure.

Per 17-7-'61: J. Geluk, wmr. 1e kl., van Vries naar Ruinerwold.

Per 19-7-'61: J. Wesseling, owmr., van Rolde naar Vries.

Per 22-7-'61: J. de Goede, wmr. 1e kl., van Ried naar Dokkum.

Per 24-7-'61: H. Koers, wmr. 1e kl., van Buinermond naar Zuidlaren.

Per 27-7-'61: A. J. Britstra, wmr. 1e kl., van Peize naar Borger.

Per 1-8-'61: K. Sweers, wmr. 1e kl., van Odoorn naar Kreileroord; J. R. Piening, owmr., van Oude Pekela naar Finsterwolde; J. Timmer, wmr. 1e kl., van Zweeloo naar Peize; H. Eggens, owmr., van Uithuizermeeden naar Uithuizen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-7-'61: H. van der Werff, wmr. 1e kl., van Staf District Amsterdam naar Staf R.P. te W. Amsterdam (plv. bureauchef).

Per 15-7-'61: H. Stegeman, wmr. 1e kl., van gr. Amsterdam III naar rech.gr. Zeehaven; D. R. Koning, wmr. 1e kl., van rech.gr. Zeehaven naar gr. Amsterdam III; H. J. Helleendoorn, wmr., van gr. Amsterdam I naar gr. Amsterdam III; D. Lub, wmr. 1e kl., van gr. Amsterdam III naar gr. Amsterdam I. Per 25-7-'61: M. Smeltkop, wmr. 1e kl., van Delfzijl naar Groningen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT GRONINGEN

Per 1-8-'61: Adj. J. R. Piening, tot groepscommandant te Finsterwolde.

Bevorderingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 15-7-'61: A. de Jager te Zaamslag en J. den Haan te Scharendijke.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-8-'61: P. Troost te Stavenisse en A. Damme te Oud-Beijerland.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-1-'61: H. Scheurwater te 's-Gravenhage en H. A. Korstanje te Middelburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 15-7-'61: A. van Oevelen te Beers. Per 1-8-'61: W. v. d. Hoeven te Standdaarbuiten.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-3-'61: J. M. J. Gielen te Venray.

Per 1-6-'61: L. H. G. Roobroeks te Schaesberg.

Per 1-7-'61: P. T. Schettters te Zundert.

Per 1-8-'61: H. Westbroek te Zevenbergen.

tot adm. ambt. C 3:

Per 1-1-'61: A. G. van Helvoort te Den Bosch (compt bur.).

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'61: A. Aalberts te Den Ham.

Per 1-8-'61: J. Alberts te Spoolde.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 15-7-'61: H. v. d. Hoorn te Elspeek.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-1-'61: H. H. Maasbach te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-8-'61: J. R. Piening te Finsterwolde.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'61: Tj. v. d. Wal te Berlikum.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-8-'61: N. J. Vrouwe, opperwachtmeester, Den Burg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 20-4-'61: Mej. H. M. J. Majorie, officier 1e kl., 's-Hertogenbosch (Staf T.I., officier jeugdzaken bestemd voor district Maastricht).

RESSORT GRONINGEN

Per 24-7-'61: H. J. Kuiper, wachtmee-ster, Warffum.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-8-'61: R. Geuzinge, adjudant, Amsterdam; F. J. Weijdener, wmr. 1e kl., Amsterdam; J. Jelsma, wmr., Enkhuizen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-7-'61: A. Hordijk, wmr. 1e kl., Krimpen a.d. Lek.

RESSORT ARNHEM

Per 1-8-'61: G. J. Nieuwenhuis, opperwachtmeester, Zwolle.

Ambtsjubilea

Adjutant
G. van Rees
Utrecht
M. v. J. pol.verb.d.
25 jaar op 27-7-1961

Wmr. 1e kl.
S. v. d. Waardt
Wassenaar
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-7-1961

Adjutant
W. H. M. Leeuwis
Zuilichem
ressort Arnhem
25 jaar op 1-8-1961

Wmr. 1e kl.
L. Wolf
Veenoord
ressort Groningen
25 jaar op 18-8-1961

Adjutant
C. A. Blommesteijn
Arnhem
Opl.school Arnhem
25 jaar op 2-8-1961

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RUKSPOLITIE.ORG

De komende en de gaande man in Amsterdam, links de kolonel H. A. van Steenis rechts de kolonel E. Meijer.

De kolonel Meijer als Territoriaal Inspecteur Amsterdam opgevolgd door de kolonel Van Steenis

In Amsterdam is de kolonel E. Meijer heengegaan als territoriaal inspecteur in het ressort Amsterdam, een functie die hij wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd heeft verlaten — met ontslag op de meest eervolle wijze verleend — en met een vracht geschenken hem tijdens een afscheidsplechtigheid in het bureau aan de Laïressestraat — vele jaren zijn tweede thuis — aangeboden in het bijzijn van alle officieren uit het ressort en vertegenwoordigers van alle manschappen en reservisten. In deze bijeenkomst is na een inleiding van de kapitein A. P. Spaanderman de figuur en de levensloop van de kolonel geschetst door de kolonel H. A. van Steenis, die een dag later de heer Meijer als kolonel opvolgde.

De kolonel Van Steenis gaf niet alleen een overzicht van diverse soms geestige gebeurlijkheden uit de loopbaan van de heer Meijer, doch schetste ook de menselijke opvattingen die hij voor de uitvoering van zijn taak liet gelden. De heer Van Steenis bood het eerste geschenk aan, een speciaal vervaardigde asbak met bijbehorend sigarettenbekertje, compleet in de korpskleur en met springende granaat, een en ander namens de officieren in het ressort, mevrouw Meijer kreeg een orchidee. Vele andere sprekers boden vervolgens vele andere geschenken aan, waarmee grote

waardering voor de kolonel tot uitdrukking werd gebracht. Namens het personeel van het ressort sprak de adjudant J. Steffens, die een auto-radio en een schrijfmachine in leren koffer overhandigde aan de kolonel en een mand bloemen aan mevrouw Meijer. De reserve-adjudant K. P. Bosman bood namens de reservisten een paar lichtgewicht armstoelen met tafel aan, mitsgaders een mand bloemen. De adjudant J. F. Hoekstra, voorzitter van de gezamenlijke sportverenigingen in het ressort overhandigde een boekenbon en de adjudant H. Kuik overhandigde een gassigarettenaansteker. Alle geschenken gingen vergezeld van woorden van dank en erkentelijkheid voor steun, begrip en activiteit van de scheidende kolonel, die onder meer op zijn beurt het personeel dank bracht voor de wijze waarop het hem mogelijk is gemaakt zijn taak te vervullen. Hij wenste voorts de heer Van Steenis geluk met diens benoeming.

De nieuwe Territoriaal Inspecteur is in en om Amsterdam geen vreemde. Hij begon zijn politieloopbaan bij de gemeentepolitie te Baarn, ging vervolgens naar Hengelo en werd per 1 juni 1946 commandant van het district Amsterdam van de rijkspolitie in de rang van dirigerend officier der rijkspolitie 3e klasse. Per 1 maart 1957 volgde een bevordering tot tweede klasse en per 1 september tot dirigerend officier 1e klasse.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

3e JAARGANG

No. 2 — Oktober 1961

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Hulsberg-L.

Wachtmeester
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-adjudant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 22 02 73

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

Foto omslag:

Het Korps Rijkspolitie had andermaal een aandeel in het kleurrijke gebeuren op Prinsjesdag, waarop duizenden toeschouwers voor het eerst achter de gouden koets een fraaie calèche voor de prinsessen Beatrix, Irene en Margriet zagen rijden.

(Foto: Techn. Rech. 's-Gravenhage)

Atletiekkampioenschappen brachten opnieuw bloedarmoede in politiesport aan het licht

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Toch goede resultaten van R.P.-atleten

In het Goffertstadion te Nijmegen werden onder goede weersomstandigheden de Nederlandse politie-atletiekkampioenschappen gehouden. Opnieuw kon daarbij de bloedarmoede in de politiesport worden vastgesteld. Er is daarmee geen kwaad woord bedoeld aan het adres van de N.P.S.B., onder wier auspiciën de kampioenschappen worden gehouden, noch aan dat van de organisator, de Nijmeegse Politie Sportvereniging, noch aan de deelnemers. **Integendeel, zij verdienen alle lof.** De NPSB voor haar niet aflatende pogingen de politiesport in stand te houden, dan wel nieuw leven in te blazen. De N.P.S.V. voor de uitstekende organisatie en de deelnemers, die — ondanks het feit, dat de „liefde tegenwoordig bijna geheel van één kant moet komen” — toch de politiesport trouw blijven. Maar noch de inspanningen van de NPSB en de sportverenigingen, noch de goede wil van de enkeling, zal op de duur de politiesport kunnen redden, als deze door de overheid zo stiefmoederlijk blijft bedeed, als dit nu het geval is.

Het organiseren van de A-kampioenschappen alleen (de feitelijke kampioenschappen dus), is reeds niet meer mogelijk, wil men tenminste een enigszins redelijk representatief programma kunnen bieden. Daarom werden in Nijmegen de A en B-kampioenschappen ook tegelijk gehouden. Van belangstelling voor deze

wedstrijden kon nauwelijks worden gesproken. Het aantal deelnemers en officials overtrof verre dat der toeschouwers, het handjevol autoriteiten dat op de Goffert-ertribune had plaats genomen inclusief.

Smit best op stoot!

Bezien in het licht van de hiervoor geschetste omstandigheden, mogen de verrichtingen van de Rijkspolitie-atleten zeker worden gezien. Twee kampioenstitels voor de wachtmeester D. Smit (groep Leidschendam). Met een fraaie stoot van 12.74 m liet hij bij het kogelstoten alle concurrenten ver achter zich. Een worp van 40.26 m met de discus bracht hem het tweede kampioenschap. De Luctoratleet Van Opijnen, die niet meer tot de jongsten gerekend mag worden, legde desondanks beslag op een goede zesde plaats met een worp van 31.80 m. De Rijkspolitie blijkt over sterke mannen te beschikken, want achter kampioen Smit eindigden bij het kogelstoten H. Woppenkamp (RPSV Groningen) en P. W. Erkelens (SRGA Arnhem) respectievelijk op de vierde en zesde plaats.

Het derde kampioenschap voor het Korps verwierf H. A. Neijenhuis (PSV Heerenveen), door de speer

51.80 m ver te werpen. Drie meter verder dan „old-timer” N. Lutkeveld, die tweede werd. Op de vierde plaats echter weer een R.P.-man, namelijk H. Woppenkamp van de RPS Groningen.

Sinds Remmers en Van Laatum van het strijdtoneel zijn verdwenen, is voor de Rijkspolitie op de korte afstand geen eer meer te behalen. Doch op de midden- en lange-afstand lieten onze lopers zich weer zien. J. v. d. Berg van RPSZ werd in 2.08.3 derde op de 800 meter en boog op de 5000 meter slechts het hoofd voor kampioen J. van Ginkel van PSV Baarn, hetgeen geen schande genoemd mag worden, daar deze Van Ginkel op de lange afstand nog altijd vrijwel zonder concurrentie is. Intussen hoeden af voor deze 42-jarige veteraan.

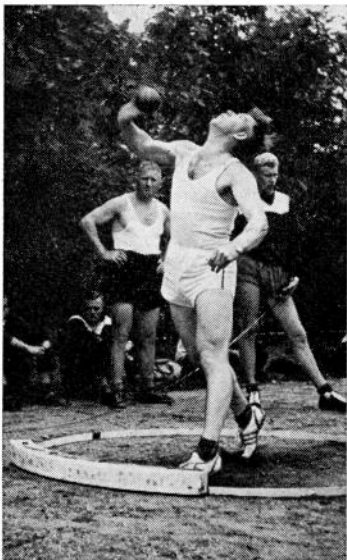
Hulsman van RPSZ liet op de 1500 m 5.15.4 voor zich afdrukken, hetgeen voldoende was voor een zesde plaats. Bij het verspringen kwam S. Dijkman van SRGA Arnhem tot een achtste plaats, gevolgd door G. A. Vervoort (RPSZ), met een sprong van 5.29 m. Dezelfde Vervoort deed het bij de hink-stap-sprong nog beter. Met een afstand van 11.57 m, legde hij beslag op de zesde plaats.

Ook kampioen in B-klasse

P. W. Erkelens (SRGA Arnhem) zorgde er voor, dat ook in de B-klasse een R.P.-kampioen op het schavotje kwam. Hij wierp de schijf 33.76 m, hetgeen voor zijn belagers juist iets te ver was. H. Woppenkamp, met 32.15 m en S. Carper (RSPV Groningen), met 25.38, zorgden op dit nummer voor verdere successen.

SRGA 3e bij estafette

De estafetteploeg van de SRGA-Arnhem zorgde tenslotte, dat ook op dit nummer het Korps niet onder de

D. Smit (Luctor) kampioen kogelstoten in volle actie.

Eervolle plaats herwonnen

In het oktobernummer 1959 verscheen naar aanleiding van het aannemen van steekpenningen door enkele wachmeesters der Rijkspolitie van de hand van de opperwachmeester T. de Vries een artikel onder het hoofd „Een klap in het gezicht”. Dit artikel, waarin de geachte schrijver op sympathieke en openhartige wijze op de toentertijd zo veel stof in Nederland doen opwaaiende affaire inging, werd met de hierna volgende alinea gesloten:

„Deze klap kwam hard, ja zeer hard aan, doch het was geen „knock-out”. Laat ze ons de ogen hebben geopend voor bepaalde mentaliteitsuitingen in het korps,

welke, indien ze niet worden onderkend en opgevangen door ons aller inzet, een radicale afbraak tengevolge zullen hebben. Dit laatste zullen wij nimmer mogen toelaten.”

Hieraan moesten wij denken toen wij vernamen dat de Minister van Justitie aan commandant en personeel van de Verkeersgroep Amsterdam schriftelijk zijn tevredenheid had betuigd in verband met het tot klaarheid brengen van zeer vele ernstige misdrijven. Wij willen graag bekennen, dat ons dit meer dan goed heeft gedaan! Niet zozeer om die tevredenheidsbetuiging en ook niet om die nu opgehelderde misdrijven, maar lou-

ter en alleen vanwege het feit, dat de sinds die onverkwikkelijke zaak toch wel door velen met een scheef oog aangekeken Verkeersgroep van het district Amsterdam getoond heeft een juiste mentaliteit te bezitten.

De zeer onaangename opmerkingen door vele weggebruikers geuit, de perscampagnes voor en tijdens de rechtzittingen gevoerd, het onontkoombare besef te behoren tot een groep rijkspolitieambtenaren, „getekend” in en buiten het Korps, deze en vele andere minder prettige gewaarwordingen ten spijt hebben de adjudant Zweed en zijn mannen de afgelopen twee jaren hard gewerkt aan het eerherstel van hun groep en tevens aan dat van het Korps Rijkspolitie. Want wij behoeven er geen doekjes om te winden: de klap in het gezicht is hard aangekomen. Harder dan velen onzer waarschijnlijk ooit zullen beseffen.

Het is een bekend feit, dat elke rijkspolitieambtenaar — en speciaal hij die dat in hart en nieren is — waar hij ook zijn standplaats heeft, getracht heeft mee te werken aan het uitwissen van deze zwarte plek, van deze blaam die op ons Korps was gevallen. Het was tevens aan velen bekend, dat de adjudant Zweed en zijn mannen, met goede geest bezielde, eendrachtig de schouders er onder hebben gezet en tijdens het ledigen van de voor hen wel zeer bittere beker, de kracht hebben gevonden op eminente wijze voort te gaan op de weg, die politieel gezien, reeds zovele goede resultaten voor hen had afgevoerd. Dat zij er in geslaagd zijn de geest op de groep drastisch in goede zin te wijzigen, de werklust ongebroken te laten, de moed te hebben ondanks alles op voorbeeldige wijze het zware verantwoordelijke werk te verrichten, is een reden voor ons om de Verkeersgroep Amsterdam en speciaal haar commandant de adjudant J. Zweed van harte te complimenteren met de herwonnen eervolle plaats in de gelederen van het Korps Rijkspolitie.

W. Frackers.

3

voet werd gelopen. In 47.5 raasden de Arnhemmers rond de sintelbaan, hetgeen goed bleek voor een prachtige derde plaats, achter PSV Eindhoven (47.-) en APGS Amsterdam (47.3).

In de B-klasse vielen verder nog de volgende Rijkspolitiesuccessen te noteren:

hoogspringen: Ybema, RPSV Groningen, achtste met een sprong van 1.45 m.

verspringen: D. Smit, PSV Heerenvveen, met een sprong van 5.38 m.

kogelstoten: Dobma, RPSV Groningen, vijfde met 9.47 m en Carper, eveneens RPSV Groningen, zevende met 9.03.

Bij de 5000 m ging v. d. Berg (RPSZ) lang voorop, doch hij werd tenslotte door Van Ginkel (PSV Baarn, hier tweede) voorbij gestreefd.

Korps Rijkspolitie had weer druk werk voor groots Aalsmeers bloemencorso

Ook R.P.-escorte bij unieke 240 km lange tocht naar Groningen

door de wachmeester Te kl. P. GRIJPSTRA te Aalsmeer

Het veertiende bloemencorso van Aalsmeer heeft de successen van alle voorgaande overtroffen. Niet alleen in Aalsmeer zelf en bij het bezoek aan Amsterdam was het enthousiasme en de bewondering van vele duizenden toeschouwers groot, maar dit jaar heeft ook een deel van het noorden van dit unieke schouwspel kunnen meegenieten. Veertien praalwagens van het corso trokken namelijk langs een tweehonderdveertig kilometer lange route door Noordholland en Friesland naar Groningen, in verband met de internationale tuinbouwtentoonstelling MG 61, die in de Martinistad werd gehouden. De bemoeienissen van de Rijkspolitie strekten zich dit jaar danook verder uit dan ooit tevoren, want de praalwagens werden ook op de tocht naar het noorden door een escorte van ons korps begeleid.

Aalsmeer, het bloemendorp van Europa, wordt bezocht door duizenden toeristen uit alle landen. Het is zelfs geen bijzonderheid als Koninklijke gasten Aalsmeer met een bezoek vereren. Het nemen van extra verkeersmaatregelen is voor adjudant Breetvelt, groepscommandant der

Rijkspolitie te Aalsmeer, geen buitengewoon verschijnsel. Grote hoogspanning in Aalsmeer ontstaat echter pas, wanneer de eerste zaterdag van de maand september nadert. Op deze dag en de daaraan voorafgaande twee weken staat Aalsmeer in de bijzondere belangstelling. Aalsmeer laat dan in pracht en praal zijn produkten zien in de vorm van een groots bloemencorso. Als omlijsting daarvan worden veertien dagen lang de prachtige Aalsmeerse voortuinen geïllumineerd, terwijl volksspelen, vuurwerk en andere evenementen het geheel omlijsten. Het is begrijpelijk dat in deze tijd veel over het bloemencorso en de feestverlichting wordt geschreven en gesproken. Ook de Rijkspolitie heeft een aandeel in het welslagen van al deze evenementen.

De adjudant Breetvelt vertelde ons dat reeds maanden tevoren de voorbereidende besprekingen beginnen, waaraan wordt deelgenomen door leidinggevende autoriteiten. Van het korps Rijkspolitie zijn dan aanwezig vertegenwoordigers van het district Amsterdam, verkeersgroep en de groep Aalsmeer. Van de gemeentelijke politiekorpsen zijn aanwezig vertegenwoordigers van Amsterdam en Nieuwer-Amstel. Vroegtijdig overleg is nodig omdat de te treffen verkeersmaatregelen zeer uitgebreid zijn. Het corso rijdt van Aalsmeer naar Amsterdam en terug. Overleg

tussen politie-functionarissen van deze drie gemeenten is dan ook nodig. Rondom het bloemencorso worden verschillende evenementen georganiseerd. Zo is er de verlichtingsroute, welke ongeveer dertig kilometer lang is. De buurtverenigingen organiseren volksspelen en er wordt een vuurwerk afgestoken. Vele duizenden personen van elders bezoeken deze dagen Aalsmeer. Omdat alles op de openbare weg gebeurt, is overal in de gemeente politietoezicht nodig. Het is onmogelijk alles met eigen krachten te regelen; daarom is assistentie uit andere plaatsen nodig. Langs de verlichtingsroute heeft de politie een belangrijke taak om de stroom van bezoekers in goede banen te leiden en verkeersopstoppingen te voorkomen. Hiertoe is onder meer eenrichtingsverkeer ingesteld, dat alleen 's avonds geldt, zodat men zich elke avond opnieuw daarop moet instellen. De dag van het bloemencorso zelf is voor de Aalsmeerse gemeenschap een hoogtijdag; voor de politie betekent dit extra beproeving. Op de eerste dag van september moeten ingrijpende politietiemaatregelen genomen worden om de tienduizenden bezoekers met auto's, toerwagens, scooters en bromfietzers te kunnen verwerken. Tijdens de tocht van het corso in Aalsmeer wordt het verkeer geregeld door ruim 70 manschappen van de Rijkspolitie.

Dat het welslagen van een groots gebeuren als dit mede afhangt van een goede dienstvervulling van de Rijkspolitie is bij het Stichtingsbestuur van het bloemencorso en de gemeentelijke autoriteiten volledig bekend, getuige de van beide kanten ontvangen tevredenheidsbetuigingen.

„Alhoewel de manschappen van de groep Aalsmeer het als een eer beschouwen aan een goed verloop mee te werken,” aldus adjudant Breetveld, „doet het toch altijd goed een woord van dank te ontvangen.”

★

Een van de fraaie wagens uit het Aalsmeerse corso.

(Foto: Nieuwe Meerbode)

4

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Het idyllische Giethoorn, dat wat dromerig schijnt te sluimeren aan z'n grachten, was niet alleen verdeeld in de film Fanfare. Concurrentie beheerst een deel van het Giethoorns bestaan, concurrentie tussen bootverhuurders beheerst de grachten van het dorp. De bootverhuurders betalen steeds hoger provisies aan buschauffeurs, die hun passagiers laten punteren. Bij een opbrengst van f 35,- per puntertocht is een provisie van f 15,- voor de buschauffeur geen zeldzaamheid, alle afspraken ten spijt. Er zijn bootexploitanten, die bij goed weer en grote toeloop van vreemdelingen als vrienden leven maar die vijanden worden zodra het weer omslaat en er slechts enkele toeristen te vervoeren zijn. En de omvang van de rondvaartboten neemt

In Giethoorn dreigen romantiek harde zakelijkheid strijdig

toe. Giethoorn is dit jaar begonnen om bij gemeenteverordening rondvaartboten te weren die breder zijn dan twee meter dertig en zo moesten er enkele boten uit de vaart genomen worden. Dat „regelen” gebeurt echter alleen om het vreemdelingenverkeer niet in de knoop te laten raken want de boten van 2.65 meter breed zoals die nu in de vaart zijn, kunnen elkaar in de grachten van Giethoorn niet passeren en dat geeft herrie, zodoende.

Het zijn met name de bootverhuurders in Giethoorn, die — ieder voor zich — grijpen, wat ze grijpen kunnen en tussen de restaurants botert het ook niet helemaal. Vierhonderd-duizend bezoekers komen elk jaar naar het Venetië van het Noorden, tweehonderdduizend vreemdelingen laten zich per punter met sputterende aanhangmotor door de grachten en over het Wiede varen. Elk restaurant en elke botenverhuurder dingt naar een zo groot mogelijk deel van de toeristische kook. Daar is niets

tegen, mits het maar niet gaat ten koste van het toerisme zelf. Aan de Cornelisgracht is een officiële parkeerplaats naast een restaurant, dat ook een parkeerplaats heeft. Ruim honderd meter verder is evenwel nog een restaurant dat er ook een bescheiden parkeerterrein op nahoudt bij het brugje, dat de toegangspoort van Giethoorn is. Dit seizoen is het enkele malen voorgekomen dat bezoekers, die per auto langs de Cornelisgracht naar Giethoorn reden, bij de officiële parkeerplaats worden opgevangen en met de mededeling „vol” naar de parkeerplaats bij het eerste restaurant werden verwezen, waar tegenover enige rondvaartboten gereedlagen. De parkeerplaats bij het tweede restaurant met in de nabijheid mogelijkheden voor een tocht met andere rondvaartboten kwam zo niet aan bod. Resultaat: restaurant-eigenaar boos op botenverhuurder. Maar de toerist merkt daar allemaal weinig van, tenminste tot nu toe. De nieuwe verordening

tegen het inleggen van rondvaartboten, die elkaar niet kunnen passeren kan Fanfare-achtige tonelen voorkomen en is een regeling die getroffen moest worden door de overheid omdat de bootverhuurders het zelf niet tot eensgezindheid kunnen brengen. Het is tegelijkertijd een nieuw bewijs van de vastbeslotenheid van Giethoorns gemeentebestuur om te bewaren wat de moeite waard is en om te regelen wat in het belang van het vreemdelingenverkeer geregeld moet worden. Giethoorn wil het ongeëvenaarde Venetië van het Noorden blijven. Daarom worden ook de dorpsgrachten uitgebaggerd. De met vreemdelingen bemande punters dreigden in sommige grachten vast te raken, zover was de vervuiling toegenomen. Het gemeentebestuur heeft echter ruim twee ton uitgetrokken voor baggerwerk en het aanbrengen van een gevlochten walbeschoeiing van oosters hout. Maar met de regeling van de breedte van rondvaartboten en de uitvoering van

„Afpalingsrecht” van eendenkooi even boeiend als kooi zelf

Het is eigenlijk nauwelijks verwonderlijk dat in Giethoorn de surveillance niet uitsluitend per fiets geschiedt en dat de post ook de beschikking heeft over een motorvlet, die een onontbeerlijk vervoermiddel is. Regelmatig vaart de R.P. 254 uit met enorm geraas dat heel Giethoorn onmiddellijk vertelt dat opper H. de Jonge of de wachtmeester 1e kl. B. de Boer op stap gaat doch omgekeerd evenredig is aan de verbijsterend geringe snelheid van dit vaartuig. Eenmaal per jaar dient de vlet als communicatiemiddel tussen het post-

Districtscommandant op controle naar kooiker-onbezoldigde

bureau en de Otterskooi; tussen de bewoonde wereld en het ongerepte stukje rimboe van een oude eendenkooi en daarmee tussen het gezag en een verlengstuk daarvan. Dan vaart de districtscommandant de majoor A. W. de Vrieze, commandant van het district Zwolle, met de opperwachtmeester De Jonge per R.P. 254 naar de Otterskooi, waar kooiker Siemen Klaver, die als onbezoldigde zo nodig vrouwe Justitia de hand reikt wanneer de jachtwet aan de orde komt.

Met moordend kabaal kruipt de vlet trillend door de Cornelisgracht, langs de dwarsgracht of de Thijssengracht, naar de Otterskooi, die een ring- en vangkooi is van de Nederlandse Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten.

Dit jaar kreeg kooiker Siemen Kla-

ver plotseling druk bezoek, want de districtscommandant, belast met het toezicht op de onbezoldigden in zijn gebied verscheen met de adjudant A. Krikke, voor wien deze reis gold als een oriëntatietocht naar een voor hem onbekend stuk van het district, de wachtmeester 1e kl. H. J. van der Elst, de vogelspecialist van het district en natuurlijk met opper-schipper De Jonge. Een reis naar de Otterskooi betekent een tocht naar een voor deze tijd onwezenlijk gaaf en woest stuk natuur, naar een van de oude Nederlandse kooien, waarvan de geschiedenis teruggrijpt tot diep in de historie, zo diep, dat wanneer soms een geschil ontstaat omtrent het jachtrecht om de kooi een uitermate diepgaand onderzoek nodig wordt, zoals dat ten aanzien van de Otterskooi werd verricht door de Inspecteur der Rijksrecherche te Arnhem de

en te raken

deze werken, waarvan de kosten worden bestreden uit de opbrengst van het vaargeld van 15 cent per punterende toerist, is Giethoorn er nog niet. Meer eensgezindheid zal Giethoorn en het toerisme ten goede komen en . . . minder lawaai. Want, behalve het kabaal van buitenboordmotoren in de dorpsgracht, wordt de rust van Giethoorn verstoord door jongelui, die op bromfietsen en met luid geraas over de smalle paden jagen en over de bruggen, die zo smal zijn, dat een kinderwagen er overheen gedragen moet worden. Een bromfietsverbod in het dorp met uitzonderingsbepalingen voor dorpsbewoners voor wien dan weer een maximumsnelheidsbepaling nodig zal zijn, lijkt op dit punt de enige uitweg voor Giethoorn, waar idylle en romantiek strijdig dreigen te raken met techniek en harde zakelijkheid. Het toerisme, het verkeer, de jacht: het zijn de voornaamste zaken, die de post Giethoorn van de Rijkspolitie bezighouden.

Zo ging Siemen Klaver zijn gasten voor door het ongerepte kooibos.

Opwachmeester H. de Jonge manoeuvreerde de RP 254 (veel lawaai, weinig gang) met vaste hand naar de Otterskooi.

heer J. v. d. Brink. Dat onderzoek leverde vele boeiende feiten op omtrent de historie van de eendenkooien waarvan maar weinig algemeen bekend is.

Vogelarij

Reeds in de vroegere middeleeuwen, omstreeks het einde van de dertiende eeuw, kende men al het Recht van vogelarij. Dat is het Recht om vogels te vangen met vogels ofwel het zogenaamde veir met veir, waaronder wordt verstaan het Recht van eendenkooien, duiventillen en zwanendriften. Zo kende in 1339 hertog Albrecht dit Recht al toe aan de Friezen door te verklaren, dat de vogelvangst vrij was voor een ieder. In de schaarse Ned. litteratuur die hierover bestaat, onder andere het Nederlands Burgerlijk Recht, wordt gezegd, dat het Recht van eendenkooien feitelijk niet als een oorspronkelijk heerlijk Jachtrecht kan worden beschouwd. Was de jacht op allerlei andere soorten lopend en kruipend wild in de middeleeuwen tot omstreeks 1795 een Recht, dat behoorde tot de Sovereine Rechten van de Vorst of Heer der Heerlijkheid, de zogenaamde Heerlijkheidsrechten of Regalia, het Recht van vogelarij daarentegen stond een ieder vrij. Herhaaldelijk wordt in het hierboven aangehaald Wetboek opgemerkt, dat in de middeleeuwen het jagen met honden op

hazen, het zogenaamde hair met hair, afgescheiden is geweest van de jacht op vliegend wild (veir met veir). Strikt genomen behoorde dus het Recht van vogelarij niet tot de Heerlijke Rechten van de Vorst of van de Heren der Heerlijkheden of Ambachten. Weliswaar blijkt uit de geschiedenis van Holland en Zeeland, dat dit recht een van de Ambachtsheren afgeleid zelfstandig recht is geworden. Want omstreeks het einde van de dertiende eeuw is het recht van vogelarij meermalen ter leen uitgegeven, waardoor het een Grafelijk jachtregaal of Ambachtsgevolg is geworden. Zo heeft bijvoorbeeld keizer Maximiliaan in 1492 de Ambachtsheer van Cromstrijen begiftigd met de vogelarij, terwijl genoemde Ambachtsheer op zijn beurt een stuk land aan derden ter beschikking stelde „omme deselve te gebruiken tot vogelarij ende vogelkooije te stellen”. In een plakaat voor Zeeland deed koning Filips in 1556 onder andere de vogelarijen aan de Ambachtsheren in dat gewest toekomen.

Het is op grond van deze geschiedenis dat de geschiedschrijvers op dit stuk van zaken eenparig tot de conclusie zijn gekomen, dat het recht van vogelarij — waaronder eendenkooien en duiventillen — niet heeft behoord tot de heerlijke jachtrechten. Vaak zijn ze als zodanig beschouwd, omdat ze min of meer als aanhangsel van het jachtrecht, waarop de Vorst of Heer der Heerlijkheid in hun gebied aanspraak hadden, daarvan ook werkelijk deel uitmaakten. Hoe de heerlijke jachtrechten dan ook mogen zijn geweest, eendenkooien, duiventillen en zwanendriften vindt men in de middeleeuwen ook in handen van particulieren, die generlei overheidsgezag bezaten.

Op eigen grond

Al zou deze stelling niet gehandhaafd kunnen worden, in de jaren 1794 en 1795 werd eerst in Holland de heerlijke jachtrechten afgeschaft. Er werd onder meer gesteld: „Dat voortaan nu zullen ophouden alle zoogenaamde vrijheden van de jacht, mitsgaders alle privilegiën van particulieren of gesustineerd regt om te mogen jagen als voorheen, maar zal daar en tegen een ygelijk op zijn eygen grond na allerly mogen jagen.”

De andere provincies volgden spoedig. In Limburg, dat in 1795 bij Frankrijk werd ingelijfd, werden de Franse jachtdecreten ingevoerd. Bij algemene Staatsregeling van 1798 werden voor het gehele land de heerlijke jachtrechten afgeschaft. Vanaf dat tijdstip gold als beginsel uitsluitend het jachtrecht als gevolg van de grondeigendom. Alles wat daarmee in strijd was, werd teniet gedaan. Door de bepaling dat alle burgers te allen tijde het recht hadden om op eigen of gebruikten grond te jagen, te vogelen en te vissen, kwamen er een eind aan alle bevoorrechttingen op het gebied van de jacht. Die toestand bleef bestaan tot de inwerkingtreding van de eerste Jachtwet voor het Koninkrijk Holland van 17 april 1807. Deze Jachtwet van koning Lodewijk Napoleon, behelzende „algemeene bepalingen op de Jagt en Vischerij binnen het Koninkrijk Holland”, bepaalde onder meer dat „alle Eigenaars van Eendekooijen, Duiventillen en Zwanen-driften, zullen dezelve kunnen behouden, mits zich onderwerpende aan de bepalingen, bij het Jagt-Reglement vast te stellen; doch nieuwe Eende-kooijen zullen niet anders dan op uitdrukkelijke permissie van Zijne Majesteit mogen worden opgerigt.” Op dit artikel steunt de eerste registratie van alle toen bestaande eendenkooien in Nederland. Hoe die moest plaats vinden is bepaald in het daarop verschenen „Reglement op de Jagt in het Koninkrijk Holland, van 8 mei 1807. Hierin vinden we de eerste Wettelijke regeling betreffende de registratie van eendenkooien.

Dit betekent niet, dat in het verre verleden geen enkel voorschrift zou hebben bestaan ten aanzien van de „oprigting” van „endekooijen”. Reeds in 1550 ging de Overheid al een woordje meespreken. Ter voorkoming van schade, die de vogels aan de veldvruchten toebachten, voerde zij toen al een regeling en beperking in voor het „oprigten” van eendenkooien. Zo werd bij plakaat van 1550 het „oprigten” van nieuwe „endekooijen” binnendijks verboden, tenzij de „oprigter” ter plaatse der kooij zoveel land had dat schade aan burenen niet waarschijnlijk was. Toestemming tot „oprigting” van nieuwe kooien was toen al een vereiste. Een ieder kon voortaan, zonder Am-

bachtsheer te zijn, mits aan de voorwaarden kunnende voldoen, het Recht van vogelkooi verkrijgen.

Hieruit blijkt tevens, dat het Recht van vogelarij geen Regaal was. Vervolgens moesten zij, die in de laatste 10 jaren een vogelkooi hadden opgericht en om elke kooi geen acht morgen land had, deze kooi afbreken. Het Recht van hen, die langer dan 10 jaren een kooi hadden op een stuk land van tenminste acht morgen, werd voorlopig geëerbiedigd.

De belangrijkste bepalingen van het Jagtrèglement van 1807, waaraan de meeste nu nog in Nederland gevestigde eendenkooien hun rechten ontleen zijn bepaald boeiend. En hier komt de zaak van de afpaling tevoorschijn, die aanleiding is geweest tot een recent onderzoek aangaande een jachtwetovertreding bij de Grote Otterskooi onder Giethoorn, waarbij het vooral ging om dat zogenaamde afpalingsrecht en daarmee om de vraag in verband met een jachtwetovertreding, of er door een jager was geschoten van een plaats waar het wel mocht of waar het wettelijk verboden was. Er bleek al jarenlang twijfel te bestaan aangaande het afpalingsrecht van deze kooi, dat weliswaar sinds „mensenheugenis” 1130 meter had bedragen, doch plotseling moeilijkheden opleverde door een jachtwetovertreding in verband met de jachtwet 1954. Om te kunnen vast-

stellen of bij de overtreding inbreuk werd gemaakt op het afpalingsrecht, moest eerst worden nagegaan of deze eendenkooi op basis van de wettelijke bepalingen was aangelegd, wanneer dat was gebeurd, of de kooi was geregistreerd en op welke afstand het recht van afpaling was bepaald.

Speurtocht in archieven

Zo begon een omvangrijk onderzoek in de oude archieven te Zwolle, dat ook de geschiedenis aan het licht bracht van de Otterskooi, waar kooiker Siemen Klaver eens per jaar bezoek krijgt van de districtscommandant. De archieven gaven vele geheimen prijs, doch niet dan na bijzonder diepgaande en tijdrovende onderzoeken, die van tijd tot tijd ook nog verrassingen opleverden. Zo kwam aan het licht dat deze kooi in 1854 voor het eerst is geregistreerd, doch dat in 1869 een tweede kooi was gesticht, die echter geen recht van afpaling had gekregen, hetgeen buitengewoon belangrijk was omdat juist die afpaling de eigenaars het profijt van de beschermende maatregelen, verankerd in de jachtwet verschafte. Toen ging het derhalve om de vraag welke kooi was blijven bestaan. De mogelijkheid leek niet uitgesloten dat de in 1869 aangelegde kooi dezelfde was als de Otterskooi van vandaag. In dat geval zou zich

het unieke feit voordoen dat de Otterskooi altijd ten onrechte was afgepaald op de in de Jachtwet van 1852 verplicht gestelde 1130 Nederlandse ellen uit het midden van de kooi. Dan zouden de jagers het gelijk aan hun kant hebben.

Teneinde die mogelijkheid geheel uit te sluiten werd de ligging van de gronden waarop eertijds beide kooien zijn aangelegd nauwkeurig nagegaan. Daarvoor moesten de registers, kaarten en tekeningen van het kadaster worden geraadpleegd. Daarbij deed zich de moeilijkheid voor dat niet kon worden beschikt over gegevens vóór het jaar 1828. Dat is het jaar waarin het kadaster ter plaatse in dienst werd gesteld. Toen dan ook ten aanzien van de oudste eendenkooi geen sectienummers konden worden gevonden van de gronden, waarop zij is aangelegd dreigde de zaak vast te lopen. Slechts uit overlevering was bekend, dat de bestaande eendenkooi ongeveer 150 jaren oud moest zijn. Zij zou dus omstreeks het jaar 1800 zijn aangelegd. En de indruk dat de in 1869 aangelegde kooi dezelfde is als de huidige werd nog versterkt totdat door een oude kadasterkaart, herleiding van sectienummers en vergelijking met ligging van gronden, positief kon worden aangetoond dat de kooien wel naast elkaar lagen, doch dat de oudste de thans nog bestaande is. Nu ging het er om nog te weten hoe de oudste eendenkooi aan het afpalingsrecht van 1130 meter was gekomen en of dit recht, nog van kracht was. Daarvoor werd het rijksarchief verder nagepluisd. Verschillende oude brieven die, hetzij rechtstreeks hetzij zijdelings op de jachtbedrijven in het vroegere drostambt Bovenstad betrekking hadden moesten worden gelezen. Bovendien vele oude besluiten, verordeningen, notificatiën en rekestten. Uitgaande van de gedachte dat de eendenkooi omstreeks het jaar 1800 was aangelegd, werd begonnen vanaf dat jaar systematisch alle op het jachtwezen betrekking hebbende geschriften door te lezen.

De archieven leverden een rekest op aangaande de registratie van zes eendenkooien overeenkomstig het Jagtrèglement van 1807. Een van die kooien was de Otterskooi, die toen al sinds 1795 in exploitatie was. Restte nog aan te tonen hoe de kooi aan het

Van links naar rechts: de adjudant A. Krikke, de wmr. 1e kl. H. J. van der Elst, de majoor A. W. de Vrieze en de opperwachmeester H. de Jonge kregen bij een van de vangpijpen een gedegen voorlichting aangaande het eendenvangen.

recht tot afpaling op een afstand van 1130 Nederlandse ellen is gekomen. Opvallend is dat het Jagtreglement van 1807 bepaalde dat de kooiker de vrijheid had zijn kooi af te palen op een afstand van 200 Rijnlandse roeden. In de wet van 1814 wordt gezegd dat de eigenaars verplicht waren tot afpaling op een afstand van 200 tot 400 Rijnlandse roeden. De juiste bepaling van de afstand naar gelang de lokale omstandigheden werd aan de beslissing van de provinciale staten overgelaten. Maar een zodanig besluit van de staten van Overijssel werd niet gevonden. Het mag met een grote mate van zekerheid worden aangenomen, dat de staten ten aanzien van de Otterskooi, de gulden middenweg kozen en het recht van afpaling vaststelden op 300 Rijnlandse roeden, ofwel: 3 x 3,7674 meter, hetgeen neerkomt op 1130,22 meter. Bij provinciaal besluit van 1852 werd trouwens nogeens duidelijk bepaald dat de afstand waarop de eigenaar van een kooi zijn domein moest afpalen teneinde bescherming van de wet van 1852 ter regeling van de Jagt en Visscherij te genieten, 1130 Nederlandse bedroeg, gerekend uit het midden der kooi. In 1897 werd bij een nieuw provinciaal besluit de afstand op 1130 meter gesteld. Daar was het allemaal nog niet mee afgelopen. Na het inwerkingtreden van de Jachtwet 1923, die andermaal ook de jaarlijkse registratie en de verplichte afpaling regelde, bepaalde een provin-

ciale waterwild- en eendenkooiordering dat de verplichte afpaling ten hoogste 750 meter uit het midden der kooi moest bedragen, evenwel met dien verstande dat de bij het inwerkingtreden van de Jachtwet 1923 reeds bestaande kooien afgepaald zouden blijven op de voordien geldende afstand. Daarin kwam geen verandering door de nieuwe Jachtwet van 1954, die overigens met geen woord over het afpalingsrecht spreekt.

De hele speurtocht door de archieven kwam derhalve erop neer dat de kooiker, wilde hij in het verleden de bescherming van de wet genieten, verplicht was zijn kooi af te palen op 1130 meter uit het hart van de kooi. In geen enkele wet of verordening bleek echter nergens aangegeven wat onder het midden van de kooi moet worden verstaan. Het beroep van kooiker was vroeger evenwel een ambtelijke functie en aan de kooiker kwam slechts het recht toe het midden te bepalen. Dat standpunt — gefundeerd op artikel 63 van het Jagtreglement van 1807 — doet zelfs vandaag de dag nog opgeld bij oude kooikers. Jurisprudentie bestaat er echter niet. Dit alles is het resultaat van de juridisch boeiende vraag of een bij de Otterskooi gelost schot werd afgevuurd binnen of buiten de verboden zone, een moeilijke en tegelijk unieke zaak.

Boeiend

Niet slechts de rechten of plichten van de kooikers, ook zijn beroep is een boeiende zaak. En, wie achter kooiker Siemen Klaver door de smalle, vochtige paden van het kooibos is gegaan, zo stil mogelijk om de kooi niet te storen, die begrijpt er iets van, van het leven van de kooiker in zijn wonderse wereld met een unieke flora en fauna en van blauwe reigers, die in de hoge bomen boven de Otterskooi broeden of van de gangen van de eend, de taling of andere vogelsoorten, die rondzwemmen in de kooivijver, waar de kooieenden andere, onbedreven soortgenoten inlokken.

Het is eigenlijk een merkwaardig bedrijf, zo'n eendenkooi en er hangt altijd een waas van geheimzinnigheid omheen. Dat komt omdat de kooikers niet gesteld zijn op pottekijkers, die de vangst grondig kunnen bederven.

„Vreemden horen niet in de kooi, de eenden ruiken het,” zeggen de rechtgeaarde kooikers en dies liggen de eendenkooien zelfs in deze tijd als een soort mysterieuze versterkingen in het landschap, als oasen van rust, waarin sedert oude tijden het vernuft van de mens tegenover het instinct van de eend heeft gestaan. De lokeenden, behorend tot de „stal” van de kooi trekken iedere schemeravond het veld buiten de kooi in om te azen, maar tegen de ochtend keren ze met wilde eenden terug in de grote vijver van de kooi of ze lokken de overvliegende wilde eenden met hun gekwaak. Dan pas, als er wilde eenden in de kooi zijn, verschijnt de kooiker op het toneel. Zonder gerucht te maken gaat hij langs de drassige paden. Hij loert door de rietmatten in kooivijver en vangpijpen en als er naar zijn zin genoeg wilde eenden in de kooi zijn, begint hij voer te strooien in de smalle, met gaas overdekte vangpijpen, die als trechters op de kooivijver staan. De tamme eenden, die weten waar de lekkere hapjes te halen zijn trekken de pijpen binnen en de wilde eenden volgen hen. Dan verschijnt de kooiker in het eind van de vangpijp. De wilde eenden schrikken en belanden bij hun pogingen om alsnog te ontsnappen in de vangkist aan het eind van de pijp, waar ze stuk voor stuk uitgehaald worden en hun laatste reis beginnen of geringd worden ten dienste van de wetenschap, die uit opgezonden ringen uit vele landen ongeveer de gangen van de eenden, kuifeenden, smienten, pijlstaarten of andere gevederde vrienden kan nagaan.

Turfstoof

Maar, het steekt zo nauw, dat de kooikers in vroeger tijden allemaal met een rokend turfstoofje de kooi ingingen, opdat de eenden wel turflicht maar geen mensenlicht zouden ruiken. Nu is het turfstoofje vrijwel in onbruik geraakt. „Het gaat er wel zonder als je maar niet boven de wind komt, want dan ruiken ze je,” zeggen de kooikers.

Het mag zo zijn, dat vroeger het beroep van kooiker een ambtelijke functie was, er zit eigenlijk weinig ambtelijks aan. Het vangseizoen begint in de nazomer maar Siemen Klaver vindt het hele jaar door werk.

Nou heren . . . wat zal ik er verder van zeggen . . . tot ziens maar hè.

In het voorjaar plaatst hij honderden peervormige, uit stro gevlochten eendenkorven, die op stokken langs de waterkant staan en als onwezenlijk grote vruchten in de bomen steken. Daarin leggen de eenden eieren, daarin worden duizenden jonge eenden uitgebroed, die direct met de moedereend de weilanden en polders intrekken, waar zij de volle rust hebben. Dat is de tijd voor de kooiker om herstelwerkzaamheden aan de kooi uit te voeren. Daarna komen de eenden terug naar de kooi, waar de jonge eenden voor een groot deel gevangen en geringd worden. Men mag overigens de eend een zekere intelligentie niet ontzeggen, want de eenden, die wel in de vangpijpen zijn geweest, doch niet gevangen werden, laten zich ook later niet verschalken maar blijven wel tot de vaste bevolking van de kooi behoren, tot de „stal” van de kooiker. Overdag is de kooi dus bezet met de stal en de wilde eenden die met de kooi-eenden meekwamen. 's Nachts is de kooi verlaten, want 's avonds trekken de eenden het veld in om te azen. Daar wordt vrij veel gebruik van gemaakt door jagers, die zich net buiten de afpaling volgens het kooirecht opstellen om op de zogenaamde trekwegen van de kooi naar het veld eenden van de stal af te schieten.

„Bontjes”

In het najaar, wanneer in het hoge noorden de sneeuw begint te vallen komen de noordereenden, de gewone wilde eenden die het noorden, Noorwegen, Zweden, Finland en Rusland als broedgebied hebben, naar onze streken. Die eenden zijn op hun lange trekweg steeds het doel van vele jagers en komen bijzonder schuw aan. Na het nachtelijk azen trekken de noordereenden met de staleenden terug naar de kooi waar zij door hun schuwheid een gemakkelijke prooi voor de kooiker zijn omdat ze meteen naar het eind van de vangpijp vluchten wanneer de kooiker opdrukt. Nog later in de tijd, wanneer het werkelijk wintert komen de „bontjes”, de smienten, pijlstaarten, kuifeenden, de noordelijke eendensoorten, die zich bij voorkeur ophouden aan de wadden, op slokken en schorren, de eenden, die zelfs uit Siberië zijn gekomen. Wanneer het werkelijk hard vriest komt voor Sie-

men Klaver en zijn collega's een zware tijd. De eenden worden dan in de Otterskooi niet meer gevangen maar gevoerd. En Siemen Klaver verstrekt niet zelden 100 kilogram mais en haver per dag. Bovendien moet hij zorgen dat de kooiplas altijd open water heeft. In de nacht, wanneer de eenden de kooi verlaten hebben is de kooiker hard aan het werk om het ijs kapot te hakken en de schotsen uit de kooiplas te halen, zodat er grote wakken ontstaan, die overdag door de beweeglijkheid van de eenden open blijven. In deze tijd is de kooiker van jager veranderd in verzorger, een situatie die niet zelden voortduurt tot op 31 januari de jachtijd gesloten is, waarmee de kooikers in feite ook bijdragen tot de instandhouding van de eendenstand. De zwaar gebouwde kooiker-onbezoldigde Siemen Klaver, die daar voor de districtscommandant en zijn

andere gasten door de rimboe van zijn kooi ging, is in feite een veelzijdig man. Hij weet alles van eenden, hij vaart per punter door de vaarten en grachten bij Giethoorn en over het afpalingsrecht hoeft ook niemand hem wat te vertellen, behalve dan de inspecteur der rijksrecherche Van den Brink, maar die heeft er ook een speciale studie van gemaakt omdat eens het afpalingsrecht van de oude Otterskooi in het geding kwam. Maar, wie zal er bij een inspectiebezoek aan het unieke stukje flora en fauna dat Otterskooi heet, aan afpalingsrecht denken? Het lawaai van de R.P. 254 laat nauwelijks kans tot verstandelijke bespiegelingen; de geringe snelheid van dit vaartuig geeft evenwel alle gelegenheid het sfeerrijke landschap van dit gebied te bewonderen en dat is een van de voordelen, verbonden aan een inspectietocht van een districtscommandant ...

Een vrijdag met 10 kandidaten (II)

Het ingezonden stuk van „een abonnee” in het septemnummer van ons Korpsblad, doet mij naar de pen grijpen, omdat ik meen, dat de conclusies toch niet weergeven hoe de werkelijkheid is. Op zich zelf is het begrijpelijk, dat het artikel: „Een vrijdag met 10 kandidaten”, bij abonnee de indruk heeft gewekt, dat de kandidaten aan een soort examen worden onderworpen.

Misschien komt dit, omdat in het artikel uiteraard slechts de spectaculaire en redactioneel goed verteerbare stukken uit de gesprekken konden worden opgenomen en op circa drie pagina's moesten worden samengeperst. Als we nu bedenken, dat deze pagina's in 10 minuten gelezen zijn en het onderhoud toch al gauw een drietal uren heeft geduurd, is het wel duidelijk, dat over iets meer gesproken is dan over Nehroe, Tito enz. Misschien heb ik hiermede tegelijkertijd „bewezen”, dat een kandidaat nooit zal zakken als hij dergelijke vragen niet goed beantwoordt.

Deze vragen zijn altijd in de eerste plaats bedoeld om de kandidaat aan het praten te krijgen. En als hij verklaart iedere dag de krant te lezen — wat negen van de tien beweren te

doen — zou dan een dergelijke zeer actuele vraag niet gesteld mogen worden? Ik geef direct toe, dat het fout beantwoorden van zo'n vraag op zich zelf weinig zegt over de interesse en ontwikkeling van de kandidaat, want die kunnen op andere terreinen liggen. Maar als hij op praktisch geen enkele vraag op welk gebied dan ook, een antwoord weet te geven — en deze gevallen zijn heus geen zeldzaamheid — zegt dit toch wel iets. (Waarbij ik dan voorzichtigheidshalve de klemtoon op iets leg). Tenslotte wil ik nog even ingaan op de kwestie van het meubilair.

Ik vraag mij in alle ernst af wie er beter aan toe waren, de kandidaten, die ieder gedurende korte tijd op een behoorlijke rechte stoel zaten of de commissie, die vele uren op bijzonder ongemakkelijk, uit de 2e wereldoorlog stammend meubilair, poogde de rug recht te houden.

Ik kan abonnee echter mededelen dat, toen het artikel verscheen, dit meubilair reeds tot kachelhout was gezaagd en dat kandidaat en commissie, nu met rechte ruggen op stalen meubilair van gelijk niveau zitten.

Hoofd Bureau Werving.

Rijkspolitie bij sluiting en

Ook dit jaar heeft het Korps Rijkspolitie een belangrijk aandeel gehad in de plechtige sluiting van de Staten-Generaal en in het kleurrijke gebeuren van Prinsjesdag. De sluiting van de Staten-Generaal — een gebeuren dat de massa in stijgende mate begint te waarderen als voorspel van Prinsjesdag, getuige het feit dat er dit jaar meer belangstelling was dan ooit — is ook dit jaar een schouwspel geweest waarbij de verrichtingen van opleidingsschool, beredenen en kapel respect afdwongen.

De minister van Binnenlandse Zaken, mr. E. H. Toxopeus werd op zijn rit in een Gala-Berliner van het paleis Huis ten Bosch naar het Binnenhof, waar hij in de vergaderzaal van de Eerste Kamer namens H.M. de Koningin de zitting van de Staten-Generaal zou sluiten, geëscorteerd door in gala-uniformen gestoken bereden Rijkspolitie onder commando van de majoor jonkheer B. W. F. de Beaufort.

OPENING EN SLUITING II

De Rijkspolitiekapel en drumband marcheerde, pittige marsmuziek producerend van het hoofdbureau van politie naar het Binnenhof en stelde zich daar op met twee pelotons aspiranten van de opleidingsschool om aan de jaarlijkse sluiting luister bij

te zetten. De algehele leiding van een en ander berustte bij de kapitein P. H. Borra. De voorzitter van de Staten-Generaal, mr. J. A. Jonkman, ontving bij zijn aankomst een eerbevijs en in afwachting van de minister Toxopeus hebben de kapel onder leiding van de kapitein H. Ch. Hoogervorst en de drumband onder leiding van de wachmeester 1e klas B. Groeneveld enige voortreffelijke marsen uitgevoerd. Bij de aankomst van mr. Toxopeus weerklonken drie ereroffels en stonden ere-afdeling (pelotonscommandanten de adjudant C. Blommesteijn en de opperwachmeester D. Visser) en de kapel stram in de houding. Na het geheel aan de minister gemeld te hebben, vergezelde de kapitein P. H. Borra mr. Toxopeus bij diens inspectie, waarbij de Rijkspolitiedefileermars werd gespeeld. Ook dit jaar maakte het geheel een bijzonder goede indruk. Alle

manschappen gaven zich duidelijk voor 100%. Beredenen, aspiranten, doch speciaal de leden van de kapel en drumband, die het bij de hoge temperaturen niet gemakkelijk hadden, hebben het Korps Rijkspolitie bij deze even sobere als waardige plechtigheid uitnemend vertegenwoordigd. Ook op Prinsjesdag heeft de Rijkspolitie een werkzaam en deugdelijk voorbereid aandeel gehad in de traditionele plechtigheden. Bijgaande foto's geven van een en ander een uitgebreid overzicht, van de voorbereidingen in de stallen en ten aanzien van de kleding tot en met de plechtigheid zelf. De foto's op deze pagina werden gemaakt door de Technische Recherche te 's-Hertogenbosch. De fotoreportage werd, evenals de exclusieve foto op het omslag van dit nummer van het Korpsblad, vervaardigd door de Technische Recherche te 's-Gravenhage.

opening Staten Generaal

1961

23

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

OPNIEUW SPECIALE KAARTEN VOOR KERSTMIS EN NIEUWJAAR

Exclusieve serie voor Korps Rijkspolitie ontworpen
door mevrouw Cammaert

Ook dit jaar zullen speciale kerst- en nieuwjaarskaarten voor het Korps Rijkspolitie worden vervaardigd, zulks dank zij mevrouw M. Cammaert te Nijmegen, die een serie van drie buitengewoon fraaie ontwerpen maakte in scraperboard, dus volgens een zeer aparte techniek. De drie originele ontwerpen zijn hierbij (verkleind) afgedrukt, doch geven niettemin een goede indruk van de kwaliteiten, die de R.P.-kaarten dit jaar zullen hebben. Overigens zullen de originele kaarten er nog iets anders gaan uitzien. Terwijl namelijk de ontwerpen al gereed waren werd het nieuwe Korpsembleem bekend met a-symmetrische vlammen aan de granaat. De twee bovenste ontwerpen zullen in deze geest aangepast van de drukpers komen. De kaarten worden afgedrukt op hoogglanzend papier van voortreffelijke kwaliteit en zullen alleen per serie van drie stuks verkrijgbaar zijn (inclusief enveloppen) à f 0,60 per serie. Bestellingen, indien enigszins mogelijk per groep of onderdeel, kunnen uitsluitend per giro worden gedaan op postrekeningnummer 94 13 72 ten name van G. van Dijk te Heerenveen. Bij het overmaken van het bedrag dient dus de bestelling op de girostrook te worden opgegeven. Het verdient aanbeveling de kaarten zo vlug mogelijk te bestellen

Kees en Koos . . .

(vervolg van pag. 25)

hier. Da's toch zeker echt. Als je een boef opgepakt hebt breng je hem toch naar het bureau?"
Vader lachte en zei: „Ja, da's echt.”
„Nou en wij spelen echt, hardstikke echt, hè Kees,” zei Koos nog eens vol vuur.
Vader wreef langs zijn kin en sprak: „Nou dat is dan goed werk hè. Ik zal hem veilig opbergen en noteren dat de jonge, veelbelovende politieman Kees en Koos hem hebben opgespoord. 't Is goed dat zulke Boeven niet op straat rondlopen. Ze behoren allemaal opgepakt te worden. Hier is de beloning: tien hele centen per man. En het beste met de mobilfoonwagen”

Onno Bastiaans.

Overste H. E. Overbeek commandant van R. P. te water

De commandant van het district Leeuwarden van de Rijkspolitie te Water, de overste H. E. Overbeek, zetelt sedert 1 oktober in het gebouw van de Rijkspolitie te Water aan de Westerdoksdijk te Amsterdam omdat hij met ingang van die datum is aangewezen tot landelijk commandant van deze dienst. De overste Overbeek volgt de kolonel H. van Boxtel op, aan wien wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd eervol ontslag is verleend.

De overste Overbeek (51), geboren te Voorthuizen begon zijn politielooptocht als inspecteur-titulair bij de gemeentepolitie te Zeist in 1932, zulks

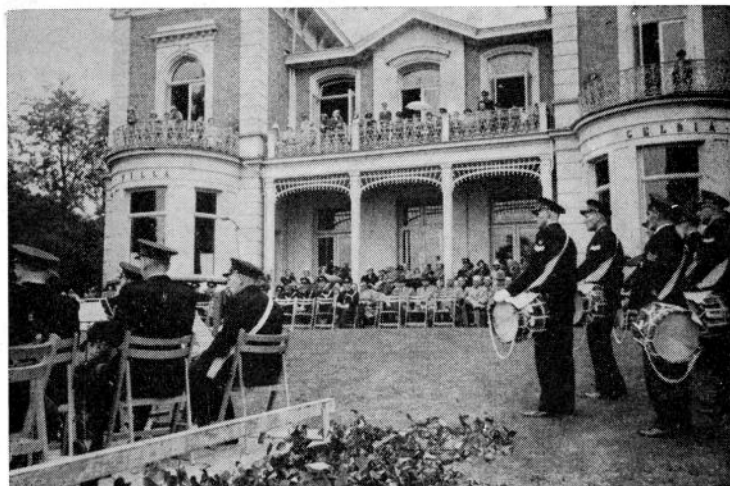

nadat hij als stuurman op de grote handelsvaart had gevaren. In 1933 werd hij inspecteur tweede klas bij de gemeentepolitie te Amersfoort. In 1946 werd hij als officier der rijkspolitie eerste klas in de rang van kapitein ingedeeld bij de staf van de Algemene Inspectie van het korps en twee jaar later werd hij benoemd tot afdelingscommandant van de rijkspolitie te Water in Utrecht. Nadat de afdelingen door een reorganisatie tot districten waren gevormd, werd hij in 1954 commandant van het district Leeuwarden. In 1950 werd hij majoor en per 1 januari 1958 werd hij bevorderd tot overste. In hetzelfde jaar vertrok hij naar Suriname waar hij tot in de herfst van 1959 gedetacheerd bleef als hoofd van de dienst gewapende politie. Hij is ridder in de Orde van Oranje Nassau, Ridder in de (Zweedse) Orde van St. Olav en Officier in de Orde van de Eikenkroon van Luxemburg.
Aan het vertrek van de kolonel Van Boxtel zal in het volgende nummer van het Korpsblad nader aandacht worden besteed.

R.P.-burgemeesters in Groningen boden kapel een saxofoon aan

De Rijkspolitiekapel en drumband hebben een bijzonder succesvol bezoek aan het noorden gebracht dat ongetwijfeld de goodwill voor het Korps Rijkspolitie in hoge mate heeft versterkt. Met een gloednieuwe saxofoon van Groninger burgemeesters keerde de kapel terug. Op instigatie van de kolonel A. S. Fogteloo concerteerde de Rijkspolitiekapel — versterkt door de drumband — in de tuin van villa „Gelria”, het bureau van de Territoriaal Inspecteur te Groningen.

Tot de vele genodigden behoorden onder meer de Procureur-Generaal, fgd. Directeur van Politie te Leeuwarden, mr. B. J. Besier, een lid van Gedeputeerde Staten in de provincie Groningen namens de Commissaris der Koningin, de Griffier der Staten te Groningen, een vertegenwoordiger van de burgemeester van Groningen, bijna alle burgemeesters van de „rijkspolitiegemeenten” in de provincie Groningen, de waarnemend Hoofdcmissaris van Politie te Groningen, militaire autoriteiten, vertegenwoordigers van de verschillende studentencorpora en voorts vele vertegenwoordigers van gemeente- en rijkspolitie. Het concert deed de lichte regen nauwelijks voelen. Tot grote vreugde van de toehoorders gaf de kapel ook jazz ten beste, een omstandigheid waarop ook de dagbladders gretig inhaakte. Tijdens de pauze gaf de kolonel Fogteloo — die bij de aanvang alle aanwezigen welkom had geheten — het woord aan de burge-

Concert voor vele genodigden in de tuin van Villa Gelria te Groningen.

meester van de gemeente Leens, de heer J. C. Lindeboom, die zich in een bijzonder geestige en spitse toespraak tot de Kapel en daarbij over hun hoofden heen tot de gehele Rijkspolitie in het noorden richtte. Hij vertolkte onder meer zijn gevoelens van waardering voor de bestaande goede samenwerking. Aan het einde van zijn speech bood hij de Kapel namens de Rijkspolitie-burgemeesters in de provincie Groningen een bariton-saxofoon aan. Nadat de kapel hierop spontaan had gereageerd met een „lang zullen ze leven” sprak de majoor F. M. C. Offermans als voorzitter van de kapel hartelijke woorden van dank aan het adres van de burgemeesters. Hij zei onder andere dat men telkenmale weer opnieuw in het noorden voor bijzondere prettige verrassingen wordt gesteld, getuige de aanbidding van lyra en schellebomen in Friesland en deze saxofoon in Groningen.

Na de pauze werd het concert voortgezet en tenslotte defileerden kapel en drumband nog voor de genodigden. Hiermede werd een prettige middag besloten, een middag waarop van vele kanten viel te beluisteren dat er een goede samenwerking bestaat tussen de Gemeenten en de Rijkspolitie. Dat de Rijkspolitiekapel in dezen lof toekomt behoeft geen betoog. Het is een goed spelend, goed gedisciplineerd geheel: een visitekaartje waarop wij trots kunnen zijn.

Na afloop van het concert in Groningen vertrok de kapel naar Surhuisterveen waar nog werd opgetre-

den in het kader van de tentoonstelling „Survento”. Na een mars door het dorp, liet het weer het geheel afweten. In de avond zou aanvankelijk nog een concert worden gegeven: dit kon evenwel om het slechte weer niet doorgaan; in de plaats daarvan werd — gebruikmakend van een periode van droogte — nog een taptoe gehouden.

Personalia

Toegekende onderscheidingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 18-5-'61: Zilveren medaille van verdienste van de Republiek Oostenrijk aan wmr. 1e kl. J. P. v. Oost te 's-Gravenhage.

Overleden personeel

Adjutant
J. v. d. Heuvel
Eijsden
ress. 's-Hert.bosch
† 10-8-1961

Adjutant
B. A. J. Vroklage
Oud-Gastel
ress. 's-Hert.bosch
† 30-8-1961

De majoor Offermans nam het geschenk van waardering van de Groninger burgemeesters in ontvangst van burgemeester J. C. Lindeboom.

Ambtsjubilea

Owmr.
A. Buitelaar
Dordrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 20-8-1961

Wmr. 1e kl.
W. J. Pirovano
Hoogmade
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 20-8-1961

Wmr. 1e kl.
H. Tromp
De Cocksdorp
ressort Amsterdam
25 jaar op 20-8-1961

Wmr. 1e kl.
A. J. v. Rossum
Bunnik
ressort Amsterdam
25 jaar op 24-8-1961

Wmr. 1e kl.
M. A. v. Gisteren
Rucphen
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 17-8-1961

Wmr. 1e kl.
J. J. Engelkes
Scheemda
ressort Groningen
25 jaar op 1-9-1961

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-8-'61; P. W. Lit, wmr., van Broek in Waterland naar Monnikendam en Katwoude.

Per 21-8-'61: R. Jansen, wmr., van Bilthoven (ber. gr.) naar Houten.

Per 1-9-'61: Tj. Bleeker, wmr., van Grootebroek naar Wervershoof; Th. v. d. Goot, wmr. 1e kl., van Heerhugowaard naar Amsterdam (techn. rech.); P. v. d. Wilt, wmr. 1e kl., van Driebergen naar Wapenveld; L. Stam, wmr. 1e kl., van Doorn naar Marssum; J. C. Kooljman, owmr., van Ouderkerk a.d. Amstel naar Haarlem (parketr.).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-8-'61: J. W. Lucas, wmr. 1e kl., van Rotterdam naar Krimpen a.d. Lek; L. Polderman, wmr. 1e kl., van Baarland naar Arnhem.

Per 1-9-'61: E. Hoffmeister, adm. ambt. A 2, van 's-Gravenhage naar Arnhem.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-9-'61: J. v. Baal, wmr. 1e kl., van bureau Materieelbeheerder Terr. Insp. naar bureau Comptabele Terr. Insp. 's-Hertogenbosch; A. H. Huisken, wmr. 1e kl., van Zevenbergen naar Loenersloot; J. H. Duisters, wmr. 1e kl., van Veldhoven naar Grubbenvorst; B. Wever, wmr., van Drunen naar Rijswijk; S. J. M. Dijkman, owmr., van Echt naar Horst; A. N. Bruggeman, wmr., van Høngen-Heilder naar Noorbeek.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'61: B. Weideman, wmr. 1e kl., van Werkhorst naar Staphorst.

Per 15-8-'61: W. Derksen, wmr. 1e kl., van Randwijk naar Buinermond.

Per 1-9-'61: P. Takes, wmr. 1e kl., van Groenlo naar Angerlo; D. v. d. Kamp, wmr. 1e kl., van Scherpenzeel naar Venhuizen; W. Hartenberg, wmr., van Leuth naar Andijk; H. A. Papenborg, wmr. 1e kl., van Giesbeek naar Groenlo.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-8-'61; H. de Boer, wmr., van Leeuwarden (verk.gr.) naar Amsterdam (verk.gr.).

Per 16-8-'61: A. A. Karel, owmr., van Vledder naar Denekamp.

Per 17-8-'61: J. Hagedoorn, wmr. 1e kl., van Valthermond naar Odoorn.

Per 1-9-'61: W. E. v. d. Wees, wmr. 1e kl., van Eelde naar Groningen (park.gr.); J. L. Russchen, wmr., van Oude Pekela naar Hoogeveen (ber.gr.); G. Kamps, wmr. 1e kl., van St. Anna Parochie naar Assen (park.gr.).

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-9-'61: Dir. Officier der R.P. 1e kl. H. A. v. Steenis tot Terr.-Inspecteur ressort Amsterdam te Amsterdam.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-9-'61: H. A. v. Steenis te Amsterdam.

tot opperwachtmeester:

Per 1-9-'61: D. v. d. Kamp te Venhuizen.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'61: D. Bergsma te Broek op Langedijk.

Per 4-7-'61: A. Koning te Mijdrecht.

Per 6-7-'61: L. Bosma te Broek op Langedijk.

Per 7-7-'61: R. de Klerk te Krommenie.

Per 10-7-'61: D. Stam te Broek in Waterland.

Per 11-7-'61: J. G. Otten te Edam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-9-'61; P. v. Graas te Leiden.

tot wachtmeester:

Per 2-7-'61: D. de Ruiter te Klaaswaal.

Per 5-7-'61: M. C. v. d. Kamp, Roelofarendsveen; L. Kroeze te Hillegom.

Per 6-7-'61: F. F. J. Kramer te Tholen.

Per 7-7-'61: M. Walsweer te Poortugaal.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:

Per 1-9-'61: R. den Breejen te Maas-tricht.

tot opperwachtmeester:

Per 15-8-'61: W. J. Roos te Schaesberg.

Per 1-9-'61: J. H. Duisters te Grubbenvorst.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-9-'61: B. Wever te Rijswijk.

tot wachtmeester:

Per 2-7-'61: H. G. Bevers te Oirschot en P. C. J. de Jongh te Asten.

Per 4-7-'61: J. N. van Kooten te Stein.

Per 6-7-'61: A. P. van Doremalen te Oud-Gastel.

Per 9-7-'61: H. D. J. Frieling te Dussen; A. J. M. Gansner te Venray; E. J. Hulsmann te Kaatsheuvel.

RESSORT ARNHEM

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:

Per 1-9-'61; E. Spierenburg te Apeldoorn en J. J. de Kat Angelino te Zwolle.

tot opperwachtmeester:

Per 1-9-'61: P. v. d. Wilt te Wapenveld.

tot wachtmeester:

Per 4-7-'61: T. J. Brouwer te Dalfsen.

Per 5-7-'61: W. P. Kuijsten te Groesbeek.

Per 8-7-'61: G. J. Alberts te Berkum.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 15-8-'61: W. Derksen te Buinermond.

Per 1-9-'61: L. Stam te Marssum.

tot wachtmeester:

Per 7-7-'61: W. IJ. Oud te St. Anna Parochie.

Per 9-7-'61: A. H. Oomkens te Oude Pekela.

Per 12-7-'61: H. Dobben te Bellingwolde.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'60: E. Veldhuis te Grouw.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'61: K. Wiersma te Aalsmeer.

Per 2-7-'61: P. Lute te Nijmegen.

Per 3-7-'61: J. Boterhoek te Amsterdam.

Per 7-7-'61: Th. M. M. van Leeuwen te Vreeswijk.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-8-'61: G. H. Dauwerse, schrijver A i.t.d. Bithoven.

Per 1-9-'61: C. G. Stom, schrijver A o. ac., Amsterdam.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-9-'61: G. Siegersma, wachtmeester, Roden.

Per 6-9-'61: J. J. Raspe, adm. ambt., Assen (verk.gr.).

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-9-'61: E. Meijer, Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl., Amsterdam.

Per 1-9-'61: J. Gras, wachtmeester te Wervershoof.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

Per 1-9-'61: J. v. d. Kar, owmr., Horst; Th. v. d. Akker, wmr. 1e kl., Engelen; F. M. Roestenberg, wmr., Rijen en M. F. J. Zandee, wmr., Best.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RUKSPOLITIE.ORG

Comptabele in ressort Arnhem C. C. Westerbeek met pensioen

De comptabele bij de inspectie van het Korps Rijkspolitie in het ressort Arnhem, de heer C. C. Westerbeek, werd op 8 september vijftenzestig jaar en zijn tijd in rijksdienst was dus ten einde. Eén van de laatste „oude gortjongens” nam afscheid in het bureau aan de Velperweg te Arnhem. De gehele rijkspolitie schare uit Arnhem was bijeengekomen om deze nestor toe te spreken, om van hem als functionaris afscheid te nemen en om de zwanenzang aan te horen van een man met bijna 50 dienstjaren en als zodanig vrijwel een unicum . . .

Als nestor heeft de heer Westerbeek bij menig afscheid en jubileum van anderen gevoelvolle en van levenswijsheid getuigende woorden gesproken en thans was hij zelf voor het laatst het middelpunt van een officiële dienstaangelegenheid. Als vijftienjarige jongen trad hij op 7 maart 1912 in militaire dienst en was sindsdien onafgebroken in overheidsdienst. Een goed penningmeester is in de regel geen gemakkelijk

heer als het over de pecunia gaat en de heer Westerbeek was altijd een zeer goed penningmeester. Hoewel hij veel eiste van zijn personeel stond hij steeds volkomen achter hen bij conflicten. Bij voorkomende gelegenheden toonde hij steeds een ruim hart te bezitten en menig een heeft — bij tegenslag en droefenis — steun en troost bij hem gevonden.

Op de hem bekende wijze reeg „ceremoniemeester” majoor F. M. C. Offermans een rij van sprekers als een snoer kleurige kralen aan elkaar. Mevrouw Westerbeek kreeg bloemen aangeboden en de gerieflijkheden van huize Westerbeek stegen bij het aantal sprekers (o.a. een hard-aluminium tuinstoel en elektrische kachel tevens ventilator).

In zijn „zwanenzang” bracht de heer Westerbeek in de eerste plaats — naast God — dank aan zijn vrouw, die het hem mogelijk had gemaakt zijn werk met vreugde en nauwkeurigheid te verrichten. Hij zou in de toekomst zijn werk en zijn „elftal” medewerkers bijzonder missen. In de tweede plaats bracht hij dank aan zijn superieuren en medewerkers voor de prettige samenwerking. Nog even tipte hij aan, dat hij als vijftienjarige jongen in militaire dienst trad na het lezen van propagandamateriaal, waarbij de rang van adjudant na zes dienstjaren in het uitzicht werd gesteld. Na ruim 24 jaar bereikte hij datgene, dat hij na zes jaar gedacht had te zullen bereiken. Met zekere trots en toch met dankbaarheid constateerde hij, dat hij uiteindelijk meer bereikt had, dan oorspronkelijk zijn doelstelling was geweest.

Nadat ieder hem nog persoonlijk een hand had gedrukt ging een zeer tevreden mens heen. „’s Jonge,” zei iemand, „vijftig dienstjaren en hij is nog jong.”

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

3e JAARGANG

No. 3 — November 1961

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Hulsberg-L.

Wachtmeester
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 22 02 73

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum

Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

Foto omslag:

. . . . het verlenen van hulp en
bijstand aan allen die hulp be-
hoeven

Afschuwelijke dubbele moord in enkele dagen opgelost

door de overste M. C. RUIGROK te Tilburg

MOORD

De dubbele moord te Sprang-Capelle, hoe mysterieus ook bij de ontdekking, werd in enkele dagen door het Korps Rijkspolitie tot klaarheid gebracht. Deze geruchtmakende moordzaak — het onderwerp van een reeks perspublicaties — werd opgelost door een bijzonder goed georganiseerd en met intelligentie verricht onderzoek. Het moge geen geringe opgave zijn na de vele publicaties nogmaals een beeld te geven van deze affaire, de overste M. C. Ruigrok, die het onderzoek leidde, is er op uitnemende wijze in geslaagd om in bijgaand artikel nog eens een duidelijk, van politieel standpunt bekeken, relaas te geven van de gang van zaken in Sprang-Capelle. Verheugd met dit deskundige overzicht bieden wij onze lezers dit artikel aan, waarvan de foto's werden gemaakt door de Technische Recherche te 's-Hertogenbosch, Multicolor te Rotterdam en M. van Eyndhoven te Tilburg.

WIE ?

Bij het voortreffelijke speurwerk betreffende de dubbele moord te Sprang-Capelle was een reeks leden van het Korps Rijkspolitie direct betrokken, die onmiddellijk werden gemobiliseerd na de eerste melding door de waarnemend groepscommandant, de opperwachtmeester J. A. Dullaart aan de overste M. C. Ruigrok, die eigenlijk vakantie had. Het waren de districtsadjutant H. M. S. Simons, de districtsadjutanten F. S. Weterings (die in de Biesbosch zat te vissen) en S. Louwerse, de wachtmeesters J. Nauta en J. H. van den Poll, de wachtmeesters 1e klas J. P. C. van der Riet uit Rijen, G. A. C. van Gestel uit Esbeek, W. F. A. van Rooy en J. M. van Loon uit Oisterwijk, P. Rombout uit Drunen en F. A. Willems uit Goirle. Voorts verschenen de rijksspeurhondgeleider de wachtmeester 1e klas J. de Letter uit Rosmalen met de speurhond Mies en de opperwachtmeesters P. Kersten en P. Grothausen van de Technische Recherche te 's-Hertogenbosch alsmede twee leden van de groep Dongen en twee van de groep Kaatsheuvel.

Niemand had weet van het drama dat zich op vrijdag 1 september in een stille boerderij te Sprang-Capelle afspeelde. Het dorp scheen rustig de herfst te zullen ingaan en dat deed het tenslotte maar zonder twee bewoners

Op vrijdag 1 september werden in hun woning Oosteinde no. 28 te Sprang-Capelle (N.B.) de gebroeders Antonie van Zelst, 74 jaar, weduwnaar, landbouwer en Hendrik van Zelst, 72 jaar, ongehuwd, landbouwer, met bruto geweld van het leven beroofd. Zij werden de volgende morgen om ongeveer halfacht dood aangetroffen door een nicht, die door een overbuurman was gewaarschuwd, dat bij haar ooms Toon en Hein van Zelst in afwijking van de dagelijkse gewoonte de luiken gesloten bleven, terwijl de bussen melk niet aan de weg stonden. Door de niet afgesloten staldeur aan de achterzijde van de boerderij ging zij binnen en zij vond in de gang een manspersoon liggen in een grote plas bloed. Zij verliet onmiddellijk het huis en waarschuwde de overbuurman die na een vluchtige blik in de boerderij de waarnemend groepscommandant der Rijkspolitie, de opperwachtmeester J. A. Dullaart, telefonisch waarschuwde. Daarmee begon een grootscheeps en succesvol onderzoek.

De opperwachtmeester liet zijn ontbijt staan, „sprong” op de motor en overtuigde zich ter plaatse, in hoeverre het door hem ontvangen telefoontje op waarheid berustte. Op het zien van twee lijken die heerlijk aan het hoofd waren beschadigd begreep de groepscommandant dat hier een zeer ernstig misdrijf moest zijn gepleegd. Hij stelde het huis onder bewaking van de inmiddels gearmeerde wachtmeester Nauta en zette (telefonisch) het recherche-apparaat in werking. Hij belde de districtscommandant op die snel besprak welke maatregelen in eerste instantie moesten worden genomen, wie moest worden gewaarschuwd enzovoort.

te Sprang-Capelle

Als een sneeuwbal rolde het bericht verder: districtsrecherche, Technische Recherche, Officier van Justitie, Rijkspeurhondgeleider, districtsadjutant konden in de kortst mogelijke tijd hun voorzieningen treffen en spoedig ter plaatse van het misdrijf zijn.

Eerste onderzoek

In de boerderij werd omzichtig een eerste onderzoek ingesteld door districtscommandant, groepscommandant en districtsrecherche. Voor de inrichting van het huis moge ik verwijzen naar de hierbij afgedrukte perspectivische tekening van de Technische Recherche te 's-Hertogenbosch, waarop niet alleen de plattegrond van het huis is aangegeven, doch waarop men zich ook kan oriënteren omtrent inrichting, meubilair en dergelijke. Het huis maakte een ordelijke indruk. Alles zag er vredig uit, behalve dan dat er in de gang een lijk lag van een bejaarde man (L'oon van Zelst), die blijkbaar met een hard en bot voorwerp de schedel was ingeslagen. Hij lag in een grote plas bloed dicht bij een open schap-

penkast. Bloedspatten rondom gaven de indruk, dat de slagen in (half)liggende houding waren geïncasseerd.

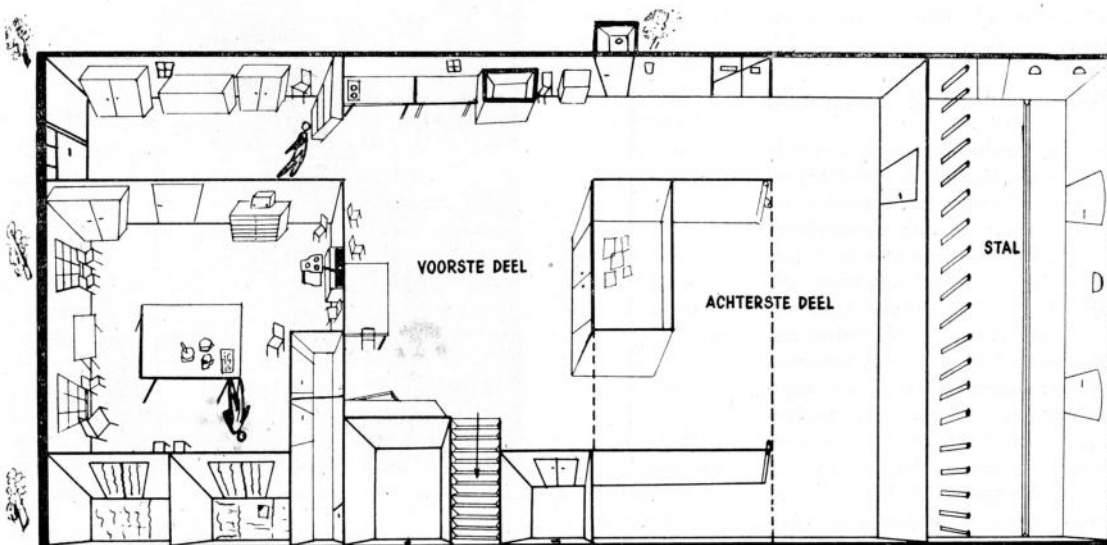
In de voorkamer lag een lijk van een eveneens bejaarde man (Hein van Zelst) tussen de tafel en een der beide bedsteden, die met gordijntjes

waren voor: het feit dat over het gezicht van het lijk een vuile rode zakdoek was gespreid, een tand die nabij dit lijk lag, terwijl in de bedstede direct achter het lijk van Hein op het opgemaakte en niet beslapen bed een bundeltje kranten lag, dat kennelijk met een lucifer was aangestoken. Er lagen twee lucifers bij met afgebrande koppen, doch het bundeltje papier was slechts voor een klein gedeelte verbrand, wellicht door gebrek aan zuurstof in de met gordijnen afgesloten bedstede. De voordeur van het huis was dicht maar niet op slot. De achterstaldeur

**Uitstekend teamwork
leverde verdachte
en waterdicht bewijs**

waren afgesloten. Op de tafel lag een krant van de voorgaande dag met daarop een opgevouwen bril. Kennelijk had het slachtoffer tot kort voor het gebeurde rustig zijn krantje zitten lezen. Op de tafel stonden twee schone kopjes en een gevulde suikerpot. Op de kachel, die niet brandde stond een pannetje pap. Als grote bijzonderheden in deze kamer kwa-

was, zoals reeds vermeld, niet afgesloten geweest. De zijdeur (buitendeur van de achterste deel) was met houten wervels gesloten. De ene helft van de deur was in de betonnen vloer gegrendeld met een ijzeren pin. Het spinrag leidde tot de conclusie dat deze deur langere tijd niet geopend was geweest, maar later zou nochtans de verdachte verklaren door deze

De inrichting van de boerderij te Sprang-Capelle.

De situatie bij de boerderij van de gebroeders Van Zelst tijdens het onderzoek.

deur binnen te zijn gekomen! Alhoewel er in dit huis zeker tien hamers, bijltjes of dergelijke voorwerpen waarmede het feit kon zijn gepleegd, aanwezig waren, werd „het” voorwerp, ook na herhaald zoeken niet gevonden.

Dat diefstal opzet of gevolg van deze misdaad was geweest bleek uit niets. In de halfgeopende kast, staande in de voorste deel, bevond zich een geldkist met de sleutels erop liggend, waarin zich, zoals later bleek, enige duizenden guldens aan gebundeld bankpapier bevonden. Op een plank in deze kast lagen een portemonnee, portefeuille, horloge enzovoort.

Tijd van misdrijf vastgesteld

Bij het eerste onderzoek door de groepscommandant en de districtsrecherche konden in de naaste omgeving waar diverse familieleden wonen, de leefgewoonten van de beide slachtoffers worden achterhaald. Om ongeveer acht uur 's avonds werd als regel koffie gedronken, waarna de kopjes werden gewassen voor de volgende morgen. Om ongeveer negen uur werd pap gegeten waarna de luiken van de woning werden geopend en de bewoners zich naar bed begaven. De kopjes waren reeds schoon, de pap was nog niet gegeten en de luiken waren niet geopend. Daardoor kon worden „vast-

gesteld” dat de misdaad de vorige avond tussen ongeveer half negen en negen uur moest zijn gepleegd.

Niet vreemd

Uit de gehele situatie en de omstandigheden, zoals door ons aangetroffen, werd de stellige indruk gewekt dat de dader of daders niet vreemd was of waren. Onder meer ook de zakdoek op het gezicht van Hein van Zelst wees in die richting.

Bij het eerste verhoor van familie en omwonenden bleek dat de verhouding van de twee gebroeders Van Zelst ten opzichte van een nabij wonende broer niet bijzonder prettig was en er tussen de verschillende familieleden nogal wat haken en ogen waren. De mannen zaten er niet krap bij, doch of er veel gelu in huis of elders was wisten de familie en in het bijzonder de twee zoons van Toon van Zelst, die onder andere ter confrontatie werden toegelaten, niet.

ren staan voor U open
 U op de
 speciale Sleutel aanbiedingen

ROLLEN WOL 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50	OVERNAHMEGEGEVEN 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50	ELECTRISCHE HAARBOORST 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50	BAHNSLEUTEL 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50
MONDOLTA IJSEN 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50	ESKIMOSHOEN 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50	PLASTIC TAFELDEK 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50	GOEDIN BARST 100 gr. 05 200 gr. 10 500 gr. 25 1 kg. 50

WOLLETTIJS

In een bedstede werden op het onbeslapen bed gedeeltelijk verbrande kranten gevonden. Er lagen twee lucifers bij met afgebrande koppen.

Omtrent de dader(s) en de reden van het misdrijf bleef de situatie duister.

Hoofdkwartier

Achter de boerderij werd in de buitenlucht met behulp van een geleende tafel en een aantal idem stoelen ons voorlopig hoofdkwartier ingericht, daar verwacht kon worden dat het onderzoek ter plaatse één dag of langer zou gaan duren. Het groepsbureau is in deze gemeente namelijk op ongeveer 8 kilometer van de plaats van het misdrijf gelegen. Voor telefoonverbinding werd gebruik gemaakt van de telefoon van de overbuurman en die van de wachmeester Nauta die in de nabijheid woont.

Versterking

Teneinde het onderzoek op wat ruimere schaal te kunnen doen verlopen werden door mij zes wachmeesters 1e klas (B-diploma-bezitters) uit het district opgeroepen om te komen assisteren benevens enige wachmeesters, die in de loop van de dag konden worden belast met de bewaking, maar vooral met de afzetting van huis en erf, daar reeds vrij snel grote drommen publiek verschenen om hun nieuwsgierigheid te bevredigen. Voor ordonnansdiensten werden twee motorrijders aangetrokken.

Werkverdeling

Het verhoor van de omwonenden en naaste familieleden werd voortgezet door de districtsrechercheurs en de groepscommandant. De „hulprechercheurs” kregen twee aan twee een vak van het buurtschap Oosteind toegewezen, met opdracht huis aan huis een onderzoek in te stellen, hetwelk voornamelijk zou bestaan uit het horen en laten praten van de bewoners.

De Technische Recherche werkte in afwachting van de komst van de wetenschappelijk (hoofd-)medewerkers drs. J. W. Verburgt en mej. dr. H. Jansen van het Gerechtelijk Laboratorium te 's-Gravenhage, aan het opsporen van vingerafdrukken, maken van foto's en dergelijke. De speurhondgeleider zocht met zijn hond de omgeving af naar sporen en vooral naar het eventuele moordtuig. Twee wachmeesters in uniform zorgden

V. l. n. r.: dr. J. Zeldenrust, drs. J. W. Verburgt, mejuffrouw dr. H. Jansen en de Officier van Justitie mr. A. W. baron Imhoff te Den Bosch.

voor het op afstand houden van het publiek, evenwel met de opdracht vooral goed te luisteren naar de gesprekken van de omstanders. Zo was het werk binnen enkele uren na de alarmering geregeld. Ieder was bezield van een grote ijver en de wil tot slagen en ieder wist dat alle bijzonderheden of moeilijkheden op één punt namelijk op het „Hoofdkwartier” dienden te worden gemeld. De aanwezigheid (en de werkelijkheidszin) van de Officieren van Justitie, mr. A. W. baron van Imhoff en mr. J. Booster werd door ieder van ons op prijs gesteld. Ook de aanwezigheid en de hulp van de burgemeester van Sprang-Capelle, de heer M. van Prooijen, werd zeer gewaardeerd.

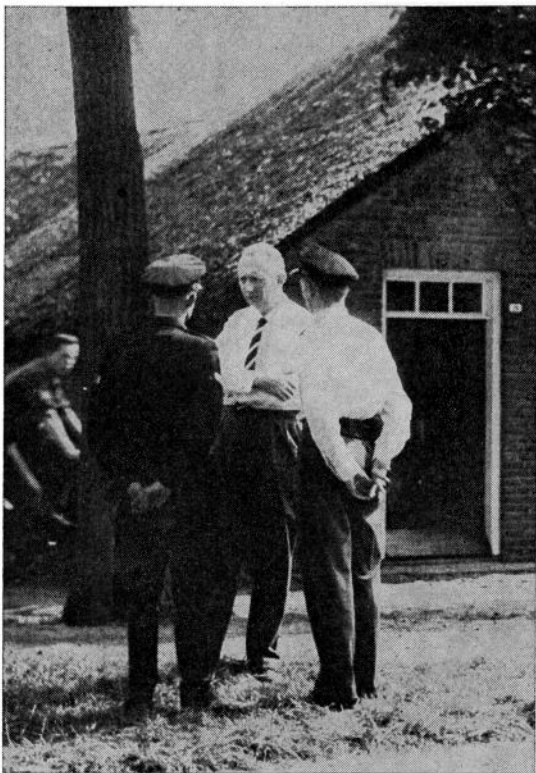
Bij de komst van de deskundigen drs. Verburgt en mej. dr. Jansen werd de wachmeester J. H. van den Poll van de groep Sprang-Capelle als „secretaris” aan hen toegewezen. Aan de gerechtelijk geneeskundig

patholoog-anathoom dr. J. Zeldenrust werd de wachmeester J. Nauta van die Groep ter beschikking gesteld, voor beide jonge wachmeesters een interessante opdracht, die zij tot tevredenheid wisten uit te voeren.

Sectie

Tegen de avond van 2 september werd door de Officier van Justitie uitgenodigd tot het opmaken van een inventaris en het in bewaring nemen van geld en geldswaarden van de (onbeheerde) boedel van de gebroeders Van Zelst, de notaris Peters uit Waalwijk, die bij deze inventarisatie werd bijgestaan door de opperwachmeester Dullaart. Er bleek een bedrag van ongeveer f 17.000 in huis te zijn.

De sectie op de lijken geschiedde reeds in de namiddag van die dag in het Ziekenhuis te Waalwijk. Hierbij bleek dat Hein van Zelst (gevonden in de kamer) een slag tegen de mond

De overste M. C. Ruigrok geeft instructie aan het personeel van de groep Sprang-Capelle het publiek op afstand te houden, maar daarbij vooral te luisteren naar gesprekken van omstanders.

had gekregen, waardoor de halswervels waren beschadigd (door de grote kracht) en een tand was uitgebroken, terwijl daarna de schedel was ingeslagen met een stomp voorwerp. Toon van Zelst (gevonden in de gang) vertoonde tekenen van wurging (beschadigd strottenhoofd) en was eveneens met een vrij plat voorwerp de schedel ingeslagen.

Zaterdagavond om ongeveer 11 uur werd het onderzoek stopgezet en verdaagd tot de volgende morgen 11 uur.

Nieuwe verhoren

Het onderzoek door de rechercheurs werd voortgezet en over wat grotere afstand uitgebreid. Het verhoor van leden van de kring van familie en kennissen moest wat vastere vormen gaan aannemen, terwijl het onderzoek in en om het huis tot een einde liep. Om deze redenen werd in de namiddag ons tijdelijk hoofdkwartier

achter de boerderij opgebroken en verplaatst naar het Groepsbureau te Sprang-Capelle, een nieuw en keurig ingericht bureau, doch uitgesproken te klein en ondoelmatig voor een dergelijk onderzoek. Slechts drie vertrekken, geen verhoorkamer, geen afgesloten wachtkamer, één telefoonlijn enzovoort. Naast de verhoren van bovenbedoelde „kring” moest er veel werk verzet worden.

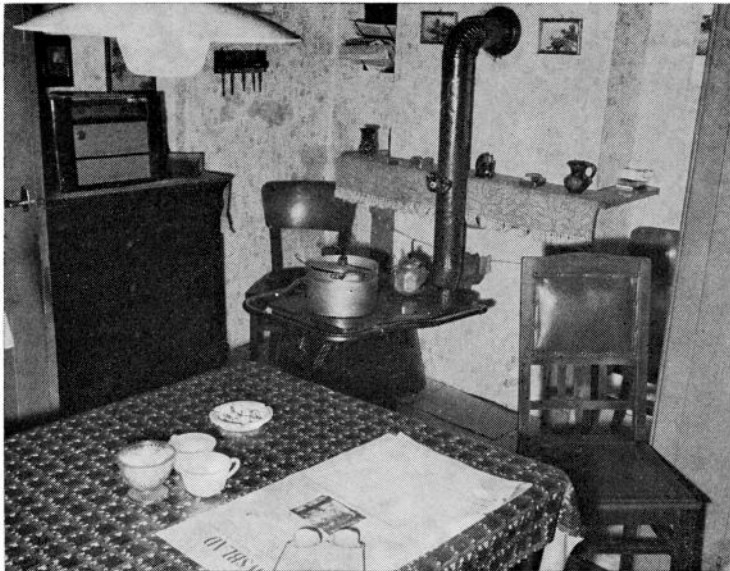
Bloedspatten

Het op zaterdag uitgegane telexbericht sprak over bloedspatten en weldra bleek, dat op diverse plaatsen in den lande personen waren aange troffen met bloed op hun kleding. Dank zij de medewerking van de gemeentepolitie Amsterdam en enkele zeer attente spoorwegmannen kon een ernstig verdachte psychopaat, die in Amsterdam was ontvlucht en 2 uren na de misdaad in Weert was aangetroffen (voorzien van bloed-

vlekken) snel als onze verdachte worden uitgeschakeld. Het middernachtelijk uur was al weer dicht genaderd toen de speurders opdracht werd gegeven zich met een goede nachtrust weer voor te bereiden op de vermoenissen van de volgende dag.

Van der S

Het onderzoek paste zich op de derde dag weer aan de omstandigheden aan. Enkele hulprechercheurs konden hun standplaatsen weer trouw blijven, terwijl de wachtmeester 1e kl. Balder, die tot september 1958 vijf jaren in Sprang-Capelle had gewoond, aan de Districtscommandant 's-Hertogenbosch „ter leen” werd gevraagd om in zijn oude omgeving nog eens te gaan „praten” met de bewoners. Dit leverde verschillende belangrijke gegevens op omtrent de verhoudingen in de familie Van Zelst en later ook omtrent een zekere M. van der Schans, die op deze derde dag van het onderzoek als leverancier van de verslagenen werd gehoord. Deze man zat in financiële moeilijkheden, doch wilde daarover niet spreken. Een onderzoek in zijn woning — hij woonde in bij een tante die een kruidenierswinkeltje heeft en voor wie hij de boodschappen bij gebroeders Van Zelst bracht — werd met assistentie van de technische rechercheurs uit 's-Hertogenbosch ingesteld. Dank zij de bijzondere oplettendheid bij dit onderzoek kwam er een colbertkostuum van Van der Schans tevoorschijn waarop men, als men héél goed keek, enkele vlekken kon zien. Het verhoor van deze man leverde de eerste keer niets positiefs op. Hij was op de avond van het misdrijf nog om kwart over zes bij de gebroeders Van Zelst geweest, hetgeen op zichzelf niets bijzonders was. Als boekhouder in een garagebedrijf had hij een behoorlijk inkomen. Zijn verloofde verkeerde in de mening dat hij wel een spaartegoed zou hebben van 6 à 6½ mille, terwijl hij zelf toegaf wel wat schuld te hebben. Bij het tweede verhoor op de vierde dag van het onderzoek werd het voor Van der Schans al wat moeilijker. De klantenkring welke hij vrijdagavond tussen 6 en 9 uur had bezocht werd nage trokken, doch gaf nog onvoldoende houvast. Het maken van vinger- en

In de voorkamer lag op tafel een krant van de voorgaande dag met daarop een opengevouwen bril

handpalmafdrucken doorstond hij heel rustig. Wij begrepen ook dat hierin weinig waardevols zou zitten voor ons onderzoek omdat Van der S. regelmatig in huize Van Zelst kwam. Pas toen te ongeveer zes uur van het Gerechtelijk Laboratorium telefonisch bericht kwam dat er op het kostuum van Van der S. naast enige vlekken waaraan geveegd was, tientallen bloedspatten zaten die niet met het blote oog te zien waren, stond voor ons vast dat deze man onze verdachte was. Teneinde nog sterker te staan bij zijn aanhouding werden enkelen van zijn klanten van vrijdag nogmaals ondervraagd en wat de tijd betreft, bleek er een leemte te zijn ontstaan tussen halfnegen en negen uur die avond.

In overleg met de Officier van Justitie werd Van der Schans 's avonds omstreeks half tien verzocht nog even mee te gaan naar het groepsbureau. Hij was als steeds zeer bereidwillig, als men maar niet over zijn financiële moeilijkheden sprak. Hij ontkende iets met de zaak uitstaande te hebben, ook na confrontatie met de lijken van de slachtoffers.

Sorteerproef

Een prachtig stuk werk was nog die nacht de sorteerproef door de Rijks-

speurhondgeleider de opperwachmeester J. de Letter met zijn hond Mies. De twee in de bedstede gevonden lucifers waren zo spoedig mogelijk in een buisje veilig gesteld.

Nu we een verdachte hadden rees de vraag „sorteren of niet?” Zou deze proef niet gelukken, dan werden onze kostbare lucifers waardeloos. Naar ons gevoel waren we echter — ondanks alle ontkenning — met deze verdachte op de juiste weg, reden waarom besloten werd tot sorteren. Als geschikte plaats in de omgeving werd de achterplaats van het politiebureau Waalwijk gekozen, waar de Gemeentepolitie direct klaar stond om ons (andermaal) gastvrij te ontvangen en behulpzaam te zijn.

Het buisjesspel werd ingezet met de verdeling van de buisjes en een eerste proeve buiten aanwezigheid van de verdachte. We hielden de adem in toen Mies lucht werd gegeven en zij op de buisjes werd losgelaten. Zonder twijfel pakte de hond het buisje van verdachte en bracht dit bij haar baas. Een tweede proef — om meer zekerheid te hebben — slaagde eveneens prima, reden waarom verdachte werd uitgenodigd bij de sorteerproef aanwezig te zijn. Hij legde zelf zijn buisje in de rij. „Als de hond maar niet ziet waar ik het leg” was zijn opmerking! Dit kon natuurlijk en feilloos werd zijn buisje geappor-

teerd; tot driemaal toe, iedere keer op een andere plaats. „En toch bent u fout, ik heb er niets mee te maken,” hield verdachte vol.

Insluiting

Hij werd niettemin 's nachts om ongeveer 3 uur ingesloten in de gloednieuwe cel van het Groepsbureau te Kaatsheuvel. Hieraan werd geen richtbaarheid gegeven. Een en ander werd gedaan:

- a. om hem in een volkomen vreemde omgeving te zetten;
- b. omdat zijn meisje plus familie de naaste burens van het Groepsbureau te Sprang-Capelle waren;
- c. omdat de Groep Sprang-Capelle geen personeel vrij zou hebben voor een eventuele bewaking;
- d. omdat daardoor het contact met vrienden, bekenden en dergelijke voor hem onmogelijk werd gemaakt.

Was reeds in de loop van de vorige dag een aanvang gemaakt met het opmaken van het proces-verbaal en het rangschikken van de opgenomen verklaringen, hieraan werd 's woensdags, op de vijfde dag van het onderzoek, door de waarnemend groepscommandant en de oudste Districtsrechercheur hard gewerkt, terwijl door de tweede Districtsrechercheur met behulp van enkele assistenten diverse onderdelen van de verhoren werden „nagetrokken”.

De verdachte werd zoveel mogelijk met rust gelaten behoudens 's morgens voor een kort verhoor door de Districtscommandant, 's middags voor een bezoek van een Districtsrechercheur om hem enkele haren te knippen en uit te trekken, nodig voor het onderzoek in het Gerechtelijk Laboratorium en voorts voor een bezoek van een arts voor het afnemen van een buisje bloed en tenslotte 's avonds voor een kort verhoor door een Districtsrechercheur.

Bekentenis

Die avond was de maat vol en verdachte zei de rechercheur, dat hij zijn verhaal wilde vertellen. De bekentenis werd afgelegd aan de waarnemend groepscommandant, de twee districtsrechercheurs, de adjudant F. S. Weterings, de adjudant S. Lou-

werse en de districtscommandant, terwijl voor een groot deel ook de substituut-officier van Justitie daarbij aanwezig was. De verdachte verklaarde in financiële moeilijkheden te zitten; bij de gebroeders Van Zelst had hij een schuld van f 550,— en zij hadden hem meermalen aangemaand om te betalen, met de mededeling „anders zal er werk van gemaakt worden”.

Op de bewuste vrijdag moest verdachte in verband met de kruideniersboodschappen van de Van Zelsten, die de vorige dag gezegd hadden, dat hij niet meer hoefde te komen zonder geld. In het nauw gedreven nam verdachte een 2 kg gewicht uit de winkel van zijn tante mee om zonnodig „er eens onder te rammelen”. Toen hij bij Hein aan tafel zat en Toon bij de kachel, kwam opnieuw de bedreiging van de gebroeders. Verdachte was toen opgesprongen en had eerst Hein en daarna Toon, die inmiddels naar de gang was gevlucht, gedood. Bij latere verhoren kwam het misdrijf „moord” wel meer vast te staan maar deze avond was verdachte minder positief in zijn verklaringen, doch hij was bereid en in staat aan te wijzen waar hij de door hem weggenomen portemonnee en portefeuille met ruim f 200,— van Hein van Zelst, alsmede zijn met bloed bevleekte zakdoek had weggevoerd.

In de stromende regen in het holst van de nacht togen we met verdachte op pad om met behulp van de uitgebreide verlichtingsmogelijkheid van een Technische Patrouillewagen op zijn aanwijzing in een bietenveld de portefeuille, in een moddersloot de portemonnee en in een natte greppel de zakdoek te kunnen terugvinden. De verklaring omtrent zijn „moordwapen”, een 2 kg gewicht, dat hij uit de winkel van zijn tante had medegenomen en na reiniging daar weer op zijn plaats had neergezet, wekte uiteraard wel enige verwondering.

Afwerking

Hiermede was deze zaak, die eerst een groot raadsel scheen, opgelost. De afwerking nam nog enkele dagen in beslag, doch op zaterdag 9 september, dus 7 dagen na de ontdekking van de moord, kon verdachte met het procesverbaal bij de Officier van

Justitie worden afgeleverd.

De werkers aan deze zaak, die een hecht team vormden, konden weer ademen, een volledige nachtrust genieten en zich in- en uitwendig weer eens extra verzorgen, want dit alles was tijdens het onderzoek slechts met horten en stoten gebeurd. Het succes is te danken aan vele factoren. Belangrijk daarbij zijn:

de hulp van omwonenden en uit ruime omgeving,

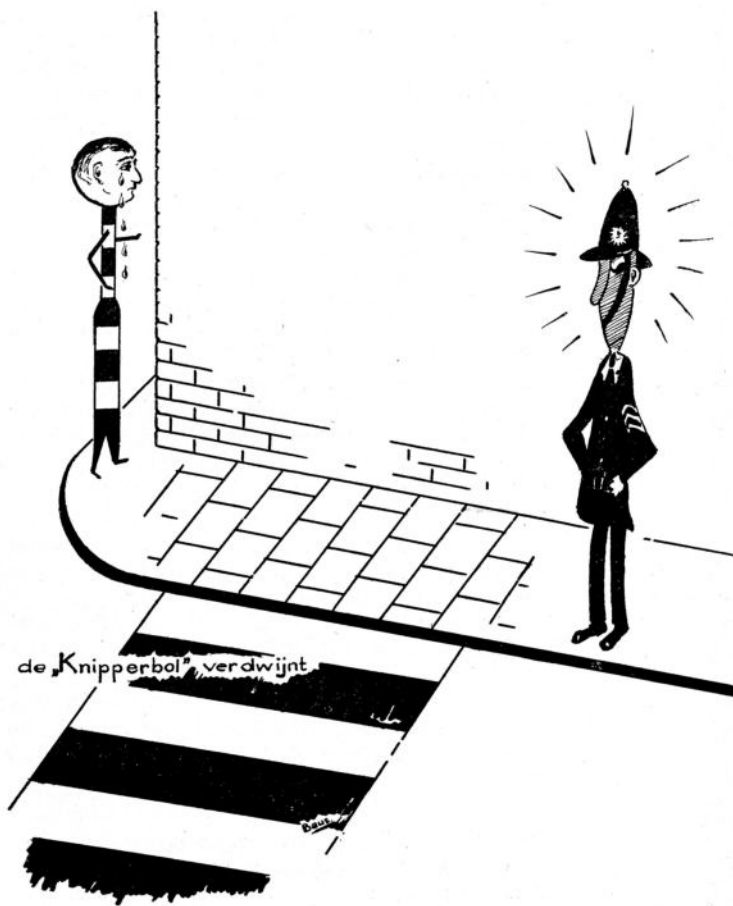
de hulp van de gemeentepolitie-korpsen van met name Amsterdam, Weert en Waalwijk, doch vooral de niet aflatende hulp van de deskundigen en de eensgezinde samenwerking van alle betrokken opsporingsambtenaren.

Tijd noch moeite werden gespaard. Ieder stond klaar waar of wanneer de leiding hem riep. Eigen initiatief en goede ideeën kwamen naar voren.

Ook de beperkte middelen en ruimten konden de goede geest en het streven naar succes niet aantasten.

Samenwerking met pers

De „Pers” meldde zich op de dag van de ontdekking van het misdrijf reeds vroeg aan ons „Hoofdkwartier”. Als vervolg op de in dit district bestaande goede verhoudingen werd de afspraak gemaakt, dat ieder op eigen terrein zou werken, doch met dien verstande dat, wanneer een der partijen in deze zaak iets bijzonders zou ontmoeten, zij onmiddellijk de andere partij zou waarschuwen. Een open en eerlijke „samenwerking” dus, ieder met eigen doelstelling en werkwijze. De dagen die volgden bewezen de mogelijkheid hiervan. Tot het einde dezer zaak bleef het contact met de pers levendig en vooral prettig.

Geen bloed bij actie van „vrije boeren” dank zij tactvol optreden

door de adjudant D. F. A. VANDEN BERG te Apeldoorn

(Foto's: Technische Recherche Groningen)

„De weigering om de bijdrage te betalen, die door het Landbouwschap wordt gevorderd op grond van Wettelijke bepalingen is evenzeer verzet tegen de Wet als de gevolgde methode, om tegen de wettelijke verkeersvoorschriften in het verkeer te blokkeren.” „Het is dan ook te hopen, dat Politie en Justitie hier met kracht zullen optreden opdat aan een aantal Veluwe-, door de Franse revolutionaire geest besmette boeren wordt duidelijk gemaakt, wat Overheid en Wet in Nederland betekenen.”

Zo schreef het „Friesch Dagblad” na de eerste demonstratie van de zogenaamde „vrije boeren”, georganiseerd in de B.V.L. (Vereniging voor Bedrijfsvrijheid in de Landbouw) onder voorzitterschap van de heer H. Koekoek te Bennekom.

Achtergrond

U moet de B.V.L. niet verwarren met de „Bijzondere Vrijwillige Landstorm”, al zou men dat op een gegeven moment hebben kunnen veronderstellen, bij de acties op de Veluwe waarbij het in hoofdzaak ging om een stuk grond van 1¼ ha, dat in die week door de Arnhemse Rechtbank zou worden verkocht, om de achterstallige heffingen van het Landbouwschap over de jaren 1956, 1957, 1958 en 1959 op de heer H. Koekoek uit Bennekom te kunnen verhalen. Die grond in het uitbreidingsplan van zijn woonplaats, was door het Landbouwschap ingezet voor f 3000.— doch werd echter verkocht voor f 83000.— en toen ik dat las heb ik wel even gedacht: verkoop me nóg zo'n stukje. Maar daar gaat het nu niet om. Het beantwoorden van de vraag of het beleid van het Landbouwschap al dan niet geslaagd mag heten, laten wij graag aan anderen over. Wij weten wél dat de drie Landbouworganisaties hebben verklaard geen enkele verantwoording voor de demonstraties te dragen en dat deze organisaties deze boerenacties zonder meer en uitdrukkelijk afkeurden.

Alarm

In de morgen van maandag 25 september 1961 rinkelden de telefoons en had er een intens mobilifoonverkeer tussen de Centraalpost Apeldoorn en de op patrouille zijnde politie-auto's plaats. Het leek wel een sterrit, toen op datzelfde ogenblik niet minder dan 7 verkeersauto's koers zetten in de richting van het bedreigde punt te Nunspeet en van alle kanten R.P.-voertuigen en personeel van de groepen naar „het front” op de Zuiderzeestraatweg snelde.

Blokkade

De „vrije boeren” — aanhangers van de heer Koekoek — waren al in grote getale, met alle mogelijke en onmogelijke voertuigen, een opmars begonnen met de boze opzet

om de drukke Zuiderzeestraatweg te blokkeren en het verkeer Noord-West lam te leggen. Door tientallen auto's en tractoren schots en scheef op de rijbaan te plaatsen, gelukte het hen op een gegeven moment het verkeer op de Zuiderzeestraatweg de weg te versperren. Maar deze blokkade werd weer spoedig door de rijkspolitie-ambtenaren, onder aanvoering van de kapitein C. H. Honcoop, doorbroken, zodat het verkeer weer verder kon. De boeren voerden onderwijl nog meer versterkingen aan en zo kon het gebeuren dat zij hun doel toch wisten te bereiken. Allerlei leuzen werden er geschreeuwd, spandoeken meegedragen en het Wilhelmus gezongen. Wat ons geliefde volkslied echter met deze, tegen het gezag ingaande actie te maken had, is mij niet duidelijk geworden.

Geduld . . .

De rijkspolitieambtenaren wisten echter hun geduld te bewaren en traden bedaard en rustig en toch doortastend op, grepen niet terstond naar hun wapens al was daar feitelijk alle aanleiding toe, maar wisten de betogers te overreden, met het gevolg dat de actie werd gestaakt.

Nieuwe actie

De leiding van de „Koekoek-boeren” stelde als eis, dat de regering het beslag in de avond van dezelfde dag zou opheffen en dreigde dat, als deze eis niet werd ingewilligd, zij de volgende dag op een andere plaats in Nederland tot een soortgelijke actie zouden overgaan. Deze eis werd vanzelfsprekend niet ingewilligd en dus was het te verwachten dat er de volgende dag wel weer iets zou gebeuren. En er gebeurde inderdaad iets. Patrouillewagens signaleerden tijdig

Boerenoproer

De zogenaamde „vrije boeren“, die in onmin leven met het Landbouwschap en weigeren hun wettelijke verplichtingen jegens dit lichaam na te komen, hebben in de afgelopen weken van zich doen spreken. Op de Veluwe werd gepoogd verkeerswegen te blokkeren toen het tot gerechtelijke verkoop van grond van een der onwillige boeren kwam. Tactvol optreden van de Rijkspolitie voorkwam een soort boerenoorlog. Er vloeide geen bloed, al was de spanning soms voelbaar en al heeft de Mobiele Eenheid z'n betekenis bewezen. In Drenthe dreigde kort daarna andermaal oproer toen zeven boerderijen van onwillige boeren verkocht zouden worden in het paleis van justitie te Assen. Vele boeren waren naar de Drentse hoofdstad gekomen om te demonstreren. Een aanzienlijke politiemacht, mede samengetrokken omdat de komst van Veluwe boeren niet uitgesloten werd geacht, werkte dermate preventief dat er geen grote demonstratie werd gehouden. Bovendien kwamen de Veluwe boeren niet en verscheen ter zitting van de civiele kamer van de rechtbank een koerier die de schulden van vier boeren inlost namens een Drents Comité van vrije boeren, die wel tegen het Landbouwschap zijn, doch evenzeer tegen de organisatie van de heer Koekoek en die bovendien elkaar financieel steunen. Zo bleef Drenthe rustig. Over de acties op de Veluwe vertelt de adjudant D. F. A. van den Berg te Apeldoorn in bijgaand artikel.

Een schare van demonstranten op de Zuiderzeestraatweg bij Nunspeet. De verschillende motorrijtuigen, van vrachtauto's tot landbouwtractoren, zijn op de achtergrond te zien. Eén der demonstranten is bezig een verhoging te zoeken om zijn strijdgenoten toe te spreken.

„oprukkende” demonstranten, die zich begaven in de richting van het dorp Vaassen aan de hoofdverkeersweg Apeldoorn-Zwolle. Uiteraard een zeer kwetsbaar punt, vanwege wegomleggingen in verband met de opgebroken dorpsstraat. Een strategisch zwak punt om het verkeer, dat al abnormale en smalle routes in éénrichtingsverkeer moest volgen, helemaal in de war te schoppen.

Politie-acties

Maar men had niet op de waard —

in dit geval de parate Rijkspolitie gerekend. Het geheel was te vergelijken met een schaakspel. Van beide kanten werd de ene pion na de andere gezet. Het was een peilen en proberen van plannen en stellingen, het was een aftasten van de zwakke plekken en het opbouwen van een hechte verdediging. Alles was er op gericht om het Gezag te beschermen en de strijd te winnen. De strijd golfde lang op en neer, maar begon pas goed toen men met een frontale opmars een doorbraak trachtte te forceren in de richting van Epe, waar Koningin Juliana een bezoek zou brengen aan een oefening van de 4e Divisie. Toen was het tijd om een krachtig halt toe te roepen aan de zich in beweging gezette stoet van „Koekoeks-auto's”. De Rijkspolitie, versterkt met een Mobiele Eenheid, met helm, karabijn en klewang, dwong de colonne tot stoppen, de boeren werden er uitgehaald en in groepen verdeeld, onder bewaking gesteld. De actie werd in de kiem gesmoord en liep op niets uit. Het verkeer was door het personeel van de Verkeersgroep tijdig omgelegd en zo bleef de verkeersweg Apeldoorn-

★

Met rustig en toch doortastend optreden wisten rijkspolitie-ambtenaren de betogers te overreden de actie te staken.
(Foto's: Technische Recherche Groningen)

Op de Zwolseweg tussen Vaassen en Epe dreef de Mobiele Eenheid van de Rijkspolitie in het District Apeldoorn demonstranten en nieuwsgierigen voor zich uit en maakte ruim baan.

Zwolle gedurende de hele campagne voor het doorgaande verkeer openstaan.

Snel recht

Een heethoofd, die de demonstranten had opgeruid, werd gearresteerd, dezelfde middag voorgeleid en reeds de volgende ochtend veroordeeld tot 6 weken gevangenisstraf met bevel tot onmiddellijke gevangenneming. De Officier van Justitie te Zutphen, mr. J. C. Donker, die zelf in Vaassen

aanwezig was om zich van de toestand op de hoogte te stellen, eiste een gevangenisstraf van 2 maanden. Een andere fanaticus, die met zijn auto op enkele Rijkspolitie-ambtenaren inreed, werd prompt gearresteerd en tot een maand gevangenisstraf veroordeeld, eveneens met bevel tot onmiddellijke gevangenneming. Tegen een derde verdachte is een bevel tot bewaring uitgevaardigd. Hij negeerde een stopteken, verwondde door onvoorzichtig rijden de Rayon-

commandant te Vaassen, de opperwachmeester Schuldink en reed door. De verwondingen van de opper zijn gelukkig niet van ernstige aard en men verwacht, dat hij binnen afzienbare tijd zijn dienst volledig zal hervatten.

Spanning

Het waren spannende dagen op de Veluwe. Dagen waarop het uiterste van de Rijkspolitie-ambtenaren werd gevegd en waarbij het aankwam op tact en beleid en op doortastend en krachtig optreden in de gevallen dat het algemeen belang werd bedreigd terwijl een rustig bezoek van de Koningin aan de legeroefeningen verzekerd diende te worden.

„De Rijkspolitie is op de juiste wijze opgetreden”, antwoordde de minister van Justitie op de door de Kamerleden Franssen en Kranenburg (PvdA) gestelde vragen. „Het bevoegde gezag,” vervolgde de minister, „heeft terecht besloten geen ogenblikkelijk geweld toe te passen en de opzet om

(vervolg op pag. 18)

★

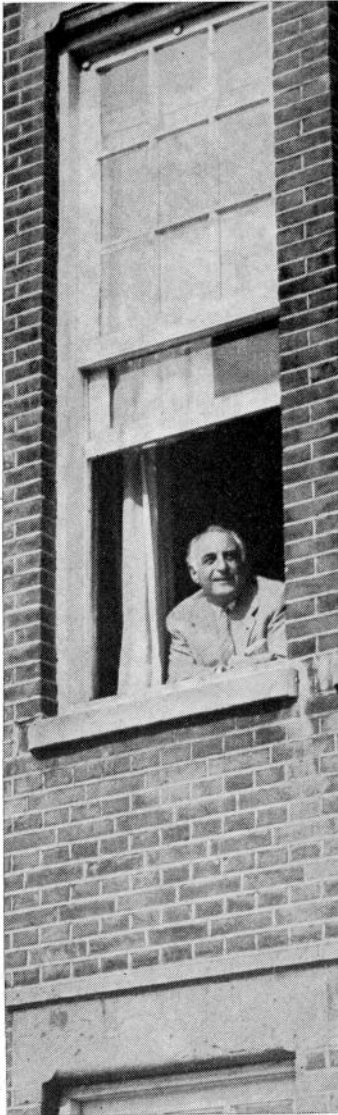
De politie nam in Vaassen geen halve maatregelen. Met meer dan zachte drang werden de vrije boeren, die probeerden de weg Apeldoorn-Zwolle te blokkeren, verwijderd.

Kolonel van Boxtel - man van reorganisatie en vlootvernieuwing - stapte op . . .

'k Hoop
dat ze nogeens
zeggen:

Jôh,
stap en's op...

Zo kende iedereen de kolonel Van Boxtel: voor het open raam van zijn kamer, met arendssoog, zo nodig met stentorstem en geregeld mét asbak . . .

Het personeel van de Rijkspolitie te Water kan weer dicht langs de gevel van het bureau aan de Westerdoksdijk lopen, zonder vrees de inhoud van een asbak, compleet met as, afgebrante lucifers, peukjes en wat dies meer zij op de pet te krijgen: de kolonel H. van Boxtel is met pensioen. En dies zullen er geen orders meer geroepen worden naar manschappen die op het punt stonden aan boord te stappen doch nog een nadere instructie kregen langs de meest praktische en kortste weg: het open raam in het bureau van de kolonel, die weliswaar weg is maar geen afscheid nam.

„Het is als je op de traditionele manier afscheid neemt of je bezig bent je eigen begrafenis te regelen,” aldus zei ons de kolonel die een vertrek dat zo extra stevig de nadruk legt op het feit dat de scheidende er echt niets meer mee te maken heeft, is ontvlucht, zulks met grote weemoed in het hart.

De kolonel Van Boxtel, geboren en getogen Rotterdammer begon zijn politieloopbaan bij de gemeentepolitie te Rotterdam, waar hij onder meer vijf jaar bij de recherche werkte. Het rechercheren heeft eigenlijk altijd zijn grote liefde gehad, ook al kwam er later dikwijls maar weinig van, sedert daar de oude commissaris een idee kreeg dat bepalend zou zijn voor de loopbaan van de kolonel Van Boxtel. In die dagen was Poppey een zeer populaire figuur en de kolonel zong of neuriede — naar het uitkwam — voortdurend het schone „Poppey the sailorman”, dat ongeveer zijn lijflied was. Toen kwam er een vacature bij de rivierpolitie en de commissaris hoorde de kolonel op een ochtend weer dat lied zingen. „Verdraaid,” zei hij, „da's wat voor jou, de waterdienst.” De kolonel werd sous-chef en later hoofd van de rivierpolitie. Na de oorlog koos hij de Rijkspolitie te Water en werd commandant van het district Zuid. Hij zat als majoor in Vlaardingen en kreeg de opdracht om een landelijk commando met vier districten te ontwerpen opdat er eenheid zou bestaan. Er kwam een reorganisatieplan en een vijf-jarenplan voor vlootvernieuwing. Het een zowel als het ander was nodig. „We zaten met een stel bootjes dat meer dan bar was, er waren scheepjes van 55 jaar oud, de meesten waren 7 streep dik en snelheid had vrijwel geen enkele boot,” aldus de in 1950 tot overste en in 1954 tot kolonel bevorderde ex-commandant, die nog net kans heeft ge-

zien om de plannen die hij zelf maakte ook uit te voeren. „Zesentwintig nieuwe schepen kwamen er in de vaart. Dat bracht mee, dat ik als commandant van de Rijkspolitie te Water eigenlijk meer scheepsbouwer, controleur en koopman was dan politiemans,” aldus de kolonel, die overigens ook kans heeft gezien een betere huisvesting te krijgen aan de Westerdoksdijk, waar de schepen voor de deur meren, inplaats van het gebouw aan de Sarphatikade waar geen boot kon komen.

„Het geeft voldoening, dat het plan voor vlootvernieuwing afgewerkt is en dat ook de huisvesting in orde kwam. 'k Heb het trouwens maar net gehaald, want in september werd de laatste boot afgeleverd,” zo zei ons de kolonel. Hij zei het een dag voor zijn vertrek met weemoed in de stem, met dezelfde gemoedsgesteldheid, die hem er toe heeft gebracht zijn manschappen een papieren handdruk te zenden, waarin hij onder meer zei: „De — gelukkig niet overwegend zijnde — sombere kant van mijn aard ziet dit heengaan als een beetjeerven; mijn gevoel voor humor doet mij teveel het ridicule van het bijwonen van een eigen begrafenisje inzien; en mijn in grote mate nog aanwezige levenslust doet mij jubelen omdat ik een heel wat minder kopzorgvolle tijd tegemoet meen te gaan. Met zulke gevoelens behept lijkt het mij strijdig „officieel” te doen.”

Met de kolonel Van Boxtel is de laatste van „de drie musketiers” heengegaan. Op dezelfde dag kwamen 39 jaar geleden de kolonel Van Helden, de kolonel Meijer en de kolonel Van Boxtel als inspecteurs-titulaire in dienst van de politie te Rotterdam, op dezelfde dag werden zij bevorderd tot inspecteurs eerste en tweede klas. Tegelijk traden zij in dienst van de Rijkspolitie waar zij op dezelfde dagen majoor, overste en kolonel werden. Slechts door leeftijdsverschil gingen ze niet op dezelfde dag met pensioen. De kolonel Van Boxtel was niet erg spraakzaam die dag voor zijn vertrek. Hij vertelde het een en ander en zei dan: „Nou ja, zet dat er ook maar niet bij.” Hij keek nog eens uit het raam over de haven. Wij vroegen: „Wat gaat u nu doen?”

„Twee maanden lang vissen, alleen maar vissen. En ik hoop dat daarna als de jongens mij in Nijmegen voorbijvaren, dat ze dan nogeens zullen zeggen: Hé joh, stap nog'es op,” zei de kolonel en hij keerde de asbak om uit het raam, voor de laatste maal . . .

ALARM OP DE VELUWE

(vervolg van pag. 12)

de orde te verstoren is door snelle tegenmaatregelen dan ook volkomen mislukt."

Ik zou dit een „tevredeheidsbetuiging willen noemen voor alle gezagdragers, die in het District Apeldoorn hebben pal gestaan voor de handhaving van orde en rust, vrede en veiligheid van een ieder die niets met deze acties had uit te staan. De „vrije boeren" hebben ervaren dat er met het gezag in Nederland niet valt te spotten en zagen hun gehele opzet als een kaartenhuis in elkaar zakken. Men had er al vroeg in de middag genoeg van en wilde met de stille trom vertrekken.

Rest mij nog te vermelden dat eenheden van de Koninklijke Marechaussee met pantserwagens en militaire kraanwagens gereed stonden om zo nodig bij te springen, gelukkig kwam het niet tot „gevechtsacties" en bleef de steun beperkt tot het wegslepen van „obstinate obstakels" en het surveilleren langs enkele bedreigde punten. Het was een zeer gewaardeerde geste, toen de Koninklijke Marechaussee op verzoek van de Rijkspolitie een kantinewagen met koffie, thee en koek naar Vaassen en Emst stuurde, waar zowel de leden van de Marechaussee als van de Rijkspolitie terecht konden.

Wat tijdens de gehele demonstratie opviel was wel het feit dat de pers en het publiek nu eens volkomen achter de politie stonden.

Europese Politiezwekmkampioenschappen in Zweden

W. P. van Zijl 3e op 200 m. schoolslag in strijd tussen zes landen

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

In Zweden zijn voor de derde maal de Europese politiezwekmkampioenschappen gehouden. De wedstrijden vonden plaats in de oude universiteitsstad Lund in het zuiden van Zweden. Er werd aan deelgenomen door zwemmers uit Zweden, Denemarken, Engeland, België, West-Duitsland en Nederland. De Nederlandse ploeg was samengesteld uit zeven vertegenwoordigers van de gemeentepolitie, twee van de Koninklijke Marechaussee en twee van het Korps Rijkspolitie. De zwemmers van het Korps Rijkspolitie waren A. Spruyt en W. P. van Zijl, beiden van „Luctor" Den Haag. Het mag het Rijkspolitiehart goed doen, dat het juist Van Zijl was, die als enige Nederlandse deelnemer binnen de prijzen viel. Op de 200 meter schoolslag eindigde hij in 2 min. 56.2 sec. op de derde plaats, waarmede hij naast W. Pietzrik en P. Kunze, beiden van de West-Duitse Bondsrepubliek, op het schavotje kwam. Pietzrik vestigde met zijn tijd van 2 min. 41.2 sec. een nieuw Europees politierecord. De tijd van Van Zijl betekende een nieuw N.P.S.B.-record. Duitsland

vestigde op de 4 x 200 meter wissel-slag estafette eveneens een nieuw Europees record in de tijd van 9 min. 13.9 sec.

Het waterpolotoernooi werd een onbedreigde overwinning voor Engeland, dat ongeslagen bleef. Nederland eindigde op de vierde plaats. Ook Engeland wist een nieuw Europees record te vestigen en wel op de 4 x 50 meter wissel-slag, waar het vóór Duitsland, in 2 min. 1.0 sec. op de eerste plaats eindigde. Over het algemeen waren de buitenlandse zwemmers te sterk voor onze Nederlandse vertegenwoordigers, die zich desondanks krانig weerden en hier en daar kans zagen hun beste persoonlijke prestaties te verbeteren. Doch ook op het zwemfront is ons land internationaal niet meer op peil. U zult mij zo langzaam aan wel een onverbeterlijke pessimist gaan vinden. Wel, wat de politiesport betreft ben ik dat ook en u hebt dus de spijker op de kop getroffen. Ik behoor nu eenmaal niet tot die categorie, die de prestatie in de sport niet belangrijk vindt. Integendeel, ik vind juist de prestatie het meest belangrijk. Wedstrijdsport waarbij niet alles gericht is op de prestatie, is in het geheel geen sport. Dat het daarnaast niet allemaal top prestaties kunnen zijn, is vers twee.

Maar blijf ons van het lijf met dat veel gehoorde „het gaat niet zozeer om het resultaat, alswel om het meedoen", dat we jammer genoeg ook dikwijls uit de mond van autoriteiten moeten horen. Het gaat bij de wedstrijdsport wel om het resultaat. Klinkende resultaten, stimuleren!

Het deed overigens ons vaderlandse hart goed toen wij hoorden, dat het hoogtepunt van de afscheidsavond in Zweden werd gevormd door het optreden van de Nederlander T. Meijer. Met bijzonder geslaagde imitaties wist hij in de zaal een geweldig enthousiasme te ontketenen. Dat was dan toch nog een klinkend resultaat

. . . met zachte maar dwingende hand

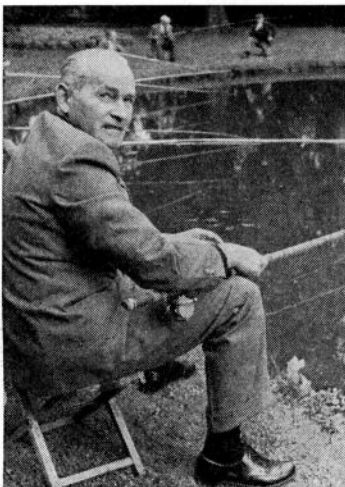
Akkrum ging karpers te lijf De fatale seconde

naar oud gebruik

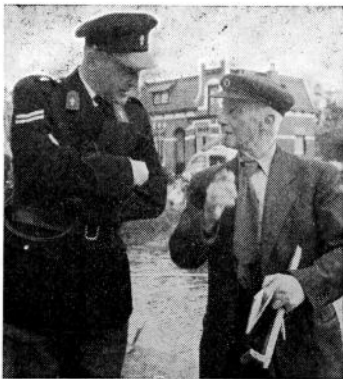
Opperwaachtmeester: wel beet geen vis

Een heel jaar lang heeft opperwachtmeester P. Niehof te Akkrum er op gelet dat niemand stiekum ging vissen in de vijvers van het bejaardencentrum Coopersburg. Maar, op een middag, enkele weken geleden, is hij zelf met een aantal Akkrumers de karpers in die vijvers te lijf gegaan, zulks volkomen legaal en naar oud gebruik, mitsgaders onder toezicht van de wachtmeester R. Bil uit Terhorne. Opper Niehof moest er wel bij zijn, want iedereen was er zo ongeveer, de bakker en de postkantoorhouder, de brandstofhandelaar en de scheepsbouwer en allemaal visten ze op karpers, h u n karpers!

Het hele jaar past heel Akkrum op de vissen in de Coopersburgvijvers, maar al sinds mensenheugenis worden de tuinen van het bejaardencentrum een middag per jaar bevolkt door de leden van de visclub Utingeradeel, die hun geluk komen beproeven; meer om de sport dan om de vis. De hengelaars mogen elk een vis mee naar huis nemen, de andere vissen

„Ze bijten niet,” zei de opperwachtmeester Niehof, maar hij keek er niet droevig bij.

„De opper heeft geen ondermaatse gevangen wel?” vroeg de wachtmeester Bil aan de secretaris, die antwoordde: „Twee jaar geleden had 'ie de dikste, nu niets”

gaan er zonder meer weer in. „Volgend jaar willen we ook nog wat hebben,” zei ons secretaris E. de Jong (86), die de hele middag bedrijvig met notitieboek en maatlat rondliep om aan het eind van de wedstrijd te kunnen uitmaken, wie de grootste karper had gevangen en dus aanspraak kon maken op de wisselbeker. Zo zat ook opperwachtmeester Niehof langs de vijvers op een stukje historische grond. Het bejaardencentrum is van Akkrum, de vis in de vijvers is ook van Akkrum, dat is historisch gegroeid. In de vorige eeuw trok een inwoner van het dorp naar Amerika, waar hij grote successen boekte met de stichting van enkele warenhuizen. Hij kwam echter geregeld terug en kon zijn geboortedorp niet vergeten, dat hij omstreeks de eeuwwisseling een bejaardencentrum schonk. Hij liet geld na voor een wekelijkse uitkering aan de oudjes maar kon niet weten, dat de tijden zouden veranderen waardoor financiële problemen zouden ontstaan ten aanzien van het dure onderhoud van bijvoorbeeld de tuinen. Dat verzorgen nu de Akkrumers vrijwillig, dezelfde Akkrumers, die karpers uitzetten in de vijvers en er eenmaal per jaar op komen vissen. Nou ja, opper Niehof heeft niets gevangen: „Wel beet gehad. Twee jaar geleden had ik trouwens de grootste,” zei hij. En de wachtmeester Bil zei tegen de secretaris: „Heeft de opper nog geen ondermaatse?”

Onder auspiciën van het Verbond voor Veilig Verkeer verscheen in het kader van de Nationale Bezinning op de verkeersonveiligheid een opmerkelijk realistisch boekje: „De fatale seconde”, geschreven door mr. J. C. Hooftman, de adjunct-directeur van het Verbond, Commissaris K. J. Müller, hoofd van de verkeerspolitie Rotterdam en de journalist W. Woltz. Elke dag vallen er vijf doden in het verkeer, elke dag worden er tientallen mannen, vrouwen en kinderen voor het leven verminkt. Elke week duizenden guldens materiële schade. Ongevallen hebben uiteengerukte gezinnen, gebroken carrières, bloed en tranen tot gevolg. Het is de realiteit van het moderne verkeer.

„De fatale seconde” schildert het noodlot op de weg in zijn flitsende werkelijkheid en zijn adembenemende nasleep. Maar het geeft ook positieve wenken aan iedere weldenkende weggebruiker. Wenken die een

VAN PERS TOT BOEKENPLANK

antwoord geven op de vraag hoe een nóg beter en nóg veiliger automobilist te worden. Een boekje dat iedere autorijdende man in handen zou moeten hebben om zich nog eens te realiseren, dat — ook wanneer de verkeersregels zo goed mogelijk worden nageleefd — er tientallen „kleinere” oorzaken zijn, die in één fatale seconde noodlottig kunnen worden. Het boekje dat ook de politie-ambtenaar zal boeien, is uitgegeven door Van Holkema & Warendorf N.V. te Amsterdam. (Prijs f 4.50).

Sportwagens voor Scotland Yard

Engeland is begonnen bij Scotland Yard Daimler sportwagens in te zetten met een 2½ liter V 8 motor. Deze wagens, met een maximum-snelheid van ruim 200 kilometer per uur betekenen een belangrijk nieuw wapen in de strijd tegen de misdaad. In het verleden zijn meermalen misdadigers ontsnapt omdat zij over snellere wagens beschikten dan de politie. Zij hebben nu aanzienlijk minder kans.

19

De Kerst- en Nieuwjaarskaarten

Wilt U ze vroegtijdig bestellen?

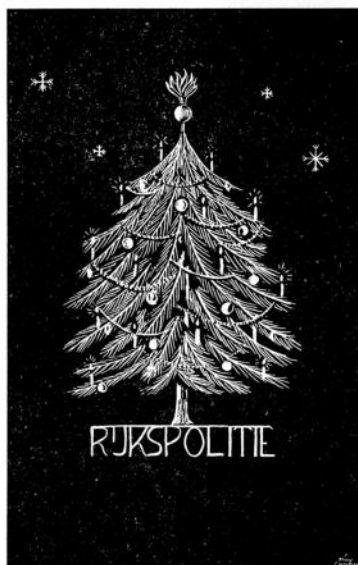
De speciale kerst- en nieuwjaarskaarten voor het Korps Rijkspolitie, dit jaar in een serie van drie stuks ontworpen door mevrouw M. Cammaert te Nijmegen, zullen — zo vernemen wij nader — in het nacht-blauw, dus in de korpskleur worden afgedrukt. Mevrouw Cammaert heeft inmiddels de kaarten aangepast aan het nieuwe Korpsembleem. Zoals reeds in het vorige nummer gemeld, zijn de kaarten in series van drie stuks (inclusief enveloppen) verkrijgbaar tegen zestig cent per serie, af-

gedrukt op fraai hoogglanzend papier. Bestellingen kunnen uitsluitend per giro worden gedaan op postrekeningnummer 94 13 72 ten name van G. van Dijk te Heerenveen. Het verdient aanbeveling vroegtijdig en zoveel mogelijk per groep of onderdeel te bestellen. De bestellingen kunnen op de girostrook worden vermeld.

Strijd tegen uitlaatgas in Californië

Het vraagstuk van de uitlaatgassen krijgt in toenemende mate de aandacht en terecht. In Los Angeles heeft men uitgerekend dat de auto's in deze stad per dag 1500 ton onverbrande koolwaterstof, 450 ton stikstofoxyde en 1000 ton koolmonoxyde verspreiden. Er worden nu in California proeven genomen met een zogenaamde na-verbrander, die de uitlaatgassen van voertuigen onschadelijk moet maken.

U kunt nog

banden bestellen voor het inbinden van de tweede jaargang. Ook van de eerste jaargang zijn nog enkele banden voorradig.

De prijs is f 1,95 per band.

U kunt per giro 83 31 11 of postwissel bestellen bij

**Schaafsma & Brouwer
Dokkum**

waarna toezending volgt.

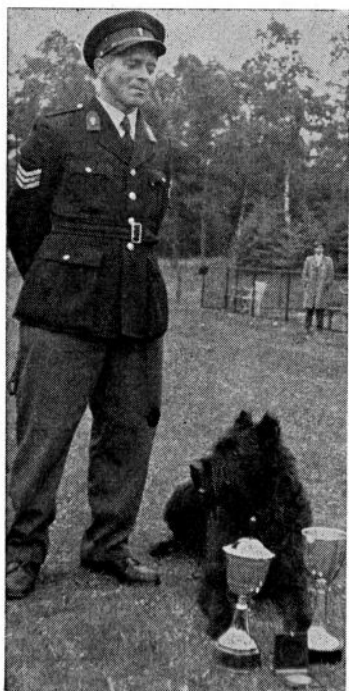
Voorbeeld

Het is gebleken, dat onder meer vele onbezoldigde ambtenaren van het Korps Rijkspolitie nauwelijks van het bestaan van het Korpsblad weten. Daarnaast is er nog altijd een aantal burgemeesters, reservisten en anderen, die stellig interesse voor het Korpsblad hebben maar niet zijn geabonneerd, meestal omdat zij nimmer zijn benaderd. Nu er ruim twee jaargangen zijn verschenen is de tijd gekomen om daar eendrachtig iets aan te doen. Op dit punt is er inmiddels een voorbeeld dat navolging verdient. De majoor A. W. de Vrieze, commandant van het district Zwolle, heeft alle groepscommandanten van zijn district een circulaire gezonden voor de onbezoldigden, waarin op de betekenis van het Korpsblad wordt gewezen en waarin medewerking ten deze wordt gevraagd. Dit initiatief verdient alle hulde en moge als een lichtend voorbeeld gelden in het streven, de lezerskring van het Korpsblad te vergroten, hetzij door activiteiten als deze, hetzij door individuele pogingen van de lezers, die in hun eigen kring dikwijls met een enkel woord succes kunnen boeken. Bedenk wel: meer lezers betekent meer mogelijkheden voor de volmaking van uw Korpsblad!

Zeeuwse politiehond Wibbo werd kampioen van Nederland

Krachtige hulp voor wachtm. 1 ste kl. J. Stroo te Wolphaartsdijk

De vierjarige politiehond Wibbo van de wachmeester 1e klas J. Stroo uit het Zeeuwse Wolphaartsdijk is bij de Nationale Kampioenswedstrijden voor politiehonden te Oosterbeek Nederlands kampioen geworden. Wibbo, een machtige bouwvier verwierf het ontzag van alle deskundige toeschouwers zoals hij overigens in en om Wolphaartsdijk met ontzag door ondeskundigen wordt bekeken, als hij zijn baas vergezelt bij de surveillance. Men weet niet slechts in Oosterbeek wat Wibbo waard is, maar ook in Zeeland

Kort geleden wilde de postcommandant te Wolphaartsdijk, de wachmeester 1e kl. J. Stroo, een 17-jarige plaatsgenoot die hij had aangehouden voor een looddiefstal, van het postbureau in zijn woning overbrengen naar het gemeentehuis. De gang

naar een zeker klein vertrek in het gemeentehuis strookte niet met de wensen van de jongeman en nog maar net buiten de deur, rukte hij zich los en „zette er de sokken in”. Achter hem volgde in hoog tempo collega Stroo. Na het lossen van een waarschuwingsschot bleef de vluchteling staan. Hij wilde toen ter plaatse een robbertje vechten voor zijn vrijheid en even later gingen ze op de vuist. Ze rolden al spoedig door een aardappelveld. Het duurde niet lang of de wachmeester kon zich wel heer en meester noemen van het terrein, maar de man bleef zich hardnekkig verzetten. Mevrouw Stroo hoorde het tumult op straat en — ingelicht door haar zontje — bedacht ze zich niet lang. Ze liep naar hun hond Wibbo en stuurde die op haar man af. De komst van de zo bekende surveillancehond besliste de strijd zonder meer in het voordeel van de wachmeester. De jongeman ging gewillig met hem mee, dank zij de grommende Wibbo die hem flankeerde. Wibbo is in de omgeving van Wolphaartsdijk een bekende en gevreesde surveillancehond. Het is een eigen „kweekprodukt” van de wachmeester. Hij is nu 4 jaar oud en weegt, vuil aan de haak, zo'n 48 kilo. Heel vaak vergezelt deze zwarte ruigharige bouwvier zijn baas. In 1959 werd Wibbo kampioen van Zeeland en in 1960 legde hij beslag op de vierde plaats bij de Nationale Kampioenswedstrijden.

Dit jaar, op 7 september, bracht de wachmeester hem weer voor bij de Nationale Kampioenswedstrijden te Oosterbeek en die dag overtrof Wibbo alle verwachtingen. Hij werkte alle oefeningen zo perfect af, dat de jury hem het hoogst aantal punten (339) toekende. Zijn opvolger in de ranglijst bracht het tot 2½ punt minder. Behalve Wibbo namen nog 8 provinciale kampioenen aan de zware strijd deel. Het was een prettige sportieve

wedstrijd. Uitermate voldaan is de wachmeester Stroo huiswaarts gegaan, met zijn hond, een wisselbeker, twee andere bekens en een door Prins Bernhard beschikbaar gestelde medaille.

Het viel ons op dat Wibbo nadien bij de oefeningen op zaterdagmiddag in het duinterrein bij Valkenisse op Walcheren, hooghartig gromt naar de honden van de collega's van zijn baas. Het africhten van honden zit collega Stroo in het bloed. Hij en zijn vrouw zijn grote hondenliefhebbers. In hun woning geniet thans ook nog de 14-jarige Breston een welverdiende rust. Voorheen vergezelde hij Stroo op zijn tochten door de uitgestrekte polders in Wolphaartsdijk. Behalve het verhaal van de vechten de looddief zijn er nog enkele verhalen in omloop over het optreden van Wibbo. Onder de stropers gaan die verhalen fluisterend van mond tot mond. Zij hebben het niet begrepen op die door zijn baas zelf, zo goed afgerichte hond!

PERSONALIA

Verplaatsingen

STAF

Per 1-9-'61: A. W. van Setten, wmr. 1e kl., van Pol. Verbindingsdienst Utrecht naar parketgroep Utrecht.

Per 1-10-'61: W. Krommenhoek, hoofd van administratie, van Comptabele Dir. Politie naar Comptabele resort Arnhem.

RESSORT AMSTERDAM

Per 11-9-'61: H. J. Mannee, wmr., van Bilthoven (verk.gr.) naar Doorn.

Per 15-9-'61: D. Bergsma, wmr., van Broek op Langedijk naar Grootebroek; L. Bosma, wmr., van Broek op Langedijk naar Heerhugowaard.

Per 1-10-'61: F. G. Klinkum, wmr., van Diemen naar Krommenie.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-9-'61: J. C. Doelman, wmr. 1e kl., van Heukelum naar Hoornaar.

Per 15-9-'61: D. Koen, owmr., van Dorrecht naar Apeldoorn; J. v. d. Houten, wmr. 1e kl., van Waddinxveen naar Waalwijk.
Per 29-9-'61: H. Bansema, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage naar Groningen.
Per 1-10-'61: M. M. v. Straalen, owmr., van Voorschoten naar 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-9-'61: P. Driesprong, adj., van Waalwijk naar 's-Gravenhage (Cdt. Speurh.school); G. Gerrits, wmr., van Veldhoven naar Waalre.
Per 18-9-'61: F. J. v. d. Hogen, wmr. 1e kl., van Maastricht (parketgr.) naar 's-Hertogenbosch (parketgr.).
Per 19-9-'61: L. Harks, wmr. 1e kl., van Lieshout naar Veldhoven; L. J. A. M. v. Winden, wmr., van Waalre naar Lieshout.
Per 1-10-'61: A. B. v. d. Plaat, adj., van 's-Hertogenbosch (compt. bur.) naar Groningen (compt. bur.); J. H. Peeters, owmr., van Stramproy naar Bladel; P. J. H. Leers, off. 2e kl., van Roermond naar Arnhem (opl.school).
Per 2-10-'61: J. M. J. Gielen, wmr. 1e kl., van Venray naar Griendtsveen.

RESSORT ARNHEM

Per 13-9-'61: B. J. Brummel, wmr. 1e kl., van Hulshorst naar Scherpenzeel; J. Otten, wmr. 1e kl., van Nunspeet naar Nijkerk.
Per 15-9-'61: S. D. Mullender, owmr., van Zwolle (verk.gr.) naar Sprang-Capelle; G. Reurink, wmr. 1e kl., van Heteren naar Randwijk; J. Veld, owmr., van Apeldoorn naar Dordrecht.
Per 19-9-'61: N. Hager, wmr. 1e kl., van Heerde naar Leeuwarden (parketgr.); J. v. d. Put, wmr. 1e kl., van Nijkerk naar Nunspeet.
Per 27-9-'61: J. v. Boven, wmr. 1e kl., van Nijkerk naar Hulshorst.
Per 1-10-'61: P. Northausen, owmr., van Heerde naar Nunspeet.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-9-'61: L. Berga, wmr. 1e kl., van Tiendeveen naar Zuidlaren; J. Okken, wmr. 1e kl., van Oosterhesselen naar Tiendeveen; H. G. Remmers, wmr. 1e kl., van Elsloo naar Oosterwolde.
Per 18-9-'61: J. van Ringelstein, wmr.

1e kl., van Gieterveen naar Middelle en Kwadijk.
Per 1-10-'61: H. Tekstra, wmr. 1e kl., van Appingedam naar Bellingwolde; J. Drijfhout, wmr. 1e kl., van Oldehove naar Valthermond; Tj. Feenstra, owmr., van Groningen (bur. Compt.) naar 's-Hertogenbosch (bur. Compt.).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 8-9-'61: Th. M. M. van Leeuwen, wmr., van Vreeswijk naar Kampen.
Per 1-10-'61: H. E. Overbeek, Dir. Off. 1e kl., van Leeuwarden naar Amsterdam.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-9-'61: Adj. S. D. Mullender, tot groepscommandant te Sprang-Capelle.

RESSORT ARNHEM

Per 1-10-'61: Hoofd van administratie W. Krommenhoek tot Comptabele te Arnhem; adjudant P. Northausen tot groepscommandant te Nunspeet.

Bevorderingen

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:
Per 15-9-'61: S. D. Mullender te Sprang-Capelle.
Per 1-10-'61: Tj. Feenstra te 's-Hertogenbosch (compt. bur.).
tot wachtmeester 1e kl.:
Per 1-9-'61: A. N. Bruggeman te Noorbeek.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:
Per 1-10-'61: P. Northausen te Nunspeet.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:
Per 1-10-'61: J. Drijfhout te Valthermond.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-10-'61: H. E. Overbeek te Amsterdam.

In dienst getreden

ALGEMENE INSPECTIE

Per 16-8-'61: Mevr. P. M. van Reek-Slats, typiste op a.c., 's-Gravenhage.
Per 21-8-'61: Mevr. J. Cammeraat-Heijerman en mevr. C. J. Kroon-Geers, typiste op a.c., 's-Gravenhage.
Per 28-8-'61: W. J. M. Pieters, adm. kracht op a.c., 's-Gravenhage.
Per 1-9-'61: Mej. E. I. M. Sjamaars, typiste op a.c., 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 18-9-'61: A. J. Boelsma, transportgeleider, Haarlem.
Per 1-10-'61: D. Koops, wachtmeester 1e kl., Amsterdam; J. D. van der Heijde, schrijver i.t.d., Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-9-'61: J. Hilders, adm. ambt. C2, Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'61: B. Voorveld, transportgeleider, 's-Hertogenbosch (parketgroep); P. Hoogenraad, wachtmeester 1e kl., 's-Hertogenbosch (staf T.I.).

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-10-'61: G. A. Verbaan, adjudant, Amsterdam; G. L. Born, wmr., Abcoude; H. F. Listing, schrijver A, Wormerveer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'61: C. de Ruijter, owmr., Arkel; K. Hoekstra, wmr., 1e kl., Delfgauw; P. F. de Bruijn, wmr. 1e kl., Schoonhoven.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'61: L. J. Paulssen, owmr., Nieuwenhagen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-10-'61: C. C. Westerbeek, hoofd van administratie, Arnhem (Compt.).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-10-'61: J. van der Kamp, wmr., Amsterdam; H. van Bostel, Dir. Off. 1e kl., Amsterdam.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
A. E. Lievens
Blokter
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-10-1961

Owmr.
G. W. Puts
Enkhuizen
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-10-1961

Adjudant
H. W. Havik
Krommenie
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-10-1961

Adjudant
P. H. Kool
Alkmaar
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-10-1961

Wmr. 1e kl.
L. H. Holster
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 5-10-1961

Owmr.
E. Scholten
Utrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 6-10-1961

Owmr.
J. de Visser
Harmelen
ressort Amsterdam
25 jaar op 12-10-1961

Wmr. 1e kl.
J. P. Pouw
Bodegraven
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-10-1961

Owmr.
I. C. Ardonne
Nieuwerkerk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-10-1961

Wmr. 1e kl.
M. J. v. Eck
Hagestein
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-10-1961

Adjudant
N. V. Eekman
Hulst
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-10-1961

Owmr.
D. Gotink
Nieuwpoort
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-10-1961

Owmr.
J. Barendrecht
H.-I.-Ambacht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-10-1961

Adjudant
I. Benedick
Oude Tonge
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-10-1961

Adjudant
A. v. Bloois
Rozenburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-10-1961

Adjudant
T. W. Geense
Leidschendam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-10-1961

Owmr.
H. J. Kraak
Terneuzen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-10-1961

Owmr.
W. Versluijs
Alblasserdam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-10-1961

Owmr.
M. P. Heijmans
Raamsdonksveer
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 30-9-1961

Adjudant
W. W. Weijmans
Mierlo
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-10-1961

Adjudant
J. Bode
Helvoirt
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-10-1961

Owmr.
P. Eversdijk
Tilburg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-10-1961

Adjudant
H. G. op 't Broeck
Eindhoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-10-1961

Owmr.
A. C. Jonker
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-10-1961

Adjudant
C. G. van Os
Eindhoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-10-1961

Wmr. 1e kl.
M. Faessen
Loon op Zand
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 10-10-1961

Owmr.
P. C. Teekens
Valkenburg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-10-1961

Owmr.
T. Groenenberg
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 1-10-1961

Owmr.
B. J. Krikke
Oostendorp
ressort Arnhem
25 jaar op 2-10-1961

Wmr. 1e kl.
H. de Jong
Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 6-10-1961

Owmr.
Th. A. Dijkman
Rauwerd
ressort Groningen
25 jaar op 21-9-1961

Adjudant
J. Booij
Assen
ressort Groningen
40 jaar op 4-10-1961

Owmr.
G. Spijker
Surhuisterveen
ressort Groningen
25 jaar op 8-10-1961

Owmr.
K. van Ingen
Uithuizen
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1961

Adjudant
A. B. van der Plaats
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 6-10-1961

Adjudant
J. J. Bierma
Leeuwarden
Rijkspol. te Water
25 jaar op 2-10-1961

Adjudant
F. Kockelmann
Bilthoven
Verk.sch. Bilthoven
25 jaar op 12-10-1961

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Rijkspolitie temidden van demonische gestalten

**„Niet op alle slakken zout leggen,”
zegt opper Verbeek van Ameland**

Terwijl door de steden en dorpen van ons land al dan niet bonafide Sinterklazen hun ronde doen om volwassene en kind te plezieren, waren op het eiland Ameland tientallen wanstaltige gedrochtelijke figuren door de nacht. Ze gaan hier en daar de huizen van de dorpen binnen en jagen meisjes en vrouwen de schrik op het lijf. Ameland is op vijf en zes december het eiland van demonen, die vrijelijk doen wat zij willen en zelfs de leden van het Korps Rijkspolitie niet vertellen wie zij zijn, waarheen zij gaan of vanwaar zij kwamen. Zij doemen plotseling op uit het donker en houden de Land Rover van de post Ameland tegen, zulks zonder kwade bedoelingen doch slechts om de bemanning de hand te reiken. Zij rijden als pre-historische monsters of onwezenlijke figuren uit een andere wereld door het donker op een fiets, die zij ergens meenamen en ergens anders neerzetten, ze dwingen vrouwen en meisjes over een stok te springen en beletten hen op straat te komen. Soms raken ze in woest gevecht gewikkeld, maar er is niemand die van dit alles iets zegt, ook de leden van de versterkte post Ameland van de Rijkspolitie niet. Er is immers maar eenmaal per jaar dat merkwaardige oeroude feest van de demonische Amelander Sundeklazen?

De Sundeklazen gaan overal de „open” huizen binnen.

Ogenschijnlijk is de zesde december op Ameland net als alle andere dagen in december. Wanneer de duisternis invalt schijnt het eiland te worden gevangen in het sluijer van de stilte, van sfeer en rust. De wijzers van de klok in de alleenstaande toren van Nes kruipen traag langs de verlichte cijfers. Een meeuw vliegt krijsend over. Ergens rinkelt een winkelbel en in de verte rommelt de branding als een voorbijdenderende snel-trein, een trein met onbekende bestemming.

Maar opeens wordt de stilte verscheurd. Dan klinkt gegil en achter de toren klinken snorkende, angst-aanjagende geluiden. Een witte gestalte maakt zich los uit de ingevalen duisternis en zweeft grillig wit en gewapend met een stok achter een

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

3e JAARGANG

No. 4 — December 1961

VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Majoor G. van Dijk te Heerenveen

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klas
E. de Heus te Hulshout

Wachtmeester

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-adjutant F. de Jager
te Roermond

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie 's-Gravenhage
Gironummer 22 02 73

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekkuum 135d bij Leeuwarden
Telefoon 0 5100-23361

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

Abonnementsprijs f 3.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,50 per stuk

★

Advertenties:

Postbus 10 — Dokkum
Telefoon 0 5190-2321 - Giro 833111

★

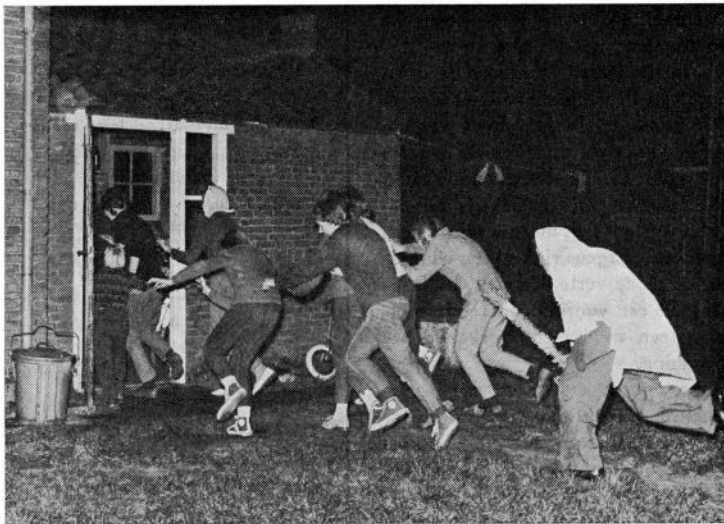
Foto omslag:

Op Ameland leefden de leden van het Korps Rijkspolitie rond St. Nicolaas temidden van demonen

De Sundeclazen reiken de R.P.-ambtenaren vriendschappelijk de hand.

meisje aan, dat haastig een huis binnenvlucht. Waar ze opeens vandaan komen is een raadsel, maar op hetzelfde ogenblik zijn er meer van die witte spookgestalten, die door enorme buffelhoorns angstaanjagend loeien, die met stokken op het hek slaan voor het huis waar zojuist een Amelander schone een veilig heenkomen zocht. Zij is niet de enige, die op de vlucht gaat. Alle vrouwen en meisjes worden van de straat gejaagd door diezelfde vreemde figuren, die ook in de andere dorpen van

„Baanvegers“ jagen alle vrouwen en meisjes van de straat.

het eiland, in Buren, Ballum of Hollum rondgaan met hetzelfde doel. En, er is niemand, die de vrouwen en meisjes in bescherming neemt. De postcommandant opperwachtmeester G. W. Verbeek, de wachtmeester 1e kl. P. A. de Jong in Nes, noch de wachtmeester 1e kl. J. Forsten in Hollum, noch de wachtmeester 1e kl. T. Dijkstra uit Sexbierum of de wachtmeesters R. Hoekstra uit Dokkum en J. van Dijk uit Holwerd, die de post kwamen versterken, trokken zich er iets van aan, omdat het op de zesde december op Ameland een gewoon schouwspel is dat dateert uit overoude tijden, een stuk traditie dat het eiland een unieke sfeer geeft. Het mag zo zijn, dat Terschelling een dergelijk feest heeft, waarop de Sundeclazen „omes“ heten, dat Vlieland er een kinderfeest op nahoudt dat „opkleden“ heet en wel iets gemeen heeft met het soort carnaval dat Schiermonnikoog op dezelfde dag viert als het „klozumfeest“, maar zoveel karakter als het feest van de Sundeclazen op Ameland hebben die andere feesten helaas niet meer. Het opkomen van die vreemde gestalten is op Ameland nog maar een begin. Zij zijn de baanvegers, die de weg vrijmaken voor de Sundeclazen, die niets met Sinterklaas gemeen hebben en vroeg in de avond het eiland in bezit nemen. Zij verschijnen in demonische en exotische kostuums, waaraan soms weken in het geheim is

gewerkt. Het zijn kostuums waarin zij zichzelf niet herkennen, laat staan een ander. Ook de Sundeclazen hebben buffelhoorns bij zich en trekken lociend door de straten. Van sommige huizen staan de deuren open. Daar gaan zij binnen en zij vinden er vrouwen en meisjes, die met hen dansen, die naar aloude vruchtbaarheidsriten over een stok springen, hen door de Sundeclazen voorgehouden. En, niet zelden beginnen de harten van de meisjes sneller te kloppen wanneer zij achter een afschrikwekkend masker iemand vermoeden die hen raakt aan het hart ligt dan alle andere. De Sundeclazen zijn oppermachtig, zij zijn baas en de vrouwen en meisjes

In de dorpen beproeven de Sundeclazen ook elkaars krachten.

hebben niets in te brengen. Wie zich op straat waagt wordt achtervolgt en afgestraft. Het verhaal gaat dat de Sundeclazen eens een meisje dat de oppermacht van de man op het feest van de Sundeclazen niet respecteerde en op straat liep, hebben ondergedompeld in een gierput en daarna losgelaten. De Sundeclazen doen meer dan toeteren in buffelhoorns van goeddeels onbekende herkomst en langs de open huizen gaan; ze drinken overal hun slokje en soms raken ze op straat in gevecht met Sundeclazen in wie zij een concurrent beneden achttien jaar of een meisje vermoeden. De jongens tot

Dienst is dienst maar op het Amelandse feest kan een rondedans ook dienst zijn.

achttien hebben namelijk hun eigen Sundeklazenfeest een avond eerder en aan het feest van de volwassen mannen mogen zij niet meedoen. De Sundeklazen toetsen elkaars kracht door elkaar een hand te reiken en te proberen de ander op de grond te krijgen.

De leden van de versterkte groep Ameland hebben doorgaans weinig te doen met deze vreemde figuren. Zij doen hun ronde door de dorpen en gaan de café's binnen, waar alle Sundeklazen passeren en voor de tapkast de dorst verdrijven. Zij drinken door stukjes ventielslang om hun maskers niet te bevuilden. Zij komen op de leden van het Korps Rijkspolitie af en reiken hen de hand. Soms buigen ze zich naar hen over en vragen met verdraaide stem: „Kenst my wel?”

Een andere keer voeren zij een rondedans uit op straat en opper Verbeek en zijn mannen zijn zo mooi niet of ze moeten meedoen. Met tact en soms veel beleid proberen zij de Sundeklazen in het gareel te houden. Zij rijden met de Land Rover naar andere dorpen en blijven overal welwillend en vriendelijk, ook als de Land Rover onderweg de weg wordt versperd. En, mocht midden in de nacht het rumoer te groot worden, dan spreken zij een vermanend woord tegen de merkwaardige figuren die twee avonden lang, incognito over het eiland gaan en die zij niet herkennen.

Niemand weet waar dit feest vandaan komt, dit merkwaardige eilandse feest op en om Sint Nicolaas, dat niets met de oude bisschop van Myra te maken heeft. Het zal van oorsprong elementen hebben van vruchtbaarheidsriten, voor wat betreft de kleine Sundeklazen met de eerste manbaarheid en tenslotte heeft het geloei op de buffelhoorns waarschijnlijk iets van doen met geestenwelen, alles van heidense kom-af. Het is allemaal niet zo heel belangrijk. Van betekenis is slechts dat Ameland een dergelijk sfeerrijk feest heeft weten te bewaren, en dat men

er gaat waken tegen de tendens tot vergroeiing hiervan tot een namaakcarnaval, want dat is dit gebeuren nimmer geweest en tenslotte hebben Schiermonnikoog en voor een deel Terschelling al een merkwaardige variant op dat typisch zuidelijke gebeuren. Ameland is rond Sint Nicolaas het eiland van demonen, waarmee de leden van het Korps Rijkspolitie op goede voet leven.

„Je moet hierbij natuurlijk niet op alle slakken zout leggen,” zegt opperwachtmeester Verbeek. „Als de Sundeklazen van Nes naar Buren moeten nemen ze inderdaad een fiets mee, die ergens onbeheerd staat. Ze zetten die in Buren neer, maken hun ronde en gaan dan weer op een andere onbeheerde fiets terug. Resultaat is, dat er de volgende dag nogal wat fietsen weg zijn. Maar die komen zonder meer weer boven water. Wat moet je daarvan zeggen? De Sundeklazen zijn verder sportief genoeg. Het zou hun immers geen moeite kosten om de gelegenheid van het onherkenbaar zijn aan te grijpen om allerlei nare dingen te doen? En dat gebeurt nou juist niet.” Zo vierde Ameland ook dit jaar weer zijn merkwaardig feest waarin Sundeklazen op buffelhoorns bliczen en de meisjes lieten dansen, waarop zij rijkspolitiemannen de hand schudden, de Land Rover tegenhielden en tegen de bemanning zeiden: „Kenst my wel?”

. . . . „Kenst my wel?”

Knoeiende chauffeur werd viermaal gecontroleerd doch niet ontmaskerd

Controle van rijbewijzen in plastic etui dikwijls onvolledig

door de wachtmeester B. KREFT te Zoetermeer

ADRESWIJZIGING

Deur ghehoorde kennis of anderszins schriftelijk en signaleerd

1. WEDEROMSTIGING (Gegeven naam)

2. VULLEN IN NIEUW (Gegeven naam)

3. ADRES (Rotterdam)

4. AANDEKING (Rotterdam)

5. GEBORTE (28 FEB. 1966)

6. NO. (13561)

OPMERKINGEN VAN HET GEDAG DAT HET RIJBEWIJS AFGAAT

Voor wijziging of aanvulling wordt men zich tot de Provinciale Griffier voor wijziging of aanvulling van het rijbewijs wenden tot de gemeente-aanpakker.

LATEGORIE MOTORRIJBIJEN VOOR HET BESTUREN WAARVAN HET RIJBEWIJS GELDIG IS

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

RIJBEWIJS

(Permis de conduire)

28 FEB. 1966

A. Motorrijden op twee wielen, met of zonder zijspan, en andere motorrijden op drie wielen waarvan het lichtgewicht niet meer bedraagt dan 400 kg.

B. Motorrijden, ingedeeld voor het vervoer van twee personen, de bestuurder daaronder niet begrepen, en andere motorrijden, met ingedeeld voor het vervoer van personen, waarvan het lichtgewicht, vermenigvuldigd met het luchtgewicht, niet meer bedraagt dan 1500 kg, en in andere met uitzondering van de onder a bedoelde motorrijden.

C. Motorrijden, met ingedeeld voor het vervoer van personen, waarvan het lichtgewicht, vermenigvuldigd met het luchtgewicht, niet meer bedraagt dan 1500 kg.

D. Motorrijden, ingedeeld voor het vervoer van twee personen, de bestuurder daaronder niet begrepen.

E. Motorrijden, van een die onder de categorie B, C of D voor het besturen waarvan het rijbewijs geldig is, met uitzondering van de onder a bedoelde motorrijden.

ADRESWIJZIGING

Deur ghehoorde kennis of anderszins schriftelijk en signaleerd

1. WEDEROMSTIGING (Gegeven naam)

2. VULLEN IN NIEUW (Gegeven naam)

3. ADRES (Rotterdam)

4. AANDEKING (Rotterdam)

5. GEBORTE (28 FEB. 1966)

6. NO. (13561)

OPMERKINGEN VAN HET GEDAG DAT HET RIJBEWIJS AFGAAT

Voor wijziging of aanvulling wordt men zich tot de Provinciale Griffier voor wijziging of aanvulling van het rijbewijs wenden tot de gemeente-aanpakker.

Dat het controleren van een rijbewijs soms vreemde verrassingen oplevert, blijkt uit het volgende praktijkgeval, dat wellicht goede diensten kan bewijzen.

Kort geleden controleerde ik te Zoetermeer een vrachtautobestuurder op zijn rijbewijs. Voor het besturen van de vrachtauto was een rijbewijs „C” vereist. De chauffeur overhandigde een rijbewijs, dat was gestoken in een doorzichtig twee-delig plastic etui. Bij opening van het plastic mapje zag ik 2/3 gedeelte van een rijbewijs. De achterzijde van het etui leverde een blik op het resterende gedeelte van het rijbewijs. Zoals te zien is op de illustraties, was de bestuurder in het bezit van een rijbewijs B-C-D-E.

Toch klopte er iets niet, want het ene gedeelte van het rijbewijs was voorzien van een stempel van de Commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland en het andere gedeelte van een stempel van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, zoals wel blijkt uit vergelijking van de foto's. Hierop haalde ik het „rijbewijs” B-C-D-E uit de etui en zag tot mijn grote verbazing, dat op een compleet rijbewijs B-E een 1/3 gedeelte van een ander rijbewijs B-C-D-E was geplakt! Een bedrieglijke combinatie van een rijbewijs in een plastic etui!

Het was een kinderlijke „vervalsing”, omdat het verschil in afstempeling direct opviel. Het is onnodig te zeggen, dat de chauffeur het ook op een andere wijze zou hebben kunnen „versieren” in het keurige plastic mapje. De verdachte had na het overlijden van zijn vader gedeeltelijk gebruik gemaakt van diens departementale rijbewijs B-C-D-E-.

Volgens de chauffeur was hij reeds viermaal door de politie op zijn rijbewijs gecontroleerd en was dit in orde bevonden! Hierbij was het niet één keer uit de etui gehaald ! Hieruit is dus te concluderen dat bij het controleren van rijbewijzen en andere bescheiden de doorzichtige omhulsels verwijderd dienen te worden om een goede controle mogelijk te maken.

Leden Korps Rijkspolitie bij jaarlijkse slag

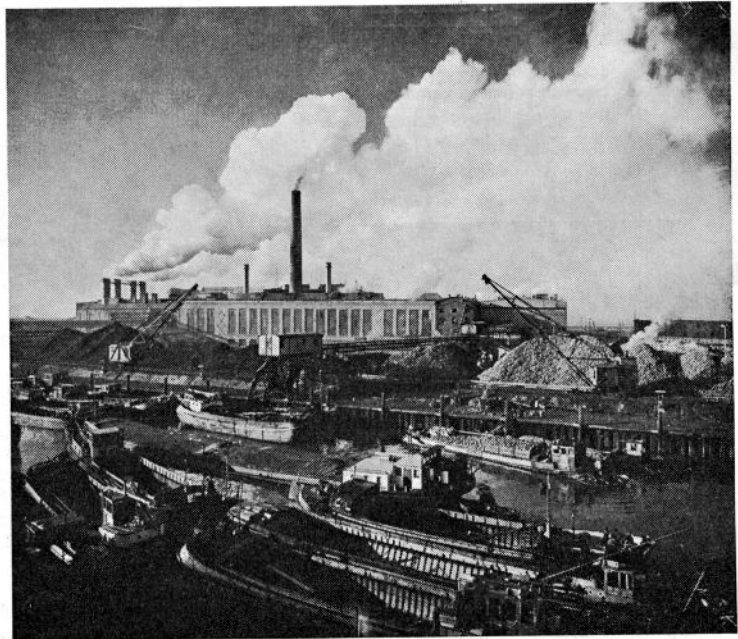
*Alleen in Puttershoek: Toezicht op
transport van 630 miljoen kg bieten.*

door de opperwachtmeester W. C. ZWAAN te Puttershoek

December is onbetwist de maand van gezelligheid en zoetigheid, de maand van feestdagen, die iedereen aanspreken, van familiereünies, van bezinning, van suikergoed en marsepein. En, terwijl de mensheid meer suiker gebruikt dan wellicht goed is, loopt in de twaalf suikerfabrieken van ons land de jaarlijkse, drie maanden durende campagne ten einde, waarin miljarden beetwortels worden verwerkt tot een kleine 500.000 ton suiker. Daarmee is heel Nederland dan weer een jaar „zoet”. En, daarmee loopt weer extra drukte voor het Korps Rijkspolitie in de gebieden, waar de bietencampagne woedt, naar het eind. Want, ook het Korps Rijkspolitie heeft een aandeel in de jaarlijkse slag om de zoetigheid.

Bij de grote IJpolder kunnen nu zo langzamerhand de waarschuwborden voor slipgevaar weer worden ingehaald. Er zullen geen extra activiteiten nodig zijn voor de controle op door klei glad geworden wegen, controle op papieren, belasting, remmen en wat dies meer zij van honderden voertuigen waarmee bieten worden vervoerd. Ook de Rijkspolitie te Water kan dat deel van het toezicht, dat op de bietenschepen is gericht weer achterwege laten. Over de gang van zaken bij een van de suikerfabrieken, namelijk die te Puttershoek in de Hoeksche Waard en over de bemoediging van de rijkspolitie met „asbieten” en „scheepsbieten” tot een totaal van 50 miljoen kilo per week, verhaalt in bijgaand artikel de opperwachtmeester W. C. Zwaan, postcommandant te Puttershoek, die jaarlijks met een versterkte manschap een partijtje meespeelt in de heksenketel van de bietenvoerders.

In het vruchtbare polderland van de Hoeksche Waard, op 15 kilometer afstand van Rotterdam, ligt Puttershoek, waar uit vieze bieten spierwitte kristalsuiker wordt gemaakt, zulks sedert bijna een halve eeuw. Het mag zo zijn, dat Puttershoek als in een web van waterwegen ligt en aan de zeeweg waarlangs 2500 schepen per jaar naar Dordrecht varen en derhalve een centrum voor aan- en afvoer van velerlei producten is. Toch zou Puttershoek nimmer een zo bekende naam hebben gekregen als in 1912 de tegenstellingen tussen de suikerfabrikanten en de bietenverbouwers niet had geleid tot de oprichting van de Coöperatieve Suikerfabriek en Raffinaderij, die in dit centrum van bietenteelt werd gevestigd en in oktober 1913 een eerste campagne begon die 66 dagen duurde en waarin 74 miljoen kilogram bieten werd verwerkt. In die dagen had het bedrijf een topcapaciteit van 1,6 miljoen kilo per etmaal of ruim 10 miljoen kilo bieten per week. Nu gaat er elke week 50 miljoen kilogram door, tijdens de slag om de suiker in uw koffie, in suikergoed en marsepein, kortom de jaarlijkse slag die ons weer een heel jaar „zoet” moet houden, de slag om alles wat zoet en lekker is en die ook nog op elf andere plaatsen woedt.

spelen een rol om de zoetigheid

Wanneer de Berlijnse apotheker Marggraf in de achttiende eeuw niet had ontdekt, dat het mogelijk was om inplaats van het sedert eeuwen gebruikte suikerriet, beetwortels te gebruiken voor de produktie van suiker en, wanneer de bietenbouwers en de suikerfabrikanten geen verschil van mening hadden gekregen zodat de suikerfabriek van Puttershoek tot stand kwam, dan zou het er in Puttershoek heel anders hebben uitgezien. Het zou er waarschijnlijk rustig zijn dat de post Puttershoek meer een soort rustoord voor rijks-politieambtenaren zou zijn inplaats van een levendige post.

Vroeger

Hoe zag Puttershoek er eigenlijk vroeger uit, zo vroegen wij de wethouder C. L. van Es van der Have, die alles van de historie van zijn gemeente weet. Wie hem een dergelijke vraag stelt, belandt prompt in de dertiende eeuw of daaromtrent, omdat er uit vroeger tijden eigenlijk niets bekend is. De wethouder doet uit de doeken, dat de bekende Sint Elisabethsvloed in 1421 van alles beheersende invloed is geweest op de latere ontwikkeling van dit gebied. Vóór de vloed maakte het oostelijk deel van het tegenwoordige eiland deel uit van de Grote- of Zuidhollandse Waard. In het zuidwesten liep de dijk, van de Grote Waard van Geertruidenberg over Hoge en Lage Zwaluwe, dwars door het boven-eind van het tegenwoordige Hollandsdiep naar Strijen; verder langs de Keizersdijk en de Gatsedijk naar Maasdam en vandaar naar Puttershoek.

De tegenwoordige dijk van Strijen via Maasdam tot de scheepswerf van Van der Sluys te Puttershoek is overgebleven van de oorspronkelijke dijk van de Grote Waard, die vóór de St. Elisabethsvloed ter hoogte van gemelde scheepswerf een sterke afbuiging naar het oosten (in de richting naar Dordrecht) had. Bij deze afbui-

ging, welke ter plaatse de noordwestelijke hoek van de Grote Waard vormde, lag een gehucht, dat werd aangeduid als „de Hoek” en als ambachtsheerlijkheid in 1363 toebehoorde aan „Hadewij van Buren”. Van daaruit is in 1438 in westelijke richting met inpoldering op grote schaal begonnen (Moerkerken-Munnikendam). De inpoldering naar het oosten kreeg pas in 1590 zijn beslag met „Nieuw Bonaventura”. De inpoldering naar het westen en begonnen bij „Hoek” werd al spoedig aangeduid als „Hoek”sche Waard, een benaming, welke later voor het gehele eiland van die naam is gaan gelden. Ten onrechte spreekt men voor de Waard nog wel eens over het „Eiland-Beijerland”, ontleend aan de ongeveer 150 jaar later dan de Hoeksche Waard ingepolderde gronden,

„Puttershoek” in zwang, hoewel oudere mensen, nu nog wel van Puttershoek spreken.

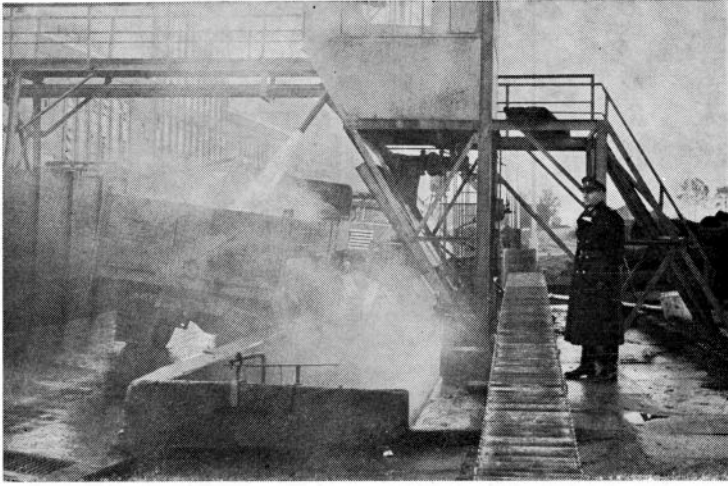
Was het dorp vóór de St. Elisabethsvloed niet veel meer dan een gehucht, na de inpoldering van „Moerkerken” (1438) ontstond al spoedig een „kerkdorp”, dat aan de rivier gelegen, voor het achterland van betekenis werd voor door-, in- en uitvoer van goederen per schip en ook als halteplaats van passagiers en reizigers van en naar het toen machtige Dordrecht.

In het begin van de 17e eeuw kwamen in Puttershoek de runder- en paardenmarkten, die zich respectievelijk tot 1907 en 1952 konden handhaven. Vooral de paardenmarkten waren internationaal bekend en kooplieden uit Duitsland, België en Frankrijk bezochten deze markten. Tot de tweede wereldoorlog was een aanvoer van 1000 paarden op de voorjaarspaardenmarkt geen zeldzaamheid. Naast de handel in landbouw- en zuivelprodukten heeft een deel van de bevolking zich van ouds bezig gehouden met de winning van en handel in riet, biezen en griendhout. De hoepelmakerij en de vlasbewerking, voorheen van grote be-

**12 fabrieken draaien 12 weken
om Nederland
12 maanden zoet te houden**

nu behorende tot de gemeenten Nieuw-Oud en Zuid Beijerland. Het zuidoostelijk deel van de tegenwoordige Hoeksche Waard is bekend als het land van Strijen. De benaming „Hoek” voor het ambacht, waaraan de Hoeksche Waard dus haar naam ontleent, werd in de loop van de 15e eeuw nader aangeduid als „Pitershoek of Pietershoek”, zulks naar de ambachtsheren, Pieter Abelsz. en Pieter van Slingelandt, die in die eeuw lange tijd tegelijk elk een helft van de ambacht „Hoek” bezaten. Pas in de 17e eeuw komt de naam

tekenis ter plaatse, zijn niet of nauwelijks meer van belang. Van de drie scheepswerven zijn er in de laatste veertig jaar twee verdwenen. Het bevolkingsgetal van het dorp, dat zich in het begin van de 19e eeuw rond de 1800 bewoog, steeg na de vestiging van de grote suikerfabriek „Puttershoek” in 1913 tot boven de 2200 en na de tweede wereldoorlog tot ruim 3100. De landbouwbevolking is tegenwoordig sterk in de minderheid. De overgrote meerderheid vindt een bestaan in de plaatselijke en nabijgelegen industrie. Het aanzien van

De bieten worden met heelwaterkanonnen in de zwemgoten gestuwd.

het dorp is zich sedert 1946 sterk aan het wijzigen door aanleg van nieuwe straten en pleinen en de bouw van honderden nieuwe huizen. Het uitgesproken karakter van „dijkdorp”, dat de gemeente de eeuwen door heeft gekenmerkt, is bezig te verdwijnen en zal nog worden verhaast als straks het Weverseinde in verband met noodzakelijke dijkverzwaring zal worden geamoveerd. Het Weverseinde herinnert ons nog altijd aan de tijd, toen in dat gedeelte van het dorp velen zich met het linnenweven

Wachtmeester J. Fennema en de secretarie-ambtenaar I. M. Quist bij de naamscontrole.

als huisnijverheid bezig hielden. Het Schouteneinde ontving zijn naam door de volksmond, omdat in dat „Eind” geslachten lang de „dorpschout” zijn woning had.

Tot de oudste café's behoren „de Posthoorn”, „Sint Joris” en „het Veerhuis”. Zij bestaan reeds eeuwen en dienden vroeger ook als een logement, toen de markten nog druk werden bezocht. Het logement „de Gouden Leeuw”, dat ook eeuwen oud was en in het Schouteneinde stond, werd omstreeks 1916 verbouwd tot werkplaats en woonhuis.

Wethouder Van Es is een onvermoeibaar verteller over vroeger tijden. Hij spreekt over de hofstede „Rustenburg”, over „Het springende Peert”, de in de 15e eeuw gestichte en omstreeks 1840 verbouwde Ned. Herv. Kerk, waarvan de toren in 1889 werd geteisterd door brand. Maar, terwijl hij hierover op donkere herfstdagen „op de tekst is”, hangt boven Puttershoek dag en nacht een reusachtige rookpluim van de suikerfabriek, die nu een van de grootste in Europa is en waarvan de stichting een belangrijke nieuwe ontwikkeling inluidde.

Rekenen met miljoenen

Wie Puttershoek via Barendrecht nadert, ziet al van grote afstand het enorme gebouwencomplex van de suikerfabriek met de hoge schoorsteen en de twee hoog oprijzende silo's die suikerbussen worden genoemd omdat ze elk 10 miljoen kilo

afgewerkte suiker bevatten. Dit complex is het centrale punt van de jaarlijkse bietenslag, die dit jaar eind september begonnen is en voor kerstmis wordt beëindigd. Dan zijn er 630 miljoen kilo bieten uit vele delen van Nederland aangevoerd en verwerkt in 2000 uur continu-arbeid.

Meen nu niet, dat er precies 630 miljoen kilogrammen uit alle windstreken naar Puttershoek worden gesleept, want rekent u de aan de bieten klevende grond erbij dan stijgt het totaalgewicht tot 750 miljoen kilo. In Puttershoek rekent men slechts in cijfers met vele nullen, met miljarden bieten, miljoenen kilo's, met honderden schepen, die samen 580 miljoen kilo scheepsbieten aanvoeren en honderden vrachtauto's en tractoren die omstreeks 170 miljoen kilo's asbieten aanslepen. Dit is een zaak van grootse organisatie; als er teveel bieten worden aangevoerd, loopt het verkeer ergens vast, komen er te weinig, dan stagneert de produktie. Daarom is een geregelde en gespreide aanvoer, afgestemd op de wekelijkse verwerking noodzakelijk. De wekelijkse aanvoer komt neer op 48.000 ton scheepsbieten en 14.000 ton asbieten. Aangezien de campagne twaalf weken duurt, mag iedere leverancier slechts een twaalfde van zijn bieten afleveren. Bij een gemiddelde scheepsgrootte van 200 ton en een gemiddelde wagenbelasting van 6 à 7½ ton komt dat neer op 250 schepen en 2000 auto's en vrachtwagens per week. Die aanvoer, tot zo'n 8 miljoen kilogram per dag komt niet alleen uit de omgeving, maar ook uit de Wieringer- en Haarlemmermeer, de Noordoostpolder, Gelderland, Limburg, Brabant en Zeeland. Daarnaast verschijnen er ook schepen van Cuba, Brazilië, Mauritius en andere delen van de wereld voor de aanvoer van grondstoffen voor de raffinaderij.

Strakke organisatie

Strakke organisatie is onmisbaar bij dit alles. De schema's voor de aanvoer kunnen echter nog zo goed in elkaar zitten, de weersomstandigheden dreigen niet zelden roet in de suiker te gooien. Storm of mist kunnen de scheepvaart bemoeilijken, regen kan het rooien van de bieten aanzienlijk vertragen en zo zijn dikwijls bijzondere maatregelen nodig. Wanneer een levering uit een be-

paalde streek uitvalt dient een ruimer levering uit een ander gebied te worden toegestaan. Zo komen dikwijls plotseling aanzienlijk groter aanvoeren uit de omgeving van de fabriek, met als gevolg een enorme drukte op de wegen en verhoogde inspanning van de rijkspolitie-ambtenaren, die bij de slag om de suiker betrokken zijn

Er zijn in deze campagne dagen geweest, waarop 600 voertuigen de weegbrug van de fabriek passeerden en dit zijn juist de momenten, waarop de leden van het Korps Rijkspolitie, die toezicht houden op en bij het bieteervoer voor speciale moeilijkheden komen te staan. Wanneer alles normaal verloopt, kan hij de controle op het gedrag van de bestuurders, op de voertuigen zelf, het gewicht van de belasting en wat dies meer zij, wel aan, als is het wel noodzakelijk, dat ieder jaar tijdens de campagne de bezetting van de post Puttershoek door detachering van elders op zijn werkelijke sterkte wordt gebracht. De rijkspolitie-ambtenaar werkt in Puttershoek tijdens de campagne niet voortdurend onder hoogspanning, maar wanneer de aanvoer door bijzondere omstandigheden wordt vrijgegeven, dan begint de „rode lamp” te branden en moeten alle zeilen bijgezet worden om een ordelijk verloop te garanderen, om stagnaties en daarmee onderlinge ruzies tussen de vervoerders te voorkomen. De leden van het Korps doen hun werk bij de dag en nacht rokende fabriek, die tot ver

in de omtrek een zoetige penetrante lucht verspreidt. Schepen varen af en aan, tractoren ronken.

Enorm bedrijf

De reusachtige grijpers van loskranen bijten enige duizenden kilo's bieten tegelijk uit de scheepsruimen en laten ze neer op gorren of gorzen, die worden doorsneden door afvoerkanalen of zwemgoten. De vrachtwagens worden gelost door waterkanonnen, die de bieten in de zwemgoten spuiten. Niet-suikertechnici zouden voor dit transport rubber- of katoenen transportbanden hebben geconstrueerd, maar deze zwemgootmethode heeft het voordeel, dat de bieten op hun weg naar de fabriek reeds enigszins gereinigd worden. In de zwemgoten zijn diverse „keivangers” alsmede een bladvanger, waardoor zoveel mogelijk stenen en bietenblad verwijderd worden, voor de bieten in de fabriek terechtkomen.

De verwerking van de bieten

Wanneer de bieten één der centrale punten bij de fabriek bereikt hebben, worden ze door één van de schep-raderen van ongeveer 10 meter doorsnee evenveel meters hoog opgevoerd waardoor ze in de wasmolens komen en met schoon water van grond en vuil worden ontdaan; hierna worden de bieten via een lange trog - waarin een as met schoepen ronddraait - op een schudzeef met een hellende geperforeerde bodem gebracht. Een Jacobs ladder voert de bieten verder

De opperwachtmeester W. C. Zwaan.

tot boven in de fabriek, waar ze in de bietensilo vallen boven de snijmolen. In de molen bevindt zich een snel ronddraaiende schijf, die een groot aantal messen bevat, die zo gevormd zijn, dat ze de bieten tot „V”-vormige reepjes versnijden. Deze „snijdsels” vallen vervolgens in de „harktransporteurs”, die ze naar de diffusiebatterijen transporteren en waaruit tenslotte snijdsels en water (in tegenstroom), het suikerhoudende sap (ruwsap) en pulp komen. Het suikergehalte van de snijdsels is ongeveer 15 tot 17 %.

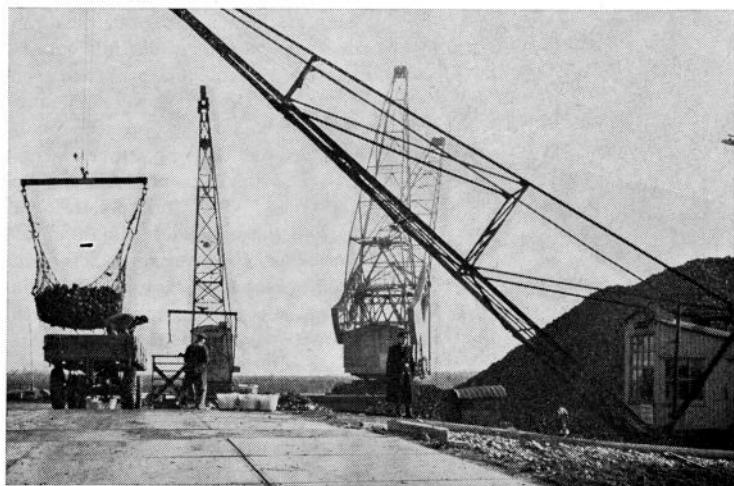
Pulp

De uitgereste pulp wordt als „natte” pulp getransporteerd naar schepen of vrachtwagens en op de boerderijen als veevoer ingekuild. Wat niet als natte pulp wordt afgevoerd, wordt gedroogd in de pulpdroger.

Ruwsap

Alhoewel pulp een waardevol artikel is, is het toch een bijproduct van de suikerfabricage.

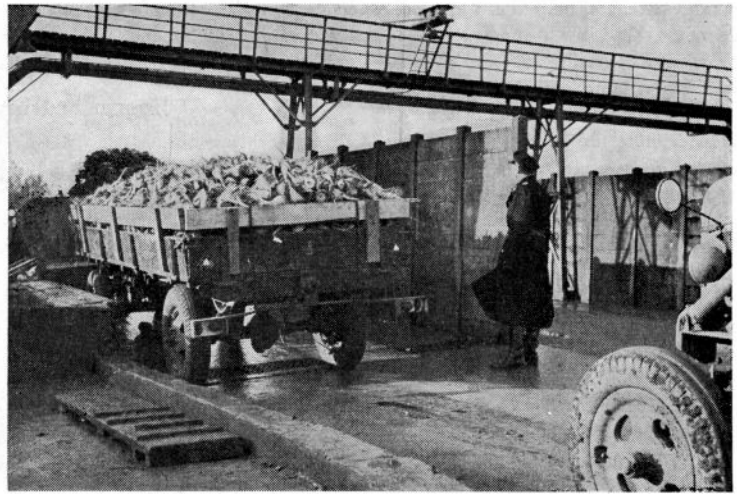
Wij keren terug naar de diffusiebatterij waaruit de ketel, die het laatst gevuld is met verse snijdsels een geconcentreerd suikersap (ruwsap) wordt verkregen, dat zwart en troebel is. Dit ruwsap wordt in gijkte meetbakken vergaard en gemeten, waarna het tot 85 graden Celsius wordt verwarmd. Het verwarmde ruwsap wordt nu bedeed met een „overmaat kalk”, hetgeen geschiedt

Het lossen van bieten in netten.

in de „chauleurs” of kalkmengbakken met ongebluste kluutkalk. Door de behandeling van het ruwsap met kalk wordt bereikt, dat de organische zuren zijn geneutraliseerd en als zouten zijn neergeslagen, terwijl veel eiwitten én door de hoge temperatuur én door de inwerking van de kalk, zijn uitgevlokt. Het proces, dat zich in de chauleurs afspeelt wordt „de chemisch fysische zuivering” genoemd. Na het chauleren volgt het carbonateren. Hierbij wordt een bepaalde hoeveelheid koolzuurgas door het sap gevoerd. Het troebele carbonatiesap wordt door de filterpersen gepompt en zo gefiltreerd waarbij het vuil in de ramen achterblijft. Het gefiltreerd sap is helder en lichtgeel van kleur. Het vuil in de ramen wordt met heet water „afgezoet” en heet dan „schuimaarde”, dat wordt gebruikt als meststof op kalkarme en zure gronden.

Door diverse bewerkingen wordt het „ruwsap” omgezet in „dunsap”, een lichtgeel gekleurde brillante suikeroplossing. Er moet heel wat water uit dit dunsap, dat ongeveer 15 % suiker bevat, worden verdampt, om er de suiker uit te doen kristalliseren. In het verdampstation, dat uit 17 ketels bestaat, wordt ongeveer 3/4 gedeelte van het in het dunsap aanwezige water geëlimineerd. Het sap beweegt zich van ketel 1 naar de sapruimte van ketel 2; vervolgens naar de sapruimte van ketel 3 etcetera. Door nu de stoom te leiden in de stoomruimte van ketel 1 gaat het sap

Honderden voertuigen per dag rijden onder het waterkanon.

in deze ketel koken, d.w.z. dat een gedeelte van het water uit het sap verdampt. Deze sapdamp wordt in de stoomruimte van ketel 2 gevoerd en hij doet op zijn beurt het sap in ketel 2 koken enzovoort. Dit gaat alleen, wanneer in de sapruimten van de laatste ketels een onderdruk heerst. Dit wordt bereikt door de dampen van de laatste verdampchamen. Op deze wijze kookt het sap in alle ketels; de laatste bijvoorbeeld reeds bij 60 graden C. Deze lage kooktemperatuur is ook van belang om verkleuring van het sap te verhinderen. Met zo'n verdampinstallatie kan met 1 kg stoom, die in de ruimte van ketel

1 wordt gevoerd, bijna 5 kg water uit het sap verdampt worden. Het sap uit de laatste ketel van de verdampinstallatie wordt „diksap” genoemd. Het is een goudgele tot lichtbruine stroperige suikeroplossing met ongeveer 63 % suiker. Het wordt nog eens verwarmd in voorwarmers en daarna gefiltreerd. Zonodig wordt het nog eens gesulfiteerd (gezwaveld) om voor een laatste maal tot kleurverbetering te komen.

Het kristalliseren

En nóg hebben we geen suiker! Het gefiltreerde diksap wordt nu in de kookpannen, die eveneens onder vacuüm staan, zover ingedampt tot zich „suikerkristalletjes” uit de stroop gaan afscheiden. Het is de taak van de koker te zorgen, dat alle suikerkristallen uiteindelijk praktisch even groot zijn. Dit vereist veel oefening. Heeft de koker zijn pan geheel volgekookt, dan heeft hij dus een mengsel van suikerkristallen en stroop verkregen, dat „masse-cuite” of kooksel wordt genoemd. Bij dit kookproces wordt de stroop suikerarmer. De masse-cuite wordt nu afgelaten in de malaxeurs, waarin de massa in beweging wordt gehouden en waarbij de suikerkristallen nog weer verder aangrocien. Het komt er nu op aan de suikerkristallen van de stroop te scheiden. Dit gebeurt in de centrifuges, snel ronddraaiende trommels (1000-1500 omwentelingen per minuut), waarvan de wand geperfo-

Controle van auto's die met een lading droge pulp het fabrieksterrein verlaten.

reerd is. Binnen in de trommel ligt tegen de wand nog z.g. centrifuge-doeck; dat is met zeer vele kleine openingen voorzien kopergeas, waardoor de stroop wel, doch de suikerkristallen niet passeren kunnen. De centrifuges worden nu draaiend met masse-cuite gevuld. Door het snelle ronddraaien wordt de stroop er uit geslingerd, terwijl de suiker tegen het gaas achterblijft. Deze dikke suikerlaag wordt met heet water ge-

wassen (gedekt) en vervolgens gestoomd. De centrifuge wordt nu afgeremd en de suiker valt door een opening in de bodem van de trommel op een schudgoot, die voor het verdere transport zorgt. De hete suiker moet nu nog gedroogd en gekoeld worden om daarna te worden opgezakt. De stroop, die door de centrifugetrommel is uitgeslingerd, wordt weer onder vacuüm op overeenkomstige wijze ingekookt. De massa wordt weer gecentrifugeerd etcetera en dit proces herhaalt zich nog één of tweemaal tot tenslotte een stroop verkregen wordt, waaruit door het kookproces geen suiker meer te winnen is. De suiker, die uit het 2e en 3e kooksel verkregen is, wordt opgesmolten en teruggevoerd naar het 1e kooksel.

Cijfers

De totale hoeveelheid pulp, die voor veevoeder beschikbaar is bedraagt per campagne: van 60 tot 80 miljoen kg natte pulp en circa 25 miljoen kg droge pulp.

Per campagne worden ongeveer 600 miljoen kg bieten verwerkt.

Productie en verbruik aan kluitkalk bedraagt ongeveer 120.000 kg per dag, per campagne rond 10 miljoen kg.

Aan bedrijfswater wordt per uur 6 miljoen liter vers water in de fabriek gepompt.

In één dag verdampt meer dan 11 miljoen liter water; tijdens de duur der campagne wordt dit ruim 920 miljoen liter.

Aan brandstoffen — kolen en stookolie — wordt per dag in de ketelhuisen verstoofd ruim 500.000 kg. Per campagne is dit ongeveer 41 miljoen kg of circa 600.000 mud. Eenvoudig voorgesteld wil dit zeggen een verbruik per dag van 50 wagonladingen van elk 10.000 kg.

In de elektrische centrale staan generatoren met een totaal vermogen van rond 9000 kW, overeenkomende met circa 12000 paardekrachten. De vier turbo-generatoren van dit bedrijf vormen samen een elektrische centrale, groot genoeg om een stad van 50.000 inwoners van licht en kracht te voorzien.

Nieuw alarmsysteem bij Amsterdamse Politie

De Amsterdamse politie heeft niet alleen — na het Korps Rijkspolitie — een nieuwe verkeersradarinstallatie in gebruik genomen doch zal deze maand profijt gaan trekken van een nieuw alarmsysteem dat in Nederland nog niet eerder werd toegepast. Het is een systeem voor de zogenaamde „stille alarmering” dat de politie in het bureau precies vertelt waar wordt gepoogd een inbraak te plegen. In het buitenland is een dergelijk systeem reeds enige tijd met succes in gebruik.

In de centrale meldingskamer van het Amsterdamse hoofdbureau is een technische apparatuur geïnstalleerd die — met inschakeling van de normale telefoonverbindingen — straks geheel automatisch zal waarschuwen wanneer er iets aan de hand is in een van de aangesloten gebouwen. Bovendien geeft het de gelegenheid de belangrijkste gegevens aangaande het alarm af te lezen. Voorlopig wordt een proef genomen met tien aangesloten gebouwen.

Dit nieuwe beveiligingssysteem is zo vernuftig, dat hiermee eigenlijk alle tot dusver gebruikte alarminstallaties wel niet als overbodig maar toch wel als verouderd moeten worden gezien. De alarmapparaturen zijn tot nu toe gebaseerd op het in werking treden van bellen of sirenes die dan voorbijgangers of anderen moeten inspireren tot het waarschuwen van de politie. Het nieuwe systeem doet een lamp aanflitsen in het hoofdbureau maar blijft onopgemerkt door de inbreker. Elk aangesloten gebouw krijgt een codenummer met een daarbij behorende map met gegevens. Het maakt het mogelijk snel en doeltreffend op te treden.

Melasse

De laatst verkregen stroop wordt „melasse” genoemd, welke nog wel 50 % suiker bevat. Zij wordt naar de spiritusfabriek afgevoerd, waar uit de suiker van de verdunde stroop, door vergisting, alcohol wordt bereid.

Bijsoorten

Zoals de suiker uit het 2e en 3e kooksel op witsuiker verwerkt wordt, gaat het ook ongeveer met de „ruwsuiker”, die buiten de bietencampagne, veelal uit tropische landen wordt aangevoerd en eveneens op witsuiker wordt verwerkt. Uit de raffinaderij worden naast consumptiestroop nog de verschillende bijsoorten gefabriceerd, waarvan wij u hier willen noemen de basterdsoorten, nl. blanke basterd, gele basterd; voorts fondro en poedersuiker, alsmede castor, starsuiker, greinsuiker enzovoort, die hoofdzakelijk door de industrie worden gebruikt. Iedere soort heeft zijn bijzondere verpakking, welke hygienisch geschiedt en waarbij de suiker niet door mensenhanden wordt beroerd.

Jawel, er moet binnen en buiten de suikerfabriek heel wat werk worden verzet voor wij een schepje suiker in de koffie of thee kunnen doen. Twaalf suikerfabrieken draaien in twaalf weken genoeg suiker bijelkaar voor twaalf maanden zoetigheid. Neemt u gerust een extra schepje, een borstplaatje of een suikerbeest: er is genoeg!

Rijkspolitiekapel in de ether

Binnenkort zal de muziek van de Rijkspolitiekapel in de Nederlandse huiskamers klinken. Op 22 december wordt namelijk door de A.V.R.O. een concert opgenomen, dat in januari zal worden uitgezonden. De leden van de kapel zijn al wekenlang bezig met de voorbereiding opdat de luisteraars straks de knop niet zullen omdraaien en opdat de donateurs (er kunnen er nog meer bij) zullen krijgen waar zij recht op hebben.

Ontstaan, op van de Mobi

Sinds enige tijd zijn we gewend aan het feit, dat er in het Korps Rijkspolitie mobiele eenheden bestaan, gewoonlijk „pelotons M.E.” genoemd. Vreemd is het, dat we langzamerhand zo aan afkortingen gewend zijn, dat het ons niet eens meer opvalt, dat dit een eigenaardige betiteling is. De eenheid is óf een mobiele eenheid óf een peloton, dat mobiel is en waaraan het verlenen van bijstand kan worden opgedragen. Of is het zo, dat deze pelotons van een zodanig gehalte zijn, dat in de aanduiding van deze eenheden enige contaminatie gerechtvaardigd is?

Waarom?

Waarom zijn er eigenlijk mobiele eenheden? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, moet u zich verdiepen in de Politiewet 1957. De considerans van deze wet geeft o.a. reeds aan, dat het noodzakelijk is gebleken nadere regelen te stellen, betreffende de aan de Rijks- en Gemeentepolitie te verlenen bijstand en hoofdstuk IV geeft regels voor het verlenen van deze bijstand. Al gauw wordt daarin gesproken over het verlenen van bijstand door personeel van het Korps Rijkspolitie. Bepaald interessant is echter, om kennis te nemen van hetgeen over dat onderwerp bij de behandeling van de Politiewet 1957 in de beide Kamers der Staten-Generaal over en weer is gezegd. In de Memorie van Antwoord kunt u vinden, dat de ministers de mening zijn toegedaan, dat:

- a. de bijstand ten behoeve van de handhaving van de openbare orde bij voorkeur wordt opgedragen aan de burgerpolitie-organen;
- b. de Koninklijke Marechaussee tot het verlenen van bijstand geroepen wordt, wanneer daarvoor een speciale aanleiding is en de bijstand van ander krijgsvolk slechts ingeroepen wordt, indien het gaat om woelingen of ordeverstoringen van zeer ernstige aard, waarbij aan het optreden van militairen de voorkeur moet worden gegeven boven assistentie door politie van elders en dus duidelijk van bijzondere gevallen sprake is.

Veel is er tijdens de behandeling van de Politiewet gesproken over de positie van het Wapen der Koninklijke Marechaussee en ook over de bijstandsverlening door dit wapen. Enige kamerleden waren namelijk de mening toegedaan, dat de Koninklijke Marechaussee als eerste en voornaamste bijstandverlenend orgaan genoemd diende te worden.

Taakverdeling

De ministers antwoordden deze leden in eerste en tweede instantie onder meer aldus: „Het spreekt vanzelf, dat men in bepaalde omstandigheden, zoals een eenvoudige handhaving van de orde, opstoppingen van het verkeer en dergelijke de Rijkspolitie het eerst om hulp zal vragen. Het ligt evenzeer voor de hand, dat de Marechaussee voor meer ernstige zaken te hulp wordt geroepen, wanneer het ergens hard toe gaat. Zo heeft men de taak van de Marechaussee ook vroeger gezien. Het stelsel van het wetsontwerp is er echter op gericht eerst het Korps Rijkspolitie met het verlenen van bijstand te belasten, omdat niet vaststaat, dat de Koninklijke Marechaussee juist in moeilijke omstandigheden, wanneer haar bijstand het meest wenselijk zou zijn, in verband met haar dan primerende militaire taken, ten volle beschikbaar is. De or-

*Betekenis voor
handhaving openbare orde
reeds bewezen*

ganisatie van het Korps Rijkspolitie is dan ook op deze behoefte afgestemd. De bijstand van de Koninklijke Marechaussee moet in het algemeen komen ná die van de Rijkspolitie. De Koninklijke Marechaussee moet in de eerste plaats ingesteld blijven op het verrichten van haar militaire taak. Door haar ook buiten bijzondere gevallen beschikbaar te stellen voor bijstand, trekt men de Koninklijke Marechaussee af van die militaire taak en richt men haar in meerdere mate op de civiele. Het feit, dat de Marechaussee een uitgebreide eigen taak heeft en dat zij onder de omstandigheden, waarin bijstand allereerst in aanmerking komt, namelijk bij ernstige ordeverstoringen, vaak niet ter beschikking zou kunnen worden gesteld, dwingt er toe, de Rijkspolitie een zodanige organisatie en een zodanige ervaring te geven, dat zij instaat is bijstand

Opleiding en optreden Mobiële Eenheden

door de kapitein

G. J. FEIJLBRIEF

te Assen

te verlenen." Tenslotte verklaarden de ministers, dat zij het vertrouwen deelden van de leden der 2e Kamer, dat alle bij de bijstandverlening betrokken autoriteiten en onderdelen met toewijding, begrip en de vereiste snelheid van beslissen en handelen, zullen optreden.

Het Korps Rijkspolitie zal dus als eerste politieorgaan bijstand dienen te verlenen. Bijstand te verlenen met toewijding, begrip en de vereiste snelheid, dwingt er toe, aldus de ministers, de Rijkspolitie een zodanige organisatie en een zodanige ervaring te geven, dat zij in staat is deze bijstand te verlenen.

Geboorte een feit

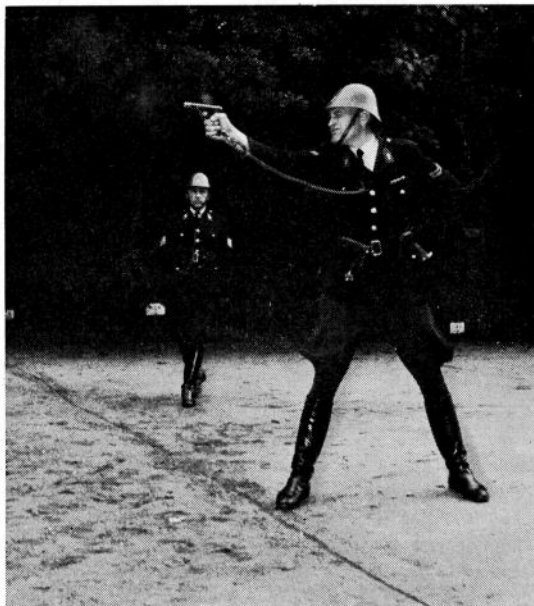
De geboorte van de Mobiële Eenheden was een feit! Een werkkommissie wordt ingesteld. Een voorschrift, betreffende het optreden der Mobiële Eenheden, verschijnt. Op 1 juli 1959 wordt overgegaan tot de formatie der eenheden. Aangegeven wordt welk personeel hierbij bij voorkeur ingedeeld moet worden. Hierbij dient in het oog gehouden te worden, dat bij een eventuele bijstandverlening, de gewone politiedienst, zowel ter handhaving van de openbare orde, als ter voorkoming en opsporing van strafbare feiten (de specifieke taak van de landgroepen), zoveel mogelijk voortgang dient te vinden.

Personeel van de verkeersgroepen wordt niet ingedeeld. Ook moet er op iedere landgroep nog personeel overblijven, als de M.E. ingezet worden. Ieder district formeert een peloton, bestaande uit 3 groepen. De opleiding aan de school te Arnhem begint te draaien. Pelotonscommandanten, groepscommandanten en overige kaderleden worden opgeleid. Zij op hun beurt dragen hun kennis over op hun eenheden. De pelotons krijgen gestalte en zo draait het geheel in de winter van 1960/1961 op volle toeren. Niet overal vlot het even goed. Dit deel van de politietaak is velen vreemd. De opmerking: „Ik ben geen militair” wordt hier en daar nog al eens opgevangen. Geprobeerd wordt een ieder ervan te doordringen, dat het zijn van eerste bijstandverlenend orgaan, verplichtingen met zich mee brengt. Het pleit voor het personeel van het Korps Rijkspolitie, dat zoveel veerkracht opgebracht kon worden, dat deze opgedragen taak thans op de veronderstelde wijze zal kunnen worden verricht. Zolang er spankracht aanwezig is, kunnen tegenslagen en moeilijkheden opgevangen worden. Er kunnen duiken ontstaan, doch er gaat niets stuk. De oorspronkelijke toestand wordt na het wegduwen steeds weer bereikt. Deze span-

kracht zal in de komende jaren, wanneer vele moeilijkheden op het Korps Rijkspolitie afkomen, zijn nut kunnen hebben. Dank zij deze kracht kan de toekomst van het Korps Rijkspolitie nog steeds met vertrouwen tegemoet worden gezien.

Opleiding

Waaruit bestaat de opleiding van de Mobiële Eenheden? In het kort gezegd, wordt aandacht besteed aan al die onderwerpen, die bij het normale dagelijkse politiewerk in het gedrang komen en toch voor het kunnen verrichten van deze bijzondere taak vereist zijn, zoals exercitie, schietopleiding, wapenleer, het optreden van mobiele eenheden theoretisch en praktisch behandeld, sport, verkeersregelen, radiotelefonie, het gebruik van gasgranaten en gasmaskers. De puntjes worden op de „i” gezet ten aanzien van het tenue en de houding van de politieambtenaar. Zijn uitrusting moet aan de hoogste eisen voldoen. Te dien einde vinden regelmatige inspecties plaats. Veel aandacht wordt besteed aan de teamgeest. Er dient een

„eenheid” te ontstaan. In het peloton is iedere man op de ander aangewezen in moeilijke omstandigheden. Het wedstrijd-element wordt niet vergeten.

Zo zijn in Arnhem de Korpsschietwedstrijden M.E. gehouden op de schietbaan „de Zinkenberg”, bij vele M.E.-ers wel bekend. Deelnemers waren de vertegenwoordigende ploegen van de Mobiele Eenheden uit de 5 ressorten. Verwoed werd gestreden om de hoogste plaatsen. Het ressort Amsterdam bleek de beste pistoolschutters te bezitten en het ressort Arnhem de beste karabijnschutters. Wederom bezette het ressort Amsterdam de eerste plaats pistool en karabijn gecombineerd. De Algemeen Inspecteur reikte de prijzen uit, daarbij wijzend op de noodzaak van het bestaan der Mobiele Eenheden. Het geheel gaf een goede indruk van de vaardigheid met de wapens.

Resultaten

Wat is nu in het algemeen het resultaat van 2 jaren oefenen. Zijn er super-politiemannen ontstaan? Ik geloof niet, dat iemand het zo wil zien. Wel hoort men groepscommandanten de opmerking maken, dat men wel kan merken, dat een bepaald personeelslid „bij de M.E.” is, hetgeen verheugend geacht moet worden. Het is voor de politieambtenaar op het platteland moeilijk, om te ontkomen aan het stempel, dat de plattelandsomgeving zo makkelijk op hem drukt. Vaak weet hij het zelf niet en enkele onnauwkeurigheden in zijn houding en aan zijn uniform sluipen gemakshalve spoedig binnen. Ook de zo weldadig aandoende rust van het platteland is nog al eens in het optreden van de Rijkspolitieambtenaar terug te vinden. Echter kan niet ontkend worden, dat deze onnauwkeurigheden het „gezag” schaden en de vlotheid van optreden belemmeren. Zeker bij een massaal optreden naar buiten zal meer dan ooit op het uiterlijk voorkomen gelet worden. Voorkomen moet worden, dat er aanmerkingen gemaakt kunnen worden over deze kleine onnauwkeurigheden.

In 2 jaren oefenen is naar mijn mening bereikt, dat er eenheden zijn ontstaan, die voor hun taak berekend zijn, zoals onlangs duidelijk is gebleken, toen verstoringen van de openbare orde het optreden van de Mobiele Eenheden noodzakelijk maakten. Op tweeërlei wijze kan de openbare orde verstoord worden, namelijk „vreedzaam” door het organiseren van grote evenementen, zoals die op het circuit van Zandvoort gehouden plegen te worden, de T.T., de verschillende grote bloemencorso's, het bollenseizoen etcetera. Verstoring van ernstiger aard vindt plaats door stakingen, protestacties van vrije boeren, demonstraties van Ambonezen en dergelijke. In beide gevallen werden de M.E.-ers met succes ingezet. Bij grote evenementen, omdat zij op vele gebieden getraind zijn en verkeer kunnen regelen. Bij ernstige ordeverstoringen, omdat de Mobiele Eenheden hun tanden behoorlijk kunnen laten zien. Dat ondervonden ook de „vrije boeren”, die onder leiding van „boer” Koekoek uit Bennekom onlangs trachtten door demonstraties het verkeer in de war te brengen. (Zie ook het novemnummer, red).

„Het is te hopen” — zo schreef het Chr. Nationaal Fries Dagblad na de ordeverstoring van de vorige dag — „dat de Politie en Justitie hier met kracht zullen optreden, opdat aan een aantal Veluwse — door de Franse revo-

lutionaire geest besmette — boeren wordt duidelijk gemaakt, wat overheid en wet in Nederland betekenen.”

Krachtig handelen

Na het niet inwilligen van de eis het beslag op 1/4 ha grond van Koekoek — welk stuk grond door het Landbouwschap voor f 3.000,— werd ingezet en later voor f 83.000,— werd verkocht, omdat het in het uitbreidingsplan lag — op te heffen, werden nieuwe ordeverstoringen aangekondigd. Op die dag werd de hoofdverkeersweg Apeldoorn—Zwolle het toneel van de strijd. Ter hoogte van het dorp Vaassen, waar wegomleggingen verband houdend met de opgebroken dorpsstraat en éénrichtingverkeer over smalle routes het verkeer zeer kwetsbaar maakten, werd getracht een totale wanorde te scheppen, hetgeen zoveel mogelijk verhinderd werd. Toen echter de boeren trachtten met een frontale opmars een doorbraak te forceren in de richting van Epe, waar onze Koningin een bezoek zou brengen aan een oefening van de 4e Divisie, werd hen door de M.E.-ers een krachtig halt toegeroepen. Rijkspolitieambtenaren in de voor dit werk gebruikelijke uitrusting met helm, karabijn en klewang, dwongen de colonne tot stoppen, haalden de vrije boeren uit hun voertuigen, verdeelden deze boeren in groepen en stelden hen onder bewaking. De actie werd hierdoor in de kiem gesmoord en liep op niets uit. Enkele arrestaties vonden plaats. Een heethoofd, die tot scherpere acties opruide, werd dezelfde middag nog voorgeleid en reeds de volgende ochtend veroordeeld tot 6 weken gevangenisstraf, met bevel tot onmiddellijke gevangenneming. Ook de Justitie was kennelijk aangestoken door de M.E.-geest van snel en krachtig handelen!

Het waren spannende dagen op de Veluwe. Dagen waarop het uiterste van de Rijkspolitie-ambtenaren werd gevraagd, waarbij het aankwam op tact en beleid en op doortastend en krachtig optreden. „De Rijkspolitie is op de juiste wijze opgetreden”, antwoordde de Minister van Justitie op de door de Kamerleden Franssen en Kranenburg gestelde vragen. „Het bevoegde gezag,” aldus de minister, „heeft terecht besloten geen ogenblikkelijk geweld toe te passen en de opzet om de orde te verstoren is door snelle tegenmaatregelen dan ook volkomen mislukt.” Met enige bescheidenheid zouden we dit toch wel een „tevredenheidsbetuiging” kunnen noemen voor allen, die hebben pal gestaan voor de handhaving van orde, rust en veiligheid. Ook de pers stond in het algemeen achter de politie.

De Mobiele Eenheden bestaan; worden bij veierlei gelegenheden overal in het land ingezet en oogsten door hun optreden alom tevredenheid. De ministers hebben niet teveel gezegd, toen zij destijds verklaarden, dat zij er op vertrouwden, dat met toewijding, begrip en de vereiste snelheid van beslissen en handelen zou worden opgetreden. Allen, van hoog tot laag, die er aan hebben meegewerkt, dat het huidige peil bereikt werd, verdienen een woord van dank.

Om de paraatheid op te voeren en op peil te houden zal echter doorgewerkt dienen te worden, want meer dan ooit geldt thans ook op dit terrein: „Rijkspolitie let op uw zaak”.

Listige verdachte liet speurhond falen

Lering uit onsmakelijke misleiding

door de adjudant H. J. SCHOUWENAAR te Kortenhoef

In het bewakingsgebied van de groep Kortenhoef werden enige inbraken gepleegd. De leden van de groep werden geconfronteerd met de rommel die de ongewenste bezoekers achterlieten en ook met het feit, dat er gelden werden ontvreemd van mensen, die deze aanslag op hun beurs nu juist niet konden hebben. Het gehele technische apparaat werd in werking gesteld, maar moest zonder succes te boeken naar huis toe, omdat de dader geen enkel „naamkaartje” had achtergelaten. In één geval had de inbreker een geldkistje naar buiten ge-

De majoor J. Rodenhuis, sedert 1 september 1958 commandant van het district Winschoten, is met ingang van 1 december benoemd tot commandant van het district Leeuwarden.

dragen en achter op het erf leegge-maakt. Buit, een dikke f 500,—. De eigenaar deelde mede, dat hij het geldkistje de avond tevoren met het sleuteltje had gesloten, doch het sleuteltje in het slot had laten zitten. Zoals in al dergelijke gevallen gebruikelijk, was de speurhondgeleider gewaarschuwd en met hond aangekomen, maar het dier kon niet verder komen dan de weg, waaraan de woning is gelegen. Wel konden we ons een beeld vormen van de weg die de inbreker was gekomen en gegaan. Maar daarmee hadden we de zaak niet „rond”. Het geldkistje zou het enige houvast zijn, omdat hieraan lucht van de dader aanwezig moest zijn. Het sleuteltje werd daarom luchtdicht afgesloten en inbeslaggenomen.

Nu wilde het geval, dat ruim een maand later, een verdachte in een naburige gemeente werd aangehouden, die enkele inbraken had gepleegd en wiens werkwijze overeenkwam met die van de inbraken in Kortenhoefs bewakingsgebied. Vanzelfsprekend werd direct contact gezocht met de politie terplaatse en zo togen wij op een middag op weg, gewapend met het inbeslaggenomen sleuteltje, met de bedoeling om met hulp van de speurhond „sorteerproeven” te nemen. Vol verwachting klopte ons hart. Maar helaas, we moesten onverrichterzake naar huis terug. De proeven leverden geen resultaat op. De verdachte ontkende de bij ons gepleegde inbraken en bewijs hadden we niet voor hem.

Nog later werd door de districts-recherche een verdachte gebracht, die had bekend dat hij de dader was van de bij ons gepleegde inbraken. Hij wilde schijnbaar, na enkele maanden doorgebracht te hebben in

het huis van bewaring, schoon schip maken. Hij had ook nog twee mededaders genoemd, waarmede hij de laatste drie jaar in het land een honderdtal inbraken had gepleegd.

Wie schetst onze verbazing, toen de verdachte dezelfde bleek op wie tevoren de sorteerproeven waren genomen. De eerste reactie was dan ook: „Dus jij bent het toch geweest?”, waarop een deemoedig knikje volgde. De tweede gedachte was een weinig vriendelijke aan het adres van de speurhond, zoiets als: „Wat een rothond.”

Maar het lag niet aan de hond. Deze verdachte was bij de inbraken, waarvoor hij toen in verzekering was gesteld, ook door sorteerproeven, als dader aangewezen. Hoewel hij overigens keihard was, had hij deze inbraken bekend. Toen een tweede maal sorteerproeven zouden worden genomen, zat hij danig in de „knijp”. Hoe hij aan de wetenschap was gekomen dat wij sorteerproeven zouden nemen, weet ik niet. Maar de verdachte had het geweten zoals hij verklaarde. Kort voor onze komst terplaatse, wellicht onder drang van de omstandigheden, was hij naar het toilet gegaan. Hij nam de tijd om te denken over een manier om tijdens nieuwe sorteerproeven te ontkomen aan een aanwijzing als dader van de bij ons gepleegde inbraken. Hij vond een zeer onsmakelijke manier. Hij nam een reep closetpapier, bewerkte die met faecaliën en verontreinigde daarmee ook zijn handen. Hij had succes en leerde ons: voorzichtig te zijn met uitlatingen tegenover een verdachte, ook als het om sorteerproeven gaat. Bovendien bleek weer de noodzaak een dergelijke verdachte grondig te fouilleren en handen te laten wassen. Dit laatste was bij onze proeven niet gedaan, omdat het een in verzekering gestelde verdachte betrof, waarvan we mochten veronderstellen, dat hij niets bij zich droeg. De speurhond werd na deze verklaring van de verdachte volkomen gerehabiliteerd

het sowjetcommunisme afwijkende wegen te gaan;

Moskou, nog steeds het machtigste centrum, dat poogt het van Stalin overgenomen systeem aan te passen aan de omstandigheden van de moderne industriële maatschappij zonder de heerschappij van het partij-apparaat te laten vallen;

Peking, (gesteund door een soms nog feller Albanië), dat voor de taak staat politieke en economische maatregelen te treffen, die een snelle industrialisatie en maatschappelijke hervorming mogelijk maken en daarbij een radicale, militaire variant van het communisme vertegenwoordigt. Naast het partijcongres der C.P.S.U. hebben nog vele andere gebeurtenissen en ontwikkelingen in de internationale politiek de aandacht getrokken. Hierover nog enkele opmerkingen.

Algerijnse kwestie

Als de tekenen niet bedriegen, is in de al zo lang slepende en steeds gevaarlijker wordende Algerijnse kwestie eindelijk een oplossing binnen het bereik gekomen. De Gaulle is inmiddels zover gegaan, dat hij erkent, dat de F.L.N. representatief is voor de grote meerderheid der Algerijnen. Tevens heeft hij laten doorschemeren, dat Frankrijk bereid is de Algerijnse territoriale soevereiniteit over de Sahara te erkennen. Hiermee zijn, naar het zich thans laat aanzien, de laatste beletselen voor een hervatting van de onderhandelingen met de Algerijnse voorlopige regering praktisch weggenomen.

Voor de toekomst van Frankrijk en van het Westen in het algemeen is een oplossing van het Algerijnse probleem dringend nodig. Een uitermate moeilijk punt hierbij is echter, hoe betrouwbare garanties tot stand te brengen voor de Europese minderheid in Algerije. Tevens dreigt nog het gevaar van een nieuwe putsch van het geheime leger O.A.S. als laatste wanhopige poging om een ontwikkeling te keren, die eenvoudigweg niet meer is tegen te houden.

Europese integratie

In het Europese integratie-proces is een nieuwe fase ingetreden door het ontwerp-verdrag voor een nauwe Europese politieke samenwerking, dat De Gaulle aan de E.E.G.-partners heeft voorgesteld. In wezen sluit dit ontwerp nauw aan bij De Gaulle's denkbeeld van een „Europa der vaderlanden” en is het dus gericht op de totstandkoming van een Europese confederatie in plaats van een federatieve samenwerking, waarbij de partners een deel van de soevereiniteit aan supranationale organen overdragen. Nu Engeland serieuze stappen onderneemt om toe te treden tot de E.E.G., maakt deze confederatieve opzet van de Europese politieke samenwerking een goede kans. Want, al bezien Engeland en Frankrijk elkaar met een zeker wantrouwen, juist met het oog op de Europese samenwerking, zijn zij het geheel eens over de vorm van deze samenwerking. Want ook Engeland is een groot voorstander van een confederatie, waarbij de nationale soevereiniteit onverlet blijft.

Verenigde Naties

Tenslotte is er eindelijk een oplossing gevonden voor de opvolging van Hammerskjöld als secretaris-generaal der Verenigde Naties. De Sowjet-Unie is niet blijven vasthouden aan haar troika-beginsel (drie gelijkwaardige secretarissen-generaal, representerende Oost, West en de neutralen). De nieuwe secretaris-generaal, Oe Thant uit Birma, is even onafhankelijk als Hammerskjöld. Hij is een overtuigd neutralist. Afgewacht zal moeten worden, of en hoe hij zich als neutralist kan handhaven tussen de twee grote wereldblok-

ken, waartussen de strijd onverminderd voortgaat. Dit is overigens slechts een tijdelijke oplossing. Oe Thant dient gewoon de ambtstermijn uit van de vorige secretaris-generaal. Hierna komt opnieuw de positie van de secretaris-generaal aan de orde. Het is zeker niet uitgesloten, dat Rusland dan opnieuw zijn troika-beginsel ter tafel brengt, dat voor de toekomst van de V.N. weinig goeds voorspelt.

Hebt U al kerstkaarten besteld?

U kunt het vandaag nog doen op postrekeningnummer 94 13 72 ten name van G. van Dijk te Heerenveen, à 60 ct. per serie van drie stuks inclusief de enveloppen.

Echtgenote postcommandant Waarder onderscheiden voor redden drenkeling

In de woning van postcommandant I. J. Wielaard te Waarder verscheen kort geleden plotseling een aantal ongenode gasten, die echter stellig welkom waren, aangezien zij kwamen met de noble bedoeling om de echtgenote van de postcommandant mevrouw P. Wielaard—De Man te geven wat haar toekwam, sinds zij met doortastend optreden een tweejarig buurjongetje van een wisse dood redde.

De groepscommandant van de groep Oudewater, de adjudant O. J. Reijnders verscheen in gezelschap van burgemeester D. Zielhuis van Waarder, de ouders van het weer blakende buurknaapje, en het schoolhoofd P. W. Sprey, tevens voorzitter van de plaatselijke E.H.B.O.-afdeling waarvan mevrouw Wielaard secretaresse is. Tijdens die kleine samenkomst werd nogeens herinnerd aan het feit dat mevrouw Wielaard enkele maanden geleden de buurvrouw op bezoek kreeg, die informeerde of zij haar zontje Tonnie had gezien en direct ging zoeken toen dat niet het geval bleek. Even later hoorde mevrouw Wielaard de buurvrouw om hulp roepen en zij zag haar met Tonnie in de armen naderen. Zij constateerde direct dat het kind uit het water was gehaald en een zogenaamde „blauwe” drenkeling was met niet waarneembare polsslagen en ademhaling en met stijf gesloten mond. Mevrouw Wie-

laard paste onmiddellijk de methode van Holger Nielsen toe en na ongeveer vijf minuten keerden de levensgeesten van het kind terug. Tonnie werd mede op advies van de later arriverende huisarts in bed gelegd en daarmee zou het allemaal afgelopen zijn geweest als niet ondanks het bescheiden zwijgen van de postcommandant en zijn echtgenote, een en ander toch bekend was geworden.

Burgemeester Zielhuis reikte mevrouw Wielaard nu de zilveren draagmedaille, het daarbij behoren-

de getuigschrift en een bedrag van f 100,— uit, namens de Maatschappij tot Redding van Drenkelingen te Amsterdam.

Wachtmeester te Hoogeveen geëerd voor redden van kind

De wachtmeester J. L. Russchen van de Bereden Groep te Hoogeveen ontving een tevredenheidsbetuiging van de Algemeen Inspecteur die hem te Hoogeveen werd uitgereikt door de Territoriaal Inspecteur, plaatsvervangend Algemeen Inspecteur, de kolonel A. S. Fogteloo, voor het redden van een 13-jarig meisje uit zee voor het strand van Ameland, toen hij daar in de afgelopen zomer als reserve-ruiter van de Bereden Groep Hoogeveen was gedetacheerd. De tevredenheidsbetuiging voor een feit dat de wachtmeester uiteraard niet meer dan zijn plicht achtte, vormt een blijvende herinnering aan een

spannende episode waarbij de wachtmeester Russchen tot zijn hals nat werd, maar slaagde bij een expeditie die badgasten niet meer konden volbrengen. Vier meisjes baadden tijdens opkomend water en bij een sterke wind met felle branding in de Noordzee. Zij vergaten dat een geul of zwin tussen hen en het strand vol liep en toen zij dat ontdekten stond het water al zo hoog dat zwemmen noodzakelijk was. Drie meisjes probeerden het strand zwemmend te bereiken, maar slechts een van hen slaagde daarin en de beide andere werden op het nippertje door badgasten gered. Het vierde meisje stond nog in het water op de zandbank toen de wachtmeester Russchen passeerde. In het zwin stond op het diepste punt omstreeks twee meter water. Het paard kwam echter zwemmend tegen de branding in op de zandplaat waar inmiddels ook een Duitse badgast was aangekomen, die echter niet met het meisje naar het strand durfde te zwemmen. Hij zwom alleen naar het strand terug en de wachtmeester nam het meisje bij zich te paard en bereikte met de prooi, die hij de zee had ontruikt het strand. Bij de uitreiking van de tevredenheidsbetuiging noemde de kolonel Fogteloo een en ander een daad die ver boven het normale uitsteekt. Hij prees niet alleen de wachtmeester Russchen, maar ook de hele bereden groep.

„Jullie zijn ervoor” zei liftend psychopaat bij aanhouding

door de wachmeesters
DE BOER en JUSTUS te Amsterdam

★

Onder deze kop verscheen in de meeste grote dagbladen een berichtje waarin vermeld werd, dat op het drukke Centraal station te Amsterdam een als zodanig bekend staande man kans gezien had te ontvluchten op het moment, dat zijn bewaker zich vergewiste van de vertrektijd van de trein waarmee zij hun reis moesten voortzetten. Ondanks een uitgebreide klopjacht door de gemeentepolitie Amsterdam was het niet gelukt de man, die handig gebruik had gemaakt van de op het tijdstip van de ontvluchting heersende drukte, te vinden en aan te houden.

De bemanning van de vroege trajectwagen van de verkeersgroep Amsterdam was dan ook niet verbaasd, toen

ters deze morgen eens nader te beschouwen. Zo gezegd, zo gedaan en tussen de verkeerszaken door, werd elke lifter door middel van een vraag- en antwoordspelletje eens nader aan de bewuste tand gevoeld. Het bleek echter, gezien het aantal lifters, geen geringe opgave en naarmate de uren verstreken, verflauwde de hoop op enig succes, want niets werkt zo deprimerend als steeds weer opnieuw de figuurlijke neus te stoten. Fel laaide de hoop echter weer op, toen één van de bemanningsleden van de inmiddels 107 geworden trajectwagens, tussen een aantal lifters nabij de nieuwe Utrechtse brug te Amsterdam een ietwat haveloos uitzienende man ontdekte. Voordat deze man zich iets

spreken en te verstaan, werd het gesprek in het Fries voortgezet. Op de plotseling tussen het gesprek ingegooide vraag of hij toch niet C. W. was, waarop het blaadje papier met de naam en geboortedatum van de ontvluchte te voorschijn gehaald werd, antwoordde de man verrassend bevestigend. Het gevolg van dit antwoord was een uitnodiging om plaats te nemen in de voor hem gereed staande wagen, die zonder enig verder commentaar werd aanvaard. Een korte melding aan het groepsbureau per mobilfoon was voldoende om teruggeroepen te worden. Onderweg naar het groepsbureau vond de man het jammer, dat zijn vrijheid slechts zo kort geduurd had, maar hij stond toch niet onsympathiek tegenover de politie, waarvan hij zei: „Jullie zijn er voor!” Op het groepsbureau waren de routinewerkzaamheden, die gepaard gaan met een aanhouding, spoedig uitgevoerd en vlugger dan hij verwacht had, was de psychopaat weer op reis, uiteraard ditmaal onder zwaardere bewaking, in een gesloten auto en met een door hem niet gewilde bestemming. De zoveelste aanhouding dit jaar door het personeel van de verkeersgroep Amsterdam was weer verleden tijd, waarbij overigens commandant en personeel van de verkeersgroep Amsterdam de waarheid beseffen die er in twee aloude spreekwoorden schuilt: „Wie het dichtst bij het (in deze gevallen criminele) vuur zit, warmt zich het best” en „Zonder geluk vaart niemand wel”

Verkeersgroep Amsterdam „plukte” ontvluchte uit groep lifters

zij bij hun vertrek van het groepsbureau op hun vraag aan de Opper van dienst: „Of er nog bijzonderheden waren voor het traject,” het antwoord kregen: „Pakken jullie die ontvluchte vent maar even, maar kijk uit! Hij staat gesignaleerd als agressief en zeer gevaarlijk voor vrouwen.” Gelijktijdig overhandigde de Opper een blaadje papier, waarop de naam en de leeftijd van de ontvluchte stond geschreven, hetgeen later zijn nut bewees. Na nog enige opmerkingen over het vangen van psychopaten, al dan niet serieus bedoeld, gelanceerd door de op het bureau aanwezige collega's, werd gestart en aan de dagtaak begonnen.

Terwijl de kilometers beton en asfalt zich achter de wagen aaneenregen, kwam de bemanning van de 108, zij het nog wat slaperig gezien het vroege uur, tot de conclusie, dat het niet zo gek was om te proberen „die vent” te pakken. Een reële kans was zeer zeker aanwezig op de grote uitvalswegen van Amsterdam en gelet op de successen in het verleden, was het alszins de moeite waard om alle lif-

kon realiseren, stond er een grote witte Ford voor zijn neus voorzien van het woord „Rijkspolitie” op verschillende plaatsen. De geijkte vragen zoals: naam, bestemming en plaats van herkomst werden direct en zonder aarzelen beantwoord. Desondanks maakte het geheel een onbevredigende indruk, temeer omdat deze man zich in het geheel niet kon legitimeren. Daar als plaats van herkomst een klein dorpje in Friesland opgegeven werd en één van de bemanningsleden van de 107 zo gelukkig was de taal van het Heitelân te

Vacatures Rijkspolitiekapel

Bij de Rijkspolitiekapel bestaan momenteel enige vacatures.

Voor de drumband worden gevraagd: TROMPETTERS.

Voor de kapel zijn plaatsen open voor: ALT SAXOFOON, HOBO, GROTE FLUIT, KLARINETTEN, FAGOT, PISTON, SCHUIFTROMBONE, TROMPET en BEKKENS.

★

Aanmelding liefst met spoed bij de secretaris B. Groeneveld, Zwolseweg 383, Scheveningen, telefoon (070) 55 94 18

PERSONALIA

Overleden personeel

Owmr.
C. Maas
Lieshout
ress. 's-Hertbosch
† 15-10-1961

Reservist
P. F. Hochstenbach
Horn
ress. 's-Hertbosch
† 18-11-1961

Reservist
C. M. Goossens
Wouwe
ress. 's-Hertbosch
† 18-11-1961

Toegekende onderscheidingen

RESSORT GRONINGEN

Per 16-5-'61: Zilveren medaille behorende tot de Orde van Verdienste van de Republiek Oostenrijk aan wmr. kl. R. M. Mantjes te Hoogeveen.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 11-10-'61: C. v. d. Steege, wmr. 1e kl., van Wormerveer (verk.gr.) naar Haarlem (parketgroep).
Per 31-10-'61: T. de Gelder, wmr. 1e kl., van Hoofddorp (ber.gr.) naar Utrecht (parketgroep).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-10-'61: G. G. van Tussenbroek, owmr., van Goudriaan naar Arkel; A. v. Ringelesteijn, owmr., van Oud-Beijerland naar Goudriaan; L. Dieleman, owmr., van Leiden naar 's-Gravenhage.

Per 23-10-'61: A. Kluiters, owmr., van St. Annaland naar Gieterveen.
Per 26-10-'61: A. Konings, wmr. 1e kl.,

van Numansdorp naar Rockanje.
Per 1-11-'61: A. Bruinooge, wmr. 1e kl., van Geervliet naar Baarland; L. G. van Eendenburg, wmr., van Moordrecht naar Stellendam; G. Starre, wmr. 1e kl., van Berkenwoude naar Leidschendam; J. Pruijm, adjudant, van De Lier naar Rotterdam; G. Been, adjudant, van Rotterdam naar De Lier.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-10-'61: M. H. Jussen, wmr. 1e kl., van Munstergeleen naar Amstenrade; J. H. Rullenraad, wmr. 1e kl., van Havert naar Ulestraten.

Per 21-10-'61: J. C. Wadners, wmr., van Cuijk naar Berghem.

Per 22-10-'61: H. Luimes, wmr. 1e kl., van Amstenrade naar Munstergeleen.
Per 1-11-'61: J. A. v. d. Vorst, wmr. 1e kl., van Wanroij naar Oploo; H. Vulk, wmr., van Etten naar Berkenwoude; H. v. Braak, wmr. 1e kl., van Oploo naar Wanroij; W. Sas, wmr. 1e kl., van Raamsdonksveer naar Utrecht (park. groep).

RESSORT ARNHEM

Per 5-10-'61: J. Lange, wmr. 1e kl., van Hattemberbroek naar Oldebroek.

Per 10-10-'61: A. Hein, wmr., van Nijkerkerveen naar Nijkerk.

Per 27-10-'61: H. Mulder, wmr., van Urk naar Apeldoorn (ber.gr.); H. A. Kamps, wmr. 1e kl., van Druten naar Leeuwen.
Per 1-11-'61: D. Gelder, wmr. 1e kl., van Lochem naar Doetinchem (distr.rech.); J. W. G. Bleumer, owmr., van Millingen a.d. Rijn naar Leeuwen; G. J. Grave, wmr. 1e kl., van Twello naar Vleder.

Per 2-11-'61: D. W. Bruil, wmr. 1e kl., van Neede naar Rekken.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-10-'61: Tj. Postma, wmr. 1e kl., van Wanswerd naar Groot Ammers.
Per 1-11-'61: M. v. d. Sluis, wmr. 1e kl., van Minnertsgea naar Kantens; R. Middel, wmr. 1e kl., van Leens naar Oude Pekela.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'61: P. Oldenburg, wmr. 1e kl., van Amsterdam II naar Staf Amsterdam.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'61: Adj. G. Been, tot groeps-

commandant te De Lier; adj. J. Pruijm, tot groepscommandant te Rotterdam (parketgroep).

Bevorderingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot wachtmeester 1e kl.:
Per 1-11-'61: J. de Vries te 's-Gravenhage; H. Vulk te Berkenwoude.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:
Per 1-11-'61: R. Middel te Oude Pekela; G. J. Grave te Vleder.

In dienst getreden

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'61: J. M. S. Beerden, transportgeleider (t.d.), Breda (park.groep).
Per 1-11-'61: J. P. Clement, schrijver A (t.d.), Roermond (verkeersgroep).

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'61: H. J. G. Boerkamp, schrijver A, Zwolle (verkeersgroep).

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'61: L. C. J. Maasbach, halfvakman op a.c., Amsterdam (Herst.gr.)

VERKEERSSCHOLEN BILTHOVEN

Per 16-10-'61: Mej. W. P. van den Berg, adm. kracht op a.c., Biltoven.

De dienst verlaten

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'61: C. Varkevissers, wmr. 1e kl., Rockanje; D. v. Ooijen, officier 2e kl., Terneuzen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-10-'61: J. H. M. G. Curfs, wmr., Simpelveld.

Per 1-11-'61: J. W. Bouwmeester, wmr., Lith; H. J. Weusthuis, wmr., Maarheeze.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'61: A. B. Schoemaker, owmr., Almelo (parketgroep).

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'61: T. Blokzijl, owmr., Scheemda.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'61: H. Slob, adjudant, Amsterdam (Herstellingsgroep).

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
P. Peters
Park Leeuwenbergh
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-11-1961

Adjutant
M. Troelstra
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 23-10-1961

Owmr.
H. Drenth
Wormerveer
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-11-1961

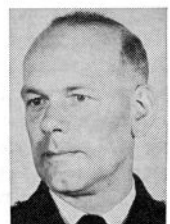
Wmr. 1e kl.
W. R. Peters
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 23-10-1961

Owmr.
A. Mauer
Kruiningen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 11-11-1961

Owmr.
A. B. Schoemaker
Almelo
ressort Arnhem
40 jaar op 25-10-1961

Owmr.
C. J. Rietman
Arnhem
Opl.school Arnhem
25 jaar op 2-11-1961